Passageule
002045_OFL01_C01

G.Verweij
28 oktober 2025

ONDERBOUWING FYSIEKE LEEFOMGEVING

1. INLEIDING
2. PLANGEBIED
3. TOEKOMSTIGE SITUATIE
4. TOETSING AAN OMGEVINGSPLAN
5. GEMEENTELIJK BELEID
6. KWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING
7. CONCLUSIE

BIJLAGEN

1. INLEIDING

De provincie Zeeland is voornemens om een aantal agrarische percelen in de gemeente Sluis te ontwikkelen tot natuur. De natuurontwikkeling sluit aan op de Linie van Passageule, gelegen ten zuiden van Oostburg en IJzendijke. De percelen hebben binnen het omgevingsplan van de gemeente Sluis, zijnde het voormalige bestemmingsplan '3e herziening buitengebied', een agrarische functie. De realisatie van natuur is daarom in strijd met het geldende omgevingsplan.

Om de ontwikkeling mogelijk te maken, heeft de gemeente aangegeven, dat van het omgevingsplan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Hierdoor moet gemotiveerd worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De ontwikkeling betreft de realisatie van natuur waar recreatief medegebruik, in de vorm van wandelpaden, mogelijk is. Aangezien er geen gevoelige functie wordt gerealiseerd, het plangebied reeds deel uitmaakt van het Natuur Netwerk Zeeland en de ontwikkeling uitvoering geeft aan het Natuurbeheerplan Zeeland 2026, kan volstaan worden met een beperkte onderbouwing. Voorliggende document voorziet in deze onderbouwing.

Afbeelding 1 | Luchtfoto met plangrens – Munte in het westen, Ponte en Turkeye in het oosten (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

2. PLANGEBIED

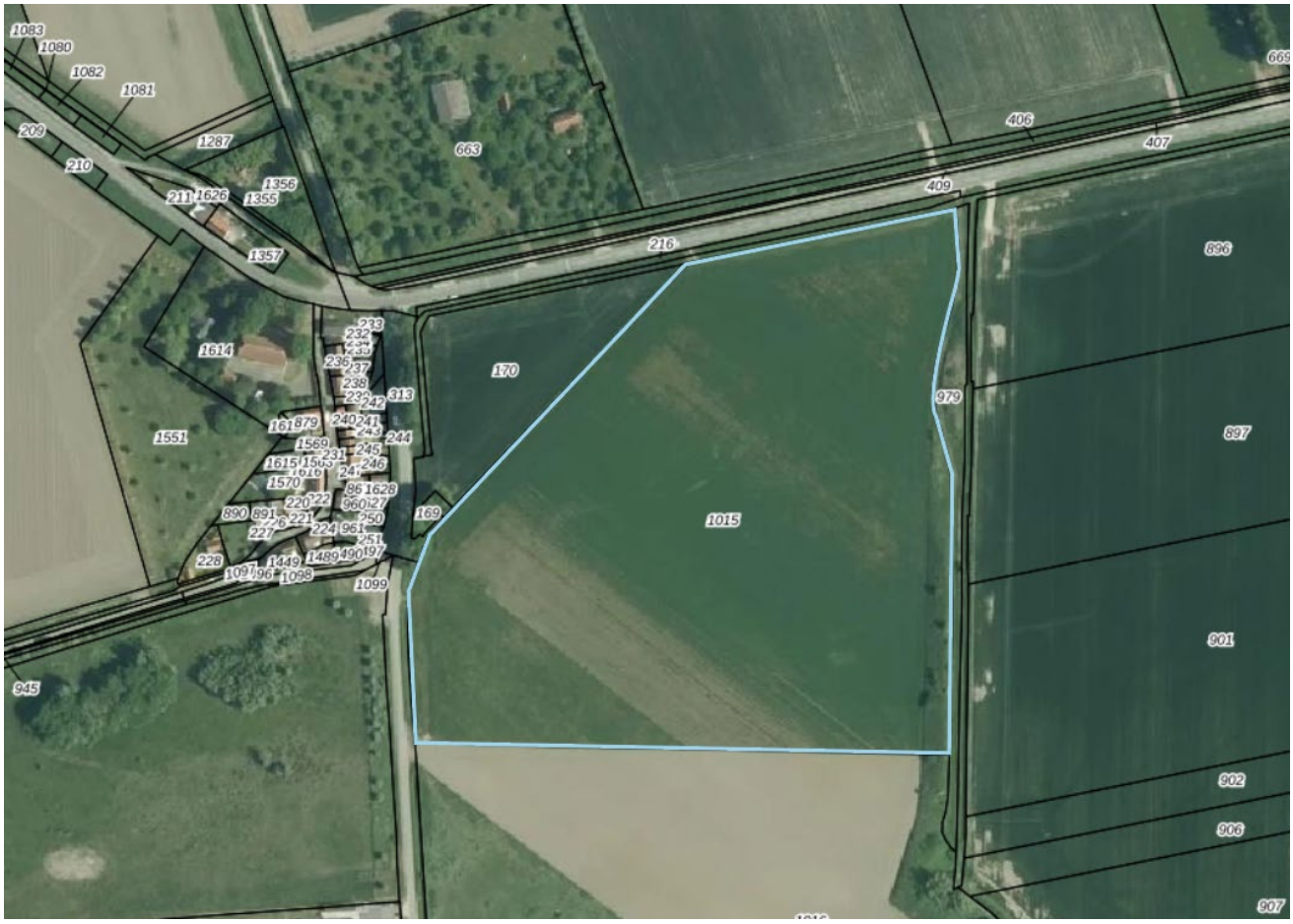
Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 153.100 m^2 en bestaat uit drie delen: Munte, Ponte en Turkeye. Het plangebied bestaat uit de volgende kadastrale percelen:

- Gemeente Aardenburg, sectie P, perceelnummer 642 (27.830 m^2) - Munte
- Gemeente Aardenburg, sectie P, perceelnummer 198 (13.610 m^2) - Munte
- Gemeente Oostburg, sectie G, perceelnummer 1015 (66.320 m^2) - Turkeye
- Gemeente Oostburg, sectie G, perceelnummer 548 (45.340 m^2) – Ponte

Deze percelen zijn in eigendom van de provincie en zijn gebruiksvrij verworven. Op perceel 641, gelegen ten noorden van perceel 642, is boskap voorzien ten behoeve van het aanleggen van vochtige graslanden en natuurlijk bos. Dit particuliere perceel heeft reeds een natuurbestemming, waardoor deze geen deel uitmaakt van deze onderbouwing. Het perceel maakt wel deel uit van het totale natuurontwikkelingsproject. De boskap wordt gecompenseerd in de deelgebieden Turkeye en Ponte.

Afbeelding 2 | Luchtfoto met plangrens – Munte (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

Afbeelding 3 | Luchtfoto met plangrens – Turkeye (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

Afbeelding 4 | Luchtfoto met plangrens – Ponte (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

3. TOEKOMSTIGE SITUATIE

Munte

De Munte is onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland en is in het Natuurbeheerplan Zeeland (2024) opgenomen als bestaande natuur. Het terrein is gelegen aan de Passageule-Linie en betreft momenteel een populierenopstand die niet is opgenomen in de set aside regeling. Ter plaatse van de locatie Munte is voor een deel bomenkap voorzien en maaiveldverlaging ten behoeve van de aanleg van vochtige graslanden en natuurlijk bos. De overige bomen (donkergroen) blijven staan. Ook wordt kruidenrijk grasland en een vochtige ruigte aangelegd. De vrijgekomen grond wordt verwerkt op de aangrenzende percelen van de provincie en op de deelgebieden Ponte en Turkeye.

Het doel van het project De Munte is om:

- De biodiversiteit van de betreffende gebieden te vergroten en een duurzaam ecosysteem te creëren dat beter bestand is tegen klimaatverandering en een grotere diversiteit aan planten- en diersoorten kan herbergen.
- Het creëren van nieuwe habitats: meer variatie bieden in het gebied voor flora en fauna, waaronder bedreigde plantensoorten en diersoorten zoals amfibieën, vogels en insecten. Hierbij wordt rekening gehouden met de al bestaande waarden.
- Verhogen van de landschappelijke waarde door realisatie van een gevarieerd landschap. Met de inrichting wordt zoveel mogelijk de historische context van de Passageule-Linie herkenbaar.

Afbeelding 5 | Toekomstige situatie plangebied – Munte (bron: Provincie Zeeland)

Om bovenstaande doelen te halen zijn de volgende maatregelen voorzien:

- Het kappen van een bestaande populierenopstand op het perceel 641;
- Het ontgraven van grond op het perceel 641;
- Het verwerken van vrijkomende grond op perceel 1015, perceel 548 en perceel 642;
- Het planten van inheemse en zoveel mogelijk autochtone soorten bomen en struiken op het perceel 641;
- Het planten van inheemse en zoveel mogelijk autochtone soorten bomen en struiken op de percelen: 1015, 548 en 642;

Turkeye en Ponte

Ter plaatse van de locatie Turkeye en Ponte wordt kruiden- en faunarijk grasland aangebracht, evenals een gemengd bos, waterpartij en (drink)poelen. De vrijgekomen grond, afkomst van de Munte, wordt verwerkt in het gebied van Turkeye en Ponte.

Afbeelding 6 | Toekomstige situatie plangebied – Turkeye (bron: Provincie Zeeland)

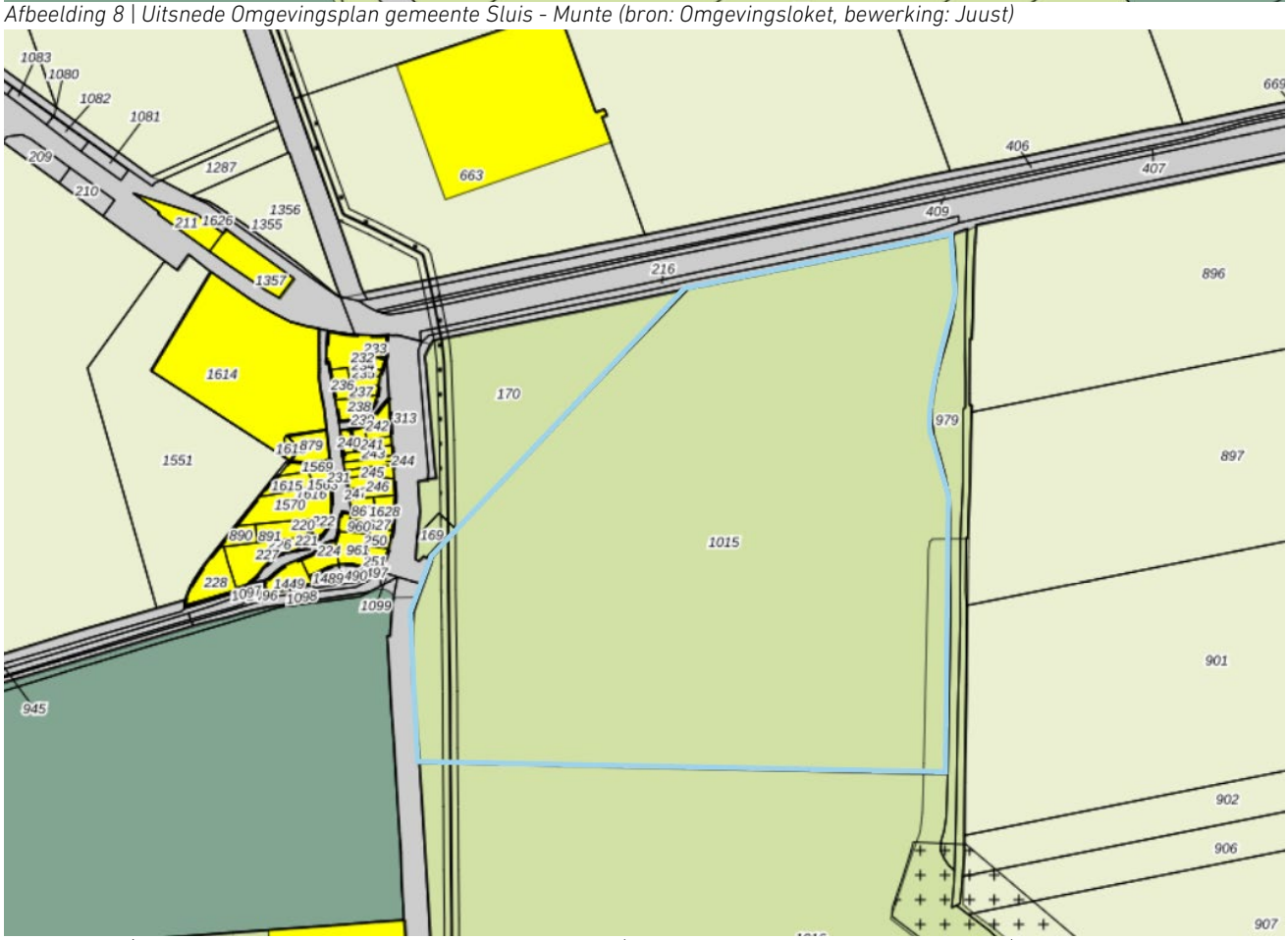
Afbeelding 7 | Toekomstige situatie plangebied – Ponte (bron: Provincie Zeeland)

4. TOETSING AAN OMGEVINGSPLAN

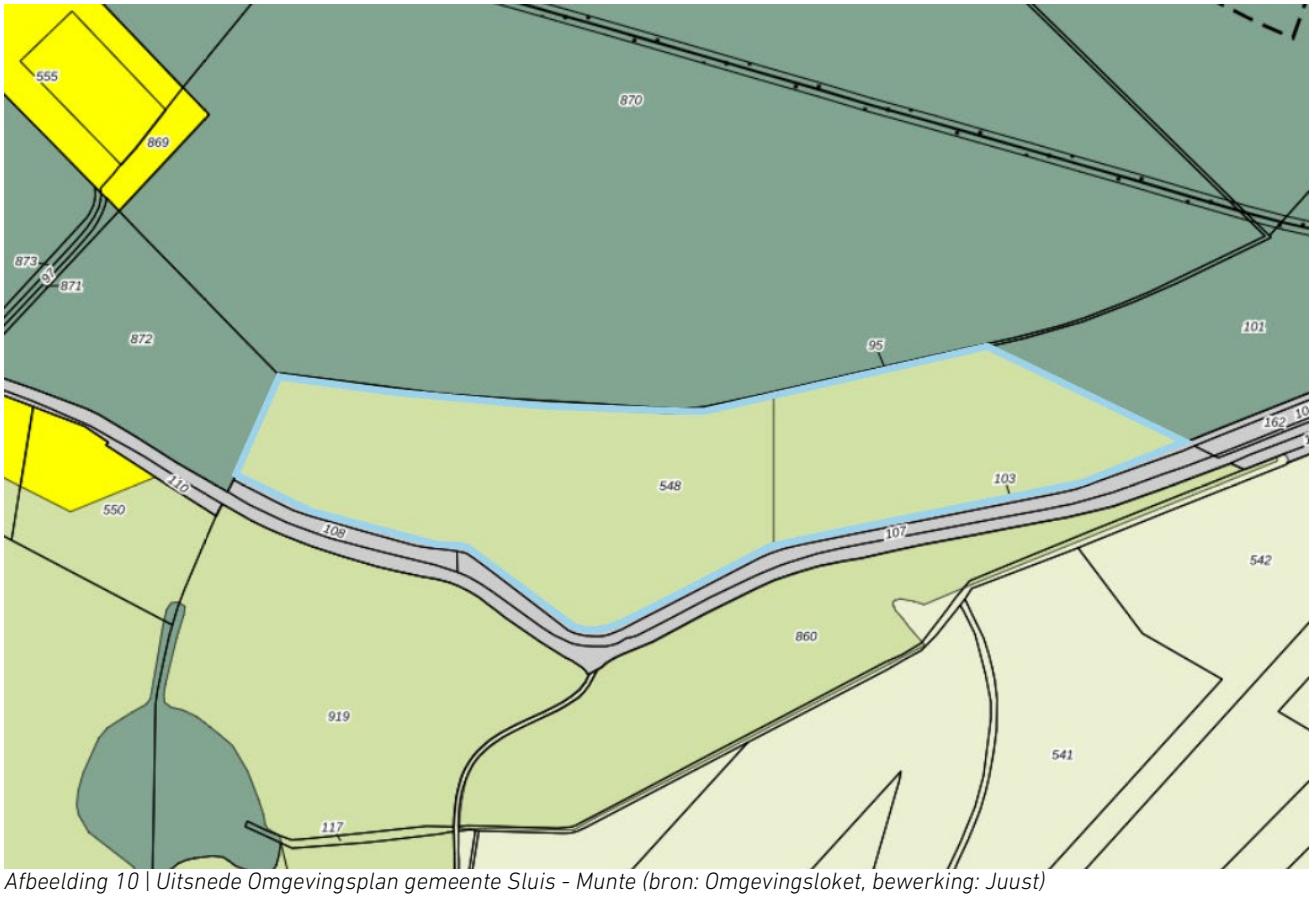
Ter plaatse van het plangebied geldt het omgevingsplan van de gemeente Sluis. Het bestemmingsplan 'Buitengebied' dat op 23 juni 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld, maakt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege deel uit van het omgevingsplan. De gronden van het plangebied hebben de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden' en de 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden - 2'. Binnen deze bestemmingen is de aanleg van nieuwe natuur niet toegestaan. Voorgenomen ontwikkeling is daarom in strijd met het omgevingsplan. Op de locatie Turkeye is eveneens de dubbelbestemming 'Leiding – Gas' gelegen. Het uitvoeren van werkzaamheden, waaronder het uitvoeren van grondbewerking of het aanbrengen van beplantingen en bomen, is niet toegestaan.

Afbeelding 8 | Uitsnede Omgevingsplan gemeente Sluis - Munte (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

Afbeelding 9 | Uitsnede Omgevingsplan gemeente Sluis - Munte (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

Afbeelding 10 | Uitsnede Omgevingsplan gemeente Sluis - Munte (bron: Omgevingsloket, bewerking: Juust)

5. GEMEENTELIJK BELEID

Aangezien het plangebied reeds deel uitmaakt van het Natuur Netwerk Zeeland en de ontwikkeling uitvoering geeft aan het Natuurbeheerplan Zeeland 2026 is de ontwikkeling in overeenstemming met het provinciaal beleid. In deze onderbouwing wordt daarom enkel ingegaan op het gemeentelijk beleid. Overigens wordt in paragraaf 6.2, in het kader van gebiedsbescherming, wel ingegaan op het Natuur Netwerk Zeeland.

Krachtig Verbonden (visiedocument 2021-2025)

Het Visiedocument Krachtig Verbonden is een visie op hoofdlijnen waarmee de gemeente Sluis de koers bepaalt ten aanzien van het ruimtelijk-economisch en sociaal-maatschappelijk beleid. In de visie zijn de volgende aanknopingspunten te vinden als het gaat om de ontwikkeling van nieuwe en bestaande natuur:

- Openbaar toegankelijke en aantrekkelijke recreatienatuurgebieden, waar het beheer en onderhoud goed geregeld is.
- Daar waar mogelijk willen we opgaven in het buitengebied in samenhang aanpakken. Dit in het kader van efficiënt en duurzaam ruimtegebruik. Denk bijvoorbeeld aan een koppeling van (nieuwe) natuur en klimaatadaptatie
- De nadruk dient in de toekomst te liggen op verdere ontwikkeling en verbinding van de bestaande natuurgebieden/waterpartijen. Er worden geen volledig nieuwe (recreatie) natuurgebieden ontwikkeld. Mocht grondverwerving toch noodzakelijk zijn, dan dient vrijwillige grondverwerving een voorwaarde te zijn.

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van nieuwe natuur. De natuurontwikkeling maakt de realisatie van een robuuster natuurgebied mogelijk en draagt hierdoor bij aan de ecologische doelstellingen. Ook wordt er binnen het plangebied mogelijkheden gecreëerd voor recreatief medegebruik, in de vorm van wandelpaden. Het project past binnen de visie Krachtig Verbonden. Het gemeentelijk beleid staat de ontwikkeling van het plan niet in de weg.

6. KWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van nieuwe natuur. De ontwikkeling van nieuwe natuur heeft beperkte milieueffecten aangezien de natuur ter plaatse wordt verbeterd en recreatief medegebruik beperkt wordt

toegestaan door middel van de aanleg van wandelpaden. Om deze reden zijn niet alle omgevings- en milieuaspecten, die afgewogen moeten worden in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, op deze ontwikkeling van toepassing.

6.1 Archeologie

Ter plaatse van de locatie Munte geldt op een klein deel van het perceel 642 de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 2'. Archeologisch onderzoek is nodig wanneer de vrijstellingswaarden (500 m^2 en 40 cm-mv) overschreden worden. Ter plaatse zijn geen graafwerkzaamheden voorzien. Archeologisch onderzoek is daarom niet aan de orde.

6.2 Soortenbescherming

Nieuwe ontwikkelingen kunnen effect hebben op beschermde soorten (dieren en planten). Het plan voorziet in het aanleggen nieuwe natuur. Ruimtelijke ingrepen, zoals natuurontwikkelingsprojecten, kunnen bij de realisatie (negatieve) effecten hebben op beschermde flora en fauna.

Munte

Op de locatie Munte is op 26 juni 2025 een quickscan flora en fauna uitgevoerd (bijlage 1). Uit dit onderzoek blijkt dat nader onderzoek nodig is naar kleine marterachtigen (hermelijn, wezel, bunzing, steenmarter), de haas, vleermuizen en jaarronde beschermde nesten van buizerd, havik, sperwer, torenvalk. Ter plaatse van het perceel van de provincie betreft het haas, en kleine marterachtigen. In het activiteitenplan worden compenserende maatregelen beschreven die worden uitgevoerd. De natuurvergunning is inmiddels aangevraagd. Hieronder worden de conclusies van de betreffende onderzoeken weergeven. Ter plaatse van het perceel van de provincie betreft het haas en kleine marterachtigen. Volledigheidshalve zijn ook de conclusies van de onderzoeken op het particuliere perceel opgenomen.

Nader onderzoek haas (gronden provincie)

Het projectgebied en de directe omgeving is en in gebruik als foerageergebied en vaste rust- en voortplantingsplaats van de Haas. Er zijn in het leefgebied circa 15 legers aanwezig. Hierdoor geldt het hele projectgebied als zijnde leefgebied met vaste rust- of verblijfplaatsen. Het foerageergebed is geen essentieel foerageergebied gezien in de omliggende landbouwpercelen en natuurpercelen voldoende geschikt foerageergebied voorhanden is en de afname van foerageergebied slechts tijdelijk is. Het tenietgaan van het foerageergebied door de werkzaamheden leidt niet tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Haas. Er worden door de werkzaamheden op lange termijn meer locaties gerealiseerd die geschikt kunnen zijn als rust- en voortplantingsplaats.

Omdat er mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van hazen worden vernietigd, is een vergunning Omgevingswet nodig. Omdat er tijdelijk negatieve effecten worden verwacht door de werkzaamheden op o.a. het foerageergebied van de Haas en te kunnen voldoen aan de zorgplicht, is het werken volgens een ecologisch werk-protocol nodig. In het protocol dient aangegeven te worden op welke manier en binnen de wettelijke kaders gewerkt moet worden om negatieve effecten op de Haas tot een minimum te beperken. Enkele van deze kaders is het werken buiten de kwetsbare periode van de Haas en een gefaseerde uitvoering van de werkzaamheden.

Nader onderzoek kleine marterachtigen (gronden provincie)

Het projectgebied maakt onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de wezel in de vorm van foerageergebied en bevat rust- en voortplantings-plaatsen van de Wezel. Door de voorgenomen werkzaamheden wordt foerageergebied opzettelijk aangetast en worden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Wezel, vernield. Het aantasten van het foerageergebied en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Wezel, is een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder b. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de ontwikkelingen / werkzaamheden uit te voeren.

Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:

- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74l lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende mitigatie en compensatie plaatsvindt ten aanzien van het leefgebied en de verloren verblijfplaatsen;

- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt. Het is aan te bevelen voornoemde onderdelen nader uit te werken in een activiteitenplan.

Een activiteitenplan is de basis van een vergunningaanvraag. In een activiteitenplan worden alle onderdelen beschreven die benodigd zijn om een vergunning voor een flora en fauna activiteit te verkrijgen.

Nader onderzoek vleermuizen en roofvogels
In het plangebied zijn vijf verblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis aangetroffen. De werkzaamheden zullen een negatief effect hebben op de verblijfplaatsen van de aangetroffen vleermuizen. Aanvullend worden door de werkzaamheden essentieel foerageergebied van de Ruige dwergvleermuis en de Gewone dwergvleermuis aangetast. Een vergunning Omgevingswet voor het uitvoeren van deze activiteit is noodzakelijk. Om uitvoering te kunnen geven aan de inrichtingsmaatregelen dient een activiteitenplan gemaakt te worden waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten die kunnen optreden teniet te doen. Dit plan dient in samenhang met onderhavige onderzoek en de eerder uitgevoerde quickscan te worden ingediend in het kader vergunningaanvraag Omgevingswet.

Door de werkzaamheden is het mogelijk dat een jaarrond beschermde nest van de Buizer de Havik wordt beschadigd en vernield en de functionele leefomgeving van de Buizerd en de Havik worden aangetast. Dit een overtreding van artikel 11.37 lid 1 onder b en d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Een vergunning voor het opzettelijk verstoren en beschadigen van nesten van de Buizerd en de Havik en het aantasten van de functionele leefomgeving is dan noodzakelijk.

Het opzettelijk beschadigen of vernielen van jaarrond beschermde nesten van de Buizerd en de Havik is een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.37 lid 1 onder b en d. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren. Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:
- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74J lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende nestlocaties gecompenseerd worden;
- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt.

Effecten op overige roofvogels waaronder de Sperwer en de Torenvalk worden niet verwacht gezien er geen jaarrond beschermde nesten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

<u>Turkey en Ponte</u>
Op de locaties Turkey en Ponte is op 27 juni 2025 een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Bijlage 6). Uit dit onderzoek blijkt dat nader onderzoek nodig is naar de haas. Op 27 augustus is een nader onderzoek uitgevoerd (bijlage 7). Uit dit onderzoek blijkt, dat het projectgebied en de directe omgeving leefgebied vormen van de haas, met meerdere vaste rust- en voortplantingsplaatsen op de percelen G1015 en G548. Hoewel het foerageergebied verdwijnt door de werkzaamheden, is dit geen probleem vanwege voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving. De werkzaamheden kunnen zelfs nieuwe geschikte rust- en voortplantingsplekken opleveren. Omdat mogelijk vaste rustplaatsen worden vernietigd, is een natuurvergunning vereist. Daarnaast moet gewerkt worden volgens een ecologisch werkprotocol om negatieve effecten op de haas te beperken, bijvoorbeeld door buiten de kwetsbare periode te werken en de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. De natuurvergunning is inmiddels aangevraagd.

6.3 Gebiedsbescherming

Stikstof
Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura-2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied is Groote Gat. Dit natuurgebied ligt op circa 1,2 kilometer van het plangebied. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling op enige afstand van beschermde Natura 2000-gebieden plaatsvindt worden geen

negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

Voor dit plan is op 11 oktober 2025 door NOX-advies voor de realisatiefase de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden berekend (zie bijlage 8). Uit dit onderzoek blijkt dat de stikstofemissie die als gevolg van dit project vrijkomt in de aanlegfase niet leidt tot significante stikstofeffecten. Voor de aanlegfase is een Aerius-berekening uitgevoerd waaruit een depositieresultaat van 0,02 mol N/ha/jaar resulteert, op Nederlandse en Belgische Natura 2000-gebieden. Deze vindt echter plaats op niet overbelaste hexagonen in het Nederlandse Natura 2000-gebied Groote Gat. De toename op Belgische gebieden overschrijdt eveneens niet de kritische depositiewaarden. Om die reden zijn significante gevolgen op Natura 2000-gebieden uit te sluiten en vormt het project geen bedreiging voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Een passende beoordeling is derhalve niet aan de orde. Er is geen vergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig.

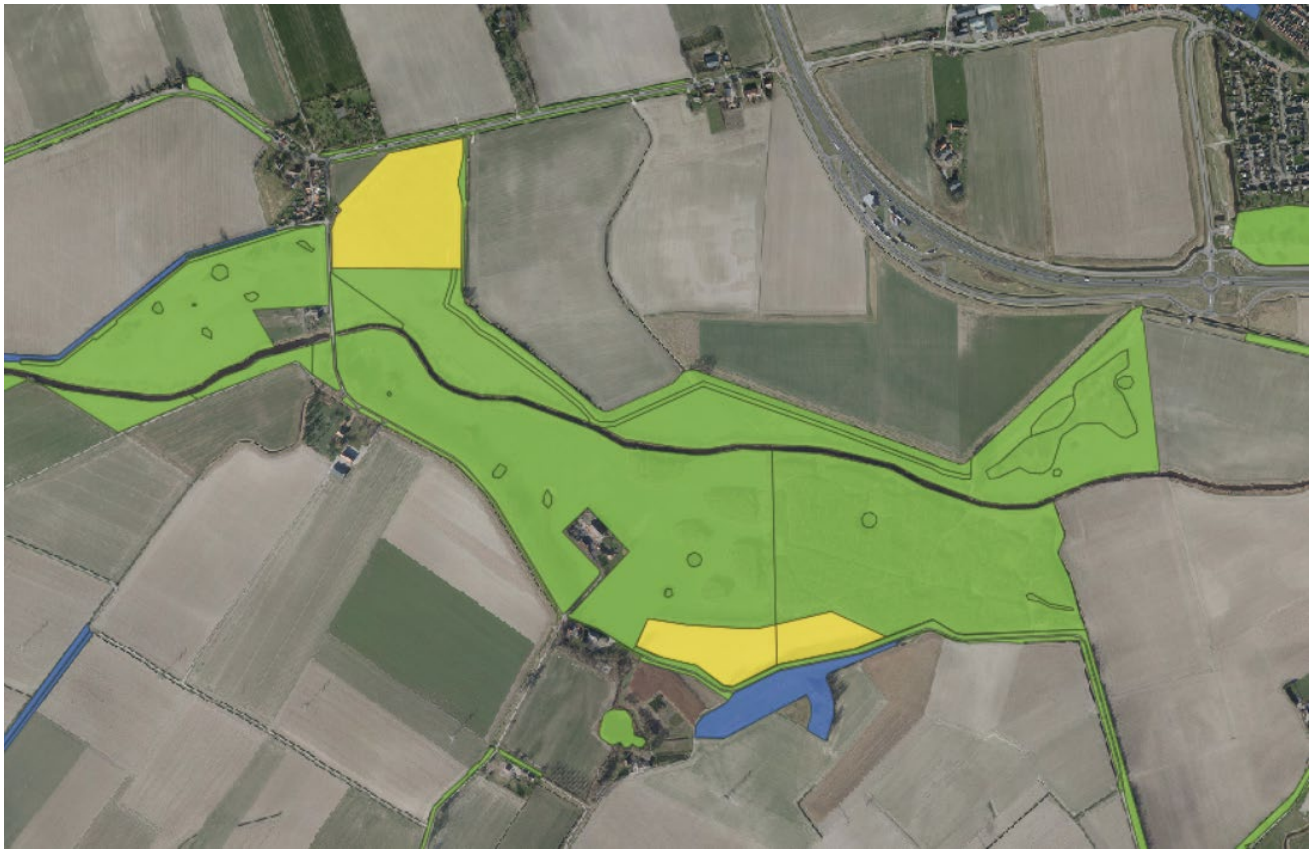
Natuur Netwerk Zeeland

Het plangebied maakt wel deel uit van het Natuurnetwerk Zeeland. Alle bestaande natuurgebieden en agrarische gebieden van ecologische betekenis worden planologisch beschermd via het Natuurnetwerk Zeeland (onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland, voorheen EHS). In het Natuurbeheerplan Zeeland worden doelen gesteld voor goed en actief beheer van de natuurgebieden.

Het plangebied is in het Natuurnetwerk Zeeland aangewezen als nieuwe natuur (afbeelding 11 en 12, geel). Voorgenomen planontwikkeling geeft uitvoering aan de realisatie van nieuwe natuur en sluit daarom naadloos aan bij de doelstelling van het Natuurbeheerplan Zeeland 2026 en de gewenste ontwikkeling van het gebied. Met de ontwikkeling van nieuwe natuur worden de leefgebieden voor verschillende flora- en faunasoorten uitgebreid. De boskap in het deelgebied Munte (perceel 641) wordt gecompenseerd in de deelgebieden Turkeye en Ponte.

Afbeelding 11 | Uitsnede Natuurbeheerplan Zeeland 2026 – Munte (bron: Provincie Zeeland)

Afbeelding 12 | Uitsnede Natuurbeheerplan Zeeland 2026 – Turkeye en Ponte (bron: Provincie Zeeland)

Het aspect gebiedsbescherming staat het verlenen van de omgevingsvergunning niet in de weg.

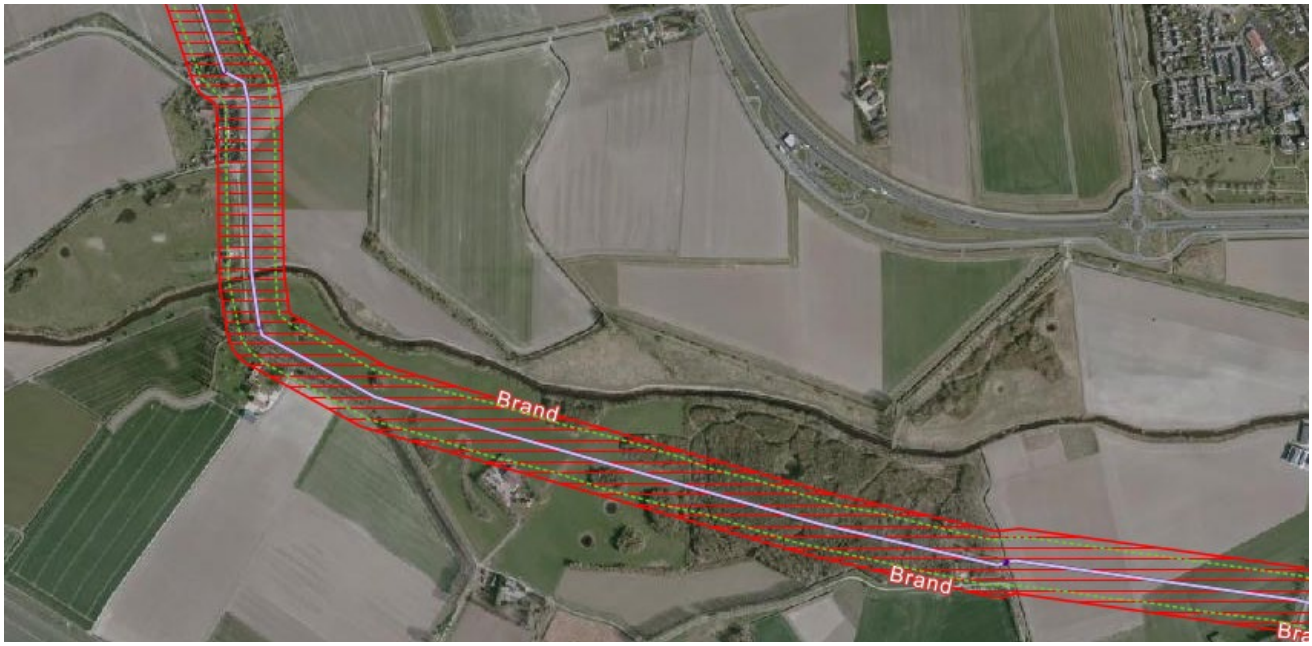
6.4 Omgevingsveiligheid

Recreatief medegebruik, in de vorm van wandelpaden, is mogelijk. Bezoekers en wandelaars zullen enige tijd verblijven in de natuurgebieden. In de directe omgeving van het deelgebied Munte is een opslagtank aanwezig ten noorden van de Slepersdijk en ten zuiden van de Sint Jorisweg. Het plangebied is gelegen buiten de risicocontouren.

Afbeelding 13 | Uitsnede Register Externe Veiligheid – Munte (bron: REV)

Over het deelgebied Turkeye loopt een gasleiding. Het plangebied is gelegen binnen het brandaandachtsgebied van deze leiding. Het wandelpad wordt gerealiseerd aan de westzijde van het plangebied (deelgebied Turkeye). Er ter plaatse van de gasleiding geen graafwerkzaamheden voorzien of de aanplant van bomen. Zodoende vormt de gasleiding geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling en andersom.

Afbeelding 14 | Uitsnede Register Externe Veiligheid – Turkeye en Ponte (bron: REV)

6.5 Overige aspecten

Buitenom de eerder genoemde aspecten, zijn er diverse andere aspecten die in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties beschouwd moeten worden. De volgende aspecten worden gezien het type ontwikkeling kort beschouwd.

- *Bodem:* Er wordt geen gevoeligere functie mogelijk gemaakt. Een verkennend bodemonderzoek is daarom niet noodzakelijk. Er is enkel grondaanvoer voorzien.
- *Niet Gesprongen Explosieven (NGE):* het plangebied is gelegen binnen een verdacht gebied. Een onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten wordt voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd. Dit onderzoek wordt gelijktijdig met de aanvraag om omgevingsvergunning uitgevoerd.
- *Cultuurhistorische waarden*: De natuurontwikkeling heeft geen negatieve effecten op cultuurhistorische waarden in de omgeving van het plangebied.
- *Weging van het waterbelang*: Door het omvormen van agrarische gronden naar natuurgronden zal de waterbergende capaciteit van het gebied toenemen. Er wordt geen dakoppervlak of dichte bodemverharding toegevoegd. Watercompensatie is niet benodigd.
- *Parkeren*, *verkeersgeneratie en ontsluiting*: Het natuurgebied heeft op zichzelf geen verkeersaantrekkende werking.
- *Milieuzonering*: In de nabije omgeving van het plangebied zijn, in het kader van milieuzonering, geen relevante bedrijven of milieubelastende functies gelegen. De voorgenomen ontwikkeling maakt geen gevoelige functie mogelijk en vormt geen belemmering voor omliggende functies.
- *Geluid*: De voorgenomen ontwikkeling maakt geen geluidsgevoelig object mogelijk. Andersom is er vanuit het plangebied geen sprake van geluidsuitstraling naar nabijgelegen functies. Het aspect geluid geeft geen belemmering voor de realisatie van nieuwe natuur.
- *Luchtkwaliteit*: Met het realiseren van nieuw natuur is er geen sprake van een toename in het aantal motorvoertuigbewegingen per etmaal. Het plan draagt niet in betekende mate bij aan de concentratie van stikstofdioxide. De realisatie van nieuwe natuur zorgt juist voor een verbetering van de luchtkwaliteit.
- *Milieueffectrapportage*: Met de voorgenomen ontwikkeling wordt nieuwe natuur gerealiseerd. Het plan maakt geen activiteit mogelijk die genoemd is in bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Daarnaast zijn er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten, omdat de milieueffecten zeer beperkt zijn. Het opstellen van een mededeling van de voorgenomen ontwikkeling is niet nodig.

7. CONCLUSIE

Om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te verkrijgen, moet gemotiveerd worden dat de ontwikkeling met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) aanvaardbaar wordt geacht, volgens artikel 8.0a, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Daarnaast moet ook voldaan worden aan de instructieregels en instructies van zowel de provincie als het Rijk (artikel 8.0b Bkl).

In het voorgaande is ingegaan op de relevante (milieu- en omgevings)aspecten met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling. Zoals uit het bovenstaande blijkt, wordt aan alle aspecten voldaan. Er zijn geen voorwaarden van toepassing. Daarmee is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De ontwikkeling wordt aanvaardbaar geacht ten aanzien van de leefomgeving.

Omwonenden, grondeigenaren/agrariërs, natuurorganisaties en belangenorganisaties worden betrokken bij de planvorming. Op 26 november is/wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd in Waterlandkerkje om de omwonenden te informeren op de natuurontwikkeling. PM Resultaten participatie na 26 november.

Bijlage 1: Quickscan Munte

QUICKSCAN FLORA & FAUNA

De Munte Oostburg

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies B.V.

Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00081

SNKecoadvies

Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland

Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V.

Rapportnummer: 2025-00081
Versienummer: 1

Status: Concept

Datum: 26 juni 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
Dhr. A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

SNKecoadvies B.V.

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL86790036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdijk

www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl

+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en onderzoek 5

1.1 Aanleiding 5

1.2 Doel en centrale vraag 6

1.3 Criteria 6

1.4 Methode 6

1.4.1 Reikwijdte 6

1.4.1.2 Soortbescherming 6

1.4.1.3 Gebiedsbescherming 7

1.4.1.4 Houtopstanden 7

1.4.1.5 Provinciaal en gemeentelijk beleid 7

1.4.1.6 Toetsing 7

1.4.2 Bureau onderzoek 7

1.4.3 Veldonderzoek 7

1.4.4 Effectenbeoordeling 8

2. Projectgebied en werkzaamheden 9

2.1 Huidige situatie 9

2.2 Toekomstige situatie 11

2.3 Werkzaamheden en planning 11

2.3.1 Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van struweel 11

2.3.2 Het realiseren van natuurbos 12

2.3.3 Het realiseren van beheertype vochtige duinvallei 12

2.3.4 Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland 12

2.3.5. Beheer van vochtige ruigte 12

2.3.6 Verstoringsfactoren 12

3.0 Aanwezigheid en effectenbeoordeling 13

3.1 Beschermde natuurgebieden 13

3.1.1 Natura 2000 gebieden 13

3.1.2 Effecttoetsing Natura 2000-gebieden 14

3.1.3 Natuurnetwerk Zeeland 15

3.1.4 Effecttoetsing Natuurnetwerk Zeeland 16

3.2 Beschermde soorten 17

3.3 Algemene zorgplicht 20

3.3.1 Dieren 20

3.3.2 Planten 20

3.4 Specifieke zorgplicht 21

3.4.1 Bureau- en veldonderzoek 21

3.5 Houtopstanden 22

3.5.1 Regels houtopstanden 22

3.5.2 Effecttoetsing Houtopstanden 23

3.5.3 specifieke zorgplicht 24

4.0 Conclusie 25

4.1 Gebiedsbescherming....25
4.2 Soortbescherming....25
4.3 Houtopstanden....25
4.4 Nader onderzoek zijn nodig voor de volgende soorten....25
Gebiedsbescherming:....25
Soortenbescherming....25
5. MAATREGELEN....27
5.1 Maatregelen beschermde soorten....27
5.1.1 Vogels zonder jaarrond beschermd nest....27
5.2 zorgplicht maatregelen....27
5.2.1 Algemene maatregelen mobiele soorten....27
5.2.2 Maatregelen Amfibieën....28
5.2.3 Maatregelen Libellen....28
5.2.4 Maatregelen Specifieke zorgplicht....28
Maatregelen Houtopstanden....28
5.3 Wat te doen bij een wijziging van de ontwikkeling of bij het afwijken van het advies?....29
Andere beschermde soorten aangetroffen?....29
Bronnen:....31
Bijlage 1 Tabel uitgesloten soorten....33
Bijlage 2 Wettelijk kader Omgevingswet Natuur....34
Omgevingswet....34
Zorgplicht....34
Gebiedsbescherming....35
Soortenbescherming....36
Vergunning en vrijstelling....37
Gedragscode....37
Natuurnetwerk Nederland (NNN)....37
Houtopstanden....38
Bijlage 3 Beschermde Soorten....39
Bijlage 4 Vrijgestelde Soorten....42
Bijlage 5 Fotoblad....43

1. AANLEIDING EN ONDERZOEK

1.1 AANLEIDING

In West Zeeuws-Vlaanderen is een groot deel van het voormalige getijdengeulensysteem Zwin, Passageule, Braakman opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Natuurgebied De Munte (groot 13,75 hectare) is onderdeel van dit netwerk. De huidige populierenopstand in dit gebied sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

Recent zijn enkele nieuwe percelen verworven en toegevoegd aan het projectgebied. Dit betreft één perceel ingezaaid grasland en een perceel ruigte (groot 4,14 hectare). Door het toevoegen van percelen aan het projectgebied, dient er een actualisatie plaats te vinden van de in 2024 uitgevoerde quickscan flora en fauna, bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2024-00045. In deze quickscan worden alle activiteiten nogmaals getoetst, inclusief de recent toegevoegde percelen.

Van de recent verworven percelen is nog niet beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde soorten (flora- en fauna) die aanwezig zijn in en nabij het projectgebied. In deze quickscan wordt daarom aanvullend op de reeds eerder onderzochte percelen, onderzocht welke beschermde soorten er in en nabij het projectgebied aanwezig zijn en of deze soorten mogelijk negatieve effecten ondervinden. Daarnaast wordt onderzocht of het treffen van mitigerende maatregelen voldoende is om deze effecten te beperken en er geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden.

Om dit vast te stellen is een bureauonderzoek en een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog. Tijdens het veldonderzoek zijn de resultaten van het bureauonderzoek gecontroleerd en waar nodig aangevuld op basis van waarnemingen in het veld. Als na het onderzoek wordt verwacht dat de voorgenomen activiteit/ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor van nature in het wild levende dieren, kan de ontwikkeling vanuit de ecologie zonder beperkingen doorgang vinden.
Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden, dienen beschermende maatregelen, aanvullend onderzoek en/of aanvullende toetsingen uitgevoerd te worden. Beschermende maatregelen en/of advies voor aanvullende onderzoeken en toetsingen zijn in dit rapport opgenomen ingeval dit van toepassing is. Kunnen effecten door het treffen van beschermende maatregelen niet worden voorkomen, of worden uitgesloten dan dient men een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit of Natura 2000- activiteit aan te vragen voor de Omgevingswet. Voorgenomen activiteiten en werkzaamheden kunnen in veel gevallen nog steeds plaatsvinden na het verkrijgen van een vergunning.

De opdrachtgever is voornemens diverse activiteiten uit te voeren waaronder het kappen van de populieren en het herinrichten van de het gebied. In paragraaf 2.2 is meer informatie opgenomen over deze activiteiten. De voorgenomen flora-en-fauna-activiteiten en/ of Natura 2000-activiteiten kunnen leiden tot schadelijke handelingen onder de Omgevingswet. Om de uitvoerbaarheid van de voorgenomen activiteiten te toetsen, is het nodig om te bepalen of er effecten op beschermde soorten of gebieden kunnen optreden. Dit is een wettelijke verplichting van de initiatiefnemer bij deze activiteiten. Dit rapport geeft invulling aan deze verplichting.

1.2 DOEL EN CENTRALE VRAAG

In dit rapport wordt een voorgenomen activiteit/ werkzaamheid getoetst aan de Omgevingswet. Zo kan bepaald worden of maatregelen nodig zijn en/of nader onderzoek noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden volgende hoofdvragen beantwoord:

1. **Is de voorgenomen activiteit/ ontwikkeling in strijd met de regels gesteld m.b.t. flora- en faunactiviteiten in de Omgevingswet?**
2. **Welke vervolgstappen, vervolgonderzoeken of mitigerende maatregelen moeten worden genomen te worden voor er met de uitvoering gestart kan worden?**

Om antwoord te geven op deze hoofdvraag worden middels uitwerking van onderstaande deelvragen tot een antwoord gekomen:

Onderdeel gebiedsbescherming

- Zijn er negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden?
- Zijn er vervolgstappen nodig voor Natura 2000- of NNN-gebieden?

Onderdeel Soortenbescherming

- Zijn beschermde soorten onder de Omgevingswet aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten?
- Worden schadelijke handelingen verwacht die leiden tot conflicten met de artikelen 11.37 1a, b, d of 11.46 1a,b,d,e 11.54 1a en b en c van het Bal en/of Jaarrond beschermde nesten en/of soorten van de Rode Lijst?
- Kunnen negatieve effecten voorkomen worden óf wordt nader onderzoek of een vergunning noodzakelijk geacht?

Onderdeel Houtopstanden

- Zijn er negatiever effecten te verwachten op Houtopstanden en leiden die tot conflicten met de artikelen opgenomen in § 11.3.2. Houtopstanden, hout en houtproducten van het Bal?

1.3 CRITERIA

Op dit onderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door een deskundig gediplomeerd ecoloog met een mbo en hbo opleiding op ecologisch gebied, bos- en natuurbeheer en / of natuur en landschapstechniek.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. SNKecoadvies verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek.
- Het onderzoek is maximaal drie jaar geldig na de opleverdatum of zolang dit realistisch is, gezien de ecologie van betreffende soorten. Uit de jurisprudentie blijkt dat een geldigheid van drie jaar voldoende is om de actualiteit van deze onderzoeksgegevens te borgen.

1.4 METHODE

Dit onderzoek bestaat uit een bureau onderzoek, een veldonderzoek op locatie en een toetsing aan de Omgevingswet. Daarna volgen de conclusie en de aanbevelingen.

1.4.1 REIKWIJDTE

Onderstaand is beschreven aan welke wetten, artikelen en aan welk beleid de voorgenomen activiteiten worden getoetst in dit rapport. Er wordt niet getoetst op stikstofdepositie, maar verstrekken we wel de benodigde informatie om de voorgenomen activiteit te kunnen vervolgen.

1.4.1.2 SOORTBESCHERMING

Er wordt getoetst aan de volgende artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en rijksbeleid:

- 11.37 Vogelrichtlijn
- 11.46 Habitatrichtlijn
- 11.54 Andere soorten
- 11.27 Specifieke zorgplicht en rode lijst soorten

Ook wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de algemene zorgplicht, zoals geformuleerd in Afdeling 1.3 Omgevingswet 'Zorg voor de fysieke leefomgeving'.

1.4.1.3 GEBIEDSBESCHERMING

Voor gebiedsbescherming wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de Omgevingswet:

- Natura 2000-gebieden: afdeling 1.3 (algemene zorgplicht) en artikel 11.6 (specifieke zorgplicht),
- met uitzondering van stikstofdepositie en aeriuscalculatie: artikel 4.15 en 6.15 uit de Omgevingsregeling.
- Natuurnetwerk Nederland: artikel 7.8 uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en Omgevingsverordening artikel 7.7, 2e lid Bkl.
- Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen: artikel 11.6 en 2.44 lid 5 uit het Bal.

1.4.1.4 HOUTOPSTANDEN

- Voor houtopstanden wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de omgevingswet:
  § 11.3.2. Houtopstanden, hout en houtproducten van het Besluit activiteiten leefomgeving en paragraaf 2.11.3 plicht tot herbeplanting van de omgevingsverordening Zeeland.

1.4.1.5 PROVINCIAAL EN GEMEENTELIJK BELEID

Aan overige beleidsgebieden wordt in principe niet getoetst.

1.4.1.6 TOETSING

Indien uit de toetsing naar voren komt dat er mogelijk sprake is van een schadelijke handeling, dan is veelal vervolgonderzoek benodigd. Hierbij valt te denken aan een nader onderzoek (soortbescherming), een NNN-toetsing of Voortoets Natura 2000 (gebiedsbescherming). Deze nadere onderzoeken zijn een vervolg op dit onderzoek.

1.4.2 BUREAU ONDERZOEK

Als eerste wordt het bureau onderzoek uitgevoerd. Hieruit volgt een lijst met soorten die in de omgeving aanwezig zijn of voor kunnen komen. Deze lijst is opgenomen in tabel 3 bureau- en veldonderzoek.

De lijst is samengesteld uit soorten die naar voren komen uit een analyse van het Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en die op basis van het veldonderzoek zijn aangetroffen. Er wordt gekozen voor een tijdreeks van vijf jaar. In dit geval de periode 2019-2024. Voor een periode van vijf jaar is gekozen omdat het voor aangetroffen soorten binnen deze periode aannemelijk is dat deze soorten nog steeds te verwachten zijn in het projectgebied. Alle waarnemingen van soorten waarvan het aannemelijk is dat deze gezien hun gedrag en functionaliteit van de leefomgeving voor betreffende soort aanwezig kunnen zijn binnen het projectgebied worden bekeken en beoordeeld.

Ook soorten die op basis van verspreiding niet uit te sluiten zijn worden bekeken en beoordeeld. Het gaat hier om zeer mobiele soorten, die vrij algemeen voorkomen of soorten waarvan vestiging in de nabije toekomst verwacht worden.

Het bureau onderzoek is uitgevoerd op 16 augustus 2024. Het bureau onderzoek is uitgevoerd door een deskundig en gediplomeerd ecoloog, dhr. ing. P.J. Sinke.

1.4.3 VELDONDERZOEK

Na het bureau onderzoek wordt een veldonderzoek uitgevoerd. Dit veldonderzoek wordt uitgevoerd door een deskundig ecoloog. De ecoloog onderzoekt of er een geschikte biotoop aanwezig is voor beschermde soorten op grond van de Omgevingswet. In dit veldonderzoek wordt de potentie bepaald van aanwezige beschermde soorten. Het is geen onderzoek naar de daadwerkelijke aanwezigheid van soorten.

De beoordeling wordt verricht aan de hand van een lijst met alle beschermde soorten en niet alleen soorten die voortkomen uit het bureau onderzoek. In veel gevallen komen er binnen het projectgebied soorten voor die niet uit het bureau onderzoek naar voren komen. De beoordeling van de biotopen wordt uitgevoerd op basis van de kennis van de ecoloog, aangevuld met een literatuurstudie. Daarnaast wordt gezocht naar individuen, sporen of verblijfplaatsen van beschermde soorten. Denk hierbij aan uitwerpselen, pootafdrukken, nesten, braakballen etc. Aangetroffen geschikte biotopen, individuen, sporen en verblijfplaatsen worden in het veld door de ecoloog geregistreerd.

Als er in het veld een geschikte biotoop is gevonden van een bepaalde soort, maar niet zeker is of deze soort op de betreffende locatie voorkomt, dan wordt vastgesteld of de soort wel of niet in het projectgebied voor kan komen door te kijken naar de mate waarin een

soort op deze locatie is onderzocht, de verspreiding en mogelijke aanwezigheid van obstakels / belemmeringen voor vestiging van de beschermde soort. Het uitsluiten van soorten wordt beargumenteerd in hoofdstuk 3 en bijlage 1.

Het veldonderzoek is uitgevoerd op 23 augustus 2024. Het veldonderzoek is uitgevoerd door een deskundig en gediplomeerd ecoloog, dhr. ing. P.J. Sinke. Tijdens het veldonderzoek op 23 augustus 2024 was het droog, bewolkt, circa 20 graden, en stond een harde wind van 5-6 bft. uit het West- Zuidwesten. Het veldonderzoek voor de recent toegevoegde percelen kadastraal bekend onder Oostburg Sectie P, nmmer 642 en 198 is uitgevoerd op 3 juni 2025. Tijdens het veldonderzoek was het droog, bewolkt, circa20 graden en er stond een harde wind van 6 bft. uit het Zuidwesten. De weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek zijn niet van invloed op de potentiebepaling. Wel kunnen de weersomstandigheden van invloed zijn op de aangetroffen soorten. De potentiebepaling blijft daardoor leidend.

1.4.4 EFFECTENBEOORDELING

Wanneer alle informatie over soorten en gebieden is verzameld wordt getoetst aan de Omgevingswet. Dit wordt gedaan door een effectenbeoordeling op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek en het veldonderzoek in combinatie met de kennis van de ecologisch deskundige van de werkzaamheden op mogelijk aanwezige soorten en gebieden in relatie tot de voorgenomen activiteiten / werkzaamheden. Op basis van de resultaten uit deze toetsing worden aanbevelingen gedaan. Hieruit volgt of er wel/geen negatieve effecten verwacht worden en of het treffen van maatregelen/het aanvragen van een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Dit rapport is opgesteld om aan wettelijke vereisten uit de Omgevingswet te voldoen. Er kunnen zich ook situaties voordoen dat ook niet beschermde natuurwaarden waardevol zijn om te behouden. Is dat bij een activiteit of ontwikkeling het geval, dan worden bovenwettelijke maatregelen in de rapportage benoemd. Op deze wijze kunnen ecologische kansen in het projectgebied worden verhoogd.

2. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

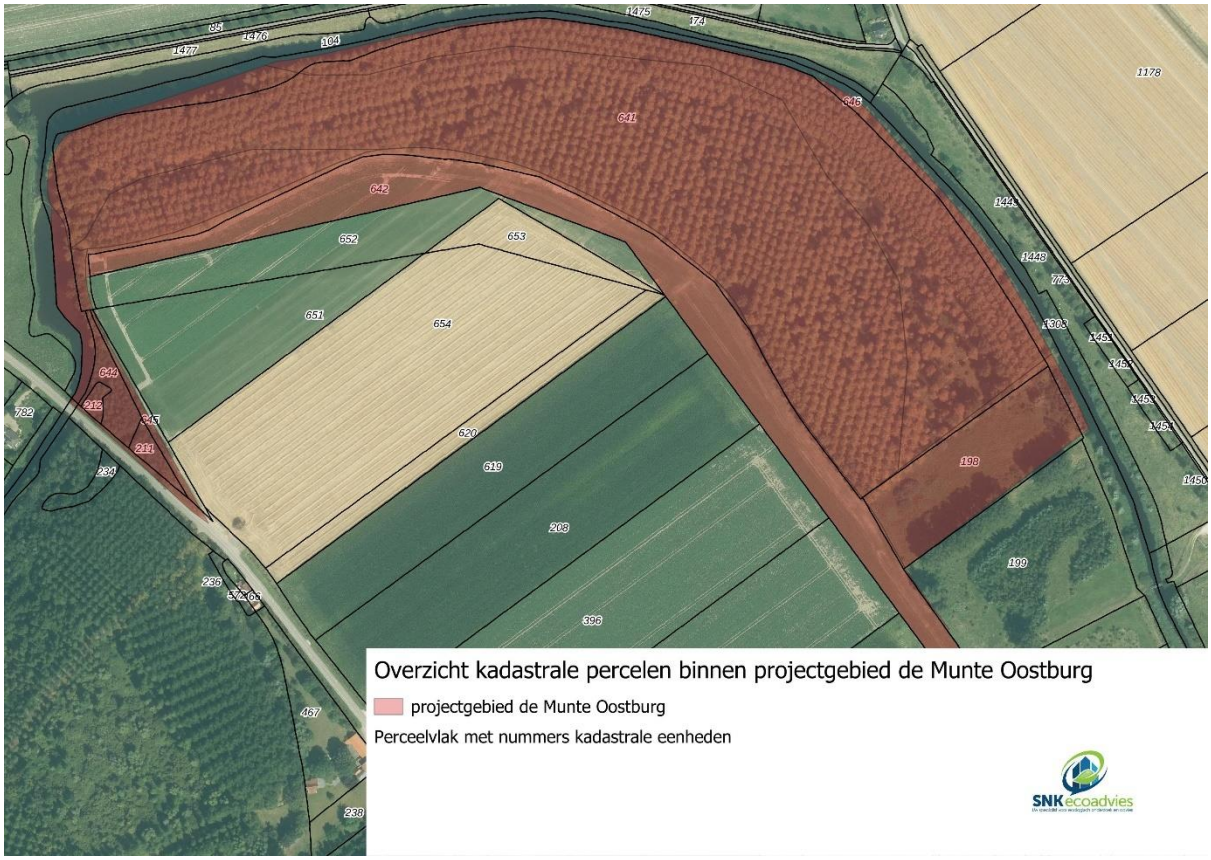
In dit hoofdstuk wordt het projectgebied beschreven en wat de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied zijn.

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is in totaal 14,3 hectare groot en bestaat momenteel uit bospercelen met populieren met een struiklaag op een gedeelte van het perceel met soorten als zomereik, amerikaanse eik, zwarte els, meidoorn, es, hazelaar, okkernoot, vlier. De kruidlaag bestaat hoofdzakelijk uit brandnetel en braam en riet met op de lage delen watermunt en koninginnekruid. Aan de randen langs de kreek bestaat de vegetatie uit riet, brandnetel en wilgenroosje. Op de wat hogere delen veelal braam smeerwortel brandnetel en her en der fluitenkruid. De huidige beheertypen zijn Dynamisch moeras van 0,8 hectare (N05.04) en Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03). Aan de zuidzijde van het bos ligt een strook ingezaaid grasland van 2,78 hectare. Ten oosten van het bos ligt een perceel ruigte van 1,36 hectare met opschot van boswilg en soorten als koninginnekruid, riet, rietorchis, smeerwortel, valse voszegge en lisdodde. Aan de randen van de kreek staan een rij wilgen en daarnaast is er nog een poel aanwezig.
Het projectgebied omvat de volgende percelen kadastraal bekend onder gemeente Aardenburg sectie P, nummers: 198, 211, 645, 212, 644, 642, 641 en 646. In onderstaande kaarten is een overzicht van het projectgebied toegevoegd en een kaart met kadastrale vlakken en nummers.

Figuur 1: Projectgebied quickscan de Munte Oostburg

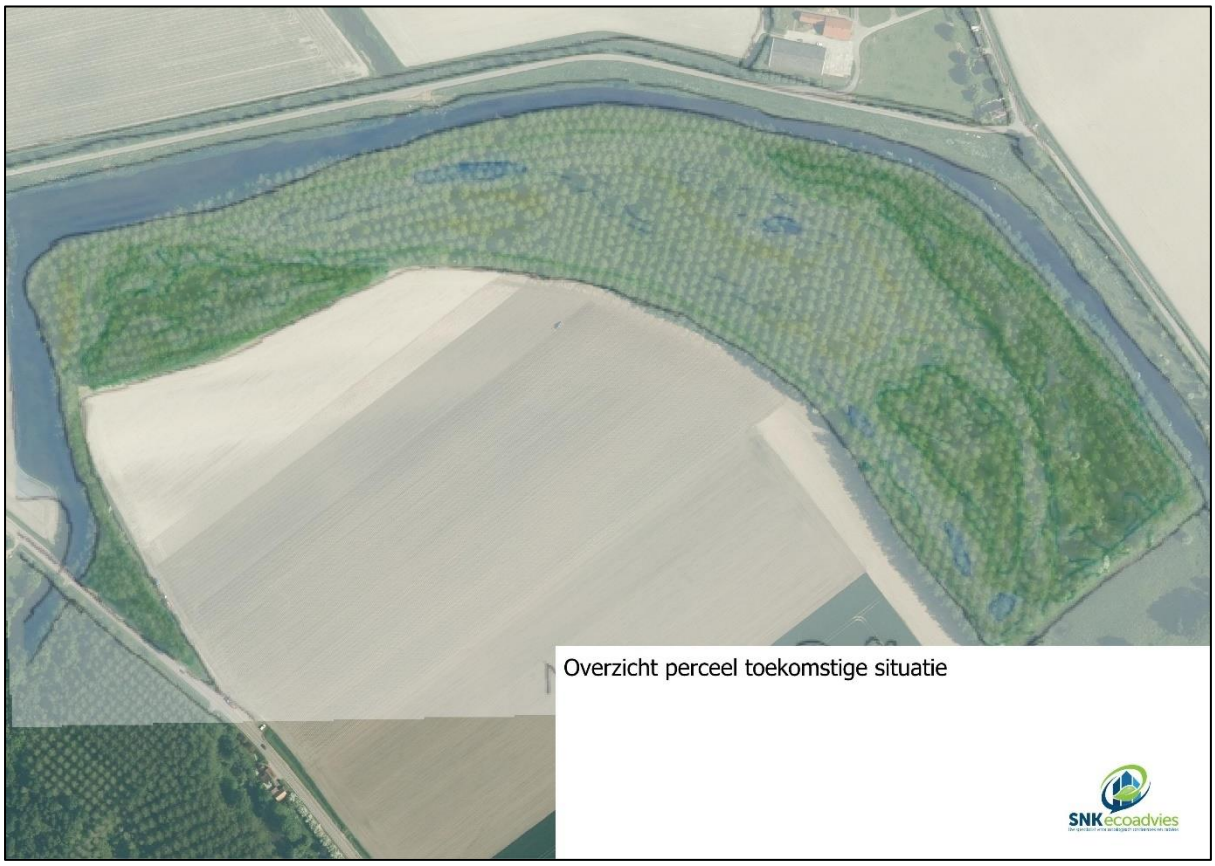
Figuur 2 : Overzicht kadastrale percelen projectgebied de Munte Oostburg

Foto 1: Overzicht huidige situatie

In bijlage 5 zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoekslocatie.

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De voedselarme, kalkrijke zandbodem in het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van natuurtypen die onder invloed staan van het grondwater. Op de hogere delen kan dit worden afgewisseld met de ontwikkeling van opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing. Een dergelijke ontwikkeling resulteert ook in een landschappelijk herkenbare verdeling van open, vochtig terrein ter plaatse van de oude geul en beplanting langs de hoger gelegen randen. Deze natuurdoelen zijn als ambitietype opgenomen in het Natuurbeheerplan. De ambitie is om 11,6 hectare Vochtige duinvallei (N08.03) te realiseren en 0,9 hectare Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het perceel ruigte van 1,4 hectare ten oosten van het bosgebied wordt wel toegevoegd aan het natuurgebied, maar hier vinden geen ingrepen plaats, anders dan maaibeheer van de vochtige Ruigte. Definitieve inrichting is nog niet bekend. Uitsluitend onderstaande schets is momenteel beschikbaar. Een deel van de houtopstand blijft behouden.

Figuur 3: schetstekening met overzicht toekomstige situatie

2.3 WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Het moment van uitvoering van de voorgenomen activiteiten is nog niet bekend. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van het struweel
2. Het realiseren van natuurbos
3. Het realiseren van beheertype vochtig duinvallei
4. Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland
5. Het beheren van vochtige ruigte

2.3.1 HET DEELS KAPPEN VAN POPULIEREN MET BEHOUDT VAN DE ONDERGROEI VAN STRUWEEL

Om de ambitietypen uit het groenbeheerplan te realiseren is initiatiefnemer voornemens 9.7 ha. populierenbos te kappen. Het kappen van het bos zal plaatsvinden op de lagere delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen zal opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing worden ontwikkeld. Het uitgangspunt is de onder begroeiing van struweel te behouden. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

2.3.2 HET REALISEREN VAN NATUURBOS

Op de locaties waar een houtopstand zal worden behouden zal een natuurbos worden gerealiseerd middels aanplant van diverse bos- en struiksoorten van het type haagbeuken-essenbos. De inrichting en specifieke maatregelen die hiervoor nodig zijn en de daarvoor benodigde werkzaamheden zijn nog niet bekend.

2.3.3 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE VOCHTIGE DUINVALLEI

Een oppervlakte van circa 8,8 ha. van het projectgebied zal worden ingericht als vochtig duinvallei. Dit zal plaatsvinden door het perceel te ontgraven tot het zand (tot een diepte van circa 30 – 50 centimeter), lokaal kan dieper worden gegraven voor het creëren van zoetwater (circa 100 centimeter). De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

2.3.4 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op een oppervlakte van circa 0,9 ha. zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd. Dit zal plaatsvinden door op een gedeelte uitsluitend de bomen te kappen en de grond te egaliseren waarbij de rijke bodem wordt behouden en wordt ingericht als grasland. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

2.3.5. BEHEER VAN VOCHTIGE RUIGTE

Het perceel vochtige ruigte ten oosten van het bosperceel zal over een oppervlakte van 1,4 hectare middels aanvullend maaibeheer worden ontwikkeld naar een soortenrijk perceel vochtige ruigte. Er vinden geen aanvullende inrichtingsmaatregelen plaats op deze locatie anders dan een aanvullend maaibeheer om de natuurkwaliteit op dit perceel te optimaliseren.

2.3.6 VERSTORINGSFACTOREN

De werkzaamheden veroorzaken op voorhand mogelijk verschillende typen verstoring, ook wel potentiële verstoringsfactoren genoemd. Een overzicht van de potentiële verstoringsfactoren is hieronder weergegeven op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde informatie. Op basis van deze informatie is te verwachten dat de storingsfactoren de volgende effecten sorteren op de omgeving.
Op basis van de aangeleverde informatie wordt uitgegaan van een redelijkerwijs te verwachten worstcasescenario. Van een worstcasescenario is sprake wanneer alle mogelijke verstoringsfactoren in hoge mate gelijktijdig aanwezig zullen zijn tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Er wordt verwacht dat bij het kappen van het populierenbos en het afgraven van het perceel er sterke trillingen en harde geluiden zullen ontstaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Ook wordt bij de uitvoering van de werkzaamheden verwacht dat er extra verlichting wordt gebruikt ten opzichte van de huidige situatie.

In hoofdstuk 3 wordt een effectenbeoordeling gemaakt en wordt bepaald of de relevante potentiële verstoringsfactoren negatieve effecten veroorzaken op beschermde soorten.

Hieronder zijn de mogelijke verstoringsfactoren op basis van de effectindicator soorten beschreven:

- oppervlakteverlies
- versnippering
- verontreiniging
- verdroging
- verzoeting
- vermesting
- verstoring door geluid
- verstoring door licht
- verstoring door trilling
- verstoring door beweging
- verstoring door mechanische effecten

3.0 AANWEZIGHEID EN EFFECTENBEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de quickscan besproken. Hieronder volgt een beschrijving van de aanwezigheid en de effectenbeoordeling van de activiteit / werkzaamheden op beschermde gebieden. Daarna volgt een beschrijving van de aanwezigheid van soorten per soortgroep. Per soortgroep worden achtereenvolgens de aanwezigheid in/nabij het projectgebied en de verwachtte effecten van de werkzaamheden beschreven.

3.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

In Europa is een netwerk van beschermde gebieden aanwezig. Dit zijn de Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn in Nederland gebieden aangewezen onder het Natuurnetwerk Nederland en als bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen. Deze gebieden zijn onder de Omgevingswet geschermd. In de volgende paragrafen zijn de afstanden en ligging ten opzichte van het projectgebied in beeld gebracht. De begrenzingen van beschermde gebieden worden geraadpleegd op de webviewer van Provincies en het Rijk. In dit geval de webviewer van de Provincie Zeeland. De effectbeoordeling voor Natura 2000-gebieden wordt verricht door het invullen van de effectenindicator.

Door de ecoloog zijn eerst de meest passende activiteiten gekozen waarna wordt beoordeeld of de effecten compleet zijn en of een effect relevant is voor de voorgenomen activiteiten / ontwikkelingen. De informatie over de activiteit / ontwikkeling zijn aangeleverd door de opdrachtgever.

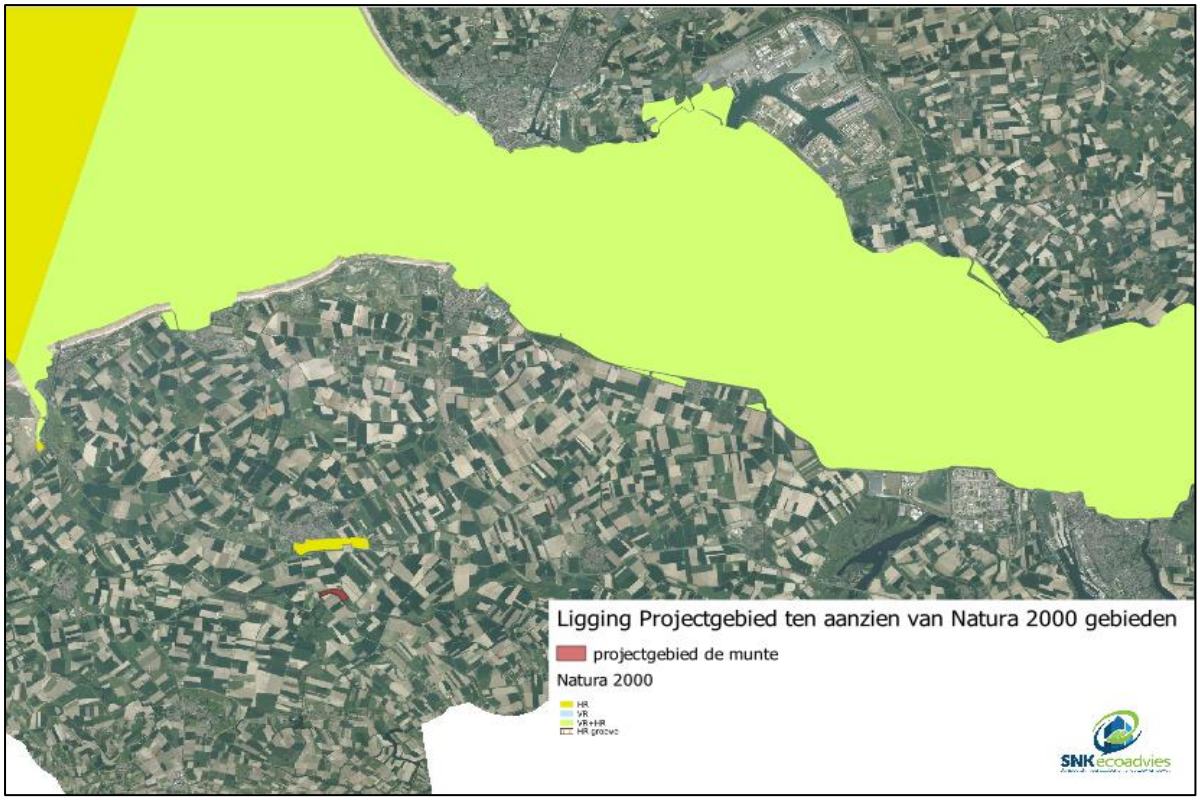
3.1.1 NATURA 2000 GEBIEDEN

In tabel 1. zijn de afstanden opgenomen van het projectgebied tot de beschermde Natura 2000- gebieden in de provincie Zeeland. In figuur 3. is de locatie van het projectgebied opgenomen ten opzichte van beschermde Natura 2000- gebieden opgenomen.

Beschermde Natura 2000-gebieden	Afstand tot plangebied
Westerschelde & Saeftinghe	9389 meter
Zwin en Kievittepoler	9665 meter
Groote Gat	1265 meter
Vlakte van de Raan	11900 meter

Tabel 1: Afstand tussen projectgebied de Munte te Oostburg en Natura 2000-gebieden

Alle Natura 2000-gebieden binnen vijf kilometer van projectgebied de Munte te Oostburg worden beoordeeld of tot zover de verwachtte effecten reiken. Binnen het projectgebied bevinden zich geen gebieden behorend tot Natura 2000. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Groote Gat op 1265 meter afstand van het projectgebied. Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe is gelegen op 9389 meter afstand van het projectgebied. Zwin en Kievittepolder op 9665 meter afstand van het projectgebied. Vlakte van de Raan is gelegen op 11900 meter van het projectgebied.

Figuur 4: Overzicht ligging projectgebied ten opzichte van beschermde gebieden.

3.1.2 EFFECTTOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN

In de effectenindicator Natura 2000-gebieden is gekeken welke verstoringsfactoren invloed hebben op de aangewezen soorten van Natura 2000-gebieden.

Om dit te beoordelen zijn alle Natura 2000-gebieden binnen vijf kilometer van het projectgebied beoordeeld op mogelijke effecten door de voorgenomen werkzaamheden.

Het Groote Gat is gelegen binnen 1265 meter van het projectgebied. Het Groote Gat is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn voor de habitattypen Schorren en zilte graslanden, Ruigten en zomen en Kruipend moerasscherm.

De effectenindicator geeft aan dat mogelijke effecten door het kappen en afgraven op het Groote Gat kunnen worden veroorzaakt door de volgende storende factoren:

- oppervlakteverlies
- versnippering
- verontreiniging
- verdroging
- verzoeting
- verstoring door geluid
- verstoring door licht
- verstoring door trilling
- verstoring door beweging
- verstoring door mechanische effecten

Van deze effecten is in het huidige project geen sprake, aangezien de effecten zeker niet reiken tot één van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied het Groote Gat ligt op 1265 meter afstand. Door deze geruime afstand kunnen verstoring door licht, geluid, trillingen, beweging of mechanische effecten op de aangewezen habitattypen worden uitgesloten. De werkzaamheden hebben eveneens geen invloed op een veranderende watersamenstelling waardoor er sprake is van verzoeting. Eveneens leiden de activiteiten niet tot oppervlakteverlies, versnippering en verontreiniging van aangewezen habitattypen van het Groote Gat. Effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verzoeting, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, verstoring door beweging of verstoring door mechanische effecten op aangewezen habitattypen van het Groote Gat zijn

dan ook uitgesloten. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied zijn niet aan de orde. Er is geen sprake van een Natura 2000-activiteit.

Naast deze effecten zijn effecten door vermesting op habitattypen en soorten niet op voorhand uitgesloten. Het kappen van het populierenbos en het afgraven van het perceel kan op zichzelf of in cumulatie met andere werkzaamheden in de regio leiden tot effecten op habitattypen doordat er stikstofuitstoot plaatsvindt om de gebiedsontwikkeling te realiseren.

Om effecten uit te kunnen sluiten is het voor werkzaamheden die binnen 25 km van N2000-gebieden worden uitgevoerd verplicht een AERIUS meting uit te voeren. Met deze berekening wordt onderzocht of er schadelijke uitstoot plaatsvind die een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelen. Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstof is dan ook niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek middels het uitvoeren van een AERIUS berekening is noodzakelijk om significant negatieve effecten uit te sluiten. Deze maatregel is opgenomen in hoofdstuk vier.

3.1.3 NATUURNETWERK ZEELAND

De begrenzingen van beschermde gebieden worden geraadpleegd op de digitale kaarten viewer van Provincies en het Rijk. In dit geval de digitale kaarten viewer van de Provincie Zeeland. De effectbeoordeling voor het Natuurnetwerk Nederland wordt uitgevoerd door te kijken naar de wezenlijke kenmerken van het gebied. De beoordeling kan per situatie verschillen, daardoor wordt op basis van bronnen of expert judgement beoordeeld of een effect te verwachten is.

In tabel 2. zijn de afstanden opgenomen van het projectgebied tot de beschermde Natuurnetwerk gebieden in de provincie Zeeland.
In figuur 5. is de locatie van het projectgebied opgenomen ten opzichte van beschermde Natuurnetwerk gebieden van het Natuurnetwerk Zeeland.

Beschermde gebieden Natuurnetwerk	Afstand tot plangebied
Natuurnetwerk Zeeland	0 meter, projectgebied is onderdeel van het Natuurnetwerk

Tabel 2: Afstand tussen projectgebied de Munte te Oostburg en Natuurnetwerk Zeeland.

Figuur 5: Overzicht ligging projectgebied ten opzichte van Natuurnetwerk Zeeland gebieden.

3.1.4 EFFECTTOETSING NATUURNETWERK ZEELAND

Het projectgebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) als bestaande natuur met de beheertypen Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03) en Dynamisch moeras van 0,8 ha. (N05.04). Door de voorgenomen werkzaamheden worden grote delen van het projectgebied gekapt en opnieuw ingericht. De daadwerkelijke inrichting van het gebied is nog niet bekend.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen in Zeeland de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. Doordat de projectlocatie is gelegen binnen het Natuurnetwerk Zeeland kan aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland niet op voorhand worden uitgesloten. De daadwerkelijke inrichting is namelijk nog niet bekend. Vervolgonderzoek of de wezenlijke kenmerken van het Natuurnetwerk Zeeland wel of niet worden aangetast door voorgenomen werkzaamheden wordt hierdoor noodzakelijk geacht.

3.2 BESCHERMDE SOORTEN

Als de voorgenomen activiteiten mogelijk gevolgen hebben voor van nature in het wild levende planten of dieren, is er sprake van een flora-en-fauna-activiteit. In dit hoofdstuk worden soorten (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en nationale soorten) beschreven welke (mogelijk) in het projectgebied voorkomen en welke functies er verwacht worden. Ook is aangegeven welke ecologische risico's dit project met zich meebrengt met betrekking tot de Omgevingswet. De soorten genoemd in de tabel 3 worden zowel op basis van het bureau- als veldonderzoek verwacht. In paragraaf 3.4 is de specifieke zorgplicht uitgewerkt voor soorten van de Rode Lijsten..

Het projectgebied en omliggende gronden zijn op vrijdag 23 augustus 2024 en 3 juni 2025 visueel geïnspecteerd en gecontroleerd op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten of de nesten/verblijfslocaties daarvan. Waar tijdens de quickscan vooral op gelet/ naar gezocht is zijn de volgende zaken:

- Aanwezigheid van vogels binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied
- Nesten van vogels binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied voor zover dit gezien de tijd van het jaar mogelijk is
- Holtes en spleten en verblijflocaties die door vleermuizen gebruikt worden binnen het projectgebied
- Beschermde plantsoorten, vlinders, libellen, grondgebonden zoogdieren binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied voor zover dit gezien de tijd van het jaar mogelijk is.

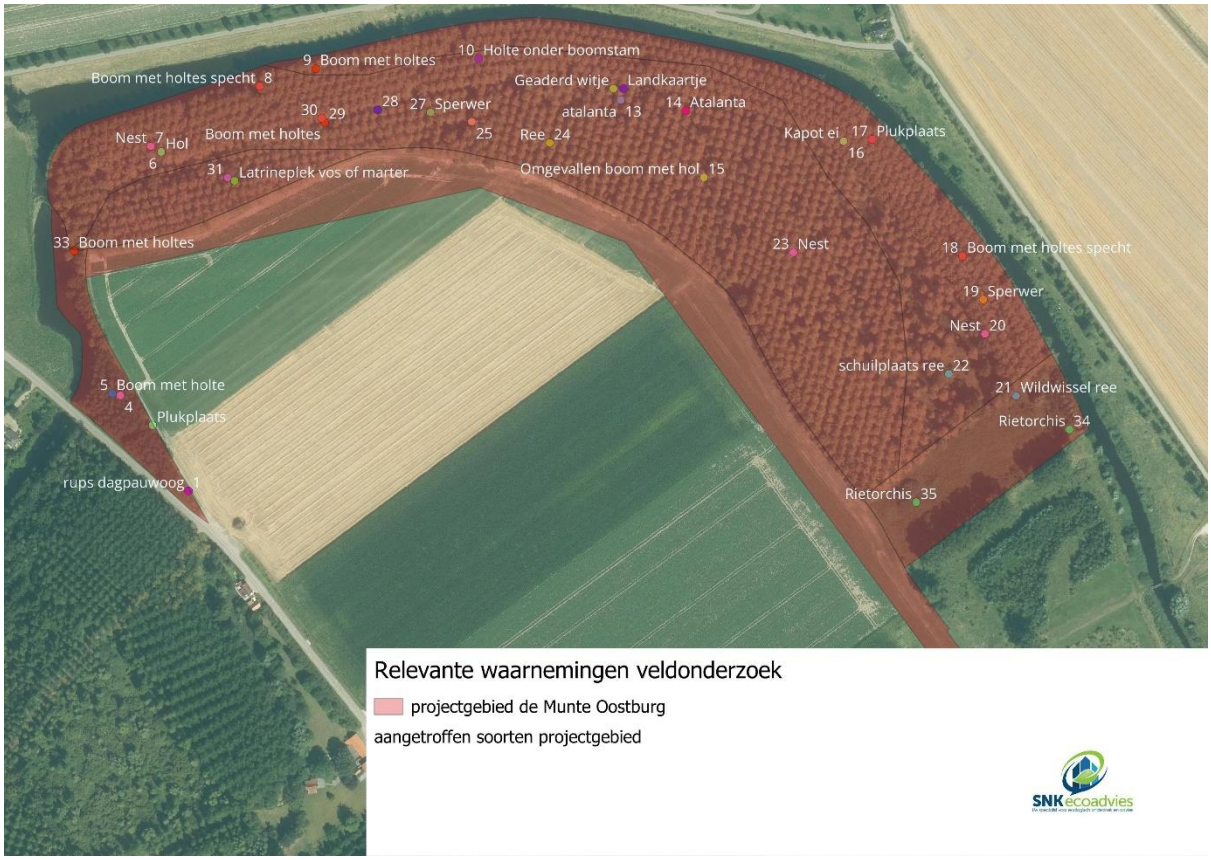
In onderstaande tabel 3. zijn de resultaten opgenomen van de te verwachten soorten binnen het projectgebied op basis van het uitgevoerde bureau- en veldonderzoek. In figuur 6. en tabel 4. is een overzicht van relevante waarnemingen toegevoegd die tijdens het veldbezoek zijn waargenomen.

De lijst is samengesteld uit soorten die naar voren komen uit een analyse van het Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en die op basis van het veldonderzoek zijn aangetroffen. Er wordt gekozen voor een tijdreeks van vijf jaar. In dit geval de periode 2019- 2024. Alle waarnemingen van soorten waarvan het aannemelijk is dat deze gezien hun gedrag en functionaliteit van de leefomgeving voor betreffende soort aanwezig kunnen zijn binnen het projectgebied worden bekeken en beoordeeld. Ook zijn de ecologische risico's die de flora en fauna activiteit met zich meebrengt ten aanzien van de Omgevingswet in beeld gebracht. Soorten die op basis van het veldbezoek zijn uitgesloten of soorten waarop geen schadelijke handelingen wordt verwacht zijn opgenomen in bijlage 1.

Ook soorten die op basis van verspreiding niet uit te sluiten zijn worden bekeken en beoordeeld. Het gaat hier om zeer mobiele soorten, die vrij algemeen voorkomen of soorten waarvan vestiging in de nabije toekomst verwacht worden.

Resultaten bureau- en veldonderzoek					
Te verwachten soort op basis van bureau onderzoek			**Onderbouwing en locaties binnen projectgebied**	**Toetsing aan de OW**	
Vogels zonder jaarrond beschermd nest Inclusief cat. 5-soorten zonder zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming.				**Activiteit**	**Kans op schadelijke handelingen Omgevingswet**
Blauwborst	Ijsvogel		Schadelijke handelingen op vogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten. In het plangebied	1 en 3	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Boomkruiper	Kauw	Sprinkhaanzanger	kunnen diverse soorten vogels zonder jaarrond beschermd nest tot broeden komen. De volgende ecotopen zijn daarvoor		
Bosrietzanger	Kleine karrekiet	Slobeend	geschikt: water; riet en oevervegetatie, bos en grasland. Zolang een nest in gebruik is mag het niet vernietigd worden.		
Dodaars	Kneu	Staartmees	Ook verstoring van een nest is niet toegestaan, tenzij dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding		
Ekster	Koekoek	Tjiftjaf	van de betreffende soort.		
Fazant	Koolmees	Torenvalk	Er zijn geen vogels (zonder jaarrond beschermd nest) met nestindicerend gedrag aangetroffen binnen het plangebied		
Fitis	Krakeend	Tuinfluiter	tijdens het veldbezoek. Het veldbezoek is namelijk uitgevoerd buiten de reguliere broedperiode (1 maart tot 1 augustus),		
Fuut	Kuifeend	Turkse tortel	Ook is het mogelijk dat vogels zonder jaarrond beschermd nest zich binnen drie jaar (houdbaarheid quickscan) vestigen		
Gaai	Merel	Vink	binnen het projectgebied.		
Grasmus	Meerkoet	Watersnip	Er zijn geen nesten aangetroffen van de categorie 5-soort met een 'matig gunstige staat van instandhouding',		
Graspieper	Patrijs	Waterhoen	Zwarte kraai, grote bonte specht, groene specht, ijsvogel, koolmees en pimpelmees betreffen categorie 5-soorten met een 'gunstige staat van		
Groene specht	Pimpelmees	Wielewaal	instandhouding'.		
Groenling	Putter	Wilde eend			
Grote lijster	Rietgors	Winterkoning			
Grote bonte specht	Rietzanger	Witte kwikstaart			
Heggenmus	Ringmus	Zanglijster			
Holenduif	Roodborst	Zomertortel			
Houtduif	Roodborsttapuit	Zwartkop			
Houtsnip	Spotvogel	Zwarte kraai			
Vogels met jaarrond beschermd nest		**functie**			
Buizerd	4	nest	Nestplaats: in het plangebied is een mogelijk bezet buizerdnest aanwezig. Tijdens het veldbezoek werden enkele buizerds waargenomen in de buurt van een nest. Meerdere nesten zijn aanwezig binnen het plangebied. Niet bekend welk nest daadwerkelijk bezet is. Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt de bomen die mogelijk in gebruik zijn als jaarrond beschermd nest, gekapt. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot vernietiging van de nestplaats. Nader onderzoek nodig jaarrond beschermde nesten.	1 en 3	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Havik	4	nest	Nestplaats: in het plangebied is een mogelijk bezet haviksnest aanwezig. Tijdens het veldbezoek is de havik vliegend waargenomen. Ook zijn diverse plukplaatsen aangetroffen onder de bomen. Er zijn meerdere nesten aanwezig binnen het plangebied. Niet bekend welk nest daadwerkelijk bezet is. Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt de boom waarin het betreffende nest aanwezig is gekapt. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot vernietiging van de nestplaats. Nader onderzoek nodig jaarrond beschermde nesten.	1 en 3	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Sperwer	4	nest	Nestplaats: in het plangebied is een mogelijk bezet sperwernest aanwezig. Tijdens het veldbezoek werd de sperwer aan de rand van het projectgebied vliegend waargenomen. Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt de boom waarin het betreffende nest aanwezig is gevestigd gekapt. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot vernietiging van de nestplaats. Nader onderzoek nodig jaarrond beschermde nesten.	1 en 3	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Torenvalk	5	nest	Nestplaats: in het plangebied is een mogelijke nestlocatie van de Torenvalk aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn diverse nesten aangetroffen van mogelijk diverse roofvogels. De torenvalk is foeragerend waargenomen op de akkers grenzend aan het projectgebied. Er bestaat de kans dat een van de nesten een torenvalk nest is. Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt de boom waarin het betreffende aanwezig is, gekapt. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot vernietiging van de nestplaats. De staat van instandhouding van de Torenvalk is ongunstig waardoor er zwaarwegende ecololgische redenen zijn voor bescherming. Nader onderzoek nodig jaarrond beschermde nesten.	1 en 3	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Grondgebonden zoogdieren		**functie**			
	wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter	leefgebied, voortplanting-, rust- en verblijfplaats	Er is geschikt biotoop aanwezig voor kleine marterachtigen. De hermelijn kan in verscheidene natuurterreinen voorkomen, zoals in duinen, moerasgebied of kleinschalig cultuurlandschap met een afwisseling van bijvoorbeeld graslanden en houtwallen. De hermelijn heeft een voorkeur voor terreinen met wateren of hoge grondwaterstand. In het plangebied zijn de dichte struwelen, de bosrand en het open veld langs de bosrand geschikt. Er is van de afgelopen vijf jaar alleen een waarneming van een steenmarter bekend aan de rand van het projectgebied. Gezien deze zoogdieren slecht geinventariseerde soorten zijn, bestaat de kans dat de soort in het plangebied voorkomt. Dichte struwelen en holen muizen die in het projectgebied zijn aangetroffen kunnen als verblijfplaats dienen. De voorkeur van de wezel gaat uit naar structuurrijke terreinen met een afwisseling van bos en veld. Daarin wordt een combinatie van dichte structuren zoals ruigten, hoog gras, rietland, bosjes of houtwallen betrokken. Ook voor deze soort kunnen dichte struwelen en holen van muizen gebruikt worden als verbijfplaats. Alle elementen van een gunstig leefgebied zijn aanwezig. Biotoop van de bunzing komt overeen met die van de wezel en de hermelijn. Het leefgebied van de bunzing is groter. Voor deze soort zijn geschikte verblijfplaatsen mogelijk in de dichte struwelen, alsook in de direct aangrenzende percelen. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot mogelijke vernietiging van leefgebied, voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen va kleine marterachtigen. Nader onderzoek naar functies van kleine marterachtigen is noodzakelijk.	1en 3	artikel 11.54, lid 1, onder a en b. Bal
	haas	leefgebied, voortplanting-, rust- en verblijfplaats	Er Is geschikt biotoop aanwezig voor de haas. Tijdens de uitvoering van het veldonderzoek is de haas in zijn leger waargenomen binnen het projectgebied. Ze maken legers bij voorkeur in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker vind je hazenlegers. Alle elementen zijn binnen of grenzend aan het projectgebied aanwezig. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot mogelijke vernietiging van leefgebied, voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen van de haas. Nader onderzoek naar functies van de haas is noodzakelijk.	1 en 3	artikel 11.54, lid 1, onder a en b. Bal
Vleermuizen					
	gewone dwergvleermuis	essentiele vliegroute, foerageergebied, verblijfplaatsen	Verblijfplaatsen: er worden holtebomen gekapt, waarbij potentiële verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen verloren kunnen gaan. In het plangebied zijn tientallen pupulieren met boomholtes. Deze holtebomen kunnen als verblijfplaats worden benut door de volgende soorten: gewone- en ruige dwergvleermuis, baardvleermuis en rosse vleermuis. Schadelijke handelingen verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen daarom niet worden uitgesloten. Verblijfplaatsen van watervleermuis kan eveneens niet worden uitgesloten gezien het plangebied bestaat uit (oud) bosrijk landschap. Schadelijke handelingen op een massawinterverblijf van gewone dwergvleermuis kunnen uitgesloten worden. Dit type verblijfplaats vereist omvangrijke, robuuste bebouwing, diepe spleetvormige ruimten met temperatuurgradiënt en diverse microklimaten, zoals in spouwmuren, dilatatievoegen en/of holle vloerelementen. Bebouwing met dergelijke kenmerken is niet aanwezig in/nabij het plangebied. De werkzaamheden zullen daarom niet leiden tot verstoring of vernietiging van een eventuele massawinterverblijfplaats. Essentiële vliegroute: schadelijke handelingen op een essentiële vliegroute kunnen niet worden uitgesloten. Er is een lijnvormig houtig element (de houtopstand en watergang) aanwezig in het plangebied, wat mogelijk fungeert als een (essentiële) vliegroute voor vleermuizen. Dit element zal voor een groot gedeelte worden gekapt, waardoor deze functie niet of minder goed vervuld kan worden. Omdat er geen alternatieve vliegroutes op vergelijkbare afstand van eventuele verblijfplaatsen en van vergelijkbare kwaliteit aanwezig zijn, kan het lijnvormige element van essentiële waarde zijn. Essentieel foerageergebied: schadelijke handelingen op een essentieel foerageergebied kunnen niet worden uitgesloten. Er is een groot oppervlak aan houtige beplanting, kruidige vegetatie en een watergang aanwezig in het gebied, wat mogelijk een (essentieel) foerageergebied is voor vleermuizen. Verwijdering van de Populierenopstand kan leiden tot kwaliteisverlies van het foerageergebied. Het kappen van de bomen kan leiden tot verminderde voedselbeschikbaarheid. Daarnaast kan het kappen van de bomen leiden tot meer verstoring als gevolg van wind. Het plangebied kan voor gewone-, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis fungeren als foerageergebied.	1 en 3	artikel 11.46, lid 1, onder a en e, Bal
	baardvleermuis	essentiele vliegroute, foerageergebied, verblijfplaatsen		1 en 3	
	meervleermuis	essentiele vliegroute, foerageergebied		1 en 3	
	rosse vleermuis	essentiele vliegroute, foerageergebied, verblijfplaatsen		1 en 3	
	ruige dwergvleermuis	essentiele vliegroute, foerageergebied, verblijfplaatsen		1 en 3	
	watervleermuis	essentiele vliegroute		1 en 3	
Reptielen	**geen**				
Amfibieen	**geen**				
Vaatplanten	**geen**				
Vissen	**geen**				
Libellen en vlinders	**geen**				
Overig	**geen**				

Tabel 3: Te verwachten soorten en functies binnen het projectgebied.

Figuur 6: Overzichtskaart met relevante waarnemingen

3.3 ALGEMENE ZORGPLICHT

Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht artikel 1.6 Omgevingswet. Deze plicht houdt in dat een ieder voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving draagt. De zorgplicht is niet alleen beperkt tot dieren en planten, maar ook de directe leefomgeving van de soorten dienen hierin betrokken te worden. Denk hierbij aan vaste rust- of verblijfplaatsen of gebied waar jongen worden grootgebracht.

Deze plicht houdt in dat een ieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

- Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
- Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- Als die gevolge onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

De algemene zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht is niet vergunningplicht.

In de volgende paragrafen is opgenomen welke soorten binnen het projectgebied aanwezig kunnen zijn.

3.3.1 DIEREN

De volgende inheemse of hier van nature voorkomende diersoorten zijn onder meer aangetroffen in het projectgebied of in de directe nabijheid van het projectgebied:

LIBELLEN:

bloedrode heidelibel, glassnijder, grote paardenbijter, houtpantserjuffer, tengere pantserjuffer, vuur juffer, zwervende pantserjuffer, platbuik,

AMFIBIEËN:

bruine kikker, gewone pad, Kleine watersalamander

VLINDERS:

bruin zandoogje, bont zandoogje, dagpauwoog, distelvlinder, gehakkelde aurelia, hooibeestje, icarus blauwtje, klein geaderd witje, klein koolwitje, koevinkje, landkaartje, sint jakobsvlinder en zwartsprietdikkopje

ZOOGDIEREN:

bosmuis, rosse woelmuis dwergmuis, aardmuis, bosmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, veldmuis, veldspitsmuis, vos, woelrat

VOGELS:

blauwborst, ijsvogel, boomkruiper, kauw, sprinkhaanzanger, bosrietzanger, kleine karrekiet, slobeend, dodaars, kneu, staartmeesekster, koekoek, tjiftjaf, fazant, koolmees, torenvalk, fitis, krakeend, tuinfluiter, fuut, kuifeend, turkse tortel, gaai, merel, vink grasmus, meerkoet, watersnip, graspieper, patrijs, waterhoen, groene specht, pimpelmees, wielewaal, groenling, putter,wilde eend grote lijster, rietgors, winterkoning, grote bonte specht, rietzanger, witte kwikstaart, heggenmus, ringmus, zanglijster, holenduif, roodborst, zomertortel, houtduif, roodborsttapuit, zwartkop, houtsnip, spotvogel, zwarte kraai

3.3.2 PLANTEN

Het bomenbestand in het projectgebied bestaat hoofdzakelijk uit populier, es, grauwe wilg, boswilg, zomereik, amerikaanse eik, okkernoot Verder groeien er struiken en zaailingen van zomereik, vlier, eenstijlige meidoorn, zwarte els, gewone es, hazelaar, rode kornoelje, liguster. De kruidenvegetatie bestaat uit smeerwortel, wilde kamperfoelie, braam, grote brandnetel, riet, koninginnekruid, rietorchis, echte valeriaan, heermoes en wilgenroosje, jacobskruiskruid, boerenwormkruid, watermunt, gewone klit, valse voszegge, lisdodde, heggendoornzaad, echte kamille, hopklaver, kleefkruid , haagwinde, vogelwikke, akkerdistel, heelblaadjes, kruipende boterbloem.

3.4 SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt daarnaast net als voor N2000-activititeiten een specifieke zorgplicht. De specifieke zorgplicht geldt naast soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationale soorten, ook voor trekvogels en soorten die opgenomen zijn op de Rode lijsten en hun leefgebieden. De reikwijdte van deze zorgplicht is specifiekere dan de algemene zorgplicht. Uit deze zorgplicht volgt dat er nadelige gevolgen voor flora of fauna voorkomen worden of dat noodzakelijke maatregelen getroffen worden.

De Specifieke Zorgplicht artikel 11.27 Besluit activiteiten leefomgeving houdt voor flora- en fauna-activiteiten in elk geval in dat:

- Voorafgaand aan de activiteit wordt nagegaan of van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels, van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn; voorkomen en/of van nature in Nederland in het wild levende planten of dieren zoals genoemd in bijlage II, IV en V bij de Habitatrichtlijn voorkomen en/of dieren of planten genoemd in bijlage IX of in de rode lijst voorkomen en of voor al deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijk habitats aanwezig zijn.
- Wanneer een van de genoemde soorten (mogelijk) aanwezig is, wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voorplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren of voor planten van die soorten.
- Wanneer die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten wordt nagegaan welke gevolge de activiteit kan hebben voor de aanwezige soort of hun leefgebied of habitat.
- Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen.
- Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben.
- Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen of wanneer het staken van de activiteit niet meer voorkomen kan worden, worden passende herstelmaatregelen getroffen.

Bij de Habitatrichtlijn gaat het om de soorten die zijn opgenomen in de bijlagen II, IV en V. Hieronder wordt beoordeeld of de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal van toepassing is. Nadelige effecten op soorten van bijlage V bij de Habitatrichtlijn kunnen op voorhand uitgesloten worden. Dit betreft de exploitatie of aan de natuur onttrekken van deze soorten. Van deze activiteiten is in het huidige project geen sprake.

In paragraaf 3.2 zijn de beschermde soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn bijlage IV inclusief bijlage I en II bij het verdrag van Bern, en nationaal beschermde soorten reeds getoetst. Hiermee is reeds een groot deel van de soorten van de Rode Lijsten en van bijlage II bij de Habitatrichtlijn beoordeeld. Indien er ten aanzien van deze soorten maatregelen nodig zijn, zijn deze opgenomen in hoofdstuk 5. Voor deze soorten zijn er dan ook geen aanvullende maatregelen nodig die volgen uit de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal.

In deze paragraaf worden de gevolgen beoordeeld van de voorgenomen activiteiten op de soorten van de Rode Lijsten, de soorten van bijlage II bij de Habitatrichtlijn en trekvogels, voor zover zij niet al behandeld zijn in paragraaf 3.2.

3.4.1 BUREAU- EN VELDONDERZOEK

In het projectgebied en de directe omgeving zijn bekende waarnemingen uit de NDFF van de afgelopen 10 jaar opgevraagd van deze soorten. In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend soorten van bijlage II bij de Habitatrichtlijn en trekvogels binnen het projectgebied en de directe omgeving. Wel zijn er in de nabije omgeving meldingen van soorten van de Rode Lijsten bekend. Dit betreft melding van de volgende soorten: bruin blauwtje, oranje zandoogje, kamgras, akkerogentroost, vleeskleurige orchis en kruipend moerasscherm.

Tijdens het veldonderzoek is specifiek gekeken of de betreffende soorten binnen het projectgebied aanwezig zijn en gekeken of er eventueel geschikt habitat voorhanden is die van belang is voor de betreffende soorten. Tijdens het veldonderzoek is geconstateerd dat de Rode lijstsoorten binnen het projectgebied niet voorkomen gezien het ontbreken van geschikt habitat. Wel is voor het oranje zandoogje een functie te verwachten binnen het projectgebied.

VLINDERS

Zowel het bruin blauwtje als oranje zandoogje zijn aangemerkt als gevoelige soorten. De waardplanten van het bruin blauwtje zijn verschillende soorten uit de ooievaarsbekfamilie, met name kleine ooievaarsbek en beide ondersoorten van gewone reigersbek. De vlinder maakt gebruik van soorten als boerenwormkruid, duizendblad en Jacobs kruiskruid. Gezien deze soorten slechts op zeer kleine schaal binnen het projectgebied aanwezig zijn, wordt het voorkomen van deze soort binnen het projectgebied uitgesloten.
Diverse grassoorten, zoals kropaar, rood zwenkgras, gewoon struisgras, grote vossenstaart en kweek dienen als waardplant voor het oranje zandoogje. Ook deze soorten zijn binnen het projectgebied niet- of in zeer kleine aantallen aanwezig. Incidenteel is het mogelijk dat het oranje zandoogje het projectgebied gebruikt om nectar te zoeken op de aanwezig braam. De werkzaamheden zullen echter geen invloed hebben op hun voorplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en waardplanten van het oranje zandoogje. De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op de staat van instandhouding van de soort en zal uitsluitend een klein effect sorteren op het foerageergebied

van het oranje zandoogje. Er blijft daarnaast een gedeelte van de houtopstand in stand met ondergroei van braam en zijn er in de directe omgeving van het projectgebied alternatieve foerageerlocaties voorhanden. Hierdoor zijn nadelige gevolgen op het oranje zandoogje uitgesloten.

PLANTEN

Zowel kamgras, akkerogentroost, vleeskleurige orchis en kruipend moerasscherm betreffen soorten die niet binnen het projectgebied worden verwacht. Kamgras De plant is te vinden in diverse graslanden, aan waterkanten, op dijken en in bermen in de directe omgeving. Het projectgebied bestaat niet uit grasland, dijken of bermen. Het voorkomen van kamgras binnen het projectgebied kan worden uitgesloten.
De vleeskleurige orchis komt voor op zonnige plaatsen zij staan voornamelijk in jonge duinvalleien, blauwgraslanden en in hooilanden. In de directe omgeving komt hij voor in hooilanden. Binnen het projectgebied zijn deze niet aanwezig. Voorkomen van de vleeskleurige orchis binnen het projectgebied kan dan ook worden uitgesloten.
Akkerogentroost is een echt akkeronkruid wat voorkomt op zonnige locaties in akkers. De soort is op geruime afstand van het projectgebied waargenomen. Binnen het projectgebied zijn geen geschikte omstandigheden voor Akkerogentroost aanwezig. Voorkomen van Akkerogentroost binnen het projectgebied is dan ook uitgesloten.
Kruipend moerasscherm komt voor in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Groote Gat. Kruipend moerasscherm verlangt zonnige, open plekken op natte, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, zwak zure veen- of kleibodems, die 's winters ondiep overstroomd worden. Ze groeit op open plekken langs waterkanten, en in duinvalleien, in extensief begraasde weilanden en oud grasland. Binnen het project gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soort. Het voorkomen van kruipend moerasscherm binnen het projectgebied kan worden uitgesloten.

3.5 HOUTOPSTANDEN

Onderdeel houtopstanden van de Omgevingswet heeft als doel het bosareaal in Nederland in stand te houden. Het kappen of rooien van bomen is dan ook niet zondermeer toegestaan. De belangrijkste inhoudelijke regels over het vellen van houtopstanden zijn opgenomen in artikel 11.126 van het Bal (meldplicht vellen van houtopstanden) en artikel 11.129 van het Bal (plicht tot herbeplanting). Het is conform artikel 11.126 van het Bal verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen, of te doen vellen zonder daarvan vooraf een melding te maken bij gedeputeerde staten. Uitzondering op deze regel is het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast geldt op grond van artikel 11.129, eerste lid van het Bal een herbeplantingsplicht als een houtopstand is geveld, of op een andere wijze teniet is gegaan. De herbeplanting moet in beginsel plaatsvinden binnen 3 jaar, op dezelfde grond waar de houtopstanden stonden. In artikel 11.131 van het Bal staan een aantal uitzonderingen beschreven, waarbij het wel is toegestaan om houtopstand zonder deze melding geheel of gedeeltelijk te vellen.

Gedeputeerde staten zijn het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving op de regels in het Bal (met uitzondering van een aantal specifieke gevallen waarin de minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit het bevoegd gezag is). De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden.

3.5.1 REGELS HOUTOPSTANDEN

Anders dan voor andere activiteiten die onder de Omgevingswet vallen, geldt voor het vellen van houtopstanden geen vergunningplicht, maar is geregeld dat een melding moet worden gedaan bij het bevoegd gezag. Om een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen is het verplicht hiervan een melding te doen bij het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 11.126 van het Bal.

Voor het kappen van bomen kunnen verschillende regels van toepassing zijn. Zo kan de gemeente bevoegd gezag zijn of de betreffende provincie. Hiervoor is de bebouwingscontour houtkap van toepassing. De houtopstanden/bomen 'binnen de bebouwingscontour houtkap' vallen onder het bevoegd gezag van de gemeente ('Binnen de bebouwingscontour houtkap', artikel 11.111, lid 2 a van het Bal). In het omgevingsplan geeft de gemeente de bebouwingscontour houtkap en regels voor het kappen van bomen aan. De rijksregels gelden alleen buiten de bebouwingscontour houtkap.

Houtopstanden buiten deze bebouwingcontour worden beschermd door de regels van paragraaf 11.3.1 van het Bal. In geval het te kappen perceel buiten de bebouwingscontour houtkap is gelegen, en niet vallen onder onderstaande uitzonderingen, vallen de activiteiten onder Afdeling 11.3 van het Bal. In dat geval is bij het kappen van een houtopstand het doen van een melding, ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin, bij het bevoegd gezag voorafgaand aan de velling verplicht. Ook is het verplicht om binnen drie jaar na de velling de locatie te herplanten op een bosbouwkundig verantwoorde wijze.

UITZONDERINGEN EN SPECIFIEKE REGELS:

De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden. Hier is binnen de provincie Zeeland gebruik van gemaakt.

Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld dient de initiatiefnemer in dit geval zorg te gedragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.

Houtopstanden kunnen meerdere functies hebben en hiermee moet bij de herbeplanting rekening worden gehouden. Voorbeeldfuncties zijn natuur, landschap, houtproductie en recreatie. Gelet op deze punten, verdient het begrip “bosbouwkundig verantwoord”, breed uitgelegd te worden. Het gaat niet alleen om de houtteeltkundige kwaliteit van de houtopstand, maar ook om de natuur- en landschappelijke waarde. Het kan voorkomen dat functieverandering van een huidige houtopstand beoogd is, biedt de omgevingsverordening de ruimte door te stellen dat de te herbeplanten houtopstand tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden ten opzichte van de gevelde of teniet gegane houtopstand dient te vertegenwoordigen. De te herbeplanten houtopstand hoeft dus niet identiek te zijn aan het tenietgegane of gevelde. Wel moet de waarde ten minste vergelijkbaar zijn. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om een soortenrijk loofbos te vervangen door een soortenarme populierenplantage.

In geval het herplanten niet op dezelfde locatie kan plaatsvinden dan waar de kap heeft plaatsgevonden, bestaat er de mogelijkheid deze elders te herplanten. Hiervoor is een toestemming benodigd van het bevoegd gezag. In geval er niet binnen drie jaar herplant kan worden omdat bijvoorbeeld een project uitloopt, kan er toestemming worden gegeven om de herplant uit te stellen. Provincies kunnen nadere regels stellen aan herplant op andere grond. Om te waarborgen dat ook herbeplanting op andere grond toch binnen drie jaar is gerealiseerd, dient de melder uiterlijk twee jaar na de velling de aanvraag tot herbeplanting op andere grond in te dienen.

Het is niet toegestaan om beplantingen die een belangrijke ecologische of landschappelijke functie vervullen elders te herbeplanten. Doel hiervan is een verdere ecologische of landschappelijke verschraling van het landschap tegen te gaan.

3.5.2 EFFECTTOETSING HOUTOPSTANDEN

De houtopstanden gelegen binnen het projectgebied vallen buiten de ‘bebouwingscontour houtkap’, artikel 11.111, lid 2 a van het Bal. De te kappen houtopstanden vallen niet onder enige uitzondering op grond van artikel 11.111 van het Bal, daarnaast moet de houtopstand niet wijken om een werk in overeenstemming met een omgevingsplan mogelijk te maken.

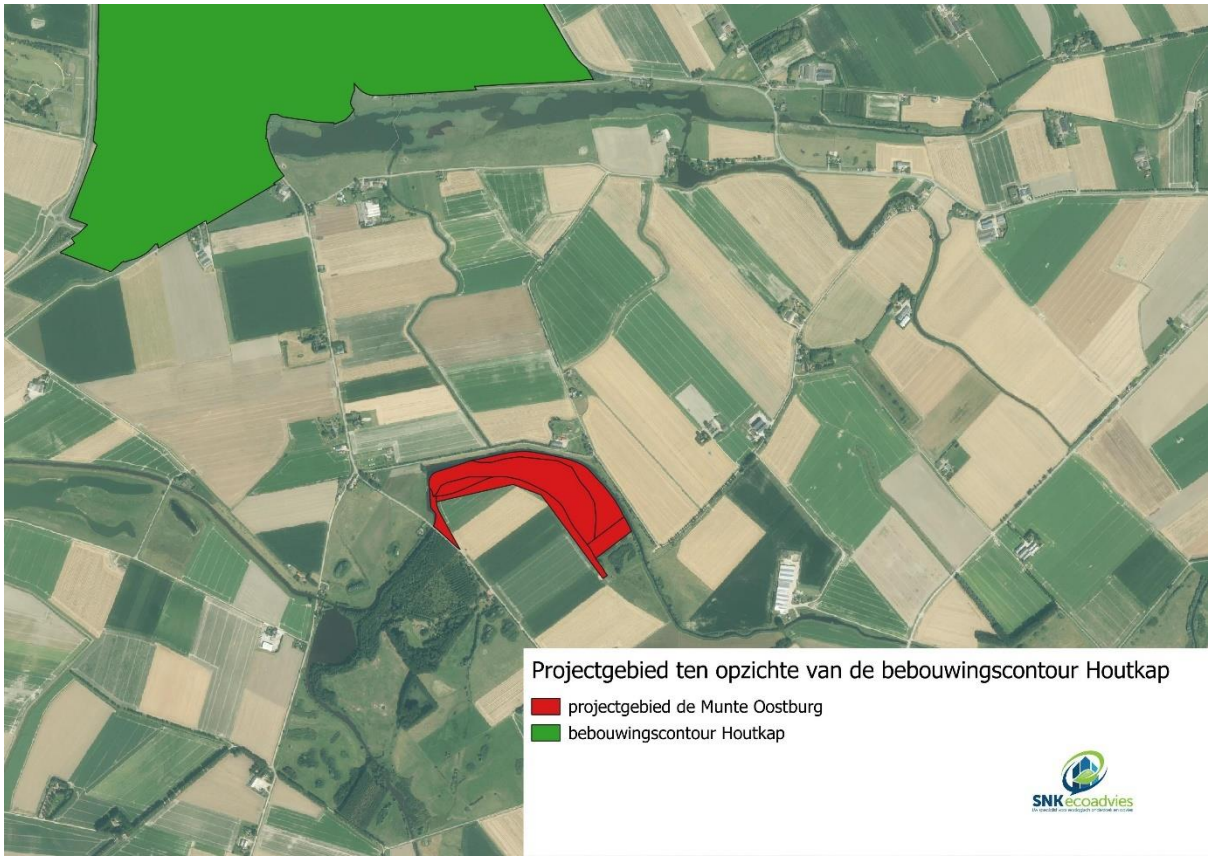
Dit betekent dat de voorgenomen kapwerkzaamheden vallen onder activiteiten van het Bal die houtopstanden betreffen. Hiervoor dient bij het kappen van de houtopstanden binnen het projectgebied ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin daarvan melding te worden gemaakt bij het bevoegd gezag. In dit geval de Provincie Zeeland.

Dit betekent eveneens dat de initiatiefnemer verplicht binnen drie jaar na het kappen de herplant te realiseren. Gezien de herplant naar alle waarschijnlijkheid niet kan worden uitgevoerd op dezelfde grond, is toestemming van Provincie Zeeland nodig voor herplant uit te voeren op een andere locatie. De Omgevingsverordening Zeeland stelt in artikel 2.171 nader eisen aan herplanting op ander gronden.

Herbeplanting op andere grond als bedoeld in artikel 11.130, onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:

a) de andere grond is gelegen in de provincie Zeeland;
b) de andere grond is onbeplant en vrij van een plicht tot herbeplanting, bedoeld in artikel 11.129, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
c) de andere grond is vrij van een plicht tot natuurcompensatie;
d) d. op de andere grond rust niet al een verplichting tot mitigatie of compensatie op grond waarvan bomen dienen te worden aangeplant;
e) beplanting van de andere grond gaat niet ten koste van beschermde natuurwaarden en bijzondere landschappelijke waarden in het betreffende gebied;
f) de gevelde of teniet gegane houtopstand maakt geen onderdeel uit van een aaneengesloten complex van houtopstanden met een gezamenlijke oppervlakte van tenminste 5 hectare, dat daardoor in oppervlakte afneemt;
g) de gevelde of teniet gegane houtopstand betreft geen landschapselement of een andere kleine houtopstand met een belangrijke ecologische of landschappelijke functie;
h) de gevelde of teniet gegane houtopstand draagt niet bij aan de instandhoudingsdoelstellingen, bedoeld in artikel 2.44, eerste lid, van de wet;
i) de gevelde of teniet gegane houtopstand betreft geen oude bosgroeiplaats waarbij sprake is van een goed ontwikkelde bosbodem;
j) de aanplant is bosbouwkundig verantwoord als bedoeld in artikel 2.170; en
k) de aanvraag voor herbeplanting op andere grond wordt gedaan uiterlijk twee jaar na de velling.

Het is nog niet bekend waar herplant zal plaatsvinden. Zodra herplantlocatie bekend is zal de herplant nog moeten worden getoetst aan de eisen herplantplicht op andere grond zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Zeeland.

Figuur 7: Locatie projectgebied buiten 'bebouwingscontour houtkap'

3.5.3 SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Artikel 11.116 van het Bal formuleert de specifieke zorgplicht, waaronder die voor houtopstanden. Deze specifieke zorgplicht als uitgangspunt heeft dat iedereen alle activiteiten achterwege moet laten met negatieve effecten op de belangen uit artikel 11.112 van het Bal. Deze belangen zijn: areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen.

Met de specifieke zorgplicht voor houtopstanden moet degene die gaat kappen of vellen maatregelen treffen om negatieve gevolgen van de activiteit te voorkomen. Ook moet diegene zich op de hoogte stellen van de natuur- en landschapswaarden die aanwezig zijn en eventueel nadelige gevolgen kunnen ondervinden van de activiteit. Wanneer negatieve gevolgen niet te voorkomen zijn, moet diegene maatregelen treffen om de schade te beperken en waar nodig te herstellen.
Door de voorgenomen kapwerkzaamheden zal middels herplant, het areaal houtopstanden binnen de provincie Zeeland in stand blijven. Daarnaast wordt het gebied landschappelijk ingericht overeenkomstig de ambities uit het Natuurbeheerplan Zeeland en wordt er rekening gehouden met aanwezige soorten in het gebied. Daarmee vindt geen aantasting plaats van de belangen areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen. Voor deze ingreep zijn er dan ook geen aanvullende maatregelen nodig die volgen uit de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.116 van het Bal.

4.0 CONCLUSIE

De conclusie geeft antwoord op de deelvragen uit paragraaf 1.2 en is opgedeeld in gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. In tabel 5. is de conclusie samengevat.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

Op basis van deze quickscan is niet op voorhand uit te sluiten of de voorgenomen activiteiten niet leiden tot schadelijke handelingen op beschermde NNN- en Natura 2000-gebieden en een mogelijke overtreding Omgevingswet. Om dit uit te sluiten zijn de volgende vervolgstappen noodzakelijk, namelijk; het uitvoeren van een aerius berekening om te bepalen of er depositie-effecten optreden ten aanzien van Natura 2000 en het uitvoeren van een toets om aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland uit te kunnen sluiten.

4.2 SOORTBESCHERMING

Er zijn diverse soorten die beschermd zijn onder de Omgevingswet aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten. Op basis van deze quickscan kan worden gesteld dat de voorgenomen activiteit mogelijk leiden tot schadelijke handelingen op beschermde soorten uit de Omgevingswet. Er kunnen namelijk negatieve effecten optreden op vogels zonder jaarrond beschermd nest.
Daarnaast is op voorhand niet uitgesloten dat voorgenomen activiteiten niet leiden tot schadelijke handelingen op vogels met jaarrond beschermd nest waaronder de buizerd, havik, sperwer en torenvalk, essentieel leefgebied van vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroute en foerageergebied) en voortplanting- rust en verblijfplaatsen en het leefgebied van grondgebonden zoogdieren waaronder de wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter en de haas. Nader onderzoek m.b.t. gebruik jaarrond beschermde nesten roofvogels, verblijfplaatsen, vliegroute en foerageergebied diverse vleermuizen soorten en naar voortplanting- rust en verblijfplaatsen en het leefgebied van diverse grondgebonden zoogdieren is noodzakelijk.
De voorgenomen activiteit leidt naar verwachting niet tot nadelige gevolgen voor soorten van de Rode Lijsten. Aanvullende maatregelen voortvloeiend uit de specifieke zorgplicht zijn niet van toepassing.

4.3 HOUTOPSTANDEN

Op basis van deze quickscan kan worden gesteld dat de voorgenomen activiteiten leidt tot een afname van het bosareaal. Om schadelijke handelingen op houtopstanden en overtreding van de Omgevingswet te voorkomen dient de initiatiefnemer bij het kappen van de houtopstanden binnen het projectgebied ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin daarvan melding te maken bij het bevoegd gezag. Initiatiefnemer is verplicht binnen drie jaar na het kappen de herplant te realiseren. Wanneer dit niet mogelijk is dient toestemming worden gevraagd aan het bevoegd gezag om herplant op andere gronden te laten plaatsvinden. Gezien de herplant naar alle waarschijnlijkheid niet kan worden uitgevoerd op dezelfde grond, is toestemming van Provincie Zeeland nodig voor herplant uit te voeren op een andere locatie. De Omgevingsverordening Zeeland stelt in artikel 2.171 nader eisen aan herplanting op ander gronden.
Wanneer aan voornoemde eisen wordt voldaan, kunnen schadelijke handelingen en overtredingen ten aanzien van houtopstanden Omgevingswet worden uitgesloten.
Daarmee vindt geen aantasting plaats van de belangen areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen. Aanvullende maatregelen voortvloeiend uit de specifieke zorgplicht zijn niet van toepassing.

4.4 NADER ONDERZOEK ZIJN NODIG VOOR DE VOLGENDE SOORTEN

Op basis van deze quickscan zijn er verschillende vervolg onderzoeken noodzakelijk alvorens met uitvoering van de werkzaamheden kan worden gestart. Voor iedere soort waarvoor nader onderzoek benodigd is zijn hieronder de vervolgstappen nader beschreven:

GEBIEDSBESCHERMING:

- Er is een aeriuscalculatie benodigd om te bepalen of er depositie-effecten optreden ten aanzien van Natura 2000.
- Er is een nadere toetsing noodzakelijk om aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland uit te kunnen sluiten.

SOORTENBESCHERMING

- Nader onderzoek kleine marterachtigen hermelijn, wezel, bunzing, steenmarter (voortplanting, rust- en verblijfplaatsen en leefgebied): dit onderzoek dient bij voorkeur verricht te worden in de voortplantingsperiode, welke globaal loopt van mei t/m september. Tijdens deze periode dienen gedurende zes weken cameravallen en sporenbuizen in het projectgebied geplaatst te worden overeenkomstig de werkwijze kennisdocument BIJ12 Kleine marterachtigen versie 1.1, juli 2024.
- Nader onderzoek naar de haas; leefgebied, voortplantingsplaats, rust- en verblijfplaats. Om vast te stellen of voortplanting-, rust- en verblijfplaats daadwerkelijk aanwezig zijn dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Een gestandaardiseerd protocol voor onderzoek naar hazen is tot op heden nog niet uitgewerkt. Het onderzoek is daarom gebaseerd op basis van ‘expert judgement’ van de ecologie van de soort. Voor het onderzoek naar hazen dienen drie veldrondes uitgevoerd te worden in het

voorjaar. Het onderzoek wordt rond zonsondergang uitgevoerd, wanneer hazen het meest actief zijn en uit hun schuilplaatsen tevoorschijn komen. Hierbij wordt de onderzoekslocatie afgezocht naar de aanwezigheid van hazenlegers, individuen en andere sporen zoals uitwerpselen. Na zonsondergang wordt de onderzoek locatie afgezocht met behulp van een warmtebeeldcamera.

- Vleermuizen: zie tabel 3 voor de soorten en functies. Dit onderzoek dient globaal plaats te vinden tussen half mei en half oktober overeenkomstig het Vleermuisprotocol 2021 en de meest recente kennisdocumenten BIJ12.
- Nader onderzoek naar jaarronde beschermde nesten van buizerd, havik, sperwer, torenvalk: nestplaatsen. Voor roofvogels geldt dat nader onderzoek omtrent de aan- of afwezigheid van een broedgeval van de buizerd, havik, sperwer of torenvalk noodzakelijk geacht wordt. Om te bepalen of een van deze roofvogels gebruik maakt van de onderzoek locatie, dient in het broedseizoen van de te onderzoeken soorten drie tot vier veldbezoeken uitgevoerd te worden. Middels dit nader onderzoek kan worden aangetoond of één van deze beschermde roofvogels gebruik maakt van de onderzoek locatie als broedlocatie. De geschikte periode voor deze telling loopt vanaf 15 februari t/m 15 juli. Tussen de twee bezoeken moet minstens 10 dagen zitten. De eerste telling moet bij voorkeur plaats vinden wanneer de boom nog geen maximale bladstand heeft bereikt.

Samenvatting conclusie			
Soortgroep	Soort	Maatregel	Onderzoek
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	diverse soorten zie hoofdstuk 3.2	x	
Vogels met jaarrond beschermd nest	buizerd, sperwer, havik, torenvalk		x
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, baardvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis		x
Kleine marterachtigen	wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter		x
Houtopstanden		x	
Gebiedsbescherming Natura 2000 / Natuurnetwerk			x

Tabel 5: Samenvatting conclusie

5. MAATREGELEN

Hieronder volgen de te nemen maatregelen om schadelijke handelingen op beschermde soorten te voorkomen tijdens de uitvoering van de activiteiten. De maatregelen zijn opgedeeld in de volgende categorieën:

5.1 MAATREGELEN BESCHERMDE SOORTEN

5.1.1 VOGELS ZONDER JAARROND BESCHERMD NEST

Ter bescherming van algemene broedvogels dienen maatregelen getroffen te worden. Voorkom vernietiging van vogelnesten óf een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding de vogelsoort.
Het broedseizoen vindt globaal plaats van maart t/m augustus, afhankelijk van aanwezige vogelsoorten en klimatologische omstandigheden, kan het broedseizoen eerder beginnen of langer doorlopen. De volgende preventieve maatregelen dienen getroffen te worden:

MAATREGEL 1:

Verricht de kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen van de aanwezige soorten. Op basis van het veldonderzoek waarin we op aanwezige vogelsoorten hebben gelet verwachten wij dat de broedperiode loopt van half maart t/m 1 augustus. Indien het niet mogelijk is om buiten deze broedperiode te werken, kan maatregel 2 uitkomst bieden.

MAATREGEL 2:

laat voorafgaand aan de activiteiten een broedvogelinspectie uitvoeren door een ecoloog. Indien er broedgevallen aanwezig zijn, bepaalt de ecologisch deskundige welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals welke verstoringsafstand er minimaal aangehouden dient te worden). Daarbij dient rekening te worden gehouden dat nesten mogen nooit opzettelijk verstoord, beschadigd, vernietig of weggenomen/verplaatst worden. De ecologisch deskundige bepaalt middels aanvullende vrijgave wanneer het nest verlaten is en aanvullende maatregelen komen te vervallen. Indien jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, bepaalt de ecologisch deskundige of/welke aanvullende maatregelen en/of vervolgstappen nodig zijn.
Indien er geen broedende vogels worden vastgesteld, kunnen de activiteiten alsnog doorgang vinden.

5.2 ZORGPLICHT MAATREGELEN

In het projectgebied kunnen verschillende soorten voorkomen. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht artikel 1.6 Omgevingswet. Om invulling te geven aan de zorgplicht worden ten eerste alle vaste rust- of verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard of worden de werkzaamheden verricht buiten de verstoringsafstand van de betreffende soorten. Ingeval dit niet mogelijk is worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de betreffende soort.
Indien hier niet aan voldaan kan worden , worden minimaal de volgende algemene maatregelen genomen om nadelige gevolgen te voorkomen:

5.2.1 ALGEMENE MAATREGELEN MOBIELE SOORTEN

MAATREGEL 1:

Indien er verstoring plaatsvindt worden de werkzaamheden zoveel mogelijk uitgevoerd in de richting van de uitwijkmogelijkheden van aanwezige mobiele soorten, zodat deze soorten gebruik kunnen maken van deze uitwijkmogelijkheden. Dit kan worden toegepast door het werken vanaf één zijde en bij voorkeur van de watergang in de richting het open veld.

MAATREGEL 2:

Werk op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten en niet ingesloten raken.

MAATREGEL 3:

Voorkom en beperk toepassing van kunstlicht. Kunstmatige verlichting zorg voor verstoring van zoogdieren. Voer de werkzaamheden uitsluitend uit tussen zonsopkomst en zonsondergang.

MAATREGEL 4:

Zorg dat er voldoende dekking aanwezig blijft van bosschages voor kleine zoogdieren

5.2.2 MAATREGELEN AMFIBIEËN

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals bruine kikker en gewone pad. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen op deze soorten:

MAATREGEL 1:

De voortplanting- en rustplaatsen (voortplantingswateren, overwinteringslocaties, zomerverblijven, broedhopen en dergelijke) te sparen in de periode dat de dieren hier gebruik van maken. De locaties worden gemarkeerd door een deskundig ecoloog op kaart en/of in het veld.

MAATREGEL 2:

Werken buiten de kwetsbare periode, d.w.z. buiten de periode dat de dieren aanwezig of weinig mobiel zijn. Eén van deze kwetsbare perioden is de winterrustperiode van oktober tot en met maart en de voortplantingsperiode april tot en met augustus. Indien het niet mogelijk is de werkzaamheden buiten de kwetsbare perioden uit te voeren, kan maatregel 3 uitkomst bieden.

MAATREGEL 3:

Tref in de actieve periode van amfibieën passende inrichtingsmaatregelen waarmee voorkomen wordt dat dieren zich op het werk vestigen. In de huidige situatie dient rondom potentiële verblijfslocaties een amfibieën scherm te worden geplaatst waardoor voorkomen wordt dat zoals bruine kikker en gewone pad, kleine watersalamander zich kunnen verplaatsen naar de locatie binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden.

MAATREGEL 4:

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden potentieel geschikte locaties door een deskundig ecoloog onderzocht op aanwezigheid van amfibieën. In geval individuen worden aangetroffen binnen de invloedssfeer zijn van de werkzaamheden, dan dienen deze individuen verplaatst te worden naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.2.3 MAATREGELEN LIBELLEN

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals de bloedrode heidelibel, glassnijder, grote paardenbijter, houtpantserjuffer, tengere pantserjuffer, vuur juffer, zwervende pantserjuffer, Libellen hebben oeverplanten nodig om zich te oriënteren en een uitzichtpunt te hebben over het water. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen.

MAATREGEL 1:

Bij uitvoering van de werkzaamheden worden ingrepen in de oevervegetatie voorkomen. In geval oevervegetatie wordt aangetast, dienen deze werkzaamheden gefaseerd worden uitgevoerd. Dit houdt in dat niet alles wordt in een keer gemaaid of afgegraven maar een gedeelte van de planten blijft staan.

5.2.4 MAATREGELEN SPECIFIEKE ZORGPLICHT

De voorgenomen activiteiten leiden naar verwachting niet tot nadelige gevolgen op trekvogels, dieren van de Rode Lijsten en hun leefgebieden (zie paragraaf 3.4). De specifieke zorgplicht voor flora en fauna, zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal, niet van toepassing. Er zijn voor dit onderdeel geen vervolgstappen benodigd

MAATREGELEN HOUTOPSTANDEN

MAATREGEL 1:

Voorafgaand aan de kap een melding van voorgenomen kapwerkzaamheden indienen bij bevoegd gezag. Melding dient ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin van de kapwerkzaamheden.

MAATREGEL 2:

Binnen drie jaar na de kap, herplanten op een bosbouwkundig verantwoorde wijze.

MAATREGEL 3:

Ingeval van herplant op andere locatie dient een plan tot herplant op een andere locatie worden opgesteld overeenkomstig de eisen 11.130, onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze aanvraag tot herplant op een andere locatie dient uiterlijk 2 jaar na het kappen van de opstand te zijn ingediend bij het bevoegd gezag.

5.3 WAT TE DOEN BIJ EEN WIJZIGING VAN DE ONTWIKKELING OF BIJ HET AFWIJKEN VAN HET ADVIES?

De adviezen in dit rapport zijn opgesteld om volgens de Omgevingswet te werken. Er is hierbij vanuit gegaan van de voorgenomen ontwikkeling zoals dit door de opdrachtgever is aangegeven. Indien de geplande ontwikkelingen wijzigen, is de kans groot dat ook het advies wijzigt. Neem in dat geval contact op met de ecoloog om te onderzoeken of er passende maatregelen zijn om conform de Omgevingswet te kunnen werken.

Ook kan het zijn dat wij maatregelen of vervolgstappen adviseren die niet goed in te passen zijn in de planning of uitvoering. Afwijken van het plan of advies is in sommige gevallen mogelijk, maar altijd onder begeleiding van een deskundig ecoloog.

ANDERE BESCHERMDE SOORTEN AANGETROFFEN?

Indien er beschermde soorten worden aangetroffen die niet in dit rapport zijn benoemd, dan dient er direct contact opgenomen te worden met de ecoloog om te bepalen hoe gehandeld dient te worden.

Verricht geen werkzaamheden voordat de nadere onderzoeken zijn afgerond, maatregelen zijn genomen en/of er een vergunning is verkregen.

BRONNEN:

- https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator
- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- www.vlinderstichting / libellen
- www.vleermuis.net
- www.vogelbeschermingnederland.nl
- Floron verspreidingsatlas
- Veldgids Flora Zeelandica, Ed Stikvoort, Peter L. Meininger
- Kennisdocument Buizerd Buteo buteo Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Gewone grootvleermuis Plecotus auritus Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Rosse vleermuis Nyctalus noctula Versie 1.0, juli 2017
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF verspreidingsatlas
- NDFF Standaardlevering
- Natura2000.nl
- www.nederlandsesoorten.nl
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2021
- Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden Sovon Rapport 2022/81
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.BIJ12.nl

BIJLAGE 1 TABEL UITGESLOTEN SOORTEN

Tabel uitgesloten soorten	
Amfibieen	
kamsalamander	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk wat diepere, vegetatie- en licht voedselrijke, niet verzuurde poelen en plassen op landgoederen, in beekdalen, in het rivierengebied, in loofbossen of in kleinschalige cultuurlandschappen. Kamsalamanders verblijven op het land onder stenen, hout, bladafval, in gaten onder wortels en in holen van kleine zoogdieren, meestal binnen 100 meter van het voortplantingswater. Wanneer geschikt landbiotoop ontbreekt kunnen ze 1000 meter afleggen op zoek naar geschikt biotoop. Overwintering van dieren in het water komt zelden voor.
Vogels	
bergeend	Bergeenden broeden verspreid langs de grote rivieren en zeearmen op boerenland nabij vennen, afgravingen en in nieuwe natte natuur. Binnen projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig
brandgans, grauwe gans, kolgans, grote canadese gans	Langs de rand van het projectgebied is beperkt habitat voor ganzen aanwezig. In de periode van de trek kunnen ganzen gebruik maken van deze locatie. Gezien het een smalle watergang betreft zal de functie beperkt zijn. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig
grote zaagbek, knobbelzwaan, geoorde fuut, lepelaar, toendrarietgans, waterral	Als echte wintergast wordt de Grote Zaagbek het meest gezien tussen november en maart, met de nadruk op hartje winter. Zaagbek is een vogel van open gebied en open water. Incidenteel wordt hij waargenomen in een brede watergang. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
grote zilverreiger, kleine zilverreiger	Aangrenzend aan het projectgebied is open water en daarmee geschikt habitat aanwezig voor de grote en kleine zilverreiger. De rietkraag kan beschutting bieden voor en dienen als foerageergebied. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
kleine zwaan, wilde zwaan, smient, pijlstaart	Betreffende soorten zijn wintergasten die met name de voorkeur geven aan open gebieden met weinig kans op predatie, waaronder gebieden met nieuwe natte natuur. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
boerenzwaluw, gierzwaluw, huiszwaluw	De voorkomende Zwaluwen zijn gebouwbewonende soorten, binnen het projectgebied zijn geen gebouwen aanwezig die geschikt zijn voor de gier, huis- en boerenzwaluw. De gierzwaluw nestelt in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen, in kerktorens en in nestkasten, de huiszwaluw onder overstekken van huizen of boerderijen en de boerenzwaluw voornamelijk in oude schuren. Deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied.
dwergmeeuw, kokmeeuw, stormmeeuw, zilvermeeuw, zwartkopmeeuw	Betreffende meeuwen komen verspreid over de hele provincie voor. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig als als foerageer en rustgebied. Ook is geen geschikt broedhabitat aanwezig.
zwarte stern	zwarte stern komt voornamelijk voor op open water. Broed veelal in gebieden met krabbescheer. Binnen het projectgebied en aangrenzende watergang is geen geschikt habitat voor de zwarte stern aanwezig.
groenpootruiter,	Kleine aantallen overzomeren hier te lande of blijven er tijdens zachte winters hangen, voornamelijk in de Delta. Groenpootruiters foerageren vaak in het binnenland op ondiepe plassen, Binnen het projectgebied zijn geen ondiepe plassen aanwezig.
grutto,	De grutto broedt in open graslanden in het lage deel van het land. De hoogste dichtheden komen voor op vochtige tot natte klei- en veengronden. Binnen het projectgebied zijn geen open graslanden aanwezig.
steltkluut	Steltkluten worden voornamelijk tussen april en september gezien op ondiepe zoete tot brakke wateren.Ondiepe moerasgebieden zijn favoriete broedlocaties. Geschikt habitat voor de steltkluut komt niet voor binnen het projectgebied.
kievit	Kieviten zijn in allerlei open landschappen te verwachten. De Kievit ontbreekt alleen in zwaar beboste gebieden en stedelijke bebouwing. Hij bereikt de hoogste dichtheden in vochtige open graslanden. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig
wulp	Tegenwoordig broeden de meeste wulpen in vaak open, soms ook meer besloten graslanden op zandige of venige gronden in het oosten en zuiden van het land. Lokaal nestelt de soort ook op kleigrond in agrarisch cultuurland. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat voor de wulp aanwezig
kerkuil en steenuil	Nesten: er zijn geen geschikte nestplaatsen aanwezig voor de steenuil en kerkuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. Er zijn geen sporen, zoals veren of braakballen aangetroffen. Essentieel leefgebied: in het projectgebied is geen geschikt leef- en jachtgebied van de steenuil of kerkuil aanwezig, zoals boerenerven, agrarisch (gras)land, akkers, houtwallen, kruidenrijke akkerranden, bosjes, wegbermen en heggen. Er vinden geen activiteiten plaats die het leefgebied van de steenuil of kerkuil aantasten. Bovendien zijn er gelijkwaardige alternatieven aanwezig in de omgeving. De activiteiten zullen niet leiden tot schadelijke handelingen op de betreffende functie.
oeverloper	De soort is tijdens de trek bijna overal waarneembaar langs zoetwaterplassen, rivieren en beken evenals op landaanwinningswerken en strekdammen aan de kust. Veel broedgevallen worden vastgesteld in natuurontwikkelingsterreinen. Lage voorjaarswaterstanden lijken gunstig te zijn vanwege de droogvallende oevers. Binnen het projectgebied zijn geen droogvallende oevers aanwezig waarmee geschikt habitat ontbreekt.
veldleeuwerik	De veldleeuwerik broedt in open landschappen. Veldleeuweriken broeden ook vaak in graslanden en open akkerbouwgebieden. Buiten de broedtijd vooral op stoppelvelden. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
visdief	Visdieven komen hoofdzakelijk voor in kustgebieden, maar ook in het binnenland zijn kolonies te vinden, in waterrijke graslanden en op platte grinddaken. Ook natuurontwikkelingsgebieden. Visdieven broeden in kolonies op rustige, spaarzame begroeide terreinen aan de kust en bij binnenwateren. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
waterral	Waterral komt voornamelijk voor in moerasgebieden met riet en drassige plekken, langs rivieren en meren in rietkragen ook in stadsparken met riet. In de winter ook bij afwateringskanalen en andere plaatsen waar nog open (stromend) water te vinden is. Aangrenzend aan het projectgebied is geschikt leefgebied aanwezig in de rietkraag van de aangrenzende watergang. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig. Ook aan de waterzijde is geen geschikt habitat aanwezig. ondiepe plekken ontbreken.
zomertaling	Zomertaling houdt van drassige en moerassige gebieden met een goede waterkwaliteit en veel water- en oeverplanten. Dit is een ideale broedplaats voor de zomertaling. Ook in graslandgebieden met veel hooiland en open water. Buiten het broedseizoen zoekt de zomertaling bij voorkeur grote zoetwatermeren op, met veel drijvende en oevervegetatie. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
bruine kiekendief en blauwe kiekendief	Zowel in broedtijd als daarbuiten is de bruine kiekendief vooral in open moerasgebieden, maar ook open boerenland te vinden. Broedt liefst in uitgestrekt rietland, maar ook in slootjes met riet en regelmatig in akkers. Blauwe kiekendief komt in Zeeland alleen voor als doortrekker. De Blauwe kiekendief geeft aan zijn foerageergebied dezelfde voorkeur als de bruine kiekendief.Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
gele kwikstaart	De oorspronkelijke habitat van de gele kwikstaart bestaat uit rivierbegeleidend grasland. Tegenwoordig broeden de meeste gele kwikstaarten in boerenland; hooiland en weiland, maar vooral akkers. Hoge dichtheden in gemengde gebieden en in bollenvelden. Vaak foeragerend te vinden op weilanden met schapen, koeien en paarden. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig
boomvalk	In de directe omgeving is slecht één melding van de boomvalk in de periode eind augustus. Dit betreft een mogelijk trekkend exemplaar. Broedgevalllen in de omgeving zijn niet bekend. Daarmee wordt mogelijk broedlocatie binnen het projectgebied uitgesloten Daarnaast is er binnen het plangebied geen geschikt foerageergebied aanwezig
slechtvalk	Slechtvalken verblijven het hele jaar rond de broedplaats (oude vogels) of zwerven rond over afstanden tot een honderdtal kilometers (jonge vogels).Veelal broeden slechtvalken op hooggelegen locaties als torens, of hoogspanningsmasten. Incidenteel wordt ook gebruik gemaakt van oude kraaien nesten. Binnen het projectgebied is naast geen geschikt foerageergebied ook geen geschikte broedlocatie aanwezig.
tapuit	Tapuit is een zangvogel van open gebied. Het zijn open landschappen langs de kust waar hij voorkomt met een afwisseling van korte vegetaties en open, zandige plekken. Binnen het projectgebied is dit habitat niet aanwezig
zwarte roodstaart	De zwarte roodstaart komt oorspronkelijk als broedvogel voor in middel- en hooggebergtes, maar broedt in Nederland in het stedelijk gebied en bij moderne boerderijen. In met name industrieterreinen en grootschalige nieuwbouw vinden zij holten in muren en tal van andere plekken om te broeden. Verdwijnt weer als de omgeving te groen wordt. Er is een grote voorkeur voor droge, warme en lichte biotopen. Binnen het projectgebied zijn geen gebouwen aanwezig of holten in muren of andere plekken om te broeden.
velduil	De velduil leeft in open terrein met lage vegetatie en dekkingsmogelijkheden. Heeft een voorkeur voor vochtige, deels moerassige laagten met verlandingszones, veengebieden en open duinlandschappen met vochtige plaatsen. Daarnaast ook wel broedend op boerenland, zowel grasland als akkerland. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat niet aanwezig

BIJLAGE 2 WETTELIJK KADER OMGEVINGSWET NATUUR

OMGEVINGSWET

De bescherming van natuur wordt in de nieuwe Omgevingswet geregeld in artikel 2.18 en 2.19. Het provinciebestuur en Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn hiervoor verantwoordelijk en zij zijn verplicht zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en van nature in Nederland voorkomende dier- en plantensoorten en hun leefgebieden. Daarnaast moeten instandhoudingsdoelstellingen door de minister opgesteld worden voor Natura 2000-gebieden en bijzondere natuurgebieden. Ook heeft de minister rode lijsten opgesteld die inzicht geven in met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende dier- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen.

In artikel 2.44 Omgevingswet (hierna te noemen OW) wordt beschreven dat Onze Minister van LNV of de Provincie via een omgevingsverordening, Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale gebieden, nationale parken, natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen. Om deze gebieden en soorten goed te beschermen en te behouden in ons landschap zijn zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten verboden (art. 5.1 OW):

- Een Natura 2000-activiteit
- Een jachtgeweeractiviteit
- Een valkeniersactiviteit
- Een Flora- en fauna-activiteit

Tenzij het gaat om een, bij algemene maatregel van bestuur, aangewezen geval.
De voorschriften uit de omgevingsvergunning moeten gevolgd worden. Het is verboden in strijd met de voorschriften te handelen. Jachtgeweeractiviteiten en valkeniersactiviteiten worden hier niet verder besproken omdat deze niet van toepassing zijn op dit project. De gevallen die bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden aangewezen, ofwel een uitzondering op de vergunningplicht, kunnen alleen uitgevoerd worden wanneer dat nodig is:

1. met het oog op een nationaal belang en dat belang niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het provinciebestuur of gemeentebestuur kan worden behartigd, of
2. voor een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van de omgevingswet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

Voor een Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit kunnen op de volgende manieren vergunningsvrije gevallen aangewezen worden:

- Omgevingsplan
- Waterschapverordening
- Omgevingsverordening
- Bij ministeriële regeling
- In een Programma

De gevallen worden aangewezen ter uitvoering van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern, het Verdrag van Bonn en de Vogelrichtlijn.

De regels die zijn opgesteld om de beschermingsdoelen van beschermde gebieden en beschermde soorten te bereiken zijn terug te vinden in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Hoofdstuk 11 van het Bal bespreekt de regels omtrent natuur. Te beginnen bij Natura2000-activiteiten (Afdeling 11.1 Bal) gevolgd door Flora- en Fauna-activiteiten (Afdeling 11.2.1 t/m 11.2.5 Bal) en activiteiten die Houtopstanden, hout en houtproducten (Afdeling 11.3 Bal) betreffen.

ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat een ieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Ow wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

GEBIEDSBESCHERMING

De bescherming van gebieden wordt verdeeld in de eerder genoemde gebieden die door de minister of door de Provincie worden aangewezen; Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale gebieden, nationale parken, natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.
De bescherming van Natura 2000-gebieden of een bijzonder nationaal natuurgebied wordt beschreven in paragraaf 11.1.1 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Natuurnetwerk Nederland, bijzonder provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen worden door de desbetreffende provincie beschermd en de regels omtrent deze gebieden worden in een omgevingsverordening van de provincie beschreven.

NATURA 2000- ACTIVITEIT

Wanneer een activiteit verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000- gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kan hebben, wordt gesproken over een Natura 2000- activiteit.
Voor natura 2000-activiteten moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd (art. 5.1 Ow). Uitzonderingen waarbij geen omgevingsvergunning noodzakelijk zijn staan beschreven in het Bal artikel 11.16 t/m artikel 11.20. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een N2000-activiteit uit te voeren geldt niet (een uitzondering) wanneer de activiteit:

Op grond van een andere wet is toegestaan (artikel 11.16a Bal);
Betrekking heeft op (artikel 11.17 Bal):

- het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw-of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft;
- het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk;
- En afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten geen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, de gevolgen van de depositie van stikstof door de activiteit, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen, buiten beschouwing gelaten.
- Is aangewezen in een programma van het N2000-gebied (artikel 11.18 lid 1 Bal).

- Is aangewezen in een omgevingsverordening (artikel 11.19 lid 1 Bal).
- Is aangewezen in een omgevingsverordening en de gevolgen een bepaalde drempel uit de
- omgevingsverordening niet overschrijdt (artikel 11.19 lid 2 Bal).
- Van nationaal belang is die is aangewezen bij ministeriële regeling (artikel 11.20 lid 1 Bal);
- Van nationaal belang is en gevolgen een bepaalde drempel door de ministeriële regeling is aangewezen, niet overschrijdt (artikel 11.20 lid 2 Bal).

Deze uitzonderingen op het verbod zijn alleen vergunningsvrij wanneer op voorhand op grond van objectieve gegevens met zekerheid kan worden uitgesloten dat de activiteiten significante gevolgen voor een N2000-gebied kan hebben. Wanneer dit niet op basis van objectieve gegevens kan worden uitgesloten, kan met behulp van een passende beoordeling een uitzondering worden verkregen als uit deze passende beoordeling met zekerheid blijkt dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het N2000-gebied niet zal aantasten. Of wanneer de activiteit op grond van dwingende redenen van openbaar belang, het ontbreken van alternatieve oplossingen en het treffen van compenserende maatregelen die waarborgen dat de algehele samenhang van het N2000-gebied bewaard blijft (artikel 11.21 Bal).

SOORTENBESCHERMING

FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet geregeld in afdeling 11.2 van het Bal. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde ‘andere soorten’.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring. Ook gelden de verboden niet wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en voldaan wordt aan de vogelrichtlijn (artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13). Of wanneer de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd, deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening.

HABITATRICHTLIJN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel ‘habitatsoorten’ genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van

soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

VERGUNNING EN VRIJSTELLING

Alle schadelijke handelingen op beschermde soorten zijn op basis van de verboden niet toegestaan. In speciale gevallen kan echter een "nee, tenzij" principe worden toegepast, dit betekent dat wanneer het project onder specifieke voorwaarden valt er een omgevingsvergunning verleend kan worden voor de verboden. De voorwaarden waaronder een vergunning wordt verleend verschillen per beschermingsregime waarbij geldt dat voor 'andere soorten' meer gronden zijn waarop een vergunning kan worden verkregen. Indien gebruik kan worden gemaakt van een vrijstellingsregeling is het niet nodig om een omgevingsvergunning aan te vragen. Wel dient dan altijd te worden voldaan aan de voorwaarden die een dergelijke vrijstellingsregeling stelt en dient de algemene zorgplicht (artikel 1.6 Ow) in acht genomen te worden. Voor het beschermingsregime 'andere soorten' geldt dat de provincies een vrijstelling kunnen toekennen voor een bepaalde soort, dit is beschreven in de provinciale verordeningen. Hierdoor bestaan verschillen in de lijst met vrijgestelde soorten tussen de provincies. Daarnaast zijn op basis van artikel 11.54 en 11.57 van het Bal enkele 'andere soorten' zoogdieren en amfibieën aangewezen in de omgevingswet welke op nationaal niveau zijn vrijgesteld. Ook indien conform een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht.

GEDRAGSCODE

Gedragscodes zijn onder de OW beschikbaar als instrument voor vrijstellingen. In de gedragscodes zijn maatregelen beschreven ter bescherming van soorten, indien deze maatregelen correct worden toegepast tijdens de werkzaamheden, is het aanvragen van een ontheffing niet altijd nodig en kan dus gewerkt worden volgens de vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de vrijstellingsregeling. De impact van de werkzaamheden bepaalt namelijk voor welke beschermingsniveaus van de Ow een vrijstelling mogelijk is. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstellingsregeling zijn momenteel diverse goedgekeurde gedragscodes beschikbaar.

NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is opgebouwd uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones en bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee
- alle N2000-gebieden

De provincies zijn verantwoordelijk voor het NNN op het land. Ook alle grote wateren (grote rivieren, Deltawateren, IJsselmeergebied en Waddenzee) en de gehele Noordzee behoren tot het NNN. Voor deze gebieden is het Rijk verantwoordelijk. Provincies leggen de begrenzing en het beleid omtrent het NNN vast in de provinciale structuurvisie en omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 Ow).
Ook moeten zij de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden vastleggen in natuurbeheerplannen. Daarnaast wijzen de provincies de natuurdoelen in het NNN aan. Een natuurdoel beschrijft een bepaalde natuurkwaliteit en wordt gebruikt als een toetsbare doelstelling voor een natuurgebied

De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing van het NNN vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. ‘Nee, tenzij’ principe Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als deze oppervlak of de wezenlijke kenmerken en (potentiële) waarden van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. Bij het NNN is geen sprake van externe werking. Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingszones met elkaar verbonden zijn. De provincie werkt samen met verschillende Zeeuwse partners aan het Natuurnetwerk en ondersteunt partijen die natuurprojecten uitvoeren. Gemeenten, organisaties, particulieren en (agrarisch) ondernemers gaan steeds vaker zelf natuur ontwikkelen en beheren. De concrete ambities voor het NNZ staan beschreven in het natuurbeheerplan. Hierin staan 2 kaarten: de beheertypekaart en de ambitiekaart. De beheertypekaart laat zien hoe natuur en landschap in Zeeland er nu voor staan. En de ambitiekaart geeft aan hoe zij eruit moeten gaan zien. Het natuurbeheerplan vormt de basis voor subsidies die gaan over het beheer en de inrichting van het Natuurnetwerk.

HOUTOPSTANDEN

De belangrijkste inhoudelijke regels over het vellen van houtopstanden zijn opgenomen in artikel 11.126 van het Bal (meldplicht vellen van houtopstanden) en artikel 11.129 van het Bal (plicht tot herbeplanting). Het is conform artikel 11.126 van het Bal verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen, of te doen vellen zonder daarvan vooraf een melding te maken bij gedeputeerde staten. Uitzondering op deze regel is het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast geldt op grond van artikel 11.129, eerste lid van het Bal een herbeplantingsplicht als een houtopstand is geveld, of op een andere wijze teniet is gegaan. De herbeplanting moet in beginsel plaatsvinden binnen 3 jaar, op dezelfde grond waar de houtopstanden stonden. In artikel 11.131 van het Bal staan een aantal uitzonderingen beschreven, waarbij het wel is toegestaan om houtopstand zonder deze melding geheel of gedeeltelijk te vellen.

Gedeputeerde staten zijn het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving op de regels in het Bal (met uitzondering van een aantal specifieke gevallen waarin de minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit het bevoegd gezag is). De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden.

Artikel 11.116 van het Bal formuleert de specifieke zorgplicht, waaronder die voor houtopstanden. Deze specifieke zorgplicht als uitgangspunt heeft dat iedereen alle activiteiten achterwege moet laten met negatieve effecten op de belangen uit artikel 11.112 van het Bal. Deze belangen zijn: areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen.

Met de specifieke zorgplicht voor houtopstanden moet degene die gaat kappen of vellen maatregelen treffen om negatieve gevolgen van de activiteit te voorkomen. Ook moet diegene zich op de hoogte stellen van de natuur- en landschapswaarden die aanwezig zijn en eventueel nadelige gevolgen kunnen ondervinden van de activiteit. Wanneer negatieve gevolgen niet te voorkomen zijn, moet diegene maatregelen treffen om de schade te beperken en waar nodig te herstellen.

BIJLAGE 3 BESCHERMDE SOORTEN

Beschermde soorten conform artikel 11.37 Bal:

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten benoemd in de Vogelrichtlijn zijn beschermd (ca. 700).

In deze bijlage worden niet alle soorten benoemd. Hieronder worden uitsluitend de soorten benoemd van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten van de categorieën 1 t/m 5.

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders

Categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar het specifieke nest

Categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Lijst jaarrond beschermde nesten			
Nederlandse naam		**Nederlandse naam**	
Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Huismus	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Grauwe vliegenvanger	5
Roek	2	Groene specht	5
Grote gele kwikstaart	3	Grote bonte specht	5
Kerkuil	3	Hop	5
Oehoe	3	Huiszwaluw	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Slechtvalk	3	Kleine bonte specht	5
Boomvalk	4	Kleine vliegenvanger	5
Havik	4	Koolmees	5
Buizerd	4	Oeverzwaluw	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Sperwer	4	Pimpelmees	5
Wespendief	4	Raaf	5
Zwarte wouw	4	Ruigpootuil	5
Blauwe reiger	5	Spreeuw	5
Boerenzwaluw	5	Tapuit	5
Bonte vliegenvanger	5	Torenvalk	5
Boomklever	5	Zeearend	5
Boomkruiper	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Bosuil	5	Zwarte roodstaart	5
Draaihals	5	Zwarte specht	5
Eidereend	5		
Ekster	5		

Tabel: Lijst met jaarrond beschermde nesten

Beschermde soorten conform artikel 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV (inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)

Onder dit artikel vallen naast habitatrichtlijnsoorten ook soorten uit de conventies van Bern I, Bern II en Bon I. Vogels vallen niet onder artikel 11.46.

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV (inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)				
Apollovlinder	Gestreepte dolfijn	Heikikker	Narwal	Tijmblauwtje
Bataafse stroommossel	Gestreepte waterroofkever	Heldenbok	Noordse vinvis	Tonghaarmuts
Bechsteins vleermuis	Gevlekte witsnuitlibel	Hille	Noordse vleermuis	Tuimelaar
Bever	Gewone baardvleermuis	Houting	Noordse winterjuffer	Tweekleurige vleermuis
Boomkikker	Gewone dolfijn	Ingekorven vleermuis	Noordse woelmuis	Vale vleermuis
Bosvleermuis	Gewone dwergvleermuis	Juchtleerkever	Oostelijke witsnuitlibel	Vermiljoenkever
Boszandoog	Gewone grootoorvleermuis	Kamsalamander	Orca	Vroedmeesterpad
Brandts vleermuis	Gewone spitsdolfijn	Kemps' zeeschildpad	Otter	Walrus
Brede geelrandwaterroofkever	Gewone vinvis	Kleine dwergvleermuis	Pimpernelblauwtje	Watervleermuis
Bronslibel	Gladde slang	Kleine hoefijzerneus	Platte schijfhoren	Wilde kat
Bruinvis	Griend	Kleine zwaardwalvis	Poelkikker	Witflankdolfijn
Bultrug	Grijze dolfin	Kleine vlotvaren	Potvis	Witsnuitdolfijn
Dikkopschildpad	Grijze grootoorvleermuis	Knoflookpad	Rivierrombout	Witte dolfijn
Donker pimpernelblauwtje	Groene glazenmaker	Kruipend moerasscherm	Rosse vleermuis	Wolf
Drijvende waterweegbree	Groenknolorchis	Laatvlieger	Rugstreeppad	Zandhagedis
Dwergpotvis	Grote hoefijzerneus	Lederschildpad	Ruige dwergvleermuis	Zilverstreephooibeestje
Dwergvinvis	Grote rosse vleermuis	Liggende raket	Sierlijke witsnuitlibel	Zomerschroeforchis
Franjestaart	Grote vuurvlinder	Lynx	Soepschildpad	Oeveraas
Gaffellibel	Hamster	Meervleermuis	Spitsdolfijn van Gray	Walrus
Geelbuikvuurpad	Hazelmuis	Mopsvleermuis	Steur	Moerasparelmoervlinder
Geel schorpioenmos		Muurhagedis	Teunisbloempijlstaart	Mercuur waterjuffer

Tabel: Habitatrichtlijnsoorten en soorten uit de conventies van Bern I, Bern II en Bon I

Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a en Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c

Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c				
Aardmuis	Vinpootsalamander	Gevlekte glanslibel	Karwijselie	Zinkviooltje
Boommarter	Vuursalamander	Gewone bronlibel	Kleine ereprijs	Zweedse kornoelje
Bosmuis	Adder	Hoogveenglanslibel	Kleine Schorseneer	
Bunzing	Hazelworm	Kempense heidelibel	Kleine wolfsmelk	
Damhert	Levendbarende hagedis	Speerwaterjuffer	Kluwenklokje	
Das	Ringslang	Vliegend hert	Knollathyrus	
Dwergmuis	Vissen	Akkerboterbloem	Knolspirea	
Dwergspitsmuis	Beekdonderpad	Akkerdoornzaad	Korensla	
Edelhert	Beekprik	Akkerogentroost	Kranskarwij	
Eekhoorn	Elrits	Beklierde ogentroost	Kruiptijm	
Egel	Europese rivierkreeft	Berggamander	Lange zonnedauw	
Eikelmuis	Gestippelde alver	Bergnachtorchis	Liggende ereprijs	
Gewone bosspitsmuis	Grote modderkruiper	Blaasvaren	Moerasgamander	
Gewone zeehond	Kwabaal	Blauw guichelheil	Muurbloem	
Grote bosmuis	Aardbeivlinder	Bokkenorchis	Naakte lathyrus	
Grijze zeehond	Bosparelmoervlinder	Bosboterbloem	Naaldenkervel	
Haas	Bruin dikkopje	Bosdravik	Pijlscheefkalk	
Hermelijn	Bruine eikenpage	Brave hendrik	Roggelelie	
Huisspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje	Brede wolfsmelk	Rood peperboompje	
Konijn	Duinparelmoervlinder	Breed wollegras	Rozenkransje	
Molmuis	Gentiaanblauwtje	Bruinrode wespenorchis	Ruw parelzaad	
Ondergrondse woelmuis	Grote parelmoervlinder	Dennenorchis	Scherpkruid	
Ree	Grote vos	Dreps	Schubvaren	
Rosse woelmuis	Grote vuurvlinder	Echte gamander	Schubzegge	
Steenmarter	Grote weerschijnvlinder	Franjegentiaan	Smalle raai	
Tweekleurige bosspitsmuis	Iepenpage	Geelgroene wespenorchis	Spits havikskruid	
Veldmuis	Kleine heivlinder	Geplooide vrouwenmantel	Steenbraam	
Veldspitsmuis	Kleine ijsvogelvlinder	Getande veldsla	Stijve wolfsmelk	
Vos	Kommavlinder	Gevlekt zonneroosje	Stofzaad	
Waterspitsmuis	Pimpernelblauwtje	Glad biggenkruid	Tengere distel	
Wezel	Sleedoornpage	Gladde zegge	Tengere veldmuur	
Wild zwijn	Spiegeldikkopje	Groene nachtorchis	Trosgamander	
Woelrat	Veenbesblauwtje	Groensteel	Veenbloembies	
Amfibieën	Veenbesparelmoervlinder	Groot spiegelklokje	Vliegenorchis	
Alpenwatersalamander	Veenhooibeestje	Grote bosaardbei	Vroege ereprijs	
Bruine kikker	Veldparelmoervlinder	Grote leeuwenklauw	Wilde averuit	
Gewone pad	Zilveren maan	Honingorchis	Wilde ridderspoor	
Kleine watersalamander	Beekkrombout	Kalkboterbloem	Wilde weit	
Meerkikker	Bosbeekjuffer	Kalketrip	Wolfskers	
Middelste groene kikker	Donkere waterjuffer	Karthuizeranjer	Zandwolfsmelk	

Tabel: Overige soorten

BIJLAGE 4 VRIJGESTELDE SOORTEN

Artikel 2.154 Aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten: beheer, onderhoud, gebruik, inrichting of ontwikkeling van gebieden

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, en artikel 11.54, eerste lid, van het besluit activiteiten leefomgeving, geldt niet voor de in bijlage VIII genoemde soorten bij het verrichten van een activiteit in verband met:

) de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
) bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
) bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
) bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
) bestendig gebruik.

2. Het eerste lid geldt alleen voor het verrichten van een activiteit die niet al vergunning vrij is op grond van een bij ministeriële regeling aangewezen gedragscode, bedoeld in artikel 11.59, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Vrijgestelde soorten Provincie Zeeland
Soort
Aardmuis
Bastaardkikker/Middelste groene kikker
Bosmuis
Bruine kikker
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Gewone pad
Huisspitsmuis
Kleine watersalamander
Meerkikker
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Woelrat

Tabel: Lijst met vrijgestelde soorten Provincie Zeeland

BIJLAGE 5 FOTOBLAD

Foto 1: Overzichtslocatie projectgebied zuidzijde perceel P 641 en P 642

Foto 2: Overzicht projectgebied noordzijde perceel P641 en P198

Foto 3: Rups dagpauwoog (1)

Foto 4: Mogelijke plukplaats van sperwer (2)

Foto 5: Hol kleine zoogdieren (3)

Foto 6: Nest locatie 1 (4)

Foto 7: Nestlocatie 2 (7)

Foto 8: Prenten van een ree

Foto 9: Boomholtes waarin boombewonende vleermuizen of vogels kunnen verblijven. (8)

Foto 10: Boomholte (9)

Foto 11: Klein geaderd witje (11)

Foto 12: Landkaartje (12)

Foto 13: Bloedrode heidelibel

Foto 14: Hol onder omgevallen boom van vermoedelijk een vos (15)

Foto 15 : Mogelijk gepredeerd ei van de havik (16)

Foto 16: Overzicht ondergroei van brandnetel en smeerwortel

Foto 17: Plukplaats (17)

Foto 18: Boom met holtes specht en mogelijk vleermuizen (18)

Foto 19: Boom met nest van vermoedelijk buizerd

Foto 20: Eén van de omgevallen bomen met holtes van kleine zoogdieren

Foto 21: Wild wissel ree aan rand projectgebied (21)

Foto 22: Mogelijke rust en verblijfplaats ree (22)

Foto 23: Nest locatie (23)

Foto 24: Eén van de bomen met holtes (29)

Foto 25: Latrineplaats vos of marter (32)

Foto 26: Impressie populierenopstand met ondergroei

Foto 27: Aangetroffen Rietorchis op het perceel ruigte ten oosten van de houtopstand (35)

Foto 28: Aanwezige poel op perceel ruigte ten oosten van de houtopstand

Foto 29: Impressie perceel P198 ruigte met grote brandnetel, smeerwortel en boswilg

Foto 30: Impressie perceel P 642 ingezaaid grasland grenzend aan de populierenopstand

Foto 31: Impressie bosgebied met populier en elzen

Foto 32: Impressie directe omgeving projectgebied perceel P 211 en P 645

SNK ecoadvies
uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Bijlage 2: Nader onderzoek Munte - Haas

Nader onderzoek Haas

De Munte Oostburg

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies B.V.
Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00082

SNKecoadvies
Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland

Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V.

Rapportnummer: 2025-00082
Versienummer: 1

Status: Definitief

Datum: 09 oktober 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
Dhr. J.A.A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL867960036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdiik

www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl

+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en doelstelling 4

2. Wettelijk kader 5

2.1 Flora- en fauna activiteit Omgevingswet 5

2.2 Vogelrichtlijn 5

2.3 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn 5

2.4 Andere soorten 6

2.5 Zorgplicht 6

3. Plangebied en voorgenomen werkzaamheden 8

3.1 Huidige situatie 8

3.2 Toekomstige situatie 10

3.3 Voorgenomen werkzaamheden en planning 10

3.3.1 Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van struweel 11

3.3.2 Het realiseren van natuurbos 11

3.3.3 Het realiseren van beheertype vochtige duinvallei 11

3.3.4 Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland 11

3.3.5. Beheer van vochtige ruigte 11

3.3.6. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever met schouwpad 11

4. Onderzoeksopzet 12

5. Kenmerken en leefwijze Haas 13

5.1 Kenmerken Haas 13

5.2 Leefwijze 13

5.3 Functioneel leefgebied 13

6. onderzoeksresultaten veldonderzoek 14

6.1 Kenmerkende elementen functioneel leefgebied Haas 14

6.2 Resultaten 15

6.3 Effectbeoordeling 17

6.3.1 Effectbeoordeling vaste rust- en voortplantingsplaatsen 17

6.3.2 Vervolgstappen negatieve effecten vaste rust- en voortplantingsplaatsen 17

6.3.2 Effectbeoordeling functioneel leefgebied 17

6.3.3 Vervolgstappen tijdelijke negatieve effecten functioneel leefgebied 18

7. Conclusie 19

Bronnen 20

1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

In West Zeeuws-Vlaanderen is een groot deel van het voormalige getijden geulensysteem Zwin, Passageule, Braakman opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Natuurgebied De Munte (groot 18,4 hectare) is onderdeel van dit netwerk Zeeland.
De huidige populierenopstand en het grasland in dit gebied sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

In 2024 heeft SNKecoadvies B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd, bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2024-00045. In 2025 is een actualisatie gedaan van deze quickscan doordat aan het project enkele percelen zijn toegevoegd en inrichtingswensen zijn gewijzigd. Deze rapportage is bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025, SNKecoadvies B.V.
Deze quickscan heeft als doel in te schatten of er op de onderzoek locatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen werkzaamheden. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Uit deze ecologische quickscan blijkt dat nader onderzoek naar vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de Haas benodigd is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde ecologische quickscan heeft de initiatiefnemer SNKecoadvies B.V. gevraagd nader onderzoek naar rust- en voortplanting plaatsten uit te voeren teneinde de kwaliteitsimpuls uit te voeren en de natuur verder te optimaliseren.

Het doel van het nader onderzoek is drieledig:

1. Er wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het projectgebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied en vaster rust- en voortplantingsplaatsen voorkomen van de Haas.

2. Er wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.

3. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden begin 2026 aanvangen door een gedeelte van het bos te kappen en in het derde en vierde kwartaal de verdere inrichtingsmaatregelen. De afronding van de werkzaamheden worden verwacht omstreeks 15 maart 2027.

In onderhavig onderzoek wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de Haas. Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

2. WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT OMGEVINGSWET

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet (Ow) geregeld in afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

2.2 VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring.
Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 11.37 sub b van het Bal is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd.
Artikel 11.37 sub b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Een aantal vogelsoorten maakt het gehele jaar gebruik van hun nest of zijn niet in staat zelf een nieuw nest te maken. Nesten van deze soorten, waaronder huismus en gierzwaluw, zijn jaarrond beschermd. Deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.3 HABITATRICHTLIJN, BIJLAGE II VAN VERDRAG VAN BERN EN BIJLAGE I VAN VERDRAG VAN BONN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel 'habitatsoorten' genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;

e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46 sub d. van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 11.46 sub d. van het Bal.

2.4 ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

2.5 ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m 1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat eenieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Omgevingswet wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;

- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

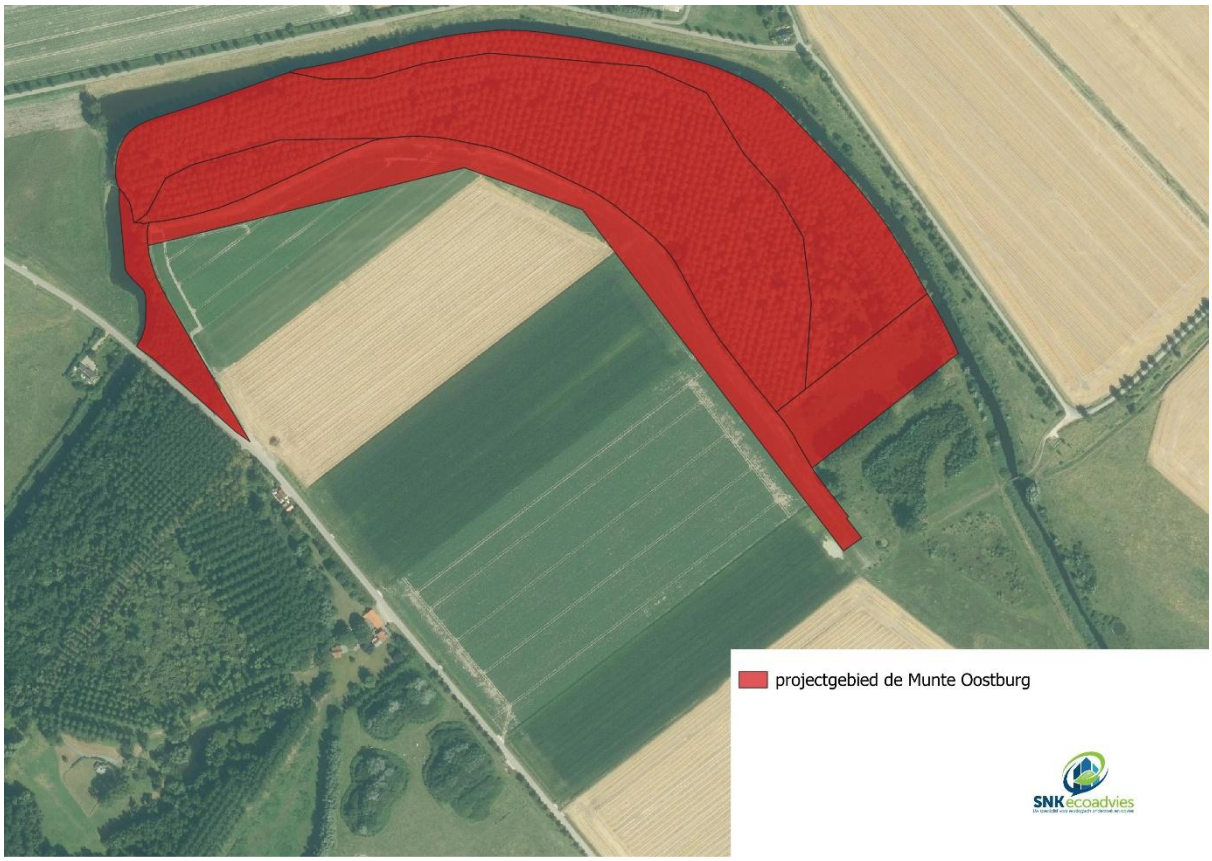
Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

3. PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

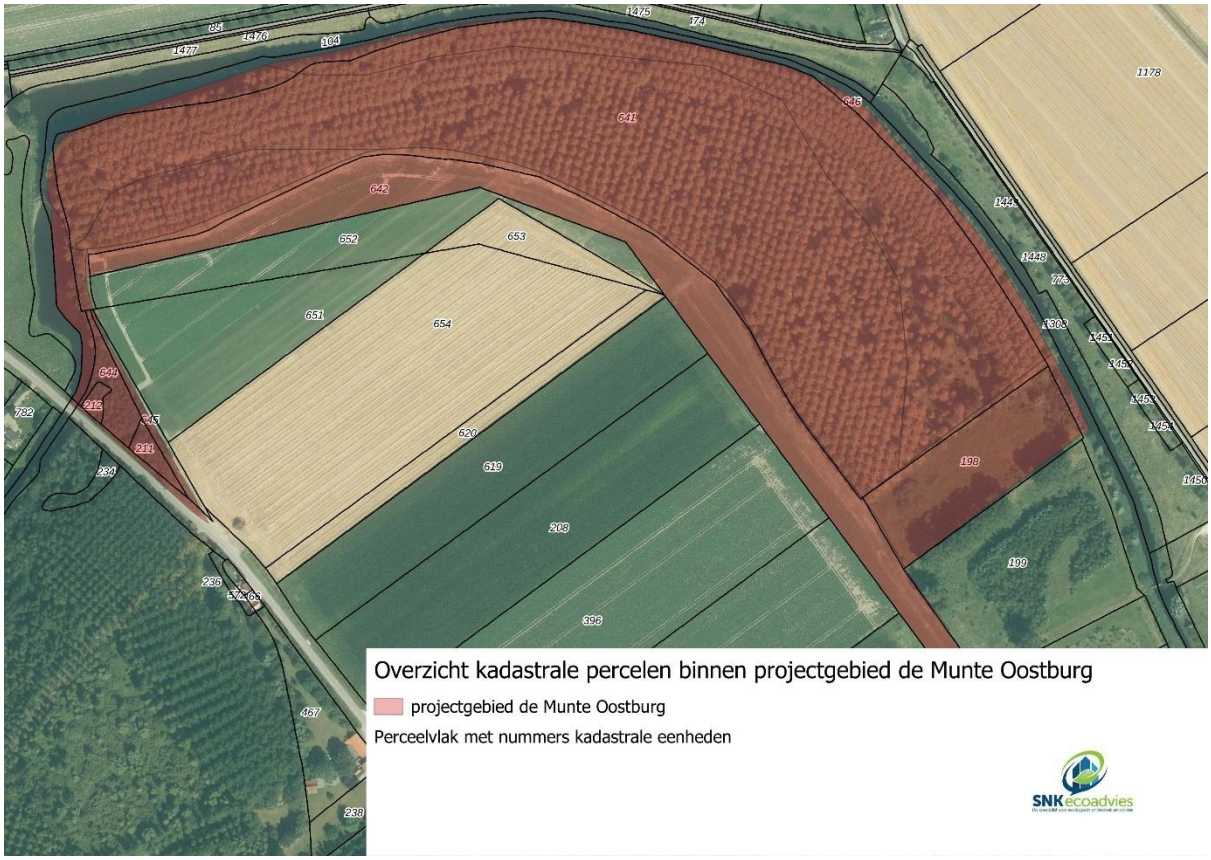
In dit hoofdstuk zijn het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied beschreven.

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is in totaal circa 18,4 hectare groot en bestaat momenteel uit bospercelen met populieren met een struiklaag op een gedeelte van het perceel met soorten als Zomereik, Amerikaanse eik, Zwarte els, Meidoorn, Es, Hazelaar, Okkernoot, Vlier. De kruidlaag bestaat hoofdzakelijk uit Grote brandnetel en Braam en Riet met op de lage delen Watermunt en Koninginnekruid. Aan de randen langs de kreek bestaat de vegetatie uit Riet, Grote brandnetel en Wilgenroosje. Op de wat hogere delen veelal Braam, Smeerwortel, Grote brandnetel en her en der Fluitenkruid. De huidige beheertypen zijn Dynamisch moeras van 0,8 hectare (N05.04) en Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03). Aan de zuidzijde van het bos ligt een strook ingezaaid grasland van 2,78 hectare. Ten oosten van het bos ligt een perceel ruigte van 1,36 hectare met opschot van Boswilg en soorten als Koninginnekruid, Riet, Rietorchis, Smeerwortel, Valse voszegge en Lisdodde. Aan de randen van de kreek staan een rij wilgen en daarnaast is er nog een poel aanwezig.
Het projectgebied omvat de volgende percelen kadastraal bekend onder gemeente Aardenburg sectie P, nummers: 198, 211, 645, 212, 644, 642, 641 en 646. In onderstaande kaarten is een overzicht van het projectgebied toegevoegd en een kaart met kadastrale vlakken en nummers.

Kaart 1: Projectgebied quickscan de Munte Oostburg.

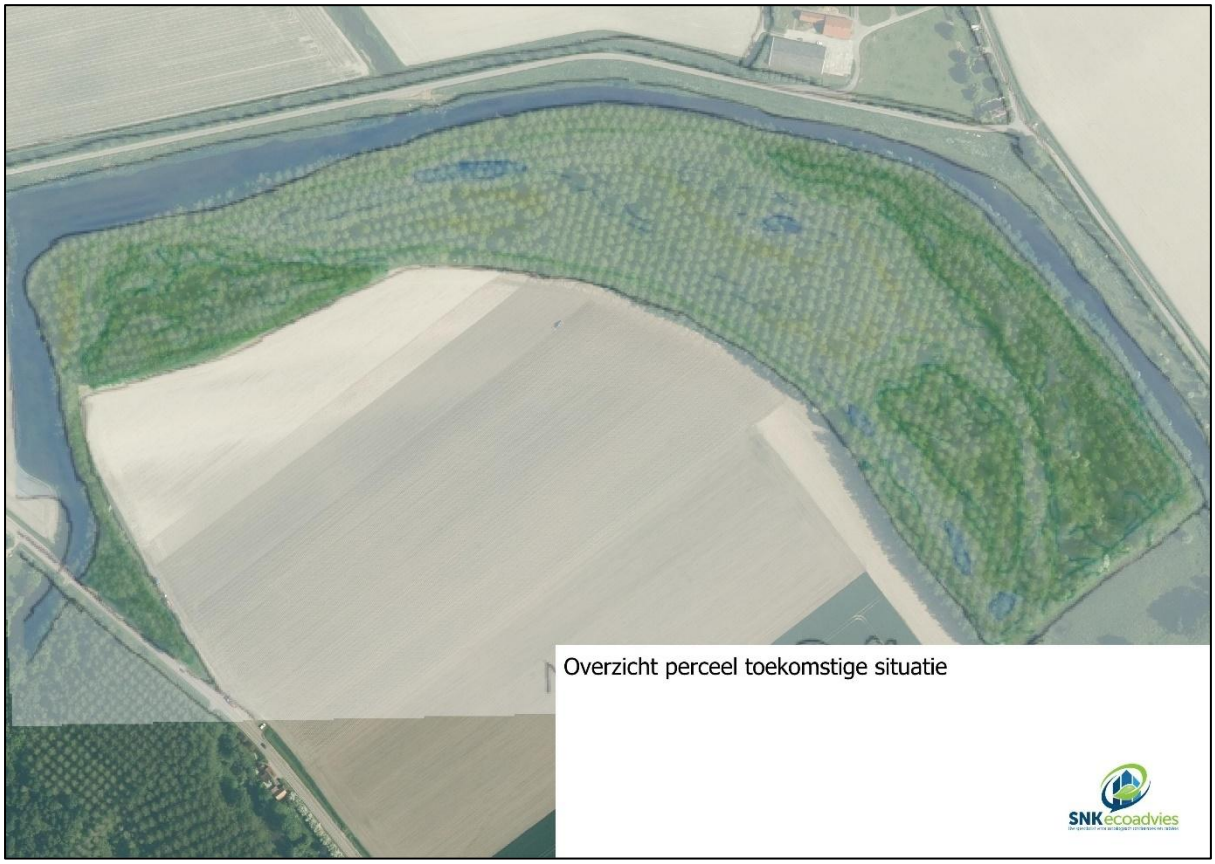
Kaart 2 : Overzicht kadastrale percelen projectgebied de Munte Oostburg.

Foto 1: Overzicht huidige situatie.

In de quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V. zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De voedselarme, kalkrijke zandbodem in het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van natuurtypen die onder invloed staan van het grondwater. Op de hogere delen kan dit worden afgewisseld met de ontwikkeling van opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing. Een dergelijke ontwikkeling resulteert ook in een landschappelijk herkenbare verdeling van open, vochtig terrein ter plaatse van de oude geul en beplanting langs de hoger gelegen randen. Deze natuurdoelen zijn als ambitietype opgenomen in het Natuurbeheerplan. De ambitie is om 11,6 hectare Vochtige duinvallei (N08.03) te realiseren en 5,4 hectare Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het perceel ruigte van 1,4 hectare ten oosten van het bosgebied wordt wel toegevoegd aan het natuurgebied, maar hier vinden geen ingrepen plaats, anders dan maaibeheer van de vochtige Ruigte. Definitieve inrichting is nog niet bekend. Uitsluitend onderstaande schets is momenteel beschikbaar. Hierbij blijft een deel van de houtopstand behouden. Alle populieren zullen wel worden verwijderd. Aanvullend wordt langs de randen van het perceel, langs de watergang een natuurvriendelijke over aangelegd met beschoeiing tegen afkalven van de randen van het gebied en zal er een schouwpad worden gerealiseerd voor het onderhoud.

Kaart 3: schetstekening met overzicht toekomstige situatie.

3.3 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden eind 2026 aanvangen met het kappen van de Populieren en in het derde en vierde kwartaal van 2026 de verdere inrichting plaatsvinden. Een en ander is afhankelijk van de nog te doorlopen procedures en mogelijk aan te vragen vergunningen. De werkzaamheden zullen uiterlijk 15 maart 2027 zijn afgerond. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van het struweel
2. Het realiseren van natuurbos
3. Het realiseren van beheertype vochtig duinvallei
4. Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland
5. Het beheren van vochtige ruigte
6. Het realiseren van een schouwpad

3.3.1 HET DEELS KAPPEN VAN POPULIEREN MET BEHOUDT VAN DE ONDERGROEI VAN STRUWEEL

Om de ambitietypen uit het groenbeheerplan te realiseren is initiatiefnemer voornemens 9.7 ha. populierenbos te kappen. Het kappen van het bos zal plaatsvinden op de lagere delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen zal opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing worden ontwikkeld. Het uitgangspunt is de onder begroeiing van struweel te behouden. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.2 HET REALISEREN VAN NATUURBOS

Op de locaties waar een houtopstand zal worden behouden zal een natuurbos worden gerealiseerd middels aanplant van diverse bos- en struiksoorten van het type haagbeuken-essenbos. De inrichting en specifieke maatregelen die hiervoor nodig zijn en de daarvoor benodigde werkzaamheden zijn nog niet bekend.

3.3.3 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE VOCHTIGE DUINVALLEI

Een oppervlakte van circa 11,6 ha. van het projectgebied zal worden ingericht als vochtig duinvallei. Dit zal plaatsvinden door het perceel te ontgraven tot het zand (tot een diepte van circa 30 – 50 centimeter), lokaal kan dieper worden gegraven voor het creëren van zoetwater (circa 100 centimeter). De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.4 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op een oppervlakte van circa 5,44 ha. zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd. Dit zal plaatsvinden door op een gedeelte uitsluitend de bomen te kappen en de grond te egaliseren waarbij de rijke bodem wordt behouden en wordt ingericht als grasland. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.5. BEHEER VAN VOCHTIGE RUIGTE

Het perceel vochtige ruigte ten oosten van het bosperceel zal over een oppervlakte van 1,4 hectare middels aanvullend maaibeheer worden ontwikkeld naar een soortenrijk perceel vochtige ruigte. Er vinden geen aanvullende inrichtingsmaatregelen plaats op deze locatie anders dan een aanvullend maaibeheer om de natuurkwaliteit op dit perceel te optimaliseren.

3.3.6. HET REALISEREN VAN EEN NATUURVRIENDELIJKE OEVER MET SCHOUWPAD

Langs de randen van de watergang wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd met beschoeiing om het afkalven van de randen van het perceel tegen te gaan. De natuurvriendelijke oever zal circa 5 meter breed zijn en aan de waterzijde voorzien zijn van natuurlijke beschoeiing. Langs de oever zal een schouwpad worden gerealiseerd om onderhoud uit te kunnen voeren aan de watergang.

4. ONDERZOEKSOPZET

Op basis van de door SNKecoadvies B.V. uitgevoerde quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 dient nader onderzoek plaats te vinden naar voortplanting- rust en verblijfplaatsen van de Haas. In dit hoofdstuk is de toegepaste methode van het veldonderzoek beschreven.

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van functioneel leefgebied en vaste rust- of voortplantingslocaties van de Haas. Het is verboden om vaste rust- en voortplantingsplaatsen van deze soorten opzettelijk te vernielen. Verblijfplaatsen, zoals legers, van deze soort kunnen potentieel aanwezig zijn langs de randen het projectgebied. Om vast te stellen of deze verblijfplaatsen daadwerkelijk aanwezig zijn dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Een gestandaardiseerd protocol voor onderzoek naar hazen is tot op heden nog niet uitgewerkt. Het onderzoek is daarom gebaseerd op basis van 'expert judgement' van de ecologie van de soort. Voor het onderzoek naar hazen zijn drie specifieke veldrondes uitgevoerd in de periode 25 februari tot 16 mei 2025.

Het onderzoek is op 9 juli en 6 augustus 2025 uitgevoerd. Direct waarnemen van de soort is het meest kansrijk rond de schemering en in de nacht. Redelijkerwijs kan men ervan uitgaan dat als er geen waarnemingen worden gedaan bij twee gebied dekkende veldbezoeken in de avond, met warmtebeeldcamera zoals hierboven beschreven, er geen hazen in het gebied aanwezig zijn. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode rond zonsondergang, wanneer hazen het meest actief zijn en uit hun schuilplaatsen tevoorschijn komen. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voorafgaand aan het onderzoek worden strategische observatiepunten vastgelegd.
- Alle observatiepunten worden per avond tweemaal gedurende 10 minuten geobserveerd. De observatiepunten liggen maximaal 400 meter uit elkaar.
- Windsnelheden zijn niet meer dan 5 Bft.
- Observaties vinden uitsluitend plaats tijdens droog weer.
- Tussen de twee veldonderzoeken zit minimaal 10 dagen.
- De bodemtemperatuur mag niet hoger zijn dan 15 graden en;
- De observatie dient plaats te vinden met een warmtebeeld camera. Voor huidig onderzoek is de warmtebeeldcamera van het merk Hikmicro serie FH- 25 en FH-35 ingezet.

De veldonderzoeken naar de haas die zijn uitgevoerd zijn weergegeven in tabel 1.

Onderzoeker	Soort	Functie	Datum	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur	Bewolking	Windrichting	Windkracht	Neerslag
P.J. Sinke	Haas	leefgebied, foerageergebied, rust- en voortplantingsplaats	25/02/2025	18:15	18:30	21:00	3	bewolkt	ZO	6 knopen	geen
J. van Kruiningen	Haas	leefgebied, foerageergebied, rust- en voortplantingsplaats	18/03/2025	18:50	20:07	22:03	6	onbewolkt	O	8 knopen	geen
J. van Kruiningen	Haas	leefgebied, foerageergebied, rust- en voortplantingsplaats	16/05/2025	21:29	22:00	00:15	12	zwaar bewolkt	N	8 knopen	geen

Tabel 1: Overzicht gegevens veldonderzoeken Haas.

5. KENMERKEN EN LEEFWIJZE HAAS

5.1 KENMERKEN HAAS

De haas (Lepus europaeus) is een zoogdiersoort van 50 tot 65 centimeter groot, met een lichaamsgewicht van 3 tot 5 kilogram. De vacht is grijs (met name in kleigebieden) tot bruin (met name in zandgebieden), met een witte buik. De 9 tot 12 centimeter lange oren zijn aan het uiteinde donker. De staart is kort, donker van boven en wit van onder. Verwarring met het konijn is mogelijk, maar die is kleiner en mist de donkere uiteinden aan de oren.

5.2 LEEFWIJZE

Hazen zijn in principe solitair en plaatsgebonden. Tijdens de voorplanting in het voorjaar en het foerageren in de winterperiode kunnen er wel groepen worden waargenomen. De haas is zowel dag- als nachtactief. Ze rusten in legers, met hun achterlijf in het diepste deel. Legers zijn ondiepe (10 tot 25 cm) uithollingen die met name te vinden zijn in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen, maar legers kunnen ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker liggen. Een haas maakt geen permanente verblijven of holen, maar gebruikt verschillende legers op verschillende plaatsen in zijn leefgebied. Ze gebruiken het leger als een vaste rustplaats en schuilplaats tegen predatoren. De voortplantingsperiode loopt van januari tot september. In uitzonderlijke gevallen worden ook wel jongen in december of tot in oktober waargenomen. De draagtijd is 42 dagen. Gemiddeld werpt een haas 3 maal per seizoen jongen. Een worp is 1 tot 3 (maximaal 5) jongen. De jongen worden in het vrije veld geworpen, wat als tijdelijke (maar niet als zodanig herkenbare) voortplantingsplaats gezien kan worden. De jongen hebben met- een hun ogen open, zijn volledig behaard (zogenaamde nestvlieders) en binnen een paar weken zelfstandig. Ze worden ongeveer een maand lang eenmaal per etmaal rond de plaats van geboorte kort gezoogd. Dit gebeurt (een uur) na zonsondergang, de rest van de tijd verstoppen de jongen zich. Hazen zijn na 5 maanden geslachtsrijp, maar de eerste voortplanting gebeurt in het jaar na het geboortejaar. Veel jongen sterven echter in het eerste jaar. Koude en natten periode zijn voor jonge hazen vaak erg ongunstig.

5.3 FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

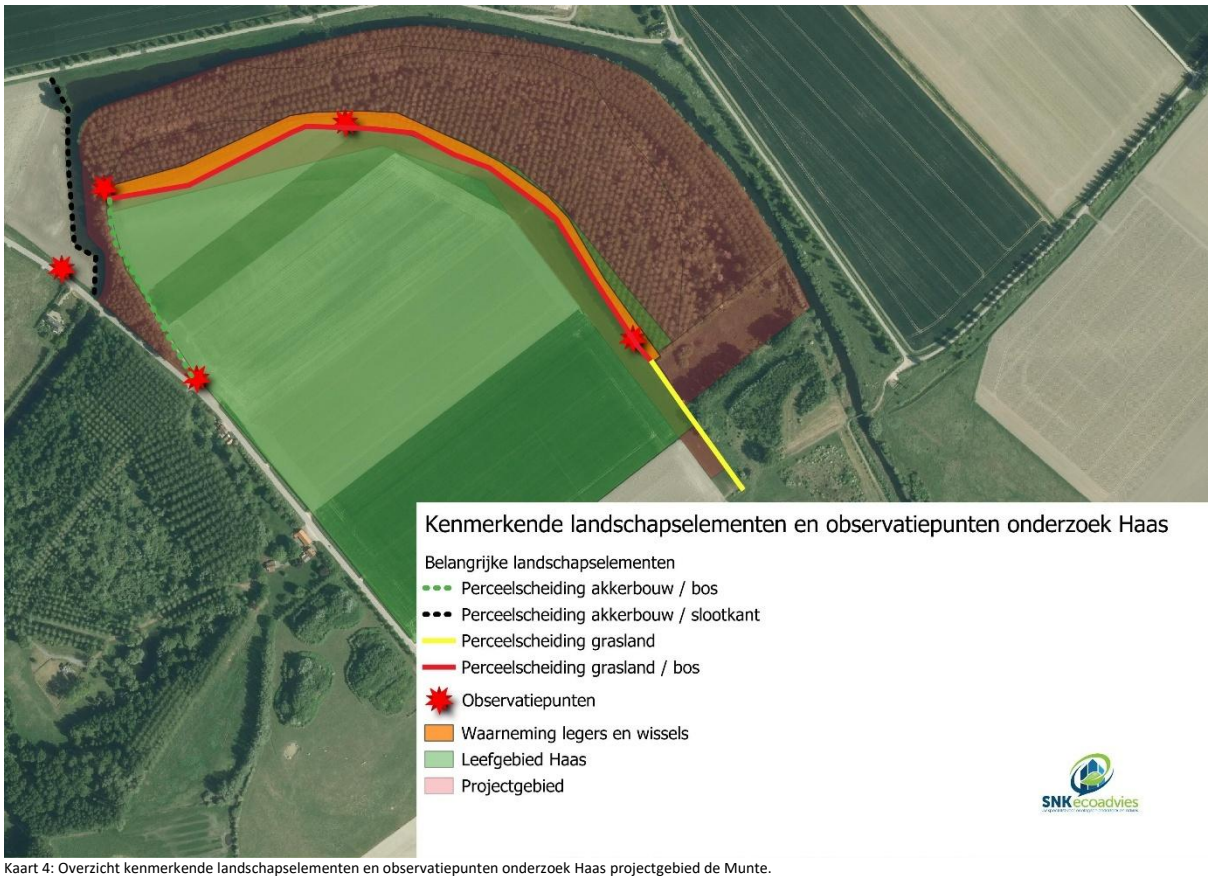
Bij voorkeur leven hazen in kleinschalig gras- en bouwland en open veld waaronder akkers en weilanden. Hierin is variatie belangrijk, zowel qua gewassoorten en teeltstadia als afwisseling met beschutting in de vorm van ruigtezomen, bosranden, windkeringen en heggen. Ook komen er hazen voor in open bos, heide en kwelders, maar ze lijken dorpen en steden te mijden. Het functioneel leefgebied bestaat uit de legers, de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels. Al deze onderdelen vormen samen het functionele leefgebied en zijn daarmee ook essentieel. Leefgebieden zijn gemiddeld 26-38 ha groot, maar soms groter, tot 300 ha. Er is veel overlap tussen leefgebieden. Dichtheden in het voorjaar variëren tussen 1 en 156 hazen / 100 ha. In het najaar, inclusief jonge dieren, kunnen deze oplopen tot 275 hazen / 100 ha.

6. ONDERZOEKSRESULTATEN VELDONDERZOEK

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek beschreven.
SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van functioneel leefgebied en vaste rust- of voortplantingslocaties van de haas. In de periode 9 juli tot 7 augustus 2025 hebben twee veldonderzoeken plaatsgevonden
Om een goede veld dekkende observatie uit te voeren is een aantal strategisch uitkijkpunten genomen die zo over het projectgebied verdeeld zijn dat alle delen van het terrein kunnen worden afgespeurd. Per punt is minimaal 10 minuten besteed. Het projectgebied was goed te overzien.

6.1 KENMERKENDE ELEMENTEN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED HAAS

Voorafgaand aan het veldonderzoek zijn de belangrijke kenmerkende elementen voor mogelijke functies van de Haas in het landschap in beeld gebracht. Het functioneel leefgebied bestaat uit de legers, de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels. In het projectgebied betreffen de kenmerkende elementen voornamelijk perceelscheidingen bos met slootkanten of akkerbouwpercelen die als groenstructuur dekking bieden en dienen als mogelijke rust- of voortplantingsplaats voor de Haas. De met gras ingezaaide percelen dienen voornamelijk als hun foerageergebied. Aan de hand hiervan zijn een vijftal observatiepunten vastgesteld waar tweemaal per avond gedurende 10 minuten een observatie heeft plaatsgevonden.
In de kaart 4 zijn de kenmerkende elementen en observatiepunten in beeld gebracht.

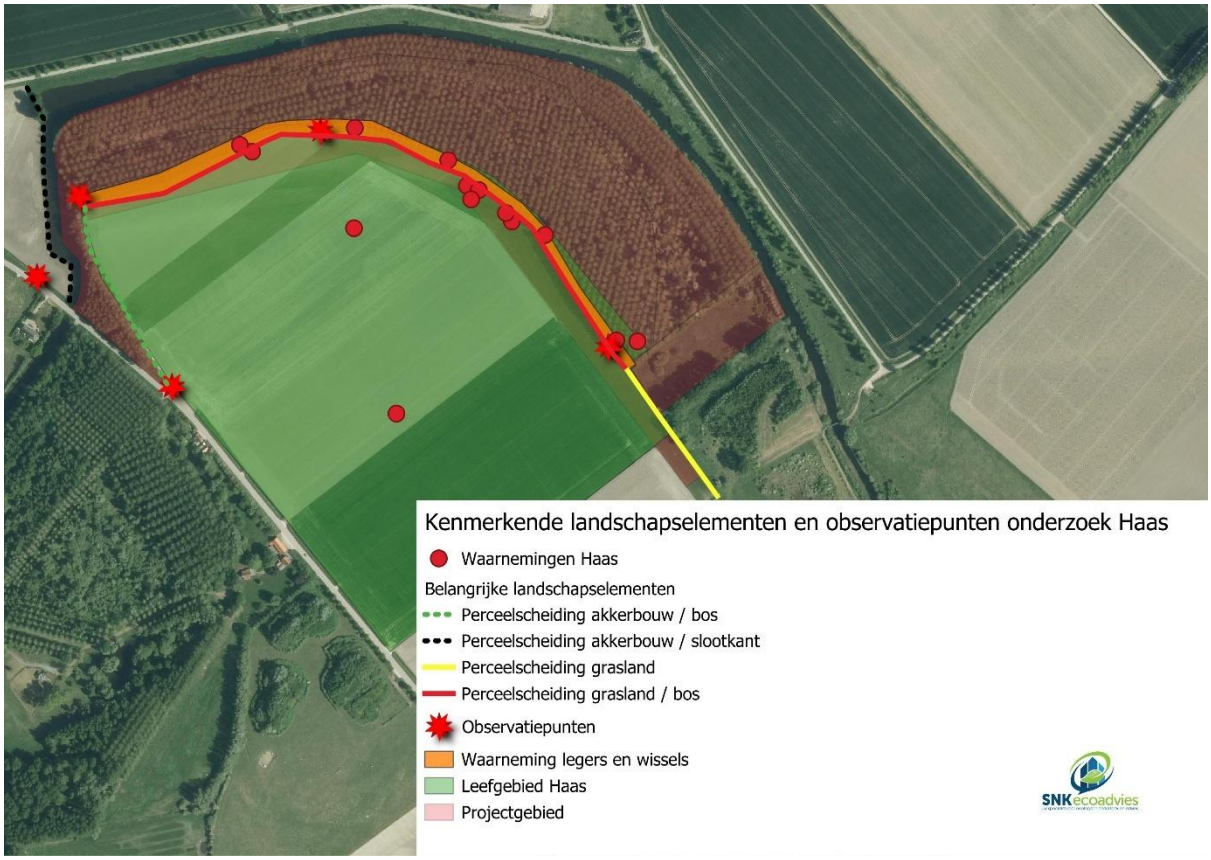

Kaart 4: Overzicht kenmerkende landschapselementen en observatiepunten onderzoek Haas projectgebied de Munte.

6.2 RESULTATEN

Tijdens de veldonderzoeken zijn maximaal 7 Hazen geteld. De Hazen maken uitsluitend gebruik van het oostelijke gedeelte van het projectgebied. Deze locatie is gelegen langs de bosrand en grenzend aan akkerbouwgebied en ingezaaid grasland. De meeste waarnemingen zijn de hazen die foerageren op het ingezaaide grasland. Het akkerbouwperceel met uien werd beperkt gebruikt om te foerageren. In de randzone van het bos is een strook waar op groot aantal locaties Hazenlegers zijn waargenomen. Het aantal is niet exact te tellen gezien het gebied niet overal eenvoudig te onderzoeken is. Aan de hand van de uitgevoerde onderzoeken in combinatie met het aantal Hazen wordt verwacht een aantal van circa 15 legers die aanwezig zijn in het projectgebied die in gebruik zijn als rust- en mogelijk voortplantingsplaats.
Het projectgebied bestaat uit recent ingezaaid grasland wat door de Haas wordt gebruikt als foerageergebied. Er zijn tijdens de veldonderzoeken circa 10 wissels aangetroffen op de grens tussen het bosgebied en het ingezaaide grasland. Deze wissels worden door diverse diersoorten gebruikt waaronder de Vos, Ree en het Haas. Tijdens het veldbezoek zijn ook deze soorten waargenomen. Via deze wissels vindt er uitwisseling plaats naar de aangrenzende percelen natuur en akkerbouw / grasland. Alle elementen die essentieel zijn voor een functioneel leefgebied van de Haas zijn tijdens het veldonderzoek vastgesteld.

In kaart 5 zijn de resultaten van alle waarnemingen weergegeven. Op foto 2 t/m 6 zijn enkele opnamen van de aangetroffen hazen weergegeven. Deze foto's zijn gemaakt met de warmtebeeldcamera.

Kaart 5: Overzicht van de waarnemingen tijdens de veldonderzoeken in en grenzend aan het projectgebied de Munte.

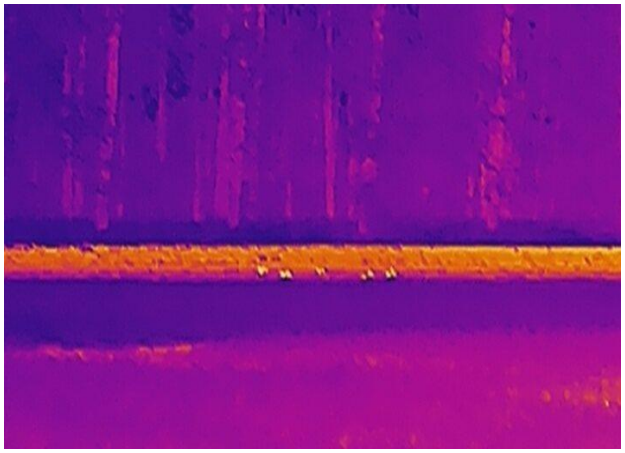

Foto 3: 5 Hazen foeragerend op grasland grenzend aan het Populierenbos.

Foto 4: Haas op perceel grasland.

Foto 5: Haas en Ree op perceel G 1015.

Foto 6: Haas op perceel Grasland

Foto 7: Haas foeragerend waargenomen binnen projectgebied middels inzet van een struikrover.

6.3 EFFECTBEOORDELING

6.3.1 EFFECTBEOORDELING VASTE RUST- EN VOORTPLANTINGSPLAATSEN

Verspreid over het projectgebied en in de direct aangrenzende locaties zijn meerdere hazen waargenomen. Zowel de projectlocatie als de directe omgeving is onderdeel van het leefgebied van de Haas in de vorm van geschikt foerageergebied en / of rust- en voorplantingsplaats. Vastgesteld is dat aan de randen van het projectgebied, in de randzone van het bos circa 15 vaste rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn. De voorgenomen ontwikkelingen / werkzaamheden kunnen leiden tot het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de Haas. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste rust- of voortplantingsplaatsen kunnen door de voorgenomen werkzaamheden niet worden uitgesloten.

6.3.2 VERVOLGSTAPPEN NEGATIEVE EFFECTEN VASTE RUST- EN VOORTPLANTINGSPLAATSEN

In geval de werkzaamheden leiden tot het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Haas, leidt dit tot een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder b. Tijdens het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden is het aannemelijk dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden beschadigd of vernield. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de ontwikkelingen / werkzaamheden uit te voeren. Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:

- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74l lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende leefgebied gemitigeerd/ gecompenseerd wordt;
- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt.

Voornoemde punten dienen worden uitgewerkt in een activiteitenplan wat dient als onderbouwing voor de vergunningaanvraag.

6.3.2 EFFECTBEOORDELING FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

Het functioneel leefgebied van de Haas bestaat uit de legers, de omgeving waar gefoerageerd wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels die zorgen voor uitwisseling naar omliggende gebieden. Naast vaste rust- en voortplantingsplaatsen is tijdens de veldbezoeken vastgesteld dat binnen het projectgebied deel uitmaken van het foerageergebied van de Haas. Het foerageergebied is geen essentieel foerageergebied gezien in de directe omgeving van het projectgebied voldoende landbouwpercelen en natuurpercelen aanwezig zijn die kunnen dienen als alternatief foerageergebied wanneer het huidige projectgebied tijdelijk en gedeeltelijk permanent ongeschikt is als foerageergebied. Binnen het projectgebied wordt een groot gedeelte van het Populierenbos gekapt. Het perceel wordt aansluitend ingericht met beheertypen Kruiden- en faunarijk grasland en vochtig duinvallei en er zal een gedeelte bos in stand worden gehouden. Dit betekent dat er binnen het projectgebied een tijdelijke afname is van foerageergebied. De afname van het foerageergebied zal met de huidige aantallen hazen niet leiden tot een verslechtering van het functioneel leefgebied. Het foerageergebied wordt namelijk vervangen door struweel en bos, wat kan dienen als rust- en voortplantingslocatie. Gezien er maar beperkte locaties beschikbaar zijn als rust- en voortplantingsplaats, zal de inrichting een kwaliteitsverbetering zijn van het functioneel leefgebied van de Haas. Buiten het projectgebied blijft voldoende foerageergebied beschikbaar in de vorm van akkerbouwpercelen met diverse gewassen en weilanden.

Het toekomstig beheer op de stukken waar geen bos of struweel wordt aangeplant is gericht om te komen tot een kwalitatief hoogwaardige vegetatie kruiden- en faunarijk grasland en vochtig duinvallei op de overige niet aangeplante gronden. Na het uitvoeren van de werkzaamheden zullen de kwalitatieve omstandigheden van het foerageergebied min of meer gelijk of zelfs beter zijn aan de huidige situatie waarbij er meer schuilmogelijkheden en locaties die kunnen dienen als rust- en voortplantingsplaats aanwezig zullen zijn.

De uitwisseling tussen diverse percelen blijft eveneens in stand. Verbindingen tussen leefgebieden worden niet permanent aangetast door de werkzaamheden. Mogelijk worden door de voorgenomen werkzaamheden enkele wissels vernietigd. Echter worden door de werkzaamheden geen barrières gemaakt die uitwisseling tussen aangrenzende gebieden in te toekomst belemmeren. De Haas is voldoende in staat nieuwe verbindingen te maken. Effecten op deze verbindingen zijn dan ook tijdelijk en niet permanent.

Tijdelijk kunnen er eveneens minder geschikte rust- en voortplantingsplaatsen beschikbaar zijn door verstoring door de voorgenomen werkzaamheden. Dit effect is eveneens tijdelijk en niet permanent. Er is daarnaast geen sprake van permanent verlies van groenstructuren die dienen als dekking. Onderdeel van de werkzaamheden is het aanleggen van struweel en bos waardoor juist extra schuilgelegenheid wordt gerealiseerd en daarmee geschikter leefgebied voor de Haas wordt gerealiseerd.

Nu blijkt dat het niet beschikbaar zijn van een gedeelte van het foerageergebied niet leidt tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Haas en er voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving aanwezig is, uitwisseling tussen aangrenzende gebieden in stand blijft en geen aantasting is van groenstructuren, maar extra groenstructuren worden gerealiseerd waardoor er voldoende dekking

aanwezig blijft na afronding van de werkzaamheden, kan worden gesteld dat negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de Haas slechts tijdelijk zijn en niet permanent.

6.3.3 VERVOLGSTAPPEN TIJDELIJKE NEGATIEVE EFFECTEN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

Om de tijdelijk negatieve effecten ten aanzien van het foerageergebied, uitwisseling en voldoende dekking voor de Haas gedurende de werkzaamheden tot een minimum te beperken en te kunnen voldoen aan de zorgplicht, dienen hiervoor aanvullende maatregelen worden genomen. Artikel 11.27 Bal stelt dat naast het uitvoeren van onderzoek naar voorkomen van soorten ook de effecten van de werkzaamheden op deze soorten moeten worden beoordeeld. Wanneer negatieve effecten op leefgebieden of natuurlijke habitats niet kunnen worden voorkomen dient de initiatiefnemer alle passende preventieve maatregelen te treffen om die nadelige gevolgen te voorkomen, tijdens en na het verrichten van de activiteit dient worden nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben en het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Door met een werkprotocol te werken kan het volgen van de zorgplicht opgevolgd worden. Negatieve effecten op de Haas kunnen zo veel als mogelijk beperkt worden door dit werkprotocol te volgen. De volgende onderdelen dienen in een ecologisch werkprotocol nader worden uitgewerkt:

- In welke periode gewerkt moet worden.
- Welke activiteiten op welke locatie(s) en op welk moment plaatsvinden.
- Welke maatregelen worden genomen en wat daarmee wordt gerealiseerd voor de haas.
- Wanneer begeleiding door een hazendeskundige noodzakelijk is.
- Wie die hazendeskundige is en wat de deskundige exact gaat doen, en;
- Hoe, hoe lang en op welke wijze maatregelen gemonitord gaan worden.

Voornoemde punten dienen in een ecologisch werkprotocol worden uitgewerkt om negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de haas tot een minimum te beperken en daarmee binnen de wettelijke kaders van de zorgplicht te kunnen werken.

7. CONCLUSIE

Het projectgebied en de directe omgeving is en in gebruik als foerageergebied en vaste rust- en voortplantingsplaats van de Haas. Er zijn in het leefgebied circa 15 legers aanwezig. Hierdoor geldt het hele projectgebied als zijnde leefgebied met vaste rust- of verblijfplaatsen. Het foerageergebed is geen essentieel foerageergebied gezien in de omliggende landbouwpercelen en natuurpercelen voldoende geschikt foerageergebied voorhanden is en de afname van foerageergebied slechts tijdelijk is. Het tenietgaan van het foerageergebied door de werkzaamheden leidt niet tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Haas. Er worden door de werkzaamheden op lange termijn meer locaties gerealiseerd die geschikt kunnen zijn als rust- en voortplantingsplaats. Omdat er mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van hazen worden vernietigd, is een vergunning Omgevingswet nodig. Omdat er tijdelijk negatieve effecten worden verwacht door de werkzaamheden op o.a. het foerageergebied van de Haas en te kunnen voldoen aan de zorgplicht, is het werken volgens een ecologisch werkprotocol nodig. In het protocol dient aangegeven te worden op welke manier en binnen de wettelijke kaders gewerkt moet worden om negatieve effecten op de Haas tot een minimum te beperken. Enkele van deze kaders is het werken buiten de kwetsbare periode van de Haas en een gefaseerde uitvoering van de werkzaamheden.

BRONNEN

- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- Vleermuis.net
- www.synbiosys.alterra.nl/effectenindicator
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF-verspreidingsatlas
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- Juridisch Kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Versie 1.0, juli 2017
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zeeland.nl
- SNKecoadvies 2025, Quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081
- Toetsingskader Bescherming van de haas bij flora- en fauna activiteiten in de provincie Utrecht ,Datum 10 juni 2024, status definitief.
- www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart

SNK ecoadvies

Nader onderzoek marterachtigen

De Munte Oostburg

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies
Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00088

SNKecoadvies
Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland

Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V

Rapportnummer: 2025-00088
Versienummer: 1

Status: Definitief

Datum: 09 oktober 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
dhr. J.A.A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk
KVK: 97228273 BTW-nummer: NL867960036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdiik
www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl
+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en doelstelling 4

2. Wettelijk kader 5

2.1 Flora- en fauna activiteit Omgevingswet 5

2.2 Vogelrichtlijn 5

2.3 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn 5

2.4 Andere soorten 6

2.5 Zorgplicht 6

3. Plangebied en voorgenomen werkzaamheden 8

3.1 Huidige situatie 8

3.2 Toekomstige situatie 10

3.3 Voorgenomen werkzaamheden en planning 10

3.3.1 Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van struweel 11

3.3.2 Het realiseren van natuurbos 11

3.3.3 Het realiseren van beheertype vochtige duinvallei 11

3.3.4 Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland 11

3.3.5. Beheer van vochtige ruigte 11

3.3.6. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever met schouwpad 11

4. Onderzoeksopzet 12

4.1 Marterachtigen 12

4.2 Beschrijving marterachtigen 13

5 Resultaten onderzoek Marterachtigen 14

5.1 Resultaten 16

5.1.3 Overige soorten 23

6. Effectbeoordeling 29

6.1 Effectbeoordeling Steenmarter 29

6.2 Preventieve maatregelen 29

6.3 Effectbeoordeling Wezel 29

6.4 Effectbeoordeling Hermelijn en Bunzing 30

7. Conclusies, aanbevelingen en vervolgstappen 30

Bronnen 31

1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

In West Zeeuws-Vlaanderen is een groot deel van het voormalige getijden geulensysteem Zwin, Passageule, Braakman opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Natuurgebied De Munte (groot 17,89hectare) is onderdeel van dit netwerk Zeeland.
De huidige populierenopstand en het grasland in dit gebied sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

In 2024 heeft SNKecoadvies B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd, bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2024-00045. In 2025 is een actualisatie gedaan van deze quickscan doordat aan het project enkele percelen zijn toegevoegd en inrichtingswensen zijn gewijzigd. Deze rapportage is bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V.
Deze quickscan heeft als doel in te schatten of er op de onderzoek locatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen werkzaamheden. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Uit deze ecologische quickscan blijkt dat nader onderzoek marterachtigen waaronder de Wezel, Hermelijn, Bunzing en Steenmarter benodigd is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde ecologische quickscan heeft de initiatiefnemer SNKecoadvies B.V. gevraagd nader onderzoek naar marterachtigen uit te voeren teneinde de kwaliteitsimpuls uit te voeren en de natuur verder te optimaliseren.

Het doel van het nader onderzoek is drieledig:

1. Er wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het projectgebied deel uitmaakt van het leefgebied voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen van:
   - Wezel
   - Hermelijn
   - Bunzing
   - Steenmarter

2. Er wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.

3. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden begin 2026 aanvangen door een gedeelte van het bos te kappen en in het derde en vierde kwartaal de verdere inrichtingsmaatregelen. De afronding van de werkzaamheden worden verwacht omstreeks 15 maart 2027.

In onderhavig onderzoek wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen binnen het projectgebied voorkomen van de Wezel, Hermelijn, Bunzing en Steenmarter.
Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

2. WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT OMGEVINGSWET

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet geregeld in afdeling 11.2 van het Bal. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (Nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

2.2 VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring.
Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 11.37 sub b van het Bal is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd.
Artikel 11.37 sub b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Een aantal vogelsoorten maakt het gehele jaar gebruik van hun nest of zijn niet in staat zelf een nieuw nest te maken. Nesten van deze soorten, waaronder huismus en gierzwaluw, zijn jaarrond beschermd. Deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.3 HABITATRICHTLIJN, BIJLAGE II VAN VERDRAG VAN BERN EN BIJLAGE I VAN VERDRAG VAN BONN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel 'habitatsoorten' genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;

e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46 sub d. van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 11.46 sub d. van het Bal.

2.4 ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

2.5 ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m 1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat eenieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Ow wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

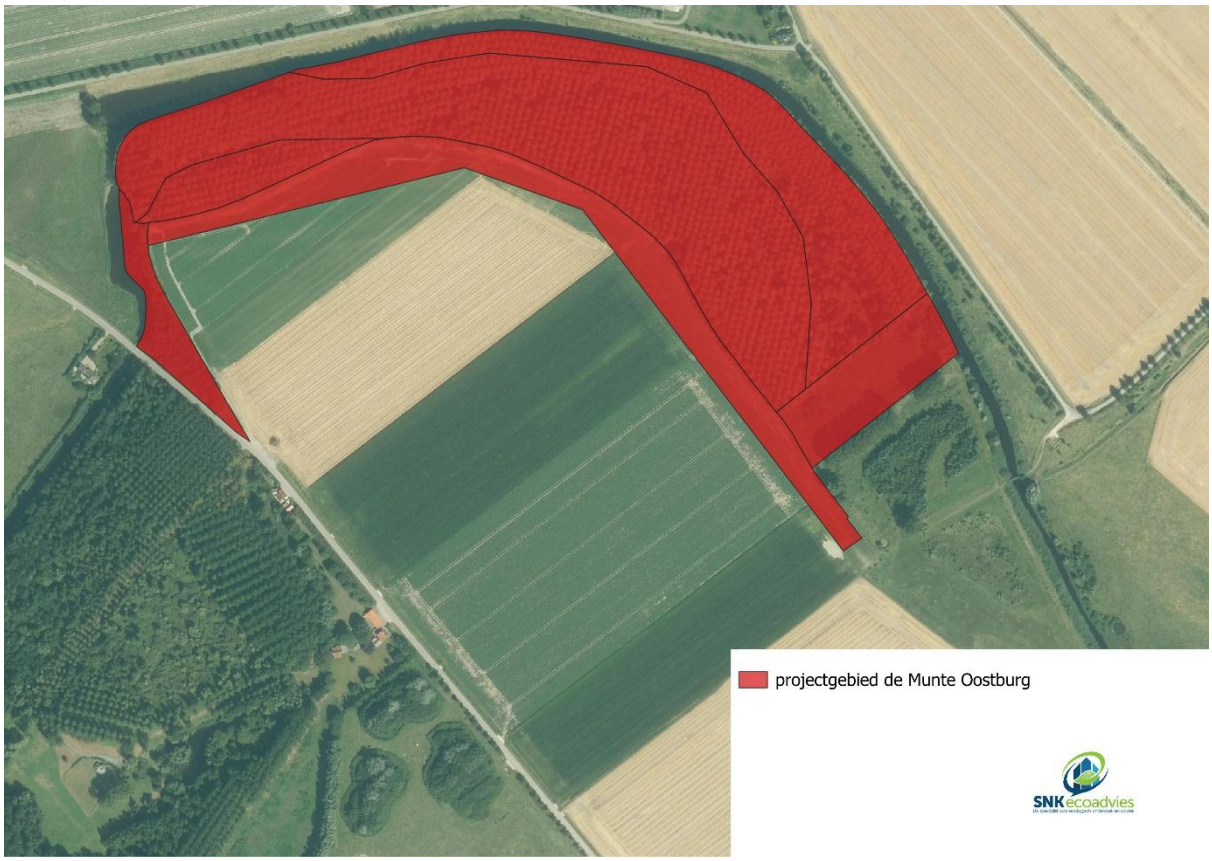
Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

3. PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

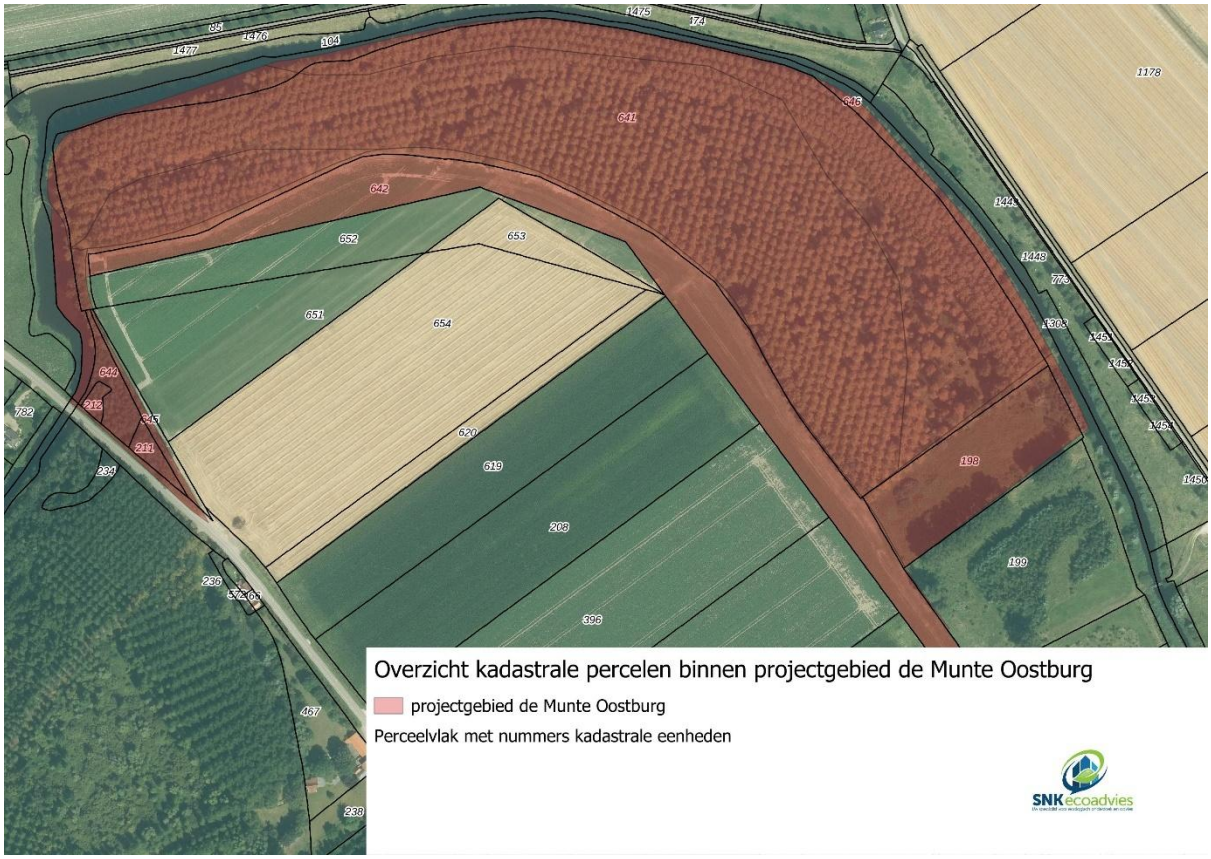
In dit hoofdstuk zijn het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied beschreven.

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is in totaal circa 18,4 hectare groot en bestaat momenteel uit bospercelen met populieren met een struiklaag op een gedeelte van het perceel met soorten als Zomereik, Amerikaanse eik, Zwarte els, Meidoorn, Es, Hazelaar, Okkernoot, Vlier. De kruidlaag bestaat hoofdzakelijk uit Grote brandnetel en Braam en Riet met op de lage delen Watermunt en Koninginnekruid. Aan de randen langs de kreek bestaat de vegetatie uit Riet, Grote brandnetel en Wilgenroosje. Op de wat hogere delen veelal Braam, Smeerwortel, Grote brandnetel en her en der Fluitenkruid. De huidige beheertypen zijn Dynamisch moeras van 0,8 hectare (N05.04) en Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03). Aan de zuidzijde van het bos ligt een strook ingezaaid grasland van 2,78 hectare. Ten oosten van het bos ligt een perceel ruigte van 1,36 hectare met opschot van Boswilg en soorten als Koninginnekruid, Riet, Rietorchis, Smeerwortel, Valse voszegge en Lisdodde. Aan de randen van de kreek staan een rij wilgen en daarnaast is er nog een poel aanwezig.
Het projectgebied omvat de volgende percelen kadastraal bekend onder gemeente Aardenburg sectie P, nummers: 198, 211, 645, 212, 644, 642, 641 en 646. In onderstaande kaarten is een overzicht van het projectgebied toegevoegd en een kaart met kadastrale vlakken en nummers.

Kaart 1: Projectgebied quickscan de Munte Oostburg.

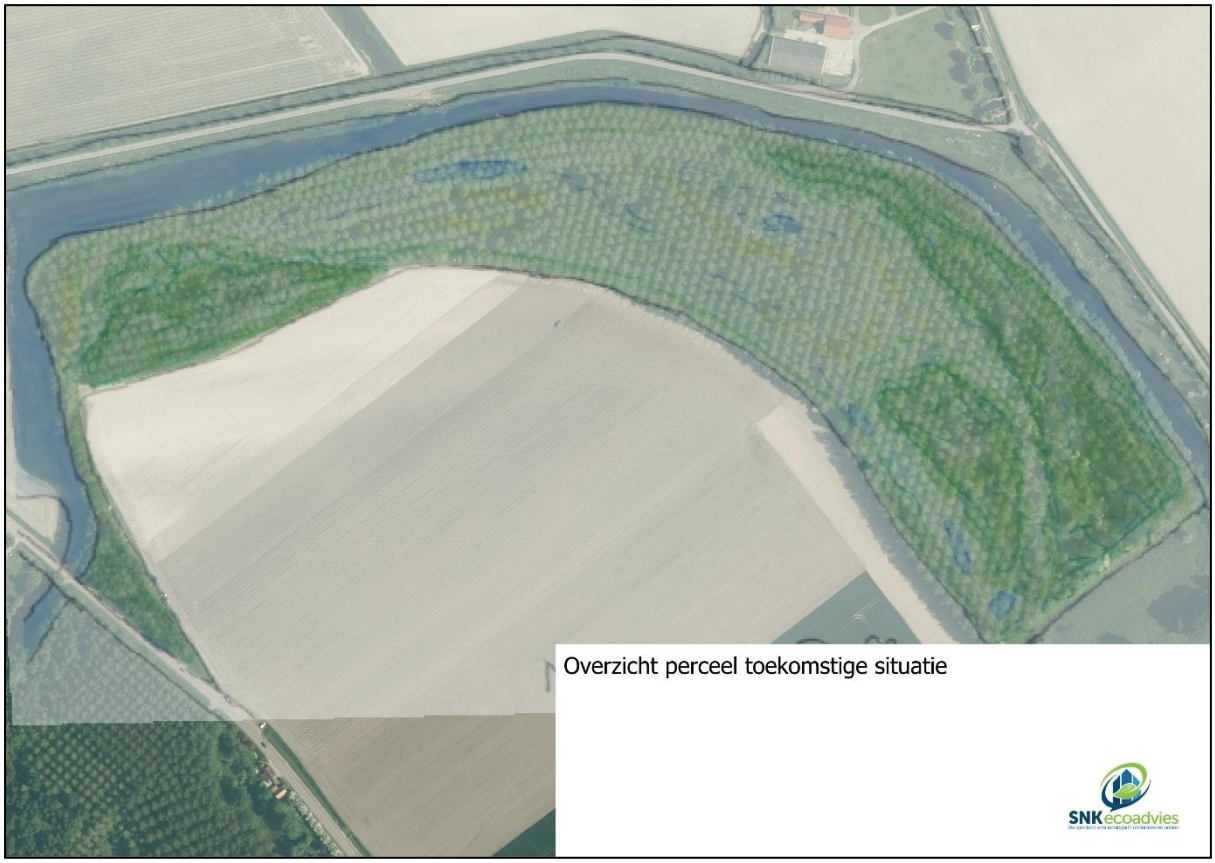
Kaart 2 : Overzicht kadastrale percelen projectgebied de Munte Oostburg.

Foto 1: Overzicht huidige situatie.

In de quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V. zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De voedselarme, kalkrijke zandbodem in het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van natuurtypen die onder invloed staan van het grondwater. Op de hogere delen kan dit worden afgewisseld met de ontwikkeling van opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing. Een dergelijke ontwikkeling resulteert ook in een landschappelijk herkenbare verdeling van open, vochtig terrein ter plaatse van de oude geul en beplanting langs de hoger gelegen randen. Deze natuurdoelen zijn als ambitietype opgenomen in het Natuurbeheerplan. De ambitie is om 11,6 hectare Vochtige duinvallei (N08.03) te realiseren en 5,4 hectare Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het perceel ruigte van 1,4 hectare ten oosten van het bosgebied wordt wel toegevoegd aan het natuurgebied, maar hier vinden geen ingrepen plaats, anders dan maaibeheer van de vochtige Ruigte. Definitieve inrichting is nog niet bekend. Uitsluitend onderstaande schets is momenteel beschikbaar. Hierbij blijft een deel van de houtopstand behouden. Alle populieren zullen wel worden verwijderd. Aanvullend wordt langs de randen van het perceel, langs de watergang een natuurvriendelijke over aangelegd met beschoeiing tegen afkalven van de randen van het gebied en zal er een schouwpad worden gerealiseerd voor het onderhoud.

Kaart 3: schetstekening met overzicht toekomstige situatie.

3.3 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden eind 2026 aanvangen met het kappen van de Populieren en in het derde en vierde kwartaal van 2027 de verdere inrichting plaatsvinden. Een en ander is afhankelijk van de nog te doorlopen procedures en mogelijk aan te vragen vergunningen. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van het struweel
2. Het realiseren van natuurbos
3. Het realiseren van beheertype vochtig duinvallei
4. Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland
5. Het beheren van vochtige ruigte
6. Het realiseren van een schouwpad

3.3.1 HET DEELS KAPPEN VAN POPULIEREN MET BEHOUDT VAN DE ONDERGROEI VAN STRUWEEL

Om de ambitietypen uit het groenbeheerplan te realiseren is initiatiefnemer voornemens 9.7 ha. populierenbos te kappen. Het kappen van het bos zal plaatsvinden op de lagere delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen zal opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing worden ontwikkeld. Het uitgangspunt is de onder begroeiing van struweel te behouden. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.2 HET REALISEREN VAN NATUURBOS

Op de locaties waar een houtopstand zal worden behouden zal een natuurbos worden gerealiseerd middels aanplant van diverse bos- en struiksoorten van het type haagbeuken-essenbos. De inrichting en specifieke maatregelen die hiervoor nodig zijn en de daarvoor benodigde werkzaamheden zijn nog niet bekend.

3.3.3 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE VOCHTIGE DUINVALLEI

Een oppervlakte van circa 11,6 ha. van het projectgebied zal worden ingericht als vochtig duinvallei. Dit zal plaatsvinden door het perceel te ontgraven tot het zand (tot een diepte van circa 30 – 50 centimeter), lokaal kan dieper worden gegraven voor het creëren van zoetwater (circa 100 centimeter). De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.4 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op een oppervlakte van circa 5,44 ha. zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd. Dit zal plaatsvinden door op een gedeelte uitsluitend de bomen te kappen en de grond te egaliseren waarbij de rijke bodem wordt behouden en wordt ingericht als grasland. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.5. BEHEER VAN VOCHTIGE RUIGTE

Het perceel vochtige ruigte ten oosten van het bosperceel zal over een oppervlakte van 1,4 hectare middels aanvullend maaibeheer worden ontwikkeld naar een soortenrijk perceel vochtige ruigte. Er vinden geen aanvullende inrichtingsmaatregelen plaats op deze locatie anders dan een aanvullend maaibeheer om de natuurkwaliteit op dit perceel te optimaliseren.

3.3.6. HET REALISEREN VAN EEN NATUURVRIENDELIJKE OEVER MET SCHOUWPAD

Langs de randen van de watergang wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd met beschoeiing om het afkalven van de randen van het perceel tegen te gaan. De natuurvriendelijke oever zal circa 5 meter breed zijn en aan de waterzijde voorzien zijn van natuurlijke beschoeiing. Langs de oever zal een schouwpad worden gerealiseerd om onderhoud uit te kunnen voeren aan de watergang.

4. ONDERZOEKSOPZET

Op basis van de door SNKecoadvies B.V. uitgevoerde quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 dient nader onderzoek plaats te vinden naar het leefgebied voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen van Wezel, Hermelijn, Bunzing en Steenmarter.

In dit hoofdstuk is de methode van het veldonderzoek beschreven.

4.1 MARTERACHTIGEN

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van functioneel leefgebied en vaste rust- of voortplantingslocaties van de Bunzing, Hermelijn, Wezel. Het onderzoek naar is uitgevoerd overeenkomstig het Kennisdocument BIJ12 Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn – Wezel versie 1.1. juli 2024.

Om te bepalen of het project deel uitmaakt van het functioneel leefgebied en rust- en voortplantingslocaties van de Wezel, Bunzing, Hermelijn is verdiepend onderzoek noodzakelijk. Om te beginnen is potentieel leefgebied van marterachtigen binnen het projectgebied in beeld gebracht.
Dit is gedaan door tijdens het verkennend veldonderzoek binnen de beïnvloedingszone van de ruimtelijke activiteit onder andere te letten op de aanwezigheid van de leefgebiedskenmerken waarvan de kleine marterachtigen afhankelijk zijn. Hoewel de leefgebieden-vereisten tussen de soorten verschillen, kunnen de landschapskenmerken waar de kleine marterachtigen van afhankelijk is voor alle drie de soorten inclusief de steenmarter worden samengevat in vier punten:

1. Foerageergebied met voldoende dekking;
2. Verbindingen met andere leefgebieden;
3. Rust- en voortplantingsplaatsen;
4. Voedselaanbod.

Op basis van deze vier punten is een kaart gemaakt met potentieel geschikt leefgebied. Op basis van dit potentieel geschikt leefgebied zijn de camera’s geplaatst.

Vervolgonderzoek verschilt per martersoort welke soort mogelijk aanwezig is. Voor de Bunzing, Hermelijn en Wezel wordt veelal gebruik gemaakt van een camera genaamd de Struikrover.
De Struikrover is een pvc buis waarin een wildcamera is geplaatst. Deze is gemonteerd op een plank waar aan de voorkant een blik sardines is geplaatst. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het idee is dat kleine marterachtigen op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. Omdat de methode op alle marterachtigen kan worden toegepast is de Struikrover gebruikt in het onderzoek.

De waarnemingskansen zijn van marterachtigen gedurende de zomer en de nazomer het hoogst. Met name in de nazomer, wanneer de dispersie plaats vindt en populatieaantallen het hoogst zijn, is de waarnemingskans het hoogst. De dichtheden en de activiteit van de kleine marterachtigen zijn het laagst gedurende de winter en het voorjaar, waardoor de waarnemingskans in deze periode het laagst is. Bepalend voor de locatie van de meetpunten is de kwaliteit van het biotoop, waar de hoogste kans op aanwezigheid van de kleine marterachtigen is. Er is gekozen om op strategische plaatsen het onderzoeksmateriaal in te zetten. Op 13 locaties zijn camera’s geplaatst. De locaties zijn specifiek gekozen op basis van aanwezige sporen en wissels en geschikt biotoop, specifiek verbindingszones naar nabijgelegen gebieden.

Voor het goed uitvoeren van verdiepend onderzoek naar de kleine marterachtigen dient een onderzoeksperiode minimaal zes tot acht aaneengesloten weken te duren, met de mogelijkheid om het onderzoeksmateriaal per vier weken te verplaatsen om meer meetpunten in het plangebied te creëren. Bij een dergelijke onderzoeksperiode kan, als het onderzoek degelijk is uitgevoerd, met zekerheid de aan- of aanwezigheid van de kleine marterachtigen worden vastgesteld.

Voor de meetpunten geldt de minimale inzet van één methodiek per 0,25 hectare geschikt leefgebied. De waarde is gebaseerd op het kleinst mogelijke leefgebied van een Wezel onder de meest optimale omstandigheden. Het (juist) toepassen van de methodieken volgens de richtlijnen geeft voldoende onderbouwing om de aan- of afwezigheid van de kleine marterachtigen vast te stellen. Bij het inzetten van de inventarisatiemethoden heeft het de voorkeur om deze zo goed mogelijk ruimtelijk te verspreiden. Bij onderhavige onderzoek is afgeweken van de minimale inzet van 0.25 hectare per methodiek. Het bosgebied is dermate groot en aan één zijde omringt door een watergang waardoor inzet is aangepast.

Overeenkomstig het Kennisdocument BIJ12 Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn – Wezel versie 1.1. juli 2024 is het onderzoek uitgevoerd in de periode 1 juni t/m 26 september. Tijdens deze periode is gedurende 16 weken gebruik gemaakt circa 10 struikrovers in het projectgebied ingezet waarbij circa om de zes weken de struikrovers zijn verplaatst.

Middels dit nader onderzoek kan worden aangetoond of één of meer van de beschermde marterachtigen gebruik maken van het plangebied als vaste rust- of voortplantingsplaats.

Het onderzoek naar kleine marterachtigen heeft gedurende de onderstaand periode plaatsgevonden:

Onderzoeker	Soort	Functie	Begindatum	Einddatum	Onderzoeksmethode
P.J. Sinke	Marterachtigen Wezel, Hermelijn, Bunzing en Steenmarter	Functioneel leefgebied, rust- en voortplantingsplaatsen	02/06/2025	26/09/2025	Inzet Struikrovers

Tabel 1: Overzicht periode onderzoek kleine marterachtigen.

4.2 BESCHRIJVING MARTERACHTIGEN

STEENMARTER:

De steenmarter heeft het formaat van een huiskat maar dan met veel kortere poten. Deze soort is te vinden in de omgeving van dorpen, boerderijen en zelfs in grote steden. De voorkeur gaat uit naar gebieden met kleinschalige landbouw, oude schuren, en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang omdat hij zich hierlangs verplaatst en foerageert. Het leefgebied kan een grootte van 80 tot 700 ha. omvatten. De steenmarter is een mobiele soort die in de nacht actief is en per nacht gemiddeld 3- 5 kilometer aflegt. Binnen het leefgebied heeft de steenmarter tientallen verblijfplaatsen die wisselend worden gebruikt. Van deze tientallen verblijfplaatsen zijn er enkele van groter belang als nestplek en/of voedselopslag. De steenmarter heeft verblijfplaatsen in boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren en ruimtes onder dakbedekking. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Op zijn menu staan o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen, bessen en fruit. Vaak wordt de prooi meegenomen naar een rustig plekje om daar verorberd te worden.

BUNZING:

Bunzingen zijn solitaire dieren, die alleen tijdens het paarseizoen samen zijn. Bunzingen hebben net zoals de andere kleine marterachtigen intraseksuele territoria, waarbij de leefgebieden tussen de verschillende geslachten elkaar overlappen, maar de gelijke geslachten vrijwel niet. In de praktijk betekent dit dat het territorium van één mannetje het territorium van meerdere vrouwtjes overlapt, maar tussen mannetjes en vrouwtjes onderling niet. De omvang van het leefgebied kan tientallen tot soms enkele duizenden hectares zijn, afhankelijk van het voedselaanbod. Als het voedselaanbod te beperkt is, kan de soort een nomadisch bestaan leiden. De bunzing is vooral ‘s nachts actief en loopt dan gemiddeld 3 tot 4 kilometer, maar is ook in staat om grotere afstanden (tot 8 kilometer) af te leggen (Blandford, 1987). Door het flexibele en compacte lichaam van de bunzing is deze goed in staat om in holen te jagen. Voor zover bekend is er geen verschil tussen de geslachten in prooivoorkeur.
De bunzing jaagt voornamelijk op kleine zoogdieren zoals woelmuizen, ware muizen, en ratten maar ook amfibieën worden geregeld gegeten evenals bessen en fruit. Slapen doen ze in een verborgen hoekje, meestal in een hol. Ze graven nooit zelf een hol, maar maken gebruik van bestaande gaten en holten, zoals mollennesten, rattenholen, drainagepijpen, houtstapels, takkenhopen, opgestapeld puin, holle bomen, schuurtjes, stapels hooi- en strobalen en alle andere mogelijke schuilplaatsen die een erf of een opslagplaats kan hebben. Elk dier beschikt over meerdere van zulke onderkomens.

HERMELIJN:

Evenals bunzingen zijn hermelijnen solitaire dieren die alleen tijdens het paarseizoen samen komen. De omvang van het leefgebied kan enorm verschillen en is afhankelijk van het voedselaanbod: van enkele tot zelfs honderden hectares groot. Uit onderzoek in omringende landen zijn vooral leefgebieden van tussen de 2 en 40 hectare bekend, waarbij de mannetjes altijd grotere leefgebieden bezitten (King, Powell, 2007). Onderzoek naar de leefgebiedengrootte van hermelijnen is nog niet uit - gevoerd in Nederland. Hermelijnen kennen zoals de andere kleine marterachtigen intraseksuele leefgebieden. Deze vallen tijdens het paarseizoen uiteen wanneer de mannetjes beginnen rond te trekken op zoek naar vrouwtjes.
De hermelijn is ook overdag actief. Ze zijn dan meestal op zoek naar voedsel. Het voedsel van de hermelijn bestaat uit konijnen, woelmuizen, maar ook ware muizen, ratten, vogels, inclusief hun jongen en eieren worden gegeten.

WEZEL:

Wezels zijn net zoals de andere kleine marterachtigen solitaire dieren die net zoals de andere kleine marterachtigen intraseksuele leefgebieden hebben. Deze vallen tijdens het paarseizoen uiteen wanneer de mannetjes rondtrekken op zoek naar vrouwtjes (Erlinge, 1974). Vrouwtjes behouden wel hun leefgebied en worden gedurende deze periode ook feller en agressiever tegenover andere vrouwtjes. De grootte van het leefgebied is sterk afhankelijk van de prooidierdichtheid en kan daardoor in optimale gebieden minder dan 1 hectare zijn, terwijl het in matige gebieden richting de 200 hectare kan zijn (King, Powell, 2007).
leefgebieden van de mannetjes zijn altijd groter dan die van de vrouwtjes, meestal twee keer groter of meer. In een Nederlandse zenderstudie werd de grootte van het leefgebied van mannetjes vastgesteld op 3,5 tot 8,4 hectare (Lemmers et al., 2022). Er zijn ook waarnemingen gedaan van wezels in stedelijk gebied (NDFF). De wezel is een specialist die voornamelijk op woelmuizen jaagt, maar op zijn menu staan ook ware muizen, spitsmuizen en ongewervelden.

5 RESULTATEN ONDERZOEK MARTERACHTIGEN

In de periode 2 juni t/m 26 september 2025 is nader onderzoek gedaan naar de Wezel, Hermelijn, Bunzing binnen het projectgebied. Het onderzoek naar is uitgevoerd overeenkomstig het Kennisdocument BIJ12 Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn – Wezel (BIJ12, 2024).

Om de aanwezigheid van marterachtigen te onderzoeken zijn er Struikrovers ingezet om eventueel aanwezige Bunzing, Hermelijn of Wezel te fotograferen en daarmee aan- of afwezigheid aan te tonen. De camera's zijn tijdens de onderzoeksperiode meerdere malen gecontroleerd op functioneren. Er is een tijdens het onderzoek gebruik gemaakt van tien struikrovers over dertien verschillende locaties.

Foto 2: Struikrover.

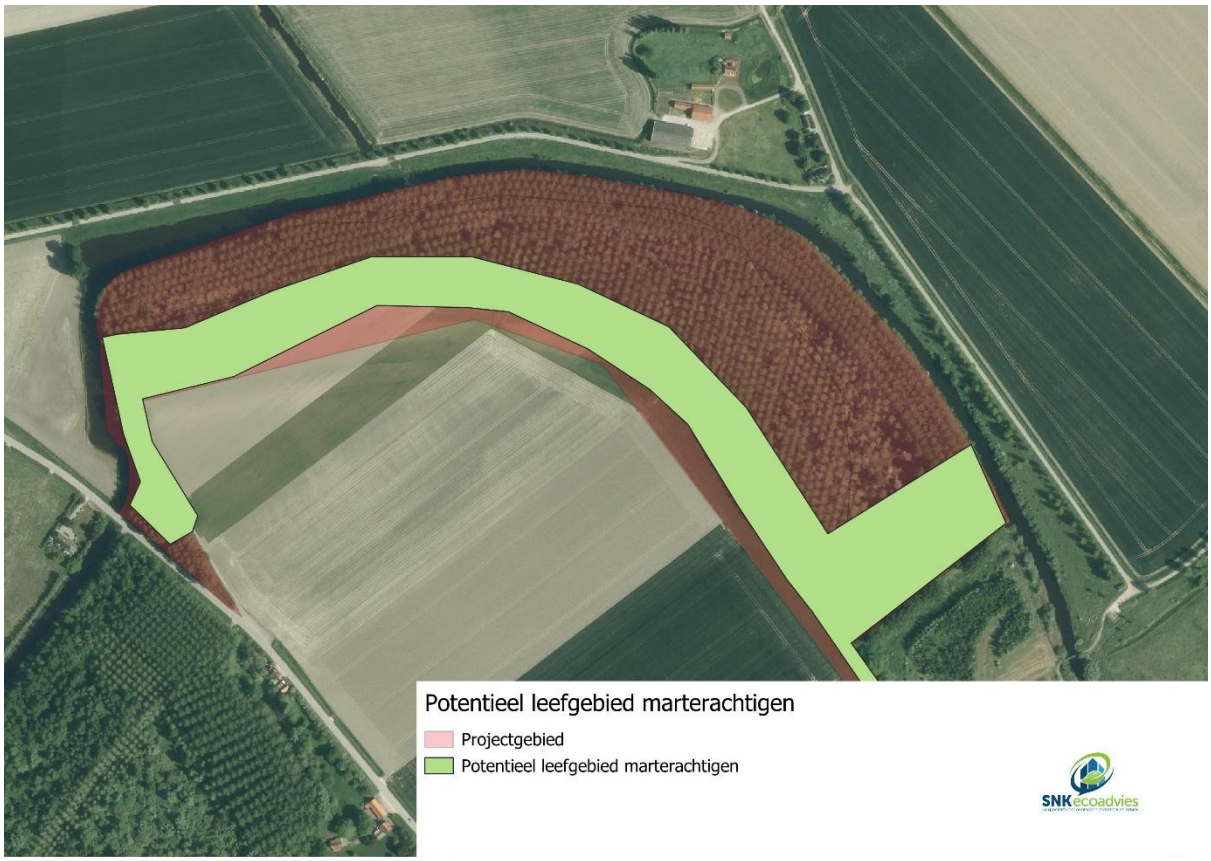

Foto 3: Opstelling Struikrover.

Op maandag 2 juni 2025 de struikrovers op rustige en voor marterachtigen te verwachten plekken in het plangebied geïnstalleerd. De struikrovers zijn geïnstalleerd op strategische locaties waarlangs mogelijk marterachtigen zich verplaatsen en waar het plangebied verbinding maakt naar aangrenzende dijken of sloten. In de periode tot 26 september is er om drie weken of recenter een bezoek gebracht aan de projectlocatie ter controle. Tijdens dit veldbezoek werden de struikrovers gecontroleerd op batterijniveau en eventuele bijzonderheden. Om de zes weken zijn de struikrovers verplaatst naar een andere locatie binnen of aangrenzend aan het projectgebied. 26 september 2025 is al het onderzoeksmateriaal verwijderd. In kaart 4 en 5 is het potentieel leefgebied voor marterachtigen weergegeven en de locaties van de struikrovers.

Kaart 4: Overzicht locaties cameravallen en struikrovers.

Kaart 5: Overzicht potentieel geschikt habitat met potentiële functies voor marterachtigen.

5.1 RESULTATEN

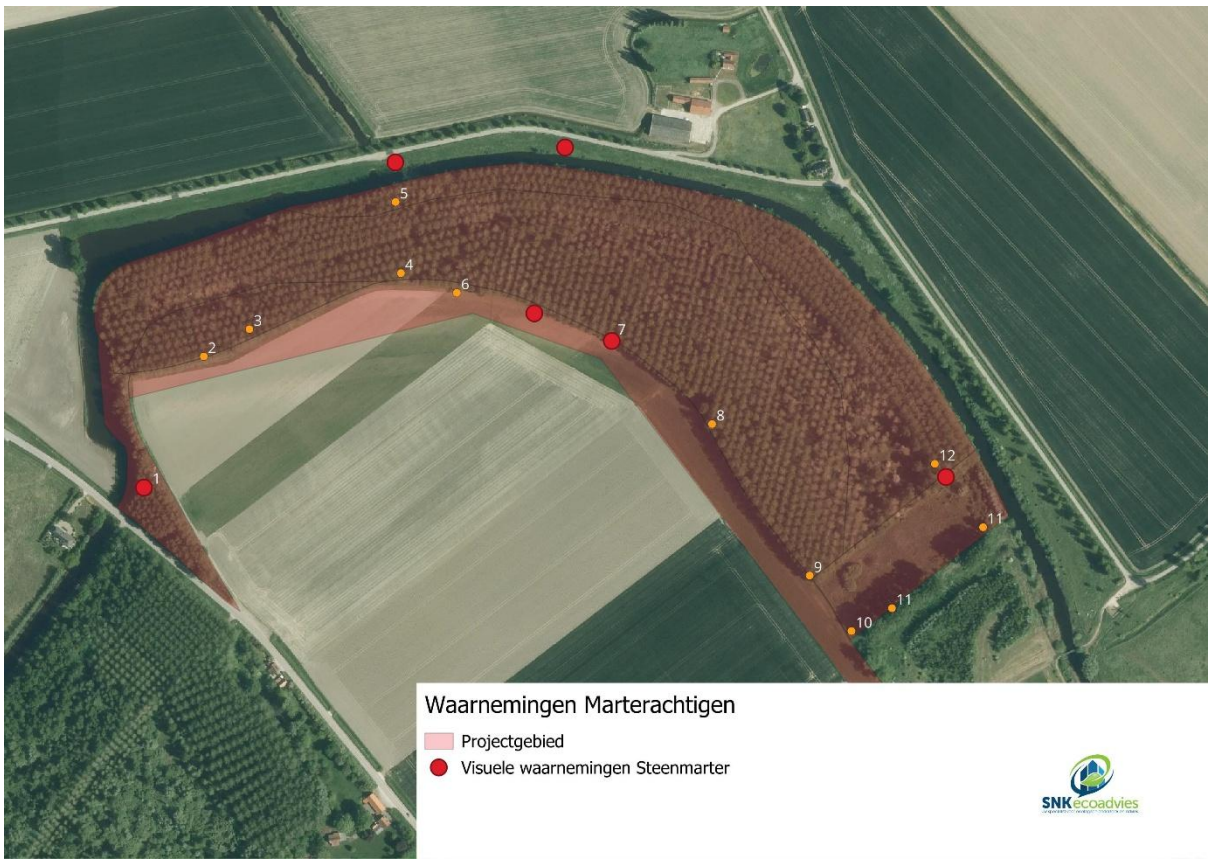
Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat het projectgebied niet in gebruik is door de Bunzing en de Hermelijn. De Bunzing en de Hermelijn zijn beide niet binnen of in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden vastgesteld dat de Bunzing en de Hermelijn geen specifieke functie hebben binnen het projectgebied. De Steenmarter en de Wezel maken wel gebruik van het projectgebied. In deze paragraaf worden de onderzoeksresultaten en functies van de Steenmarter en Wezel nader toegelicht.

5.1.1 STEENMARTER

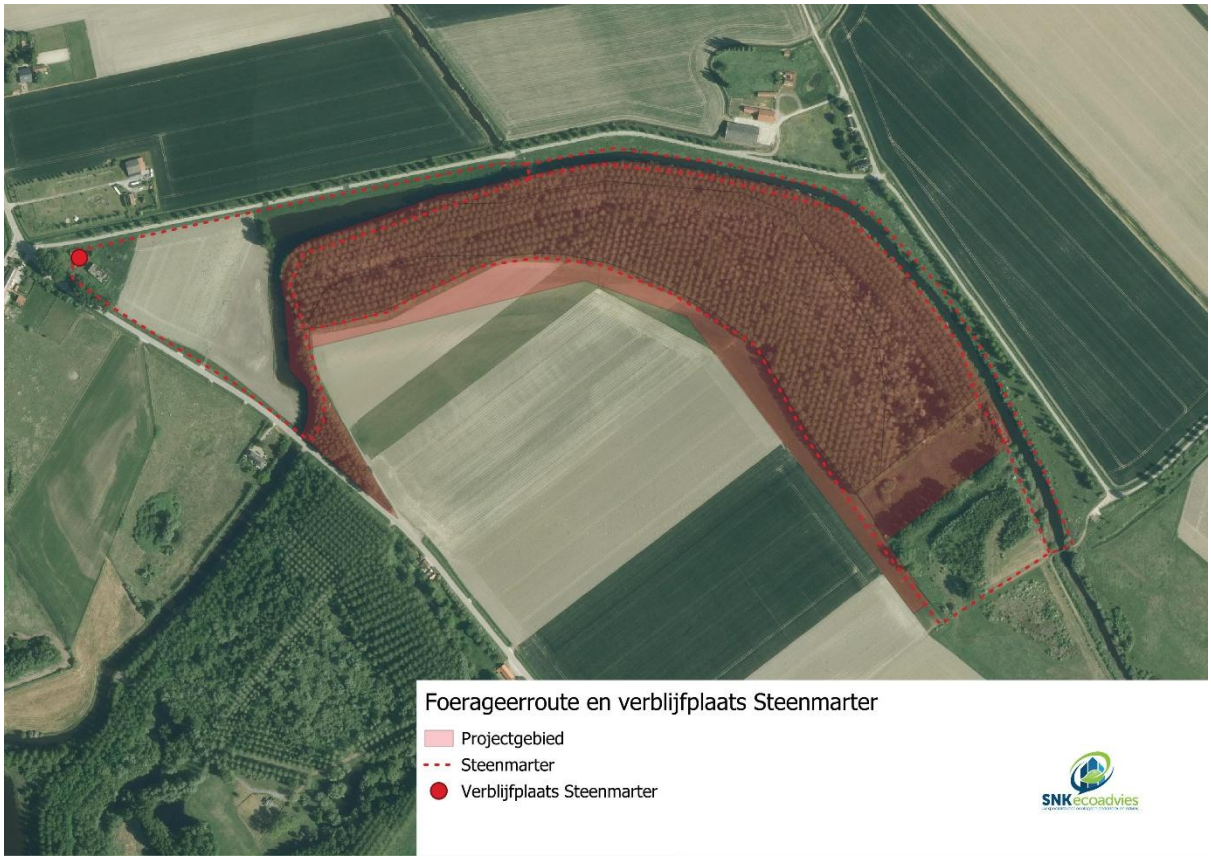
De Steenmarter is waargenomen op twee camera's. Dit betreft camera nummer 1 en 7. Daarnaast is gedurende diverse onderzoeken een viertal visuele waarnemingen gedaan. Op kaart 6 zijn de locaties van de visuele waarnemingen en camera waarnemingen weergegeven. Meerdere malen is de Steenmarter gezien komend vanuit de richting van de camping en de vervallen woning en schuren op 250 meter afstand van het projectgebied. Tijdens de ochtend onderzoeken is waargenomen dat hij tegen zonsopkomst richting de vervallen gebouwen terugkeerde. Gezien hij rond zonsondergang vanuit deze locatie langs de dijk is waargenomen, en bij zonsopkomst in tegengestelde richting is waargenomen kan worden gesteld dat de Steenmarter verblijft in één van deze vervallen gebouwen. Deze gebouwen voldoen perfect aan de eisen van een verblijfplaats van de Steenmarter. Een geschikte verblijfplaats binnen het projectgebied is niet waargenomen. Op basis van de waarnemingen van het veldonderzoek kan worden gesteld dat een verblijfplaats binnen het projectgebied niet aannemelijk is.

De Steenmarter maakt wel gebruik van het projectgebied als foerageergebied. Het projectgebied voldoet aan alle eisen van een geschikt foerageergebied voor de Steenmarter. Zo is er voldoende dekking, verbinding met andere leefgebieden en voldoende voedsel aanwezig in de vorm van Bosmuizen en bramen. Aan de hand van de waarnemingen is de foerageerroute van de Steenmarter in beeld gebracht. Deze is weergegeven in kaart 7. Tijdens het veldonderzoek zijn in de periode april 2 Steenmarters gelijktijdig vastgelegd. De meest waarschijnlijke verklaring voor het zien van twee marters in april is dat het gaat om een vrouwtje met haar jongen. Ze heeft dan net jongen gekregen of de jongen zijn net uit het nest gekomen. Dit duidt mogelijk op een mogelijke voortplantingsplaats in de directe omgeving.

Gezien er in de directe omgeving van het projectgebied een verblijfplaats is vastgesteld, zal deze verblijfplaats naar alle waarschijnlijkheid in gebruik zijn als zowel rust- en voortplantingsplaats. Het projectgebied maakt gezien zijn ligging onderdeel uit van het leefgebied van de Steenmarter, maar is niet in gebruik als rust- en voortplantingsplaats. In foto 4 t/m 6 zijn enkele beelden van de Steenmarter toegevoegd.

Kaart 6: Waarnemingen Steenmarter.

Kaart 7: Foerageerroute en verblijfplaats Steenmarter.

Foto 4: Steenmarter, vastgesteld aan zijn doorlopende witte vacht tussen zijn poten.

Foto 5: Steenmarter met mogelijk jong.

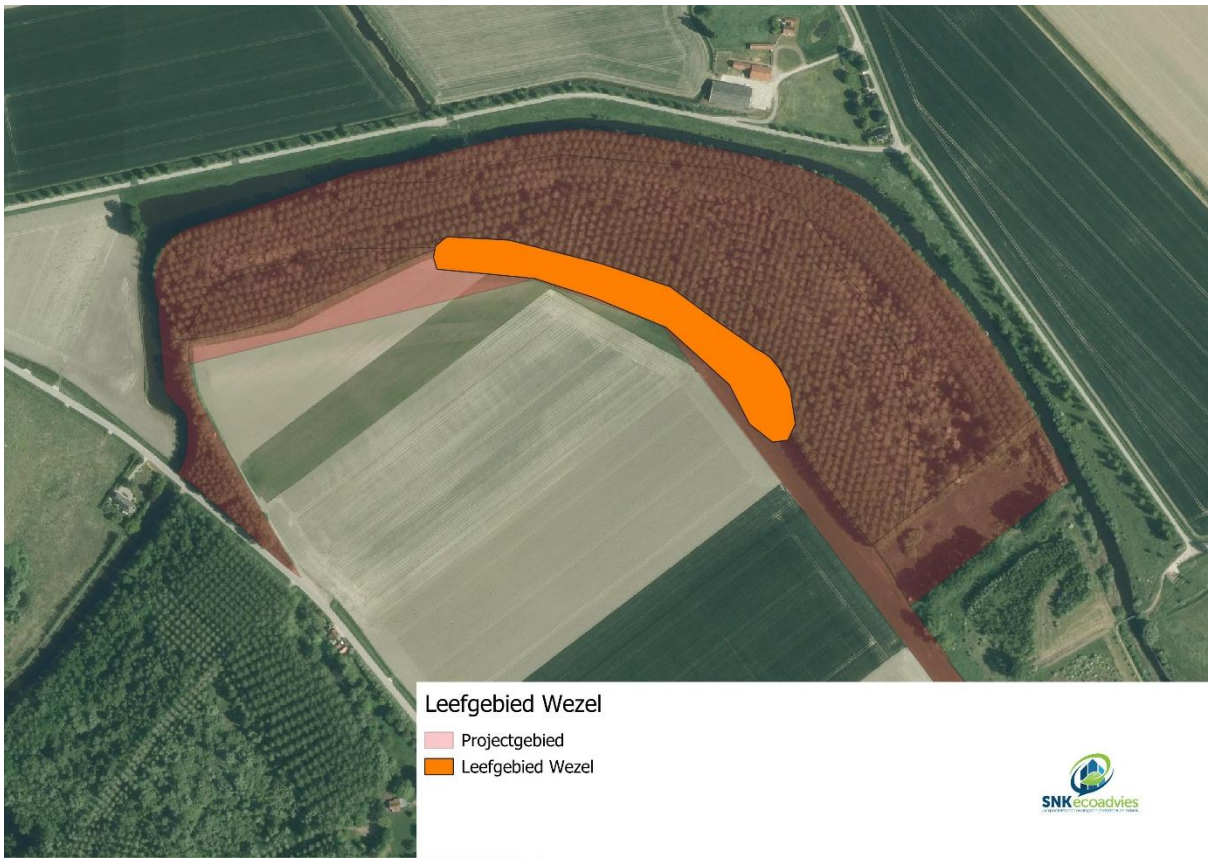
Foto 6: Steenmarter met lichtdoorschijnende vacht.

Foto 7: Nieuwsgierige Steenmarter.

5.1.2 WEZEL

De Wezel is waargenomen op drie camera's binnen het projectgebied. Dit betreft camera nummer 4, 7 en 8. Op kaart 7 zijn de locaties van waarnemingen weergegeven. Er zijn geen fysieke waarnemingen gedaan van de Wezel. De Wezel is specifiek waargenomen in de rand-zone van het bos grenzend aan grasland wat regelmatig wordt gemaaid. De Wezel geeft de voorkeur aan een leefgebied met voldoende foerageergebied in combinatie met voldoende schuilgelegenheid. De locatie waar de Wezel is waargenomen is veel onder-beplanting in het bos aanwezig en zijn er schuilmogelijkheden in de randzone van het bos in de vorm van muizenholen, of stronken van omgevallen bomen. De Wezel jaagt voornamelijk vanuit de dekking tot zo'n tien meter daarbuiten. Liefst in grasland wat regelmatig wordt gemaaid. Deze elementen maken deze locatie geschikt als leefgebied voor de Wezel. Van de drie waarnemingen lijkt het erop dat het gaat om één enkel exemplaar van de Wezel. Op basis van deze waarnemingen en de combinatie met geschikt biotoop met voldoende schuilgelegenhe-den is het leefgebied van de Wezel in beeld gebracht. In kaart 8 is het leefgebied van de Wezel weergegeven.
Op basis van de resultaten uit het onderzoek kan worden vastgesteld dat het projectgebied onderdeel is van het leefgebied van de Wezel. De Wezel heeft nagenoeg altijd binnen zijn leefgebied verschillende vaste rust- en voortplantingsplaatsen. In het aanwezige leefgebied zijn deze schuilplaatsen voldoende voor handen. Er is niet kunnen vaststellen welke rust- en verblijfplaatsen in gebruik zijn van de Wezel. Er zijn dusdanig veel geschikte locaties voorhanden dat niet met zekerheid vast te stellen is van welke locatie de Wezel gebruik maakt als rust- en of voortplantingsplaats. Aannemelijk is wel dat in het leefgebied van de Wezel één of meerder vaste rust- en voortplantingsplaat-sen aanwezig zijn.
In foto 8 en 9 zijn enkele beelden van de Wezel toegevoegd.

Kaart 8: Overzicht leefgebied Wezel.

Kaart 9: Overzicht Waarnemingen Wezel.

Foto 8: Waargenomen Wezel op recent gemaaid grasland.

Foto 9: Wezel binnen het projectgebied.

5.1.3 OVERIGE SOORTEN

Naast de als de Steenmarter en de Wezel zijn er nog diverse andere soorten aangetroffen binnen het projectgebied. In tabel 7 zijn de diverse waargenomen soorten opgenomen per camera. In foto 10 t/m 20 zijn nog enkele foto's toegevoegd van overige waarnemingen.

Camera	Soort
1	Gewone bosmuis, Merel, Zanglijster, Bruine rat, Steenmarter, Woelrat
2	Gewone bosmuis, Merel, Fazant
3	Fazant, Roodborst, Vlaamse gaai, Ree, Gewone bosmuis, Roodborst, Grote bonte specht, Haas
4	Gewone bosmuis, Ree, Haas, Roodborst, Koolmees, Grote bonte specht, Wezel
5	Gewone bosmuis, Bruine rat, Fazant, Veldmuis
6	Haas, Gewone bosmuis, Fazant, Dwergmuis, Ree, Hond, Bruine rat
7	Egel, Wezel, Steenmarter, Gewone bosmuis, Ree, Buizerd, Zanglijster, Koolmees, Roodborst,
8	Gewone bosmuis, Koolmees, Bruine rat, Haas, Ree, Buizerd, Fazant, Winterkoning, Wezel
9	Roodborst, Ree, Haas, Fazant, Winterkoning, Egel, Gewone bosmuis. Koolmees, Roodborst
10	Dwergmuis, Huisspitsmuis, Gewone bosmuis,
11	Gewone bosmuis, Haas, Bruine rat
12	Ree, Havik
13	Rosse woelmuis, Bruine rat, Gewone bosmuis, Vos

Tabel 2: Overzicht waargenomen soorten met behulp van de struikrovers.

Foto 10: Gewone bosmuis

Foto 11: Bruine rat.

Foto 12: Zanglijster.

Foto 13: Gewone bosmuis.

Foto 14: Haas

Foto 15: Egel.

Foto 16: Dwergmuis.

Foto 17: Ree.

Foto 18: Havik.

Foto 19: Buizerd.

Foto 20: Roodborst.

Foto 21: Vos.

6. EFFECTBEOORDELING

6.1 EFFECTBEOORDELING STEENMARTER

Tijdens de voorgenomen activiteiten zullen bomen worden gekapt en graafwerkzaamheden plaatsvinden. De Steenmarter maakt uitsluitend gebruik van het projectgebied als foerageergebied. Aantasting van essentieel foerageergebied vindt niet plaats gezien het projectgebied een klein onderdeel is van het leefgebied van de Steenmarter en er voldoende alternatieve gebieden in de directe omgeving beschikbaar zijn. Ten zuiden van het projectgebied ligt ook een groot bosgebied waar voldoende foerageergebied voorhanden is en op dezelfde afstand bereikbaar is. Daarnaast is de Steenmarter erg mobiel en kan in een nacht meerdere kilometers afleggen om te foerageren. Het projectgebied wordt tijdelijk wel minder geschikt als foerageergebied gedurende periode dat de werkzaamheden plaatsvinden. Na afronding van de werkzaamheden zal er een gebied ontstaan wat mogelijk nog geschikter is dan in de huidige situatie. Concluderend kan worden gesteld dat het leefgebied van de Steenmarter tijdelijk wordt aangetast, maar op lange termijn in stand blijft. De aantasting van het foerageergebied wordt als niet essentieel beoordeeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn in de periode april zijn twee Steenmarters gelijktijdig vastgelegd. De meest waarschijnlijke verklaring voor het zien van twee marters in april is dat het gaat om een vrouwtje met haar jongen. Ze heeft dan net jongen gekregen of de jongen zijn net uit het nest gekomen. Dit duidt mogelijk op een mogelijke voortplantingsplaats in de directe omgeving. Binnen het projectgebied is geen verblijfplaats vastgesteld en deze wordt ook niet verwacht gezien de Steenmarter graag verblijft in oude gebouwen. Deze zijn op korte afstand van het projectgebied beschikbaar.

Het tijdelijk aantasten van het leefgebied van de Steenmarter is geen overtreding van de Omgevingswet. Rust- en verblijfplaatsen worden niet vernield. Dit betekent dat de werkzaamheden niet leiden tot een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder a en b. Een vergunning is dan ook niet benodigd.

6.2 PREVENTIEVE MAATREGELEN

Wel kan de Steenmarter nadelige gevolgen ondervinden tijdens uitvoering van de werkzaamheden. Nadelige gevolgen dienen op grond van de specifieke zorgplicht, zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal, tot een minimum worden beperkt. In het kader van de specifieke zorgplicht dienen aanvullende maatregelen worden genomen om eventuele verstoring van de Steenmarter te voorkomen. Deze maatregelen dienen voorafgaand aan de werkzaamheden te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

6.3 EFFECTBEOORDELING WEZEL

De Wezel maakt gebruik van het projectgebied als leefgebied, foerageergebied en heeft rust- en verblijfplaatsen binnen het projectgebied. Door de werkzaamheden verdwijnt het leefgebied en worden foerageergebied en rust- en verblijfplaats van de Wezel vernield. Het opzet-

telijk beschadigen of vernielen van functionele leefomgeving, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Wezel is een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder b. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de ontwikkelingen / werkzaamheden uit te voeren.

6.4 EFFECTBEOORDELING HERMELIJN EN BUNZING

Binnen het projectgebied en de directe omgeving zijn geen waarnemingen gedaan van de Hermelijn en Bunzing. Het voorkomen van de Hermelijn en Bunzing binnen het projectgebied kan worden uitgesloten. Effecten op de Hermelijn en Bunzing vinden dan ook niet plaats.

7. CONCLUSIES, AANBEVELINGEN EN VERVOLGSTAPPEN

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen en vervolgstappen opgenomen die uit de resultaten van het nader onderzoek voortvloeien.

Het projectgebied maakt onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de wezel in de vorm van foerageergebied en bevat rust- en voortplantings-plaatsen van de Wezel.
Door de voorgenomen werkzaamheden wordt foerageergebied opzettelijk aangetast en worden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Wezel, vernield. Het aantasten van het foerageergebied en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Wezel, is een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder b. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de ontwikkelingen / werkzaamheden uit te voeren.

Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:

- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74l lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende mitigatie en compensatie plaatsvindt ten aanzien van het leefgebied en de verloren verblijfplaatsen;
- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt. Het is aan te bevelen voornoemde onderdelen nader uit te werken in een activiteitenplan.

Een activiteitenplan is de basis van een vergunningaanvraag. In een activiteitenplan worden alle onderdelen beschreven die benodigd zijn om een vergunning voor een flora en fauna activiteit te verkrijgen.

BRONNEN

- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening Brabant
- Kennisdocument BIJ12 Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn – Wezel Versie 1.1. juli 2024
- SNKecoadvies 2025, Quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF-verspreidingsatlas
- Waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- Juridisch Kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Versie 1.0, juli 2017
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.Ravon.nl
- www.zeeland.nl

Nader onderzoek

Vleermuizen de Munte Oostburg

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies

Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00087

SNKecoadvies

Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland
Opdrachtnemer:
SNKecoadvies.B.V.

Rapportnummer: 2025-00087
Versienummer: 1

Status: Definitief

Datum: 09 oktober 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
Dhr. J.A.A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL867960036B01

INHOUD

1. Aanleiding en doelstelling 4

2. Wettelijk kader 5

2.1 Flora- en fauna activiteit Omgevingswet 5

2.2 Vogelrichtlijn 5

2.3 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn 5

2.4 Andere soorten 6

2.5 Zorgplicht 6

3. Plangebied en voorgenomen werkzaamheden 8

3.1 Huidige situatie 8

3.2 Toekomstige situatie 10

3.3 Voorgenomen werkzaamheden en planning 10

3.3.1 Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van struweel 11

3.3.2 Het realiseren van natuurbos 11

3.3.3 Het realiseren van beheertype vochtige duinvallei 11

3.3.4 Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland 11

3.3.5. Beheer van vochtige ruigte 11

3.3.6. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever met schouwpad 11

4. Onderzoeksopzet 12

4.1 Vleermuizen 12

5. onderzoeksresultaten veldonderzoek 13

5.1 Functies vleermuizen 13

5.1.1 Vliegroute / migratieroute 14

5.1.2 Foerageergebied 17

5.1.2 Waarneming en functie projectgebied per soort 19

6. Conclusies en aanbevelingen 29

6.1 Functie van het plangebied en effectbeoordeling 29

6.1.1 Verblijfplaatsen 29

6.1.2 Foerageergebied 29

6.1.3 Vliegroute 29

6.2 Vervolgstappen 30

6.2.1 Ontheffing, mitigerende en compenserende maatregelen gewone dwergvleermuis 30

7. Conclusie resultaten aanvullend onderzoek 30

Bronnen 31

1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

In West Zeeuws-Vlaanderen is een groot deel van het voormalige getijden geulensysteem Zwin, Passageule, Braakman opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Natuurgebied De Munte (groot 18,4 hectare) is onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland.
De huidige populierenopstand en het grasland in dit gebied sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

In 2024 heeft SNKecoadvies B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd, bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2024-00045. In 2025 is een actualisatie gedaan van deze quickscan doordat aan het project enkele percelen zijn toegevoegd en inrichtingswensen zijn gewijzigd. Deze rapportage is bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V.
Deze quickscan heeft als doel in te schatten of er op de onderzoek locatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen werkzaamheden. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Uit deze ecologische quickscan blijkt dat nader onderzoek naar verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van de Gewone dwergvleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis benodigd is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde ecologische quickscan heeft de initiatiefnemer SNKecoadvies B.V. gevraagd nader onderzoek naar verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen teneinde de kwaliteitsimpuls uit te voeren en de natuur verder te optimaliseren.

Het doel van het nader onderzoek is drieledig:

1. Er wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het projectgebied deel uitmaakt van het essentieel foerageerbied, vliegroutes en verblijfplaatsen van:
   - Gewone dwergvleermuis
   - Baardvleermuis
   - Meervleermuis
   - Watervleermuis
   - Rosse vleermuis
   - Ruige dwergvleermuis

2. Er wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.

3. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden begin 2026 aanvangen door een gedeelte van het bos te kappen en in het derde en vierde kwartaal de verdere inrichtingsmaatregelen. De afronding van de werkzaamheden worden verwacht omstreeks 15 maart 2027.

In onderhavig onderzoek wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van vleermuizen en verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes aanwezig zijn.
Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

2. WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT OMGEVINGSWET

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet (Ow) geregeld in afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

2.2 VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring.
Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 11.37 sub b van het Bal is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd.
Artikel 11.37 sub b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Een aantal vogelsoorten maakt het gehele jaar gebruik van hun nest of zijn niet in staat zelf een nieuw nest te maken. Nesten van deze soorten, waaronder huismus en gierzwaluw, zijn jaarrond beschermd. Deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.3 HABITATRICHTLIJN, BIJLAGE II VAN VERDRAG VAN BERN EN BIJLAGE I VAN VERDRAG VAN BONN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel 'habitatsoorten' genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;

e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46 sub d. van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 11.46 sub d. van het Bal.

2.4 ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

2.5 ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m 1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat eenieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Omgevingswet wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;

- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

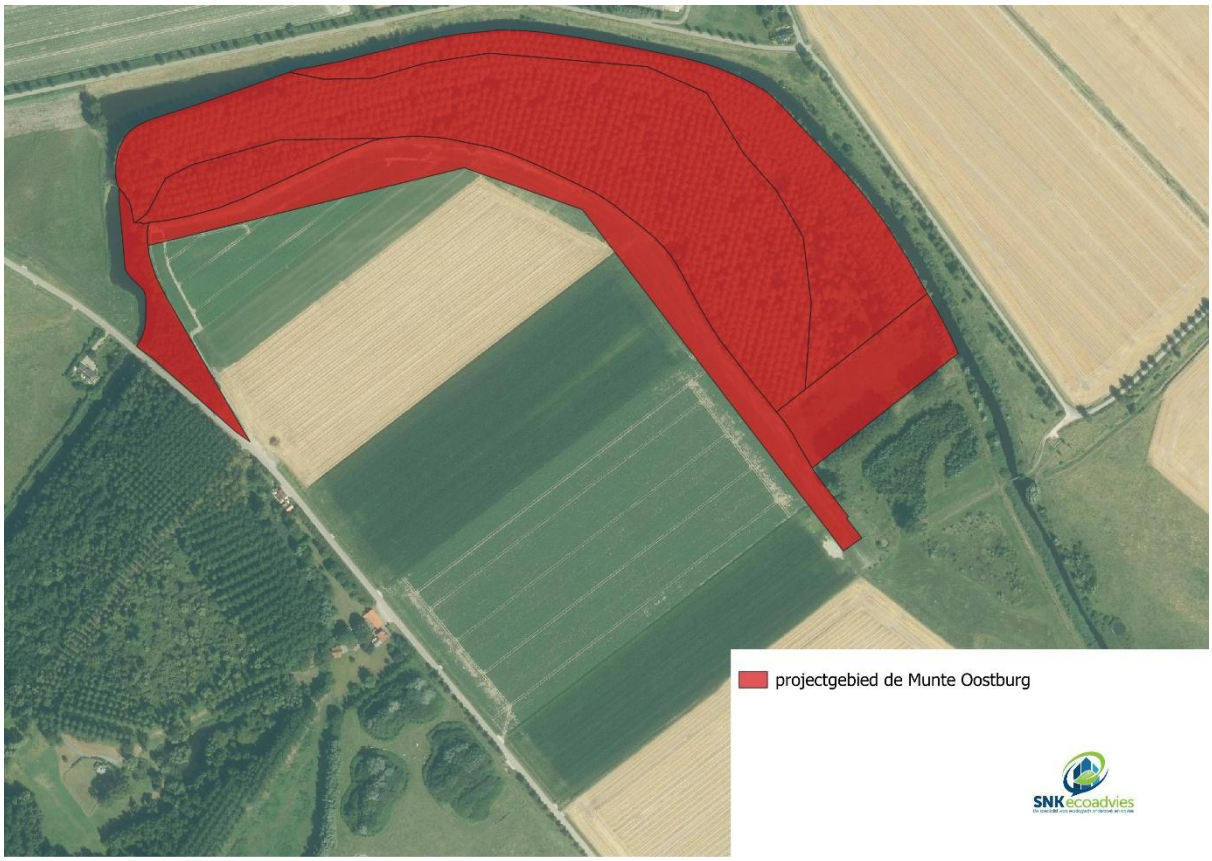

3. PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

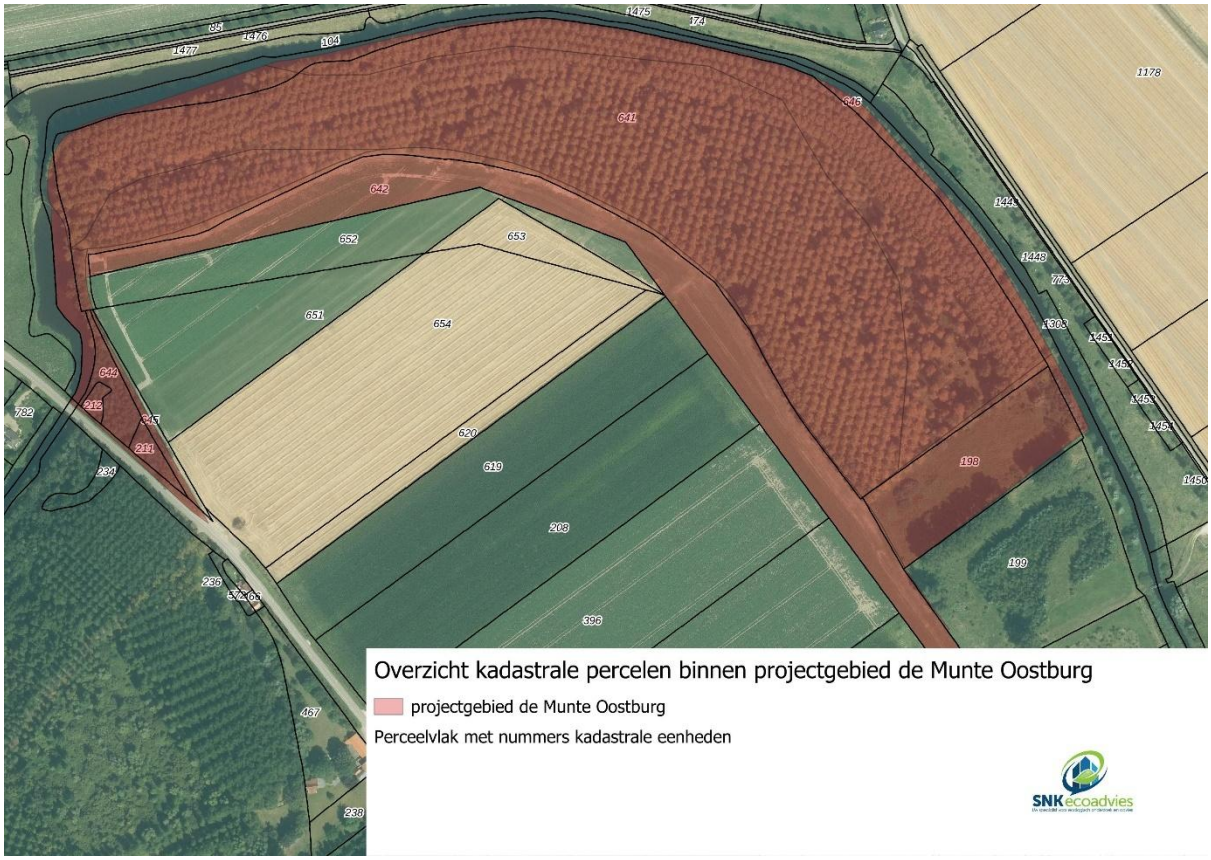
In dit hoofdstuk zijn het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied beschreven.

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is in totaal circa 18,4 hectare groot en bestaat momenteel uit bospercelen met populieren met een struiklaag op een gedeelte van het perceel met soorten als Zomereik, Amerikaanse eik, Zwarte els, Meidoorn, Es, Hazelaar, Okkernoot, Vlier. De kruidlaag bestaat hoofdzakelijk uit Grote brandnetel en Braam en Riet met op de lage delen Watermunt en Koninginnekruid. Aan de randen langs de kreek bestaat de vegetatie uit Riet, Grote brandnetel en Wilgenroosje. Op de wat hogere delen veelal Braam, Smeerwortel, Grote brandnetel en her en der Fluitenkruid. De huidige beheertypen zijn Dynamisch moeras van 0,8 hectare (N05.04) en Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03). Aan de zuidzijde van het bos ligt een strook ingezaaid grasland van 2,78 hectare. Ten oosten van het bos ligt een perceel ruigte van 1,36 hectare met opschot van Boswilg en soorten als Koninginnekruid, Riet, Rietorchis, Smeerwortel, Valse voszegge en Lisdodde. Aan de randen van de kreek staan een rij wilgen en daarnaast is er nog een poel aanwezig.
Het projectgebied omvat de volgende percelen kadastraal bekend onder gemeente Aardenburg sectie P, nummers: 198, 211, 645, 212, 644, 642, 641 en 646. In onderstaande kaarten is een overzicht van het projectgebied toegevoegd en een kaart met kadastrale vlakken en nummers.

Kaart 1: Projectgebied quickscan de Munte Oostburg.

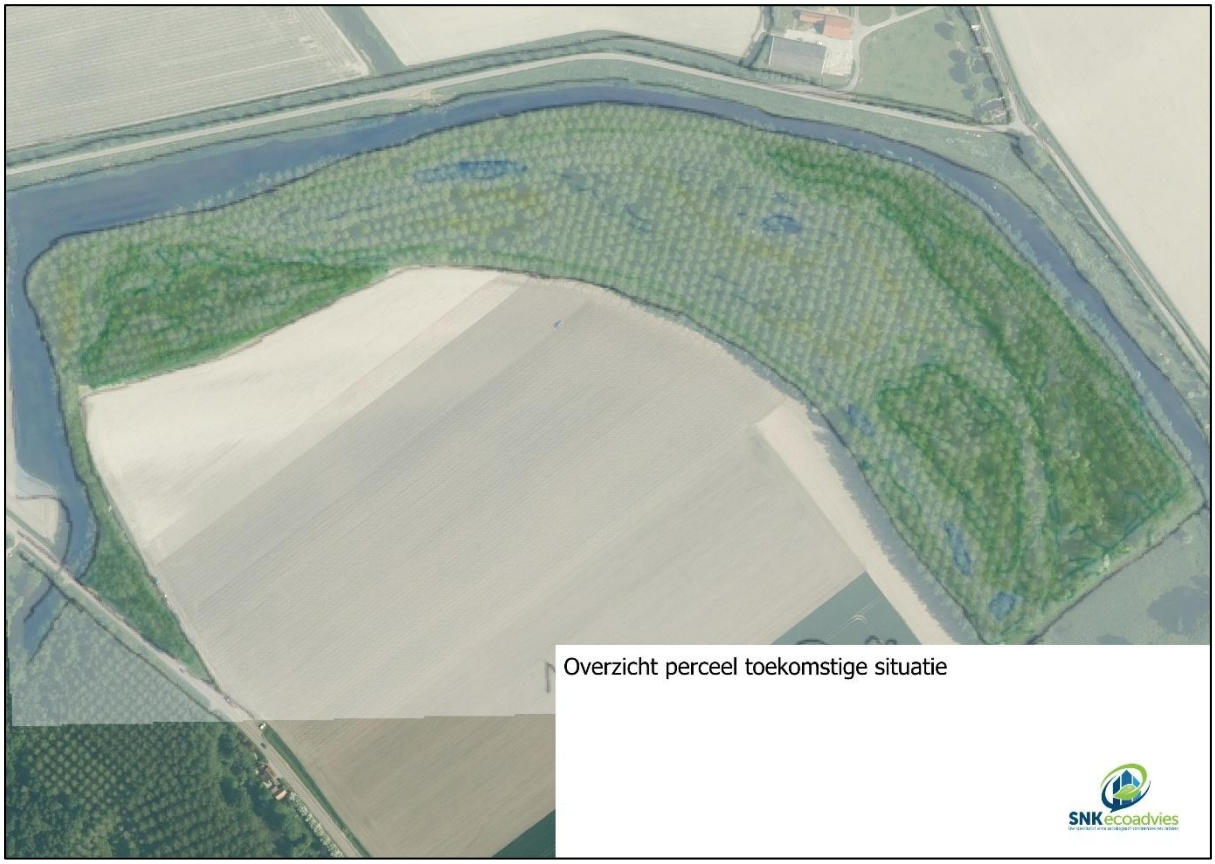
Kaart 2 : Overzicht kadastrale percelen projectgebied de Munte Oostburg.

Foto 1: Overzicht huidige situatie.

In de quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V. zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De voedselarme, kalkrijke zandbodem in het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van natuurtypen die onder invloed staan van het grondwater. Op de hogere delen kan dit worden afgewisseld met de ontwikkeling van opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing. Een dergelijke ontwikkeling resulteert ook in een landschappelijk herkenbare verdeling van open, vochtig terrein ter plaatse van de oude geul en beplanting langs de hoger gelegen randen. Deze natuurdoelen zijn als ambitietype opgenomen in het Natuurbeheerplan. De ambitie is om 11,6 hectare Vochtige duinvallei (N08.03) te realiseren en 5,4 hectare Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het perceel ruigte van 1,4 hectare ten oosten van het bosgebied wordt wel toegevoegd aan het natuurgebied, maar hier vinden geen ingrepen plaats, anders dan maaibeheer van de vochtige Ruigte. Definitieve inrichting is nog niet bekend. Uitsluitend onderstaande schets is momenteel beschikbaar. Hierbij blijft een deel van de houtopstand behouden. Alle populieren zullen wel worden verwijderd. Aanvullend wordt langs de randen van het perceel, langs de watergang een natuurvriendelijke over aangelegd met beschoeiing tegen afkalven van de randen van het gebied en zal er een schouwpad worden gerealiseerd voor het onderhoud.

Kaart 3: schetstekening met overzicht toekomstige situatie.

3.3 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden eind 2026 aanvangen met het kappen van de Populieren en in het derde en vierde kwartaal van 2027 de verdere inrichting plaatsvinden. Een en ander is afhankelijk van de nog te doorlopen procedures en mogelijk aan te vragen vergunningen. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van het struweel
2. Het realiseren van natuurbos
3. Het realiseren van beheertype vochtig duinvallei
4. Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland
5. Het beheren van vochtige ruigte
6. Het realiseren van een schouwpad

3.3.1 HET DEELS KAPPEN VAN POPULIEREN MET BEHOUDT VAN DE ONDERGROEI VAN STRUWEEL

Om de ambitietypen uit het groenbeheerplan te realiseren is initiatiefnemer voornemens 9.7 ha. populierenbos te kappen. Het kappen van het bos zal plaatsvinden op de lagere delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen zal opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing worden ontwikkeld. Het uitgangspunt is de onder begroeiing van struweel te behouden. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.2 HET REALISEREN VAN NATUURBOS

Op de locaties waar een houtopstand zal worden behouden zal een natuurbos worden gerealiseerd middels aanplant van diverse bos- en struiksoorten van het type haagbeuken-essenbos. De inrichting en specifieke maatregelen die hiervoor nodig zijn en de daarvoor benodigde werkzaamheden zijn nog niet bekend.

3.3.3 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE VOCHTIGE DUINVALLEI

Een oppervlakte van circa 11,6 ha. van het projectgebied zal worden ingericht als vochtig duinvallei. Dit zal plaatsvinden door het perceel te ontgraven tot het zand (tot een diepte van circa 30 – 50 centimeter), lokaal kan dieper worden gegraven voor het creëren van zoetwater (circa 100 centimeter). De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.4 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op een oppervlakte van circa 5,44 ha. zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd. Dit zal plaatsvinden door op een gedeelte uitsluitend de bomen te kappen en de grond te egaliseren waarbij de rijke bodem wordt behouden en wordt ingericht als grasland. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.5. BEHEER VAN VOCHTIGE RUIGTE

Het perceel vochtige ruigte ten oosten van het bosperceel zal over een oppervlakte van 1,4 hectare middels aanvullend maaibeheer worden ontwikkeld naar een soortenrijk perceel vochtige ruigte. Er vinden geen aanvullende inrichtingsmaatregelen plaats op deze locatie anders dan een aanvullend maaibeheer om de natuurkwaliteit op dit perceel te optimaliseren.

3.3.6. HET REALISEREN VAN EEN NATUURVRIENDELIJKE OEVER MET SCHOUWPAD

Langs de randen van de watergang wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd met beschoeiing om het afkalven van de randen van het perceel tegen te gaan. De natuurvriendelijke oever zal circa 5 meter breed zijn en aan de waterzijde voorzien zijn van natuurlijke beschoeiing. Langs de oever zal een schouwpad worden gerealiseerd om onderhoud uit te kunnen voeren aan de watergang.

4. ONDERZOEKSOPZET

Op basis van de door SNKecoadvies B.V. uitgevoerde quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 dient nader onderzoek plaats te vinden naar verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van Gewone dwergvleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis. In dit hoofdstuk is de toegepaste methode van het veldonderzoek beschreven.

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebied, en vliegroutes van Gewone dwergvleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis. Het is verboden om verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en vliegroutes van deze soorten opzettelijk te vernielen. Verblijfplaatsen, zoals boomholten, van deze soort kunnen potentieel aanwezig zijn in het populierenbos en foerageergebied langs de aangrenzende watergang. Ook kan het projectgebied onderdeel zijn van een vlieg / migratieroute. Om vast te stellen of deze verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes daadwerkelijk aanwezig zijn dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Een gestandaardiseerd protocol voor onderzoek in een middelgroot bosgebied tot op heden nog niet uitgewerkt. Wel zijn er kennisdocumenten van de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis en Rosse vleermuis. Ook is er een Richtlijn vleermuis onderzoek grote gebieden.

Het onderzoek is daarom gebaseerd op basis van ‘expert judgement’ van de ecologie van de soorten en een combinatie van voornoemde richtlijnen en kennisdocumenten. Voor het onderzoek zijn tien specifieke veldrondes uitgevoerd in de periode 5 maart tot 19 september 2025. Aanvullend is gebruik gemaakt van stand-alone detectors en specifiek holteonderzoek.

4.1 VLEERMUIZEN

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van Gewone dwergvleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis locatie natuurgebied de Munte. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (NGB,2021) en Kennisdocumenten BIJ12. Aanvullend zijn er holte inspecties uitgevoerd en is gebruik gemaakt van stand-alone detectors. Het betreft specifiek onderzoek naar de Gewone dwergvleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis.

Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van tien bezoekronden. Aanvullend is gedurende de perioden van maart tot en met september onderzoek gedaan middels inzet van stand-alone detectors en zijn in juni alle bomen binnen het projectgebied gecontroleerd op de aanwezigheid van holtes en mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Gedurende de bezoeken is het plangebied onderzocht op verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Hiervan zijn vijf ronden uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen, drie ronden in de paartijd / zwermperiode en zeven ronden in de periode waarin onderzoek naar zomerverblijfplaatsen dient plaats te vinden.

Om een goed beeld te krijgen van de aanwezige soorten vleermuizen is gedurende de periode maart t/m september gebruik gemaakt van drie standalone detectors die op strategische plaatsen binnen het gebied zijn aangebracht. Op basis van de informatie uit deze opnamen is de focus gelegd naar onderzoek van deze soorten en de functies die binnen het gebied aanwezig kunnen zijn. Aanvullend zijn voorafgaand aan de onderzoeken belangrijke verblijfplaatsen, mogelijke vliegroutes en foerageergebied in beeld gebracht. Hierbij is bij de onderzoeken gewerkt vanuit een zone van circa 500 meter rondom het projectgebied naar specifieke locaties met verblijfplaatsen. Gedurende de onderzoeken is hierdoor een steeds beter beeld ontstaan van de soorten die van het projectgebied gebruik maken en welke functie ze binnen het projectgebied hebben.
Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen.

Met behulp van een batdetector (Anabat Walkabout, Petterson D240x, Batlogger M2), verrekijker en endoscoop, warmtebeeldcamera (Hikmicro FH35 en FH25) is de aanwezigheid van kraam-, zomer- of paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen binnen het projectgebied in beeld gebracht.
Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het
programma Anabat Insight en Kaleidoscoop. Hierbij is met behulp van sonogrammen het in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft op de volgende data en bij de onderstaande weersomstandigheden plaatsgevonden:

Onderzoeker	Soort	Functie	Datum	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur	Bewolking	Windrichting	Windkracht	Neerslag
Sinke	divers	Vliegroute/migratieroute	05/03/2025	07:17	05:15	10:00	min 2	onbewolkt	ZZW	2 bft	geen
Sinke, van Kruiningen, de Hulster	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	22/05/2025	21.39	20.30	23.45	22	bewolkt	NNW	6 knopen	geen
Sinke, de Hulster	divers	Verblijfplaats	02/06/2025	05:25	08:00	16:00	20	bewolkt	ZW	10 knopen	geen
Sinke, de Hulster	divers	Verblijfplaats	03/06/2025	05:25	08:00	16:00	23	bewolkt	ZW	15 knopen	geen
Sinke, van Kruiningen, de Hulster	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	04/06/2025	05:22	03:15	12:00	16	licht bewolkt	ZW	4 knopen	lichte regen aan eind van ronde
Sinke, van Kruiningen, de Hulster	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	24/06/2025	22:04	22:00	00:00	19	helder	WZW	12 knopen	geen
Sinke	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	05/07/2025	05:27	03:00	05:30	15	zwaar bewolkt	ZZW	4 knopen	geen
Sinke	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	11/07/2025	05:36	03:15	05:40	17	onbewolkt	ONO	5 knopen	geen
Sinke	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	16/07/2025	21:55	21:30	23:55	20	onbewolkt	NNW	3 knopen	geen
Sinke	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	06/08/2025	21:23	21:15	23:30	23	onbewolkt	O	7 knopen	geen
Sinke, van Kruiningen, de Hulster	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	19/08/2025	21:00	20:50	00:00	22	licht bewolkt	NNO	13 knopen	geen
Sinke, van Kruiningen, de Hulster	divers	Verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute	09/09/2025	20:10	20:05	22:20	17	licht bewolkt	OZO	3 knopen	geen
Sinke	divers	Zwermplaatsen	19/09/2025	19:54	00:00	02:00	18	onbewolkt	ZW	6 knopen	geen

Tabel 1: overzicht gegevens veldonderzoeken vleermuizen

5. ONDERZOEKSRESULTATEN VELDONDERZOEK

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek per onderzochte soorten beschreven.

Tijdens het onderzoek zijn verschillende soorten meermaals waargenomen en met zekerheid vastgesteld. Er zijn ook diverse soorten incidenteel waargenomen of uitsluitend middels geluidsopnamen geïdentificeerd.

De volgende soorten zijn meermaals en met zekerheid vastgesteld:
Gewone dwergvleermuis (PIPIP)
Ruige dwergvleermuis (PIPNAT)
Watervleermuis (MYODAU)

De volgende soorten zijn incidenteel waargenomen of uitsluitend op basis van geluidsopnamen vastgesteld.
Gewone grootoorvleermuis (PLEAUR)
Laatvlieger (EPTSER)
Rosse vleermuis ((NYCNOOC)

De volgende soorten zijn niet waargenomen of vastgesteld:
Baardvleermuis (MIOMYS)
Meervleermuis (MYODAS)

Van de waargenomen soorten zijn van de Ruige dwergvleermuis verblijfplaatsen vastgesteld. Van de soorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis is essentieel foerageergebied vastgesteld direct grenzend aan het projectgebied en essentiële vliegroutes.

5.1 FUNCTIES VLEERMUIZEN

In de periode maart tot en met september augustus 2025 is op tien momenten veldonderzoek uitgevoerd In het projectgebied de Munte te Oostburg. Aanvullend is middels inzet van stand-alone detectors onderzoek gedaan naar vlieg- / migratie routes van vleermuizen en heeft er holteonderzoek plaatsgevonden.

Tijdens het veldonderzoek is specifiek gekeken naar de functies die het projectgebied heeft m.b.t. mogelijk aanwezige vleermuizen.
Dit betreft onderzoek naar de volgende functies:

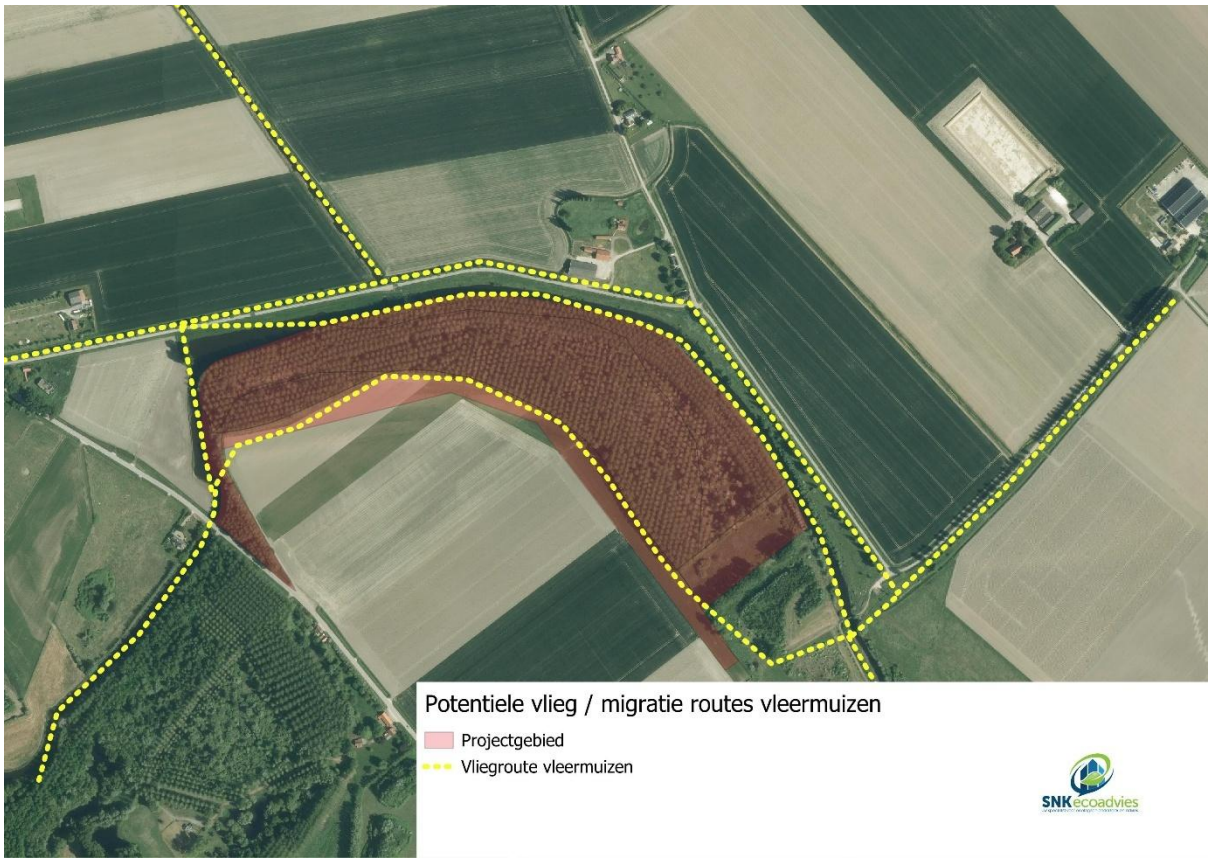
1. Vliegroute / migratieroute
2. Foerageergebied
3. Zomer- en kraamverblijfplaats
4. Paarverblijfplaats/zwermplaatsen
5. Massawinterverblijfplaats

De veldonderzoeken die reeds zijn uitgevoerd voor het vleermuisonderzoek zijn weergegeven in tabel 1. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 (NGB,2012) en kennisdocumenten BIJ12 voor de soorten de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Baardvleermuis, Meervleermuis en Watervleermuis.

Tijdens de veldonderzoeken is de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis en Rosse vleermuis en Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger waargenomen in of in de directe omgeving van het projectgebied.

5.1.1 VLIEGROUTE / MIGRATIEROUTE

Voorafgaand aan de veldonderzoeken is aan de hand van de aanwezige landschapselementen in beeld gebracht waar mogelijke vliegroutes en of migratieroutes aanwezig kunnen zijn in en in de directe omgeving van het projectgebied. In kaart 4 is inzichtelijk gemaakt waar mogelijke vlieg- en migratieroutes aanwezig zijn.

Kaart 4: Overzicht van potentiële vlieg- en migratieroutes van vleermuizen

Op basis van deze lijnen zijn drie stand alone detectors binnen het projectgebied aangebracht. In Kaart 5 zijn de locaties van de stand-alonedetectors weergegeven. In foto 2 is een stand-alone detector weergegeven.

Kaart 5: Locatie geïnstalleerde standalone detectors.

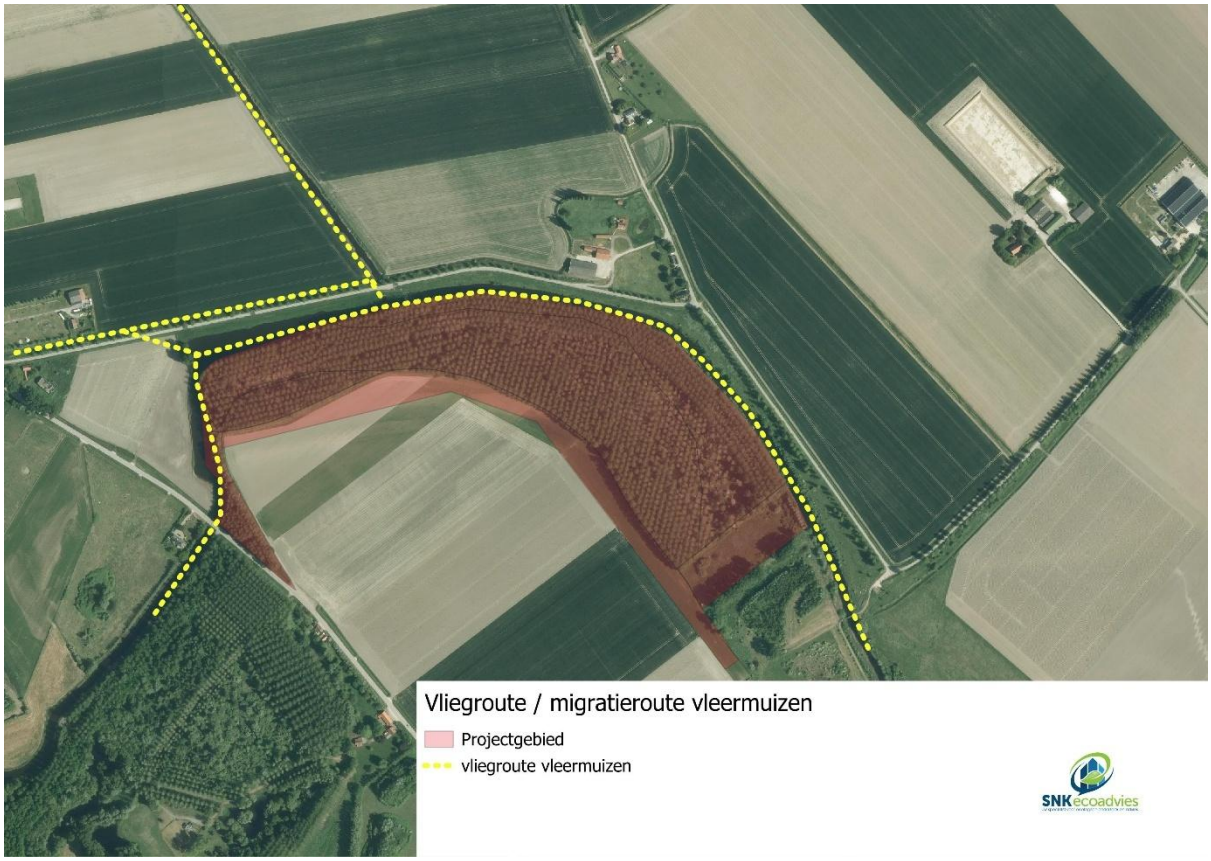
Foto 2: Geïnstalleerde standalone detector binnen het projectgebied.

Gedurende de periode maart tot en met september zijn de stand-alone detectors actief geweest. Hierdoor is in combinatie met de nachtelijke onderzoeken inzicht verkregen in de aanwezige soorten vleermuizen en de mogelijke functies.

Op basis van deze data en de uitgevoerde nachtelijke onderzoeken is gebleken dat het projectgebied op diverse locaties binnen en in de directe omgeving vliegroutes aanwezig zijn die veel worden gebruikt. Voornamelijk de bomenrij op de dijk ten noorden van het projectgebied is een belangrijke vliegroute voor de Gewone dwergvleermuis. De Gewone dwergvleermuis heeft een verblijfplaats op de nabijgelegen camping en maakt van deze bomenrij gebruik om richting zijn foerageergebied te vliegen aan de kreek ten noorden van het projectgebied. De Watervleermuis maakt gebruik van de noordelijke en zuidelijke watergang om naar zijn foerageergebied te vliegen aan de kreek ten noorden van het projectgebied. Incidenteel is de Watervleermuis vliegend in de richting oostzijde van het projectgebied waargenomen. Hierbij werd de loop van de kreek gevolgd.

De Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis en de Laatvlieger zijn in de periode april en juli/augustus enkele malen waargenomen middels geluidsopnamen. In de periode augustus zijn zowel Laatvlieger als de Rosse vleermuis fysiek hoog boven het projectgebied waargenomen. Hierbij werden de contouren van het bosgebied en de kreek gevolgd. In de periode dat deze soorten zijn waargenomen werd voornamelijk in de periode tussen 00:00 en 03:00 uur waarnemingen gedaan. De Rosse vleermuis is éénmaal fysiek waargenomen in een groep van 5 individuen. De Laatvliegers zijn uitsluitend incidenteel solo waargenomen. Dit duidt erop dat deze soorten vermoedelijk het projectgebied gebruiken als route richting hun foerageergebied en of als migratieroute gebruiken. Dit wordt bevestigd door het feit dat waarnemingen ontbreken in de periode mei-juli. De Gewone grootoorvleermuis is niet fysiek waargenomen en alleen vastgelegd middels geluidsopnamen. Ook voor de Gewone grootoorvleermuis geldt dat hij in de periode half maart tot begin april en juli / augustus is waargenomen. Door het ontbreken van waarnemingen in de periode mei-juli kan worden gesteld dat deze soorten het projectgebied gebruiken als mogelijk vliegroute tijdens de migratieperiode.

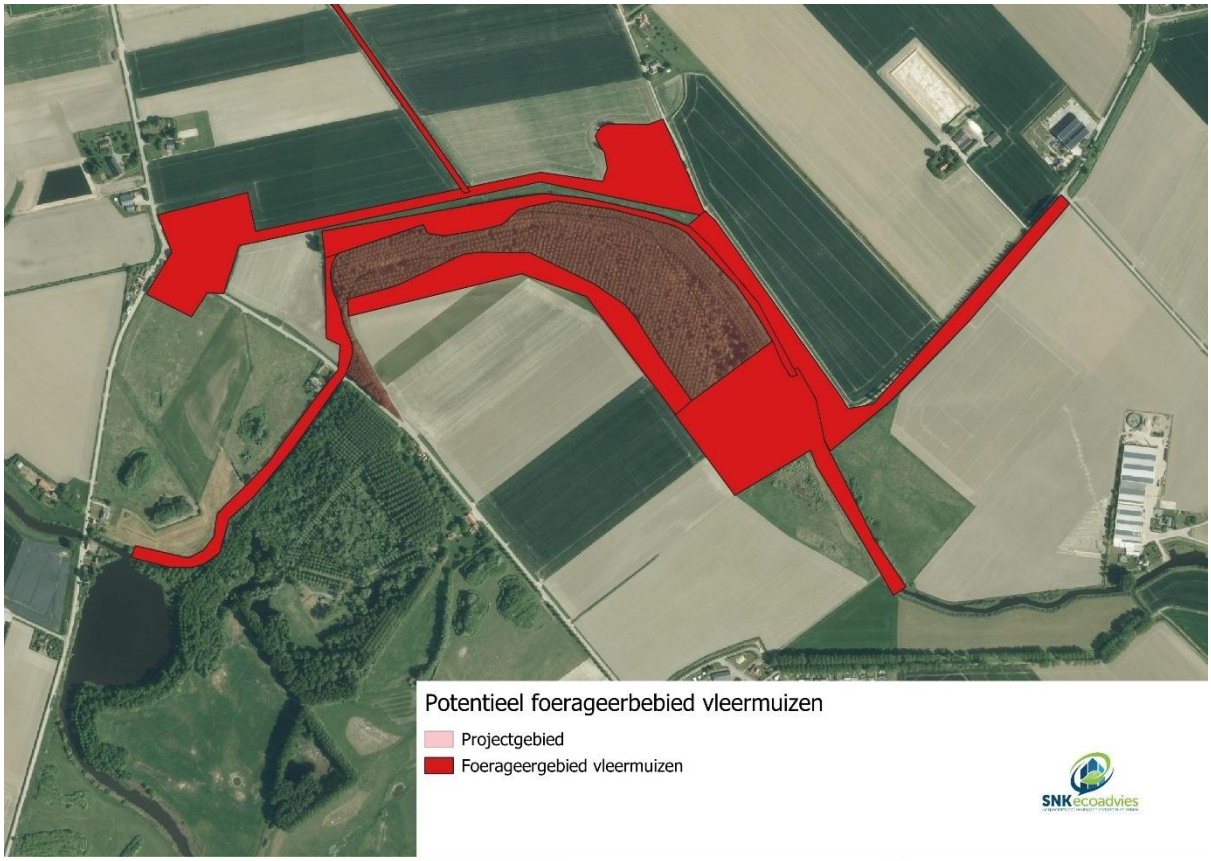
In kaart 6 zijn de belangrijke vliegroutes weergegeven.

Kaart 6: Overzicht potentieel geschikte vlieg / migratieroutes van vleermuizen.

5.1.2 FOERAGEERGEBIED

Voorafgaand aan de veldonderzoeken is aan de hand van de aanwezige landschapselementen in beeld gebracht waar potentieel geschikt foerageergebied aanwezig is in en in de directe omgeving van het projectgebied. In kaart 7 is inzichtelijk gemaakt waar potentieel geschikt foerageergebied aanwezig is.

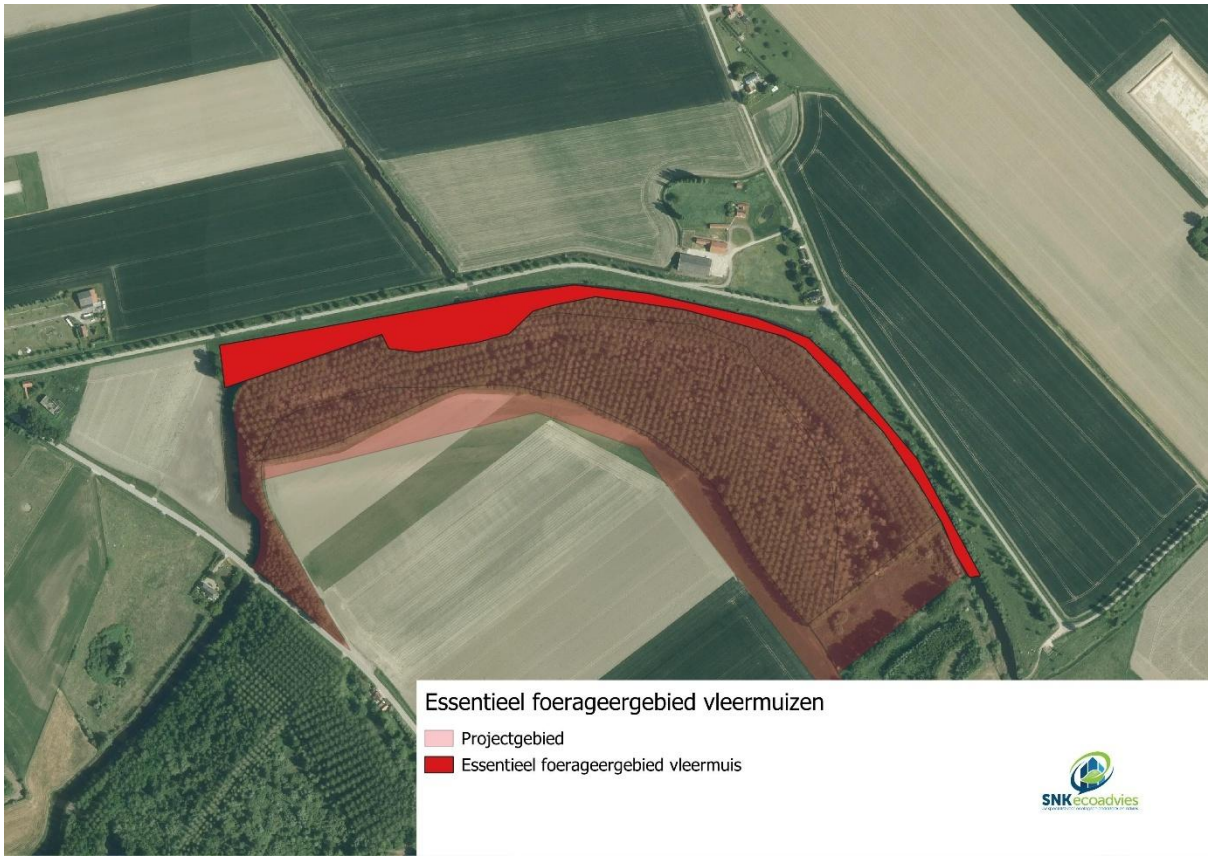

Kaart 7: Potentieel geschikt foerageergebied vleermuizen.

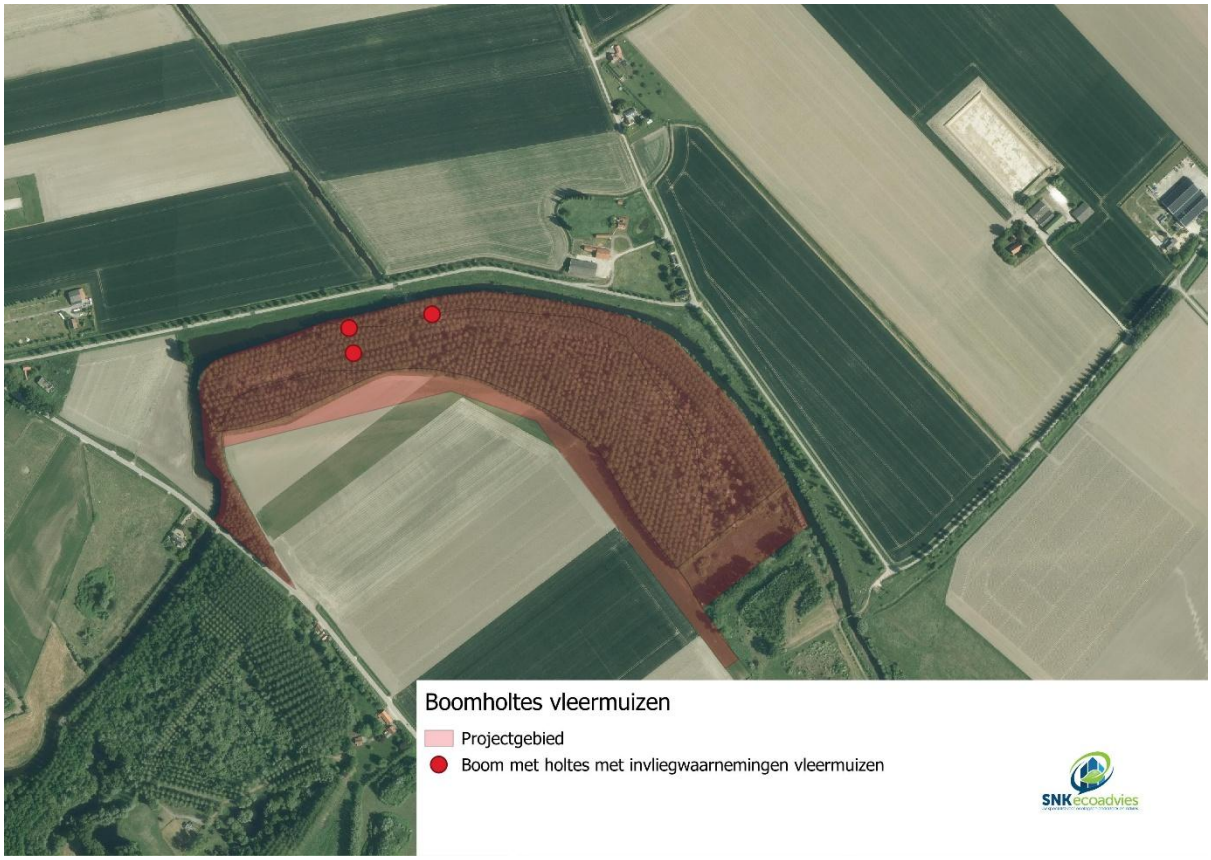
Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken is gebleken dat de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Watervleermuis gedurende de hele onderzoeksperiode gebruik maken van de kreek ten noorden van het projectgebied. Met name de lage ligging zorgt bij veel wind voor luwte op deze locatie. De combinatie van luwte, rietzone en opgaand bos maken de locatie een geschikt foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis. Voor de Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis is het foerageergebied essentieel. Het is namelijk op zeer korte afstand gelegen van hun verblijfplaatsen. Zonder deze locatie zullen de verblijfplaatsen verdwijnen. Voor de Watervleermuis ligt dit anders. De Watervleermuis arriveert vanuit het noorden via de aangrenzende watergang. De Watervleermuis komt circa 1 tot 1,5 uur na zonsondergang aan bij de kreek. Al foeragerend over de rietkragen van de kreek en het water bereiken ze de kreek langs het projectgebied. Voor deze soort is voldoende alternatief foerageergebied in de wijde omgeving voorhanden. Van essentieel foerageergebied voor de Watervleermuis is geen sprake. In kaart 8 is het essentieel foerageergebied van de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis weergegeven. In kaart 9 zijn de geschikte holtes voor vleermuizen weergegeven.

Foto 3: Locatie essentieel foerageergebied Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis.

Kaart 8: Overzicht essentieel foerageergebied.

Kaart 9: Boomholtes geschikt voor vleermuizen

5.1.3 WAARNEMING EN FUNCTIE PROJECTGEBIED PER SOORT

In deze paragraaf wordt per soort aangegeven of de soort is waargenomen en welke verblijfsfunctie het projectgebied heeft voor de betreffende soort.

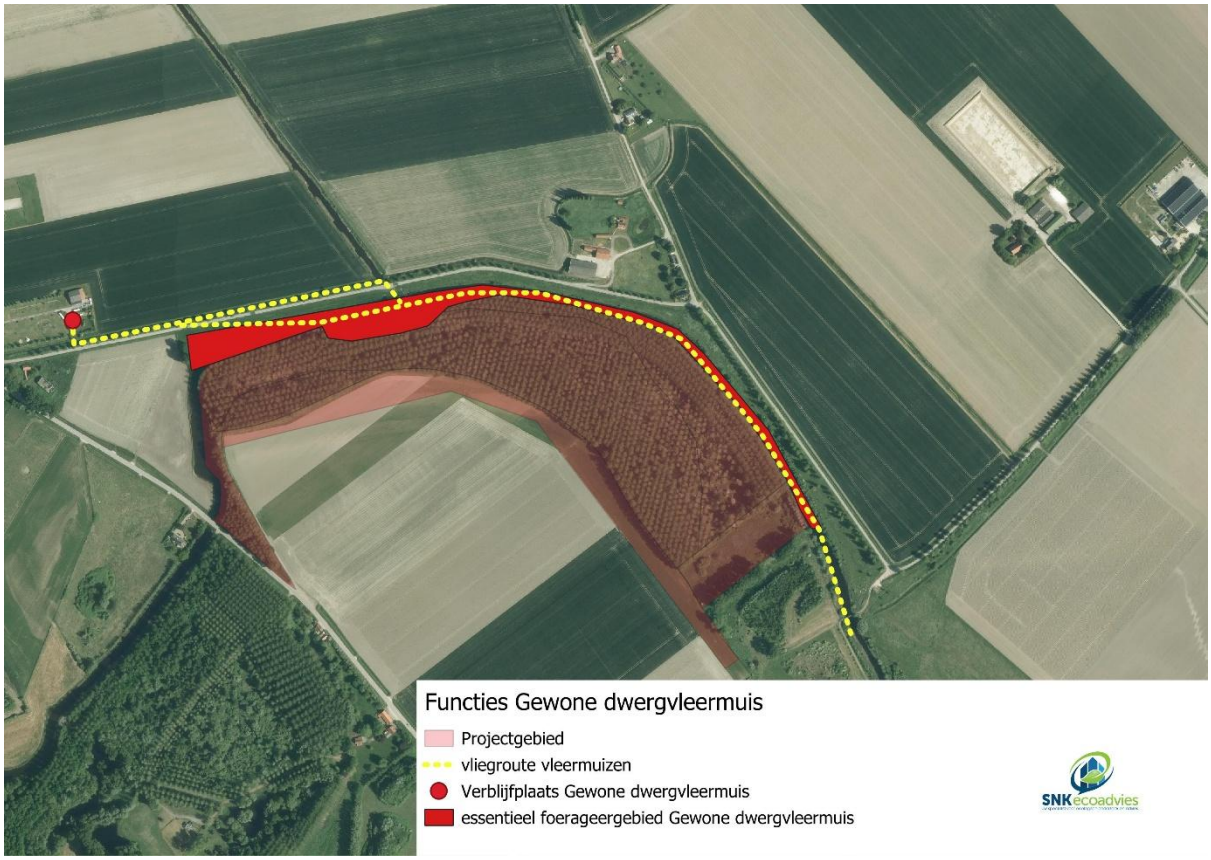
GEWONE DWERGVLEERMUIS

ZOMER- EN KRAAMVERBLIJF

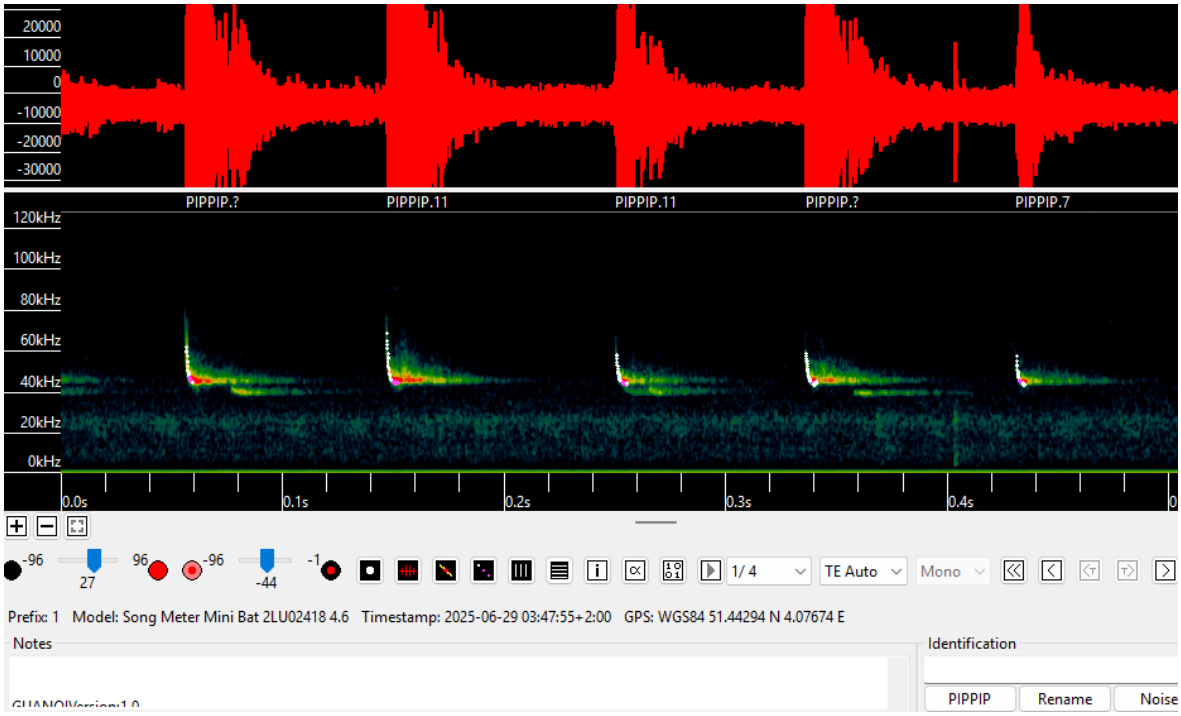
De Gewone dwergvleermuis heeft geen zomer- en kraamverblijven binnen het projectgebied. Het projectgebied en de directe omgeving waaronder de aangrenzende kreek wordt uitsluitend gebruikt als foerageergebied. Tijdens de veldonderzoeken zijn circa 20 Gewone dwergvleermuizen waargenomen gedurende de looptijd van het onderzoek. Ongeveer 20 minuten na zonsondergang vliegen de Gewone dwergvleermuizen uit hun verblijfplaats in de richting van de kreek aangrenzend aan het projectgebied. Het zomer- en kraamverblijf van de Gewone dwergvleermuis is vastgesteld op de nabijgelegen camping en ligt op 190 meter afstand van het projectgebied. In kaart 10 zijn de functies van de Gewone dwergvleermuis weergegeven. In sonogram 1 is een sonogram van de Gewone dwergvleermuis toegevoegd.

PAARVERBLIJF EN ZWERMPLAATSEN / MASSAWINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldonderzoeken is geen balts vastgesteld van de Gewone dwergvleermuis en zijn er geen zwermplaatsen waargenomen. Of de Gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de locatie op de camping als winterverblijfplaats is niet duidelijk. Hier is geen specifiek onderzoek naar uitgevoerd gezien de locatie buiten het projectgebied is gelegen en de voorgenomen werkzaamheden hier geen invloed op hebben. Wel is vastgesteld dat er geen paarverblijfplaatsen of zwermenplaatsen zijn waargenomen van de Gewone dwergvleermuis binnen het projectgebied.

Kaart 10: Functies Gewone dwergvleermuis in en in de directe omgeving van het projectgebied.

Sonogram 1: Sonogram Gewone dwergvleermuis.

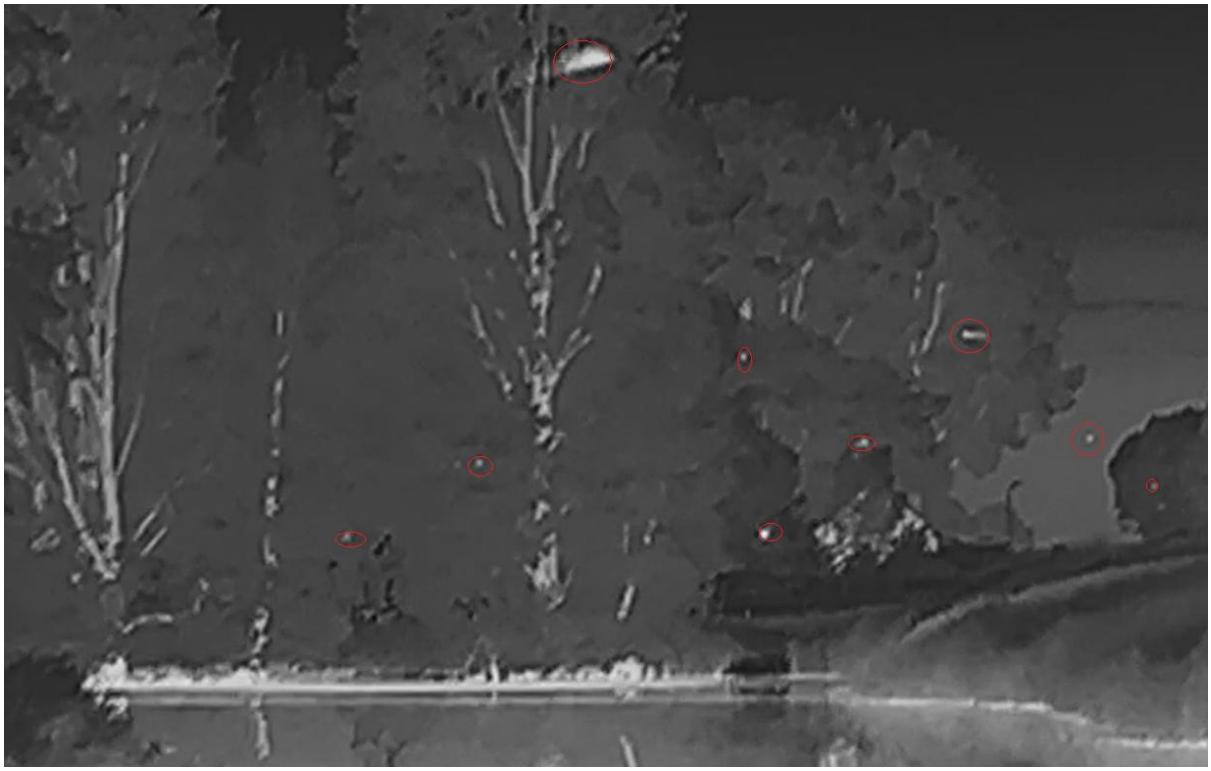

Foto 4: Opname warmtebeeldcamera met circa 8 Gewone dwergvleermuizen foeragerend.

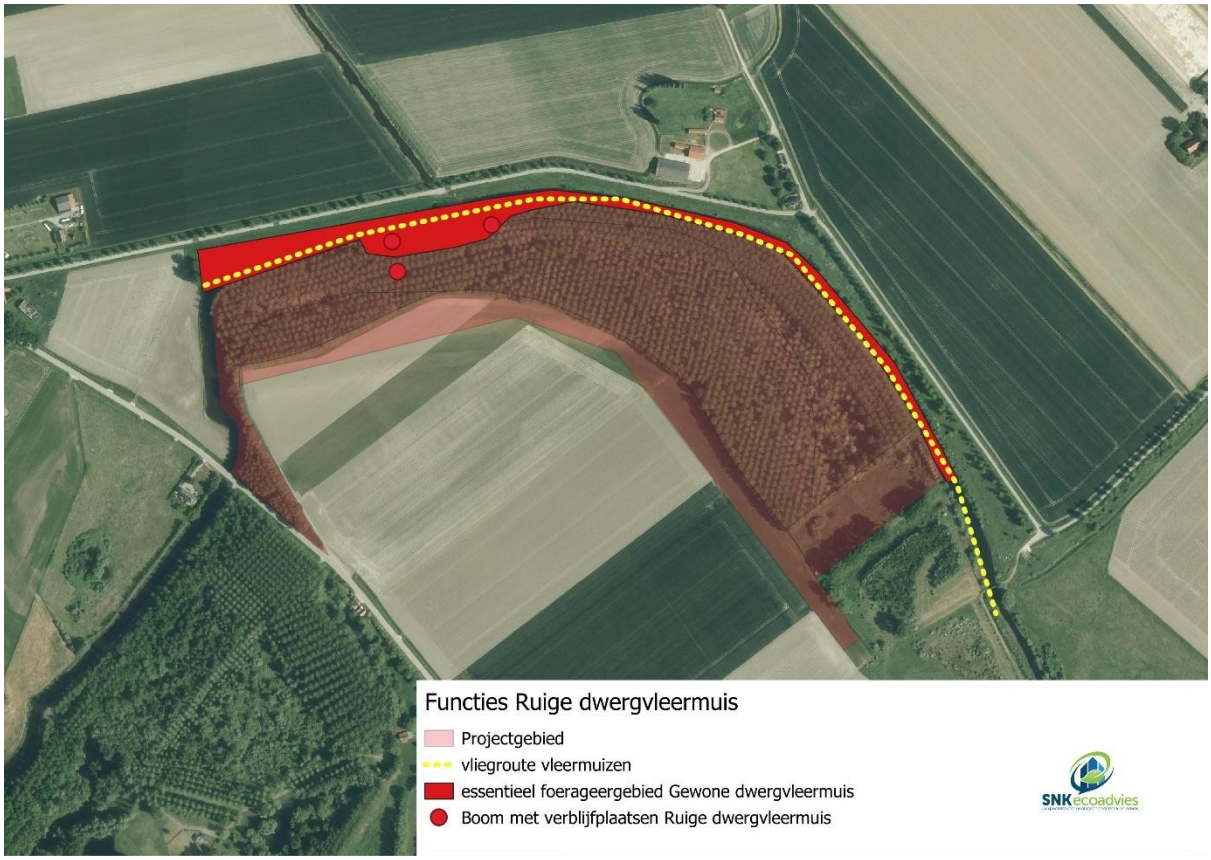
RUIGE DWERGVLEERMUIS

ZOMER- EN KRAAMVERBLIJF

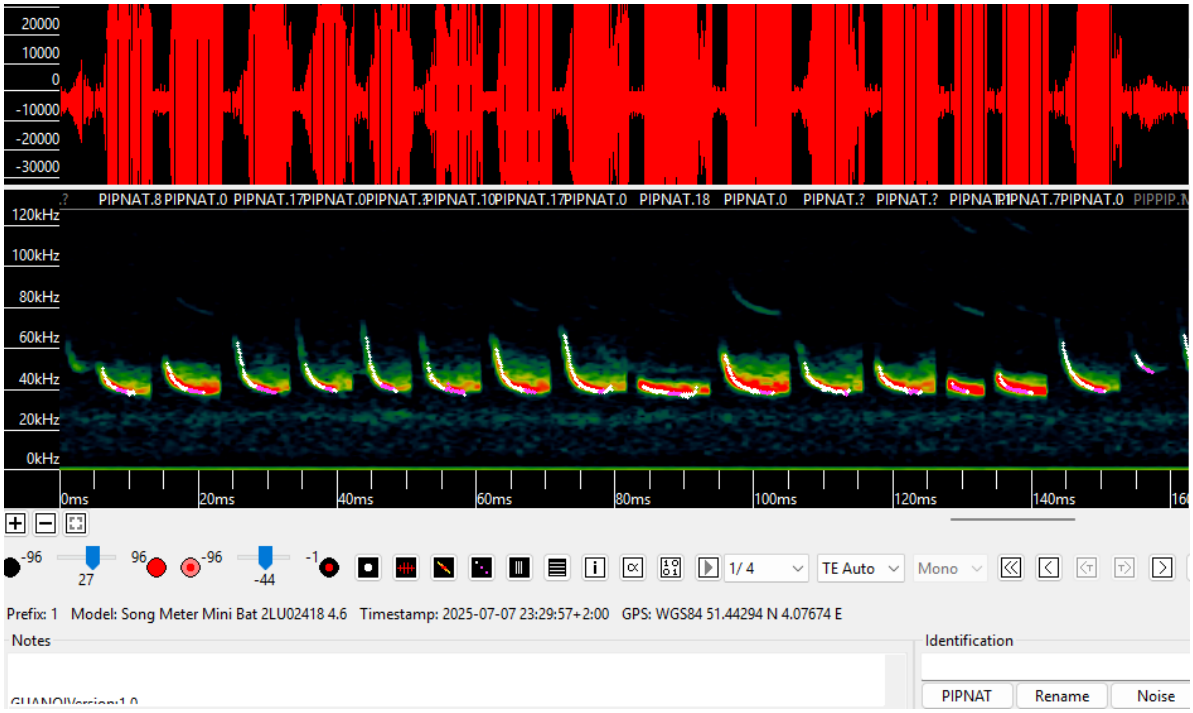
Tijdens de veldonderzoeken is onderzoek gedaan naar voorkomen van zomer- en kraamverblijven van de Ruige dwergvleermuis. Tijdens het veldonderzoek zijn maximaal 15 Ruige dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn tijdens de inventarisatie van holten in het projectgebied een viertal holtes binnen het projectgebied aangetroffen die mogelijk geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor de Ruige dwergvleermuis. Tijdens de veldonderzoeken zijn deze locaties specifiek onderzocht middels een inspectie met een endoscoop. Tijdens deze inspectie in de periode 1-4 juni, zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in deze holtes waargenomen. In de periode juli zijn tijdens verschillende veldonderzoeken wel uitvliegende Ruige dwergvleermuizen vastgesteld in twee van deze holtes. Ook is vastgesteld dat de Ruige dwergvleermuizen op verschillende locaties langs de kreek verblijven in bomen met klimop. Tijdens het uitvliegen van de Ruige dwergvleermuis is geen gedrag waargenomen zoals het snel terugkeren en invliegen binnen een halfuur tot een uur na het uitvliegen.
Daarmee kan worden vastgesteld dat de holtes binnen het projectgebied niet in gebruik zijn als kraamverblijf. Wel kan op basis van de uitgevoerde veldonderzoeken worden vastgesteld dat er drie tot vier verschillende zomer-verblijfplaatsen binnen het projectgebied aanwezig zijn. Bij drie van de vier holte locaties is activiteit waargenomen van de Ruige dwergvleermuis. Op twee locaties hiervan is daadwerkelijk een waarneming gedaan van uitvliegers. Het gaat om zomerverblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis.
In kaart 11 zijn de functies van de Gewone dwergvleermuis weergegeven. In sonogram 2 is een sonogram van de Ruige dwergvleermuis toegevoegd.

PAARVERBLIJF EN ZWERMPLAATSEN / MASSAWINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldonderzoeken is geen balts vastgesteld van de Ruige dwergvleermuis. Er zijn geen roepende mannetjes waargenomen vanuit de aanwezige holtes. Tijdens de veldonderzoeken in augustus is specifiek gekeken naar baltsgedrag. Baltsgedrag is niet waargenomen. Uitsluitend is de Ruige dwergvleermuis foeragerend vastgesteld. Van paarverblijven is geen sprake.
Tijdens de veldonderzoeken zijn er eveneens geen zwermplaatsen waargenomen. Tijdens het veldonderzoek in september waren nog slechts twee Ruige dwergvleermuizen foeragerend actief. Nu geen zwermplaatsen zijn waargenomen kan worden uitgesloten dat massawinterverblijfplaatsen niet aanwezig zijn binnen het projectgebied.

Kaart 11: Functies Gewone dwergvleermuis in en in de directe omgeving van het projectgebied.

Sonogram 2: Sonogram Ruige dwergvleermuis.

Foto 4: Boom met verblijfplaats Ruige dwergvleermuis.

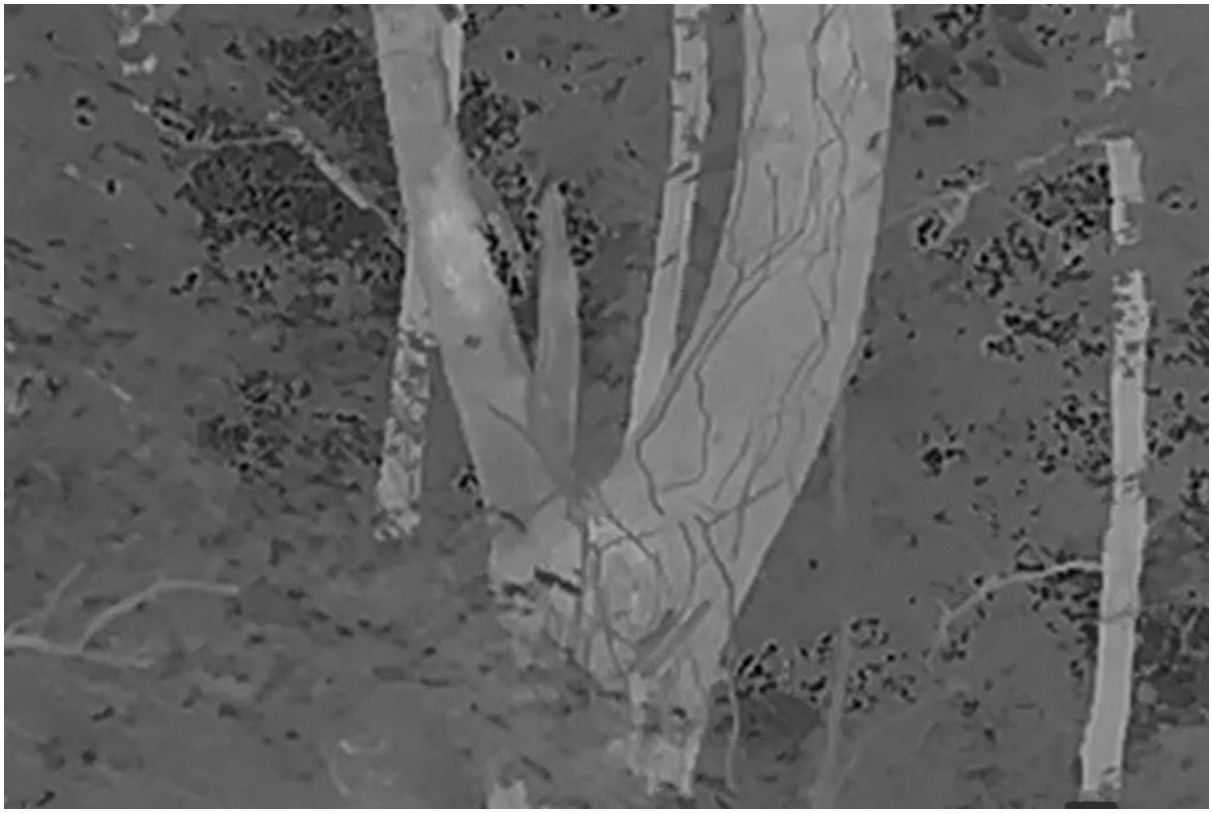

Foto 5: Warmtebeeld van boom met verblijfplaats Ruige dwergvleermuis met links een holte.

Foto 6: Boom met verblijfplaats Ruige dwergvleermuis.

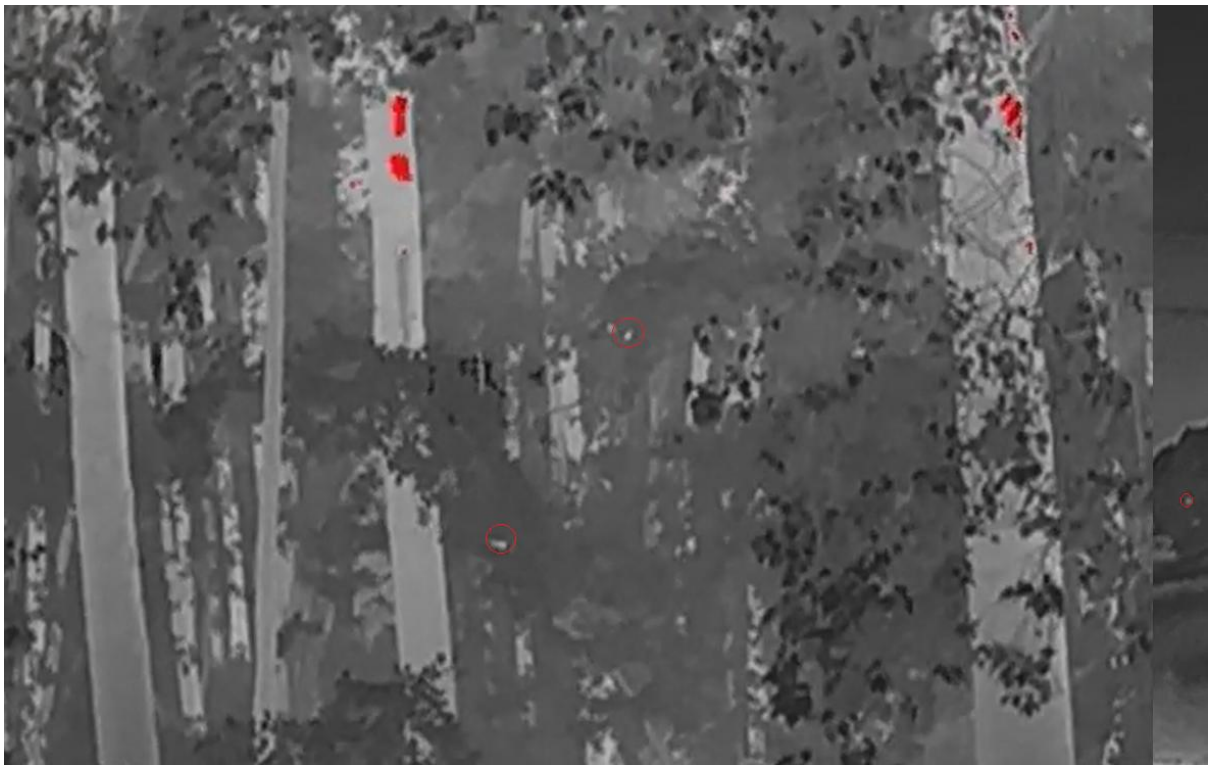

Foto 7: Boom met verblijfplaats met twee uitvliegende Ruige dwergvleermuis.

WATERVLEERMUIS

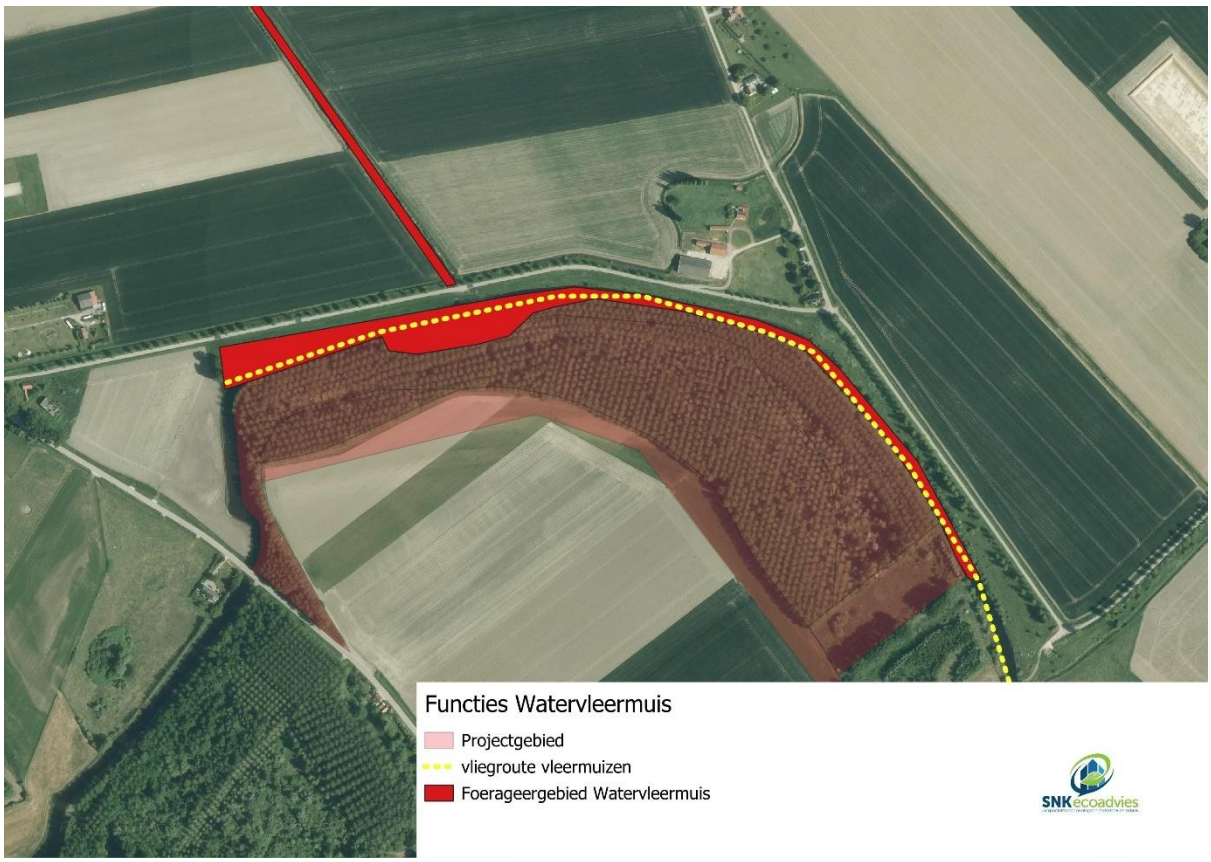
ZOMER- EN KRAAMVERBLIJF

Tijdens de veldonderzoeken is onderzoek gedaan naar voorkomen van zomer- en kraamverblijven van de Watervleermuis. Tijdens het veldonderzoek zijn gedurende de hele onderzoeksperiode maximaal 5-10 Watervleermuizen waargenomen. De Watervleermuis arriveert ongeveer 1 uur na zonsondergang uit noordelijke richting. Ook vertrekt ook weer in noordelijke richting circa 1,5 uur voor zonsopkomst. Dit duidt erop dat de het projectgebied niet in gebruik is als zomer- of kraamverblijfplaats.
Er zijn tijdens de inventarisatie van holten een viertal holtes binnen het projectgebied aangetroffen die mogelijk geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor de Watervleermuis. Tijdens de veldonderzoeken zijn deze locaties specifiek onderzocht middels een inspectie met een endoscoop. Tijdens deze inspectie in de periode 1-4 juni, zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in deze holtes waargenomen. Ook zijn tijdens de veldonderzoeken geen waarnemingen gedaan van in- of uitvliegende individuen van de Watervleermuis. Daarmee kan worden vastgesteld dat de holtes binnen het projectgebied niet in gebruik zijn als zomer- en kraamverblijf. Aangrenzend aan het projectgebied is een duiker aanwezig. Gedurende het veldonderzoek is deze duiker meerdere malen specifiek onderzocht op mogelijke verblijfplaatsen. Ook in de duiker zijn geen verblijfplaatsen waargenomen. Zomer- en kraam verblijfplaatsen van de Watervleermuis binnen het projectgebied kunnen worden uitgesloten.

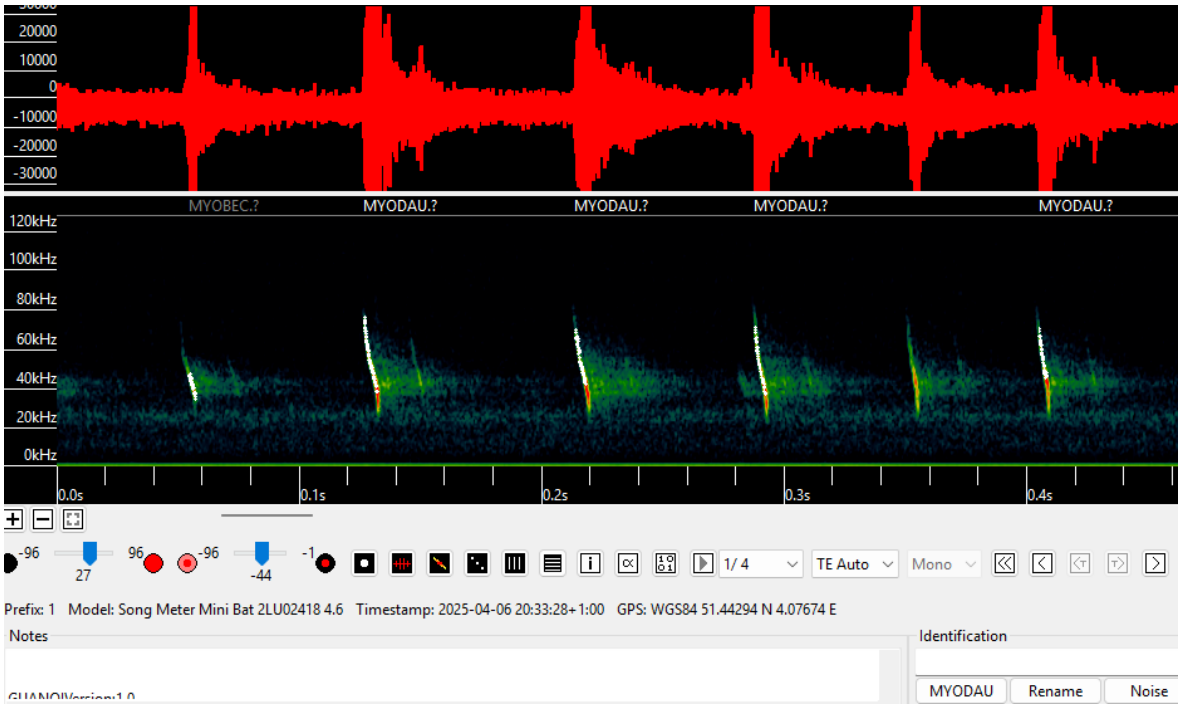
In kaart 12 zijn de functies van de Watervleermuis weergegeven. In sonogram 3 is een sonogram van de Watervleermuis toegevoegd. In foto 8 en 9 en zijn foto's weergegeven van de duiker en foeragerende Watervleermuizen.

PAARVERBLIJF EN ZWERMPLAATSEN / MASSAWINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldonderzoeken in augustus is specifiek gekeken naar baltsgedrag van de Watervleermuis. Tijdens de veldonderzoeken is geen balts vastgesteld van de Watervleermuis. Uitsluitend is de Watervleermuis foeragerend vastgesteld langs de kreek en de aangrenzende watergang. Er zijn eveneens geen zwermplaatsen waargenomen. Nu blijkt dat de verblijfplaatsen niet in gebruik zijn door de Watervleermuis en geen zwermplaatsen zijn vastgesteld, kunnen paar-, zwerm- en massawinterverblijfplaatsen van de Watervleermuis worden uitgesloten.

Kaart 12: Functies Watervleermuis in en in de directe omgeving van het projectgebied.

Sonogram 3: Sonogram Watervleermuis

Foto 8: Duiker ten noorden van het projectgebied in de dijk.

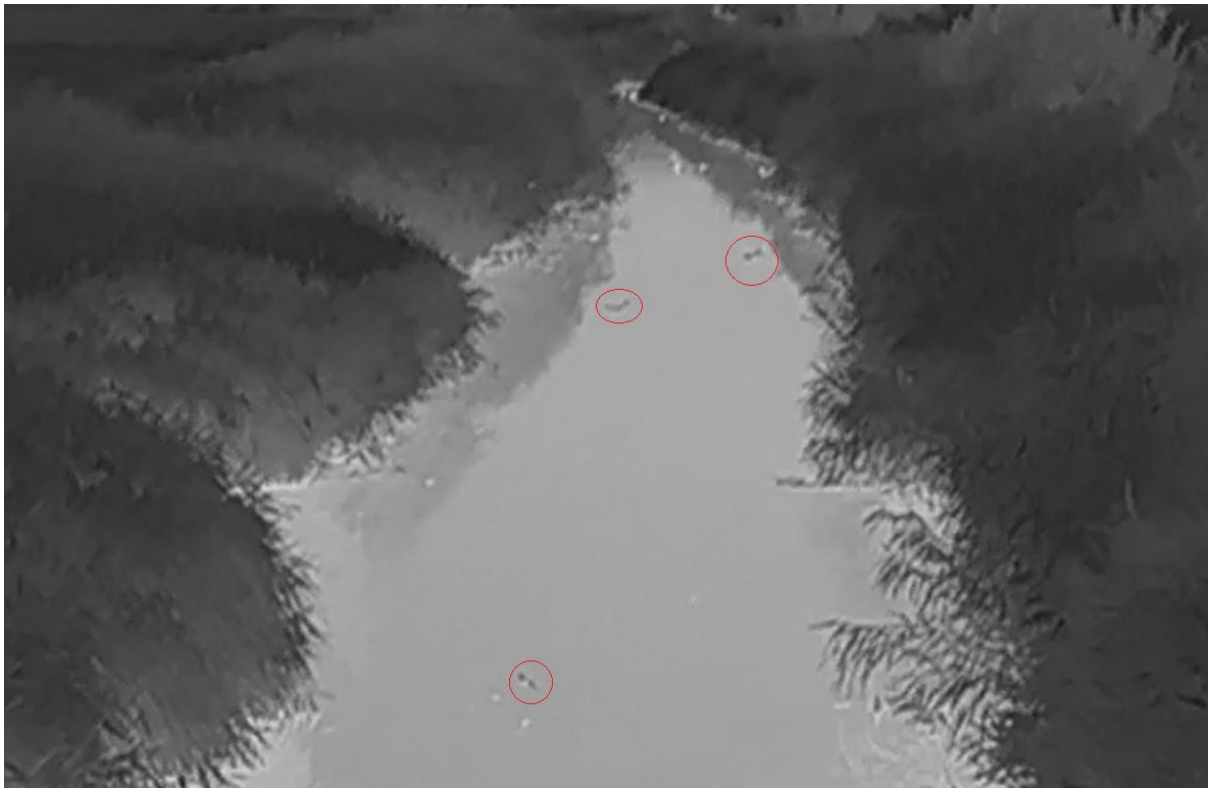

Foto 9: Noordelijke sloot met drie foeragerende Watervleermuizen.

GEWONE GROOTOORVLEERMUIS

Gewone grootoorvleermuizen komen in heel Nederland maar nergens in grote dichtheden voor. De soort kan zowel een boombewoner als gebouwbewoner zijn. Binnen het projectgebied is de Gewone grootoorvleermuis in de periode april en juli/augustus is gedetecteerd. Door het ontbreken van waarnemingen in de periode mei-juli kan worden gesteld dat deze soorten het projectgebied gebruiken als mogelijk vliegroute tijdens de migratieperiode. Fysiek is de Gewone grootoorvleermuis niet waargenomen tijdens de veldonderzoeken. Verblijfplaatsen die potentieel geschikt zijn voor vleermuizen zijn onderzocht. Hier komt de Gewone grootoorvleermuis niet voor. Binnen het projectgebied zijn verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten. Ook is er geen sprake van essentieel foerageergebied. Wel maakt de Gewone grootoorvleermuis gebruik van het gebied als vliegroute tijdens de migratieperiode.

ROSSE VLEERMUIS

De Rosse vleermuis is een typische boombewoner. Kraamkolonies zijn te vinden in oud bos. In de ruime omgeving is geen oud bos aanwezig. Binnen het projectgebied is de Rosse vleermuis in de periode april en juli/augustus is gedetecteerd. In de periode augustus is de Rosse vleermuis fysiek hoog boven het projectgebied vliegen / foeragerend waargenomen. Hierbij werden de contouren van het bosgebied en de kreek gevolgd. De Rosse vleermuis is éénmaal fysiek waargenomen in een groep van 5 individuen. Deze grotere vleermuissoorten vliegen vrij van geleiding over het plangebied en hebben er verder geen binding mee. Gezien de beperkte aard van de waarnemingen heeft de soort geen binding met het plangebied. In de geluidsopnamen wordt dit verder bevestigd doordat de opnamen niet in uit- dan wel invliegperioden zijn gemaakt. In de periode dat deze soorten zijn waargenomen werd voornamelijk in de periode tussen 00:00 en 03:00 uur waarnemingen gedaan. Door het ontbreken van waarnemingen in de periode mei-juli kan worden gesteld dat deze soorten het projectgebied gebruiken als mogelijk vliegroute tijdens de migratieperiode. Verblijfplaatsen die potentieel geschikt zijn voor vleermuizen zijn onderzocht. Hier komt de Rosse vleermuis niet voor.

LAATVLIEGER

De Laatvlieger is bekend als een typische gebouwbewoner. Deze soort is enkel langs/overvliegend en incidenteel foeragerend waargenomen. Gezien de beperkte aard van de waarnemingen heeft de soort geen binding met het plangebied. In de geluidsopnamen wordt dit verder bevestigd doordat de opnamen niet in uit- dan wel invliegperioden zijn gemaakt. In de periode dat deze soorten zijn waargenomen werd voornamelijk in de periode tussen 00:00 en 03:00 uur waarnemingen gedaan.

MEERVLEERMUIS

De Meervleermuis is net als laatvlieger een typische gebouwbewoner. Deze soort is net als laatvlieger veelal in kerken, zolders of onder pannendaken aangetroffen. Deze soort is tijdens het veldonderzoek niet waargenomen. Een functie als foerageergebied, vliegroute of verblijfplaats van de Meervleermuis kan worden uitgesloten.

BAARDVLEERMUIS

Baardvleermuizen worden vooral aangetroffen in bossen, aan bosranden en in besloten, kleinschalige landschappen. Daarbij jagen ze vooral in open ruimtes, zoals boven paden, beken, open plekken en langs houtwallen. Deze soort is tijdens het veldonderzoek niet waargenomen. Een functie als foerageergebied, vliegroute of verblijfplaats van de Baardvleermuis kan worden uitgesloten.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen die uit de resultaten van de veldbezoeken voortvloeien. De resultaten worden behandeld per soort(groep).

6.1 FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED EN EFFECTBEOORDELING

6.1.1 VERBLIJFPLAATSEN

In 2025 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in het projectgebied de Munte te Oostburg Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Vleermuisprotocol 2021 (NGB,2021) en Kennisdocumenten BIJ12. In het projectgebied zijn drie zomerverblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaatsen zijn aanwezig in bestaande holtes is populieren bomen. Daarnaast zijn enkele individuen in de klimop aan bomen waargenomen. In totaal gaat het over drie vaste verblijfplaatsen en enkele wisselende verblijfplaatsen. De wisselende verblijfplaatsen betreffende bomen met klimop. In totaal wordt uitgegaan van 4 verblijfplaatsen voor circa 15 Ruige dwergvleermuizen. De werkzaamheden zullen een negatief effect hebben op de verblijfplaatsen van de aangetroffen Ruige vleermuizen. De gewone dwergvleermuis zal door het kappen van de bomen opzettelijk worden verstoord. De verblijfplaats zal worden vernield. Opzettelijk verstoren en vernielen van een verblijfplaats is een overtreding van artikel 11.46 lid 1 onder b en d van het Bal. Om de werkzaamheden uit voeren is een vergunning Omgevingswet benodigd.

6.1.2 FOERAGEERGEBIED

Het projectgebied en de directe omgeving aan de noordzijde van het projectgebied langs de kreek maakt onderdeel uit van essentieel foerageergebied van de Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. Wanneer het bos wordt gekapt verdwijnt de luwe omgeving die deze locatie juist zo geschikt maakt als foerageergebied. Door het verdwijnen van het bos zullen naast de verblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis in het bos, ook het zomer- en kraamverblijf van de Gewone dwergvleermuis op de nabijgelegen camping worden aangetast. Voor kraamverblijven is foerageergebied op korte afstand van het kraamverblijf essentieel. Wanneer het foerageergebied verdwijnt zal de Gewone dwergvleermuis genoodzaakt zijn te verplaatsen. Hiermee wordt indirect een verblijfplaats buiten het projectgebied aangetast. Door het verwijderen van het bos en daarmee eveneens het ongeschikt maken van essentieel leefgebied is een overtreding van artikel 11.46 lid b en d van het Bal. Om de werkzaamheden uit voeren is een vergunning Omgevingswet benodigd. Voor de soorten Watervleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger is geen sprake van aantasting van essentieel foerageergebied.

6.1.3 VLIEGROUTE

Het bos binnen het projectgebied maakt deel uit van een vliegroute voor vleermuizen. De Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Watervleermuis en Ruige dwergvleermuis maakt van het projectgebied gebruik als migratieroute langs de Passageule. Het bos maakt onderdeel uit een verbinding tussen het Zwin, de Passageule en de Braakman en de zuidelijke Sint kruiskreek. Door het kappen van de bomen verdwijnt een belangrijk element in deze verbinding. Vleermuizen gebruiken met de Passageule en aangrenzende bosschages als vliegroute en migratieroute tussen deze gebieden. Door het verdwijnen van het bos wordt deze verbinding aangetast. De verbinding wordt niet verbroken gezien er op de dijk langs de kreek, buiten het projectgebied Populieren en Essen aanwezig zijn die zorgen voor een lijnvormig element wat als vliegroute kan worden gebruikt. Een deel van deze bomenrij is in gebruik als vliegroute van verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis. Dit blijft in stand. De verbinding van dit gebied is essentieel voor migrerende vleermuizen. Nu de verbinding door de werkzaamheden gedeeltelijk wordt aangetast, maar aan de aangrenzende dijk een alternatieve verbinding aanwezig is, zullen de werkzaamheden niet leiden tot aantasting van essentiële vlieg- en migratieroutes. Wel dienen in het kader van de zorgplicht negatieve effecten op deze vlieg- en migratieroute tot een minimum worden beperkt. Dit kan door bijvoorbeeld door bij de inrichting rekening te houden met het behouden van een bomenrij langs de kreek. Deze maatregelen dienen verder te worden uitgewerkt in een activiteitenplan en ecologisch werkprotocol.

6.2 VERVOLGSTAPPEN

6.2.1 ONTHEFFING, MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN GEWONE DWERGVLEERMUIS

Nu blijkt dat er vijf zomer-verblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis zijn vastgesteld die door de werkzaamheden zullen worden beschadigd en vernield en de werkzaamheden leiden tot aantasting van essentieel foerageergebied van de Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis is het noodzakelijk om vergunning aan te vragen. De werkzaamheden leiden namelijk tot een overtreding van artikel 11.46 sub b en d van het Bal.

Om een vergunning te verkrijgen, moet bij de aanvraag een activiteitenplan meegestuurd worden waarin wordt beschreven hoe elke verblijfplaats en essentieel foerageergebied wat komt te vervallen zal worden gecompenseerd. Wanneer voldoende compenserende en/of mitigerende maatregelen worden getroffen kan een vergunning worden verleend door de provincie (bevoegd gezag).

De officiële termijn voor het verkrijgen van een besluit van de provincie ten aanzien van de Omgevingswet is acht weken, met een mogelijkheid tot verlenging van zes weken. Gezien de lange afhandeltijd en de tijd die nodig is als gewenningsperiode of voor een op kwetsbare periodes aangepaste planning, wordt geadviseerd dit ruim voor het uitvoeren van de werkzaamheden te doen.

Om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen, dan wel om de schadelijke effecten van de activiteiten te compenseren of te mitigeren is het noodzakelijk om verschillende maatregelen te nemen.

De concrete uitwerking van de benodigde mitigerende en compenserende maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan

De volgende maatregelen zullen minimaal moeten worden getroffen en in het activiteitenplan moeten worden uitgewerkt:

- Realiseren van alternatieve vleermuisverblijfplaatsen;
- Realiseren van alternatief foerageergebied;
- Hoe negatieve effecten op vliegroutes tot een minimum worden beperkt;
- Voorkomen dat verblijfplaatsen rond het projectgebied verstoord worden;
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen voordat de werkzaamheden plaatsvinden.

Nadat is vastgesteld dat de projectlocatie een functie heeft als zomerverblijf voor de Ruige dwergvleermuis, zijn in september 2025 reeds 8 vleermuiskasten opgehangen conform de uitgangspunten van het kennisdocument Ruige dwergvleermuis
Overige maatregelen waaronder het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en voorkoming van verstoring zullen in een activiteitenplan moeten worden opgenomen wat als onderdeel van de vergunning aanvraag moet worden ingediend.

7. CONCLUSIE RESULTATEN AANVULLEND ONDERZOEK

In het plangebied zijn vijf verblijfplaatsen van de Ruige dwergvleermuis aangetroffen. De werkzaamheden zullen een negatief effect hebben op de verblijfplaatsen van de aangetroffen vleermuizen. Aanvullend worden door de werkzaamheden essentieel foerageergebied van de Ruige dwergvleermuis en de Gewone dwergvleermuis aangetast. Een vergunning Omgevingswet voor het uitvoeren van deze activiteit is noodzakelijk. Om uitvoering te kunnen geven aan de inrichtingsmaatregelen dient een activiteitenplan gemaakt te worden waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten die kunnen optreden teniet te doen. Dit plan dient in samenhang met onderhavige onderzoek en de eerder uitgevoerde quickscan te worden ingediend in het kader vergunningaanvraag Omgevingswet.

BRONNEN

- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- Vleermuis.net
- SNKecoadvies 2025, Quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus Versie 2.0, april 2024
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis Pipistrellus nathusii Versie 2.0, september 2024
- Kennisdocument Gewone grootvleermuis Plecotus auritus Versie, 26 mei 2025
- Kennisdocument Rosse vleermuis Nyctalus noctula Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Watervleermuis Myotis daubentonii Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Laatvlieger Eptesicus serotinus Versie, September 2025
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF-verspreidingsatlas
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2021
- Waarneming.nl
- Zoogdiervereniging.nl
- Juridisch Kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Versie 1.0, juli 2017
- Vleermuisprotocol 2021 (NGB,2021)

SNK ecoadvies
De specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Bijlage 5: Nader onderzoek Munte - Roofvogels

Nader onderzoek Roofvogels de Munte Oostburg

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies
Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00086

SNKecoadvies
Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland

Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V.

Rapportnummer: 2025-00086
Versienummer: 1

Status: Definitief

Datum: 02 oktober 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
dhr. J.A.A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL867960036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdiik

www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl

+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en doelstelling 4
2. Wettelijk kader 5
2.1 Flora- en fauna activiteit Omgevingswet 5
2.2 Vogelrichtlijn 5
2.3 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn 5
2.4 Andere soorten 6
2.5 Zorgplicht 6
3. Plangebied en voorgenomen werkzaamheden 8
3.1 Huidige situatie 8
3.2 Toekomstige situatie 10
3.3 Voorgenomen werkzaamheden en planning 10
3.3.1 Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van struweel 11
3.3.2 Het realiseren van natuurbos 11
3.3.3 Het realiseren van beheertype vochtige duinvallei 11
3.3.4 Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland 11
3.3.5. Beheer van vochtige ruigte 11
3.3.6. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever met schouwpad 11
4. Onderzoeksopzet 11
4.1 Jaarrond beschermde nesten 11
5. Onderzoeksresultaten veldonderzoek 13
5.1 Jaarrond beschermde nesten 13
5.1.1 Resultaten 13
5.1.2 Nesten Buizerd 14
5.1.3 Nesten Havik 15
5.1.4 Functioneel leefgebied Buizerd en Havik 18
5.1.5 Nesten en functioneel leefgebied Sperwer 18
5.1.6 Nesten en functioneel leefgebied Torenvalk 18
5.1.7 Overige waarnemingen. 19
5.1.8 Effectbeoordeling Roofvogels 20
6. Conclusies, aanbevelingen en vervolgstappen 20
6.1 Jaarrond beschermde nesten en functioneel leefgebied 20
Bronnen 21

1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

In West Zeeuws-Vlaanderen is een groot deel van het voormalige getijden geulensysteem Zwin, Passageule, Braakman opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Natuurgebied De Munte (groot 17,89hectare) is onderdeel van dit netwerk Zeeland.
De huidige populierenopstand en het grasland in dit gebied sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

In 2024 heeft SNKecoadvies B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd, bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2024-00045. In 2025 is een actualisatie gedaan van deze quickscan doordat aan het project enkele percelen zijn toegevoegd en inrichtingswensen zijn gewijzigd. Deze rapportage is bekend onder quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V.
Deze quickscan heeft als doel in te schatten of er op de onderzoek locatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen werkzaamheden. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Uit deze ecologische quickscan blijkt dat nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk benodigd is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde ecologische quickscan heeft de initiatiefnemer SNKecoadvies B.V. gevraagd nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk uit te voeren teneinde de kwaliteitsimpuls uit te voeren en de natuur verder te optimaliseren.

Het doel van het nader onderzoek is drieledig:

1. Er wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het projectgebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied en jaarrond beschermde nesten voorkomen van:
- Buizerd
- Havik
- Sperwer
- Torenvalk

2. Er wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.

3. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden begin 2026 aanvangen door een gedeelte van het bos te kappen en in het derde en vierde kwartaal de verdere inrichtingsmaatregelen. De afronding van de werkzaamheden worden verwacht omstreeks 15 maart 2027.

In onderhavig onderzoek wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied en of er jaarronde beschermde nesten binnen het projectgebied voorkomen van de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk.
Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

2. WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT OMGEVINGSWET

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet geregeld in afdeling 11.2 van het Bal. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (Nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

2.2 VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring.
Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 11.37 sub b van het Bal is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd.
Artikel 11.37 sub b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Een aantal vogelsoorten maakt het gehele jaar gebruik van hun nest of zijn niet in staat zelf een nieuw nest te maken. Nesten van deze soorten, waaronder huismus en gierzwaluw, zijn jaarrond beschermd. Deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.3 HABITATRICHTLIJN, BIJLAGE II VAN VERDRAG VAN BERN EN BIJLAGE I VAN VERDRAG VAN BONN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel 'habitatsoorten' genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;

e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46 sub d. van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 11.46 sub d. van het Bal.

2.4 ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

2.5 ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m 1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat eenieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Ow wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

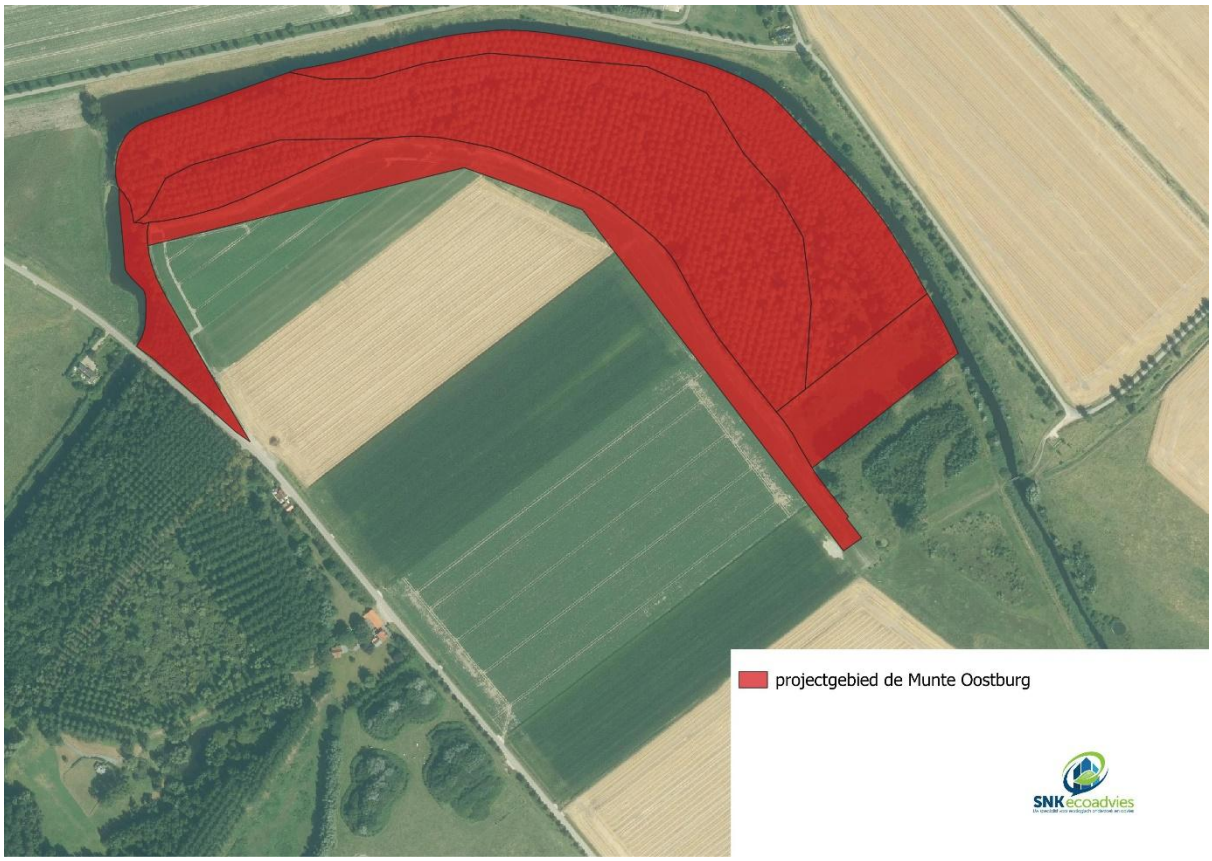

3. PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

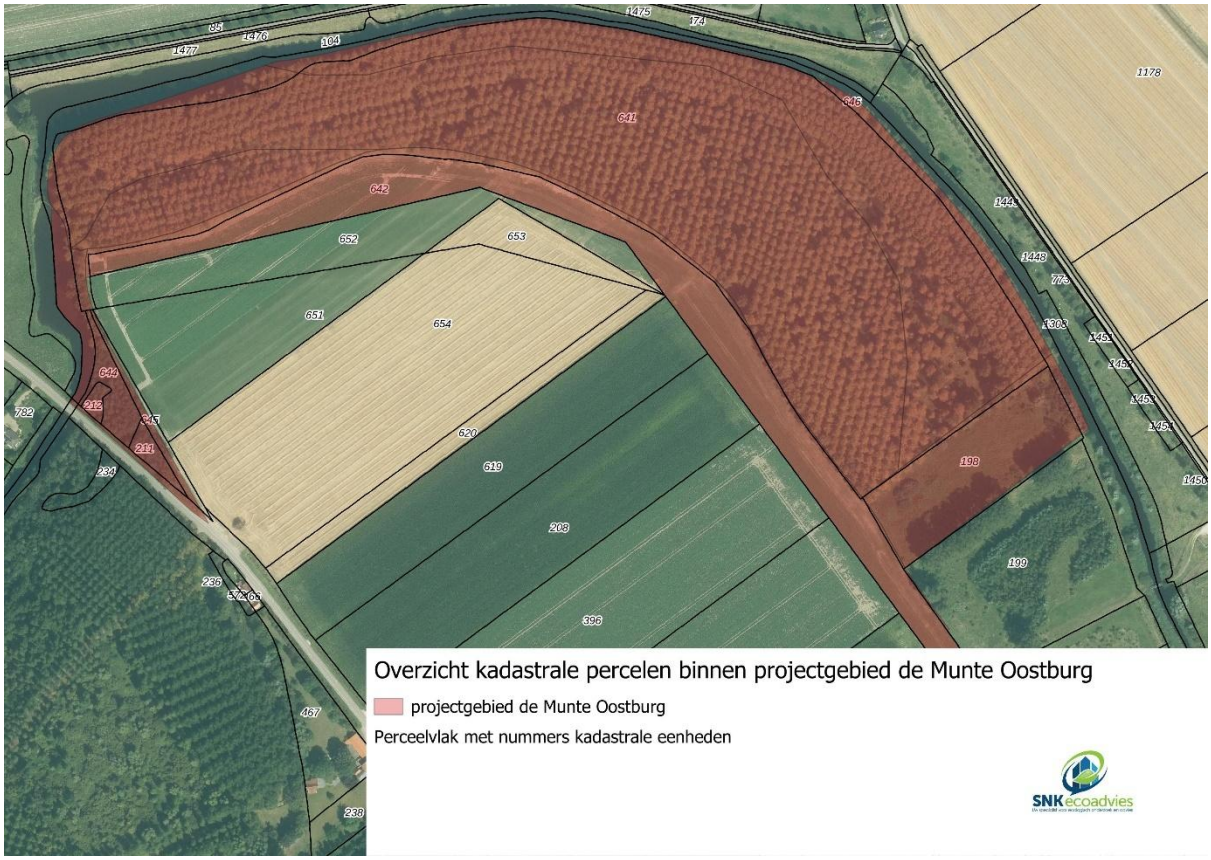
In dit hoofdstuk zijn het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied beschreven.

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is in totaal circa 18,4 hectare groot en bestaat momenteel uit bospercelen met populieren met een struiklaag op een gedeelte van het perceel met soorten als Zomereik, Amerikaanse eik, Zwarte els, Meidoorn, Es, Hazelaar, Okkernoot, Vlier. De kruidlaag bestaat hoofdzakelijk uit Grote brandnetel en Braam en Riet met op de lage delen Watermunt en Koninginnekruid. Aan de randen langs de kreek bestaat de vegetatie uit Riet, Grote brandnetel en Wilgenroosje. Op de wat hogere delen veelal Braam, Smeerwortel, Grote brandnetel en her en der Fluitenkruid. De huidige beheertypen zijn Dynamisch moeras van 0,8 hectare (N05.04) en Haagbeuken- Essenbos van 13,5 hectare (N14.03). Aan de zuidzijde van het bos ligt een strook ingezaaid grasland van 2,78 hectare. Ten oosten van het bos ligt een perceel ruigte van 1,36 hectare met opschot van Boswilg en soorten als Koninginnekruid, Riet, Rietorchis, Smeerwortel, Valse voszegge en Lisdodde. Aan de randen van de kreek staan een rij wilgen en daarnaast is er nog een poel aanwezig.
Het projectgebied omvat de volgende percelen kadastraal bekend onder gemeente Aardenburg sectie P, nummers: 198, 211, 645, 212, 644, 642, 641 en 646. In onderstaande kaarten is een overzicht van het projectgebied toegevoegd en een kaart met kadastrale vlakken en nummers.

Kaart 1: Projectgebied quickscan de Munte Oostburg.

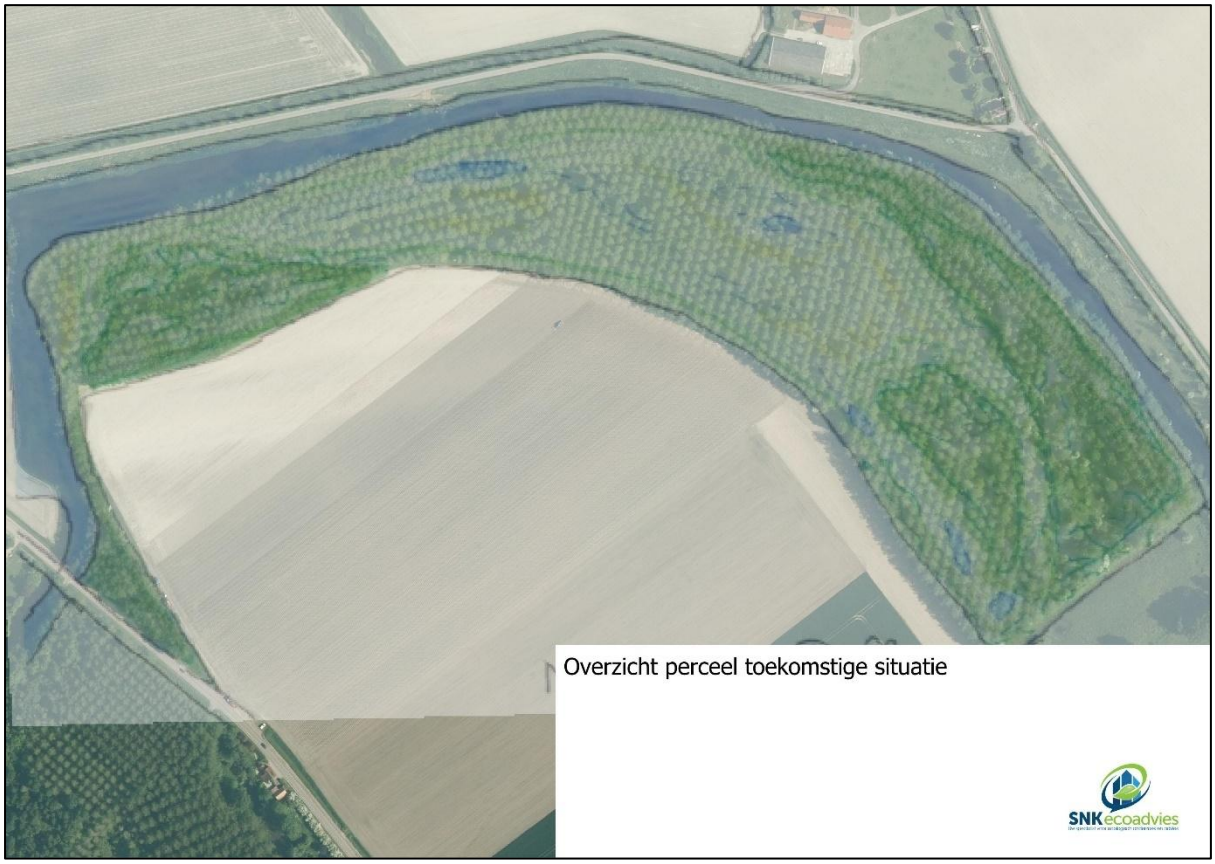
Kaart 2 : Overzicht kadastrale percelen projectgebied de Munte Oostburg.

Foto 1: Overzicht huidige situatie.

In de quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 SNKecoadvies B.V. zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De voedselarme, kalkrijke zandbodem in het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van natuurtypen die onder invloed staan van het grondwater. Op de hogere delen kan dit worden afgewisseld met de ontwikkeling van opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing. Een dergelijke ontwikkeling resulteert ook in een landschappelijk herkenbare verdeling van open, vochtig terrein ter plaatse van de oude geul en beplanting langs de hoger gelegen randen. Deze natuurdoelen zijn als ambitietype opgenomen in het Natuurbeheerplan. De ambitie is om 11,6 hectare Vochtige duinvallei (N08.03) te realiseren en 5,4 hectare Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het perceel ruigte van 1,4 hectare ten oosten van het bosgebied wordt wel toegevoegd aan het natuurgebied, maar hier vinden geen ingrepen plaats, anders dan maaibeheer van de vochtige Ruigte. Definitieve inrichting is nog niet bekend. Uitsluitend onderstaande schets is momenteel beschikbaar. Hierbij blijft een deel van de houtopstand behouden. Alle populieren zullen wel worden verwijderd. Aanvullend wordt langs de randen van het perceel, langs de watergang een natuurvriendelijke over aangelegd met beschoeiing tegen afkalven van de randen van het gebied en zal er een schouwpad worden gerealiseerd voor het onderhoud.

Kaart 3: schetstekening met overzicht toekomstige situatie.

3.3 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Op basis van de meest recente planning zullen de werkzaamheden eind 2025 aanvangen met het kappen van de Populieren en in het derde en vierde kwartaal van 2026 de verdere inrichting plaatsvinden. Een en ander is afhankelijk van de nog te doorlopen procedures en mogelijk aan te vragen vergunningen. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Het deels kappen van populieren met behoudt van de ondergroei van het struweel
2. Het realiseren van natuurbos
3. Het realiseren van beheertype vochtig duinvallei
4. Het realiseren van beheertype kruiden- en faunarijk grasland
5. Het beheren van vochtige ruigte
6. Het realiseren van een schouwpad

3.3.1 HET DEELS KAPPEN VAN POPULIEREN MET BEHOUDT VAN DE ONDERGROEI VAN STRUWEEL

Om de ambitietypen uit het groenbeheerplan te realiseren is initiatiefnemer voornemens 9.7 ha. populierenbos te kappen. Het kappen van het bos zal plaatsvinden op de lagere delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen zal opgaand bos met een gevarieerde struweel en zoombegroeiing worden ontwikkeld. Het uitgangspunt is de onder begroeiing van struweel te behouden. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.2 HET REALISEREN VAN NATUURBOS

Op de locaties waar een houtopstand zal worden behouden zal een natuurbos worden gerealiseerd middels aanplant van diverse bos- en struiksoorten van het type haagbeuken-essenbos. De inrichting en specifieke maatregelen die hiervoor nodig zijn en de daarvoor benodigde werkzaamheden zijn nog niet bekend.

3.3.3 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE VOCHTIGE DUINVALLEI

Een oppervlakte van circa 11,6 ha. van het projectgebied zal worden ingericht als vochtig duinvallei. Dit zal plaatsvinden door het perceel te ontgraven tot het zand (tot een diepte van circa 30 – 50 centimeter), lokaal kan dieper worden gegraven voor het creëren van zoetwater (circa 100 centimeter). De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.4 HET REALISEREN VAN BEHEERTYPE KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op een oppervlakte van circa 5,44 ha. zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd. Dit zal plaatsvinden door op een gedeelte uitsluitend de bomen te kappen en de grond te egaliseren waarbij de rijke bodem wordt behouden en wordt ingericht als grasland. De definitieve inrichting van het projectgebied is nog niet bekend.

3.3.5. BEHEER VAN VOCHTIGE RUIGTE

Het perceel vochtige ruigte ten oosten van het bosperceel zal over een oppervlakte van 1,4 hectare middels aanvullend maaibeheer worden ontwikkeld naar een soortenrijk perceel vochtige ruigte. Er vinden geen aanvullende inrichtingsmaatregelen plaats op deze locatie anders dan een aanvullend maaibeheer om de natuurkwaliteit op dit perceel te optimaliseren.

3.3.6. HET REALISEREN VAN EEN NATUURVRIENDELIJKE OEVER MET SCHOUWPAD

Langs de randen van de watergang wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd met beschoeiing om het afkalven van de randen van het perceel tegen te gaan. De natuurvriendelijke oever zal circa 5 meter breed zijn en aan de waterzijde voorzien zijn van natuurlijke beschoeiing. Langs de oever zal een schouwpad worden gerealiseerd om onderhoud uit te kunnen voeren aan de watergang.

4. ONDERZOEKSOPZET

Op basis van de door SNKecoadvies B.V. uitgevoerde quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081 d.d. 20 augustus 2025 dient nader onderzoek plaats te vinden naar jaarrond beschermde nesten van de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk.

In dit hoofdstuk is de methoden van het veldonderzoek beschreven.

4.1 JAARROND BESCHERMDE NESTEN

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van jaarrond beschermde nesten van Buizer, Havik, Sperwer en Torenvalk. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van Sovon.
Om te bepalen of er nesten binnen het projectgebied aanwezig zijn en in gebruik door de Buizerd, Havik, Sperwer of Torenvalk zijn zeven veldbezoeken uitgevoerd. De volgende inspanning zijn nodig overeenkomstig de richtlijnen van Sovon om soorten uit te kunnen sluiten.

BUIZERD

Voor buizerd zijn overeenkomstig het kennisdocument Buizerd vier veldbezoeken overdag benodigd in de periode maart tot eind augustus, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen (BIJ12, versie juni 2017). De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een buizerd kan worden aangetoond door het uitvoeren van twee tot vier gerichte veldbezoeken. Deze moeten overdag na zonsopkomst plaatsvinden in de periode maart tot en met half mei, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

HAVIK

Voor havik zijn drie veldbezoeken benodigd gedurende de dag in de periode tussen 1 februari en 15 juli. Tussen de bezoeken moeten minimaal 10 dagen zitten en minimaal een maand tussen het eerste en laatste bezoek.

SPERWER

Voor sperwer zijn in de periode 1 maart tot 15 juli drie veldbezoeken overdag benodigd. Tussen de bezoeken moeten minimaal 10 dagen zitten en minimaal een maand tussen het eerste en laatste bezoek.

TORENVALK

Voor sperwer zijn in de periode 1 maart tot 15 juli drie veldbezoeken overdag benodigd. Tussen de bezoeken moeten minimaal 10 dagen zitten en minimaal een maand tussen het eerste en laatste bezoek.

De inventarisatiemethode is overeenkomstig de methode die opgesteld zijn door SOVON Vogelonderzoek Nederland.

Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten en functioneel leefgebied van de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk heeft plaatsgevonden door middels van zeven bezoekronden. Gedurende de bezoeken is het plangebied onderzocht op nesten en functioneel leefgebied van de betreffende soorten.

De onderzoeken zijn uitgevoerd met behulp van een verrekijker, warmtebeeldcamera (Hikmicro FH35 en FH25).
Het onderzoek naar Buizerd, Havik, Torenvalk en Sperwer heeft op de volgende data en bij de onderstaande weersomstandigheden plaatsgevonden:

Onderzoeker	Soort	Functie	Datum	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur	Bewolking	Windrichting	Windkracht	Neerslag
J. van Kruiningen	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	25/02/2025	07:34	07:30	10:00	3	bewolkt	ZO	6 knopen	geen
P.J. Sinke	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	05/03/2025	07:17	06:45	09:00	min 2	onbewolkt	ZZW	2 knopen	geen
J. van Kruiningen	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	09/04/2025	06:56	05:45	09:00	5	licht bewolkt	NNO	8 knopen	geen
P.J. Sinke en J. van Kruiningen	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	22/05/2025	21.39	20.30	23.45	22	bewolkt	NNW	6 knopen	geen
P.J. Sinke	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	02/06/2025	05:25	08:00	12:30	20	licht bewolkt	ZW	10 knopen	geen
P.J. Sinke	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	26/06/2025	22:04	18:00	21:00	23	onbewolkt	WZW	12 knopen	geen
P.J. Sinke	Roofvogels	nestlocaties, rustlocaties en functioneel leefgebied	05/07/2025	05:28	05:30	07:00	15	zwaar bewolkt	ZZW	4 knopen	geen

Tabel 1: Overzicht gegevens veldonderzoeken jaarrond beschermde nesten en functioneel leefgebied roofvogels.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN VELDONDERZOEK

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

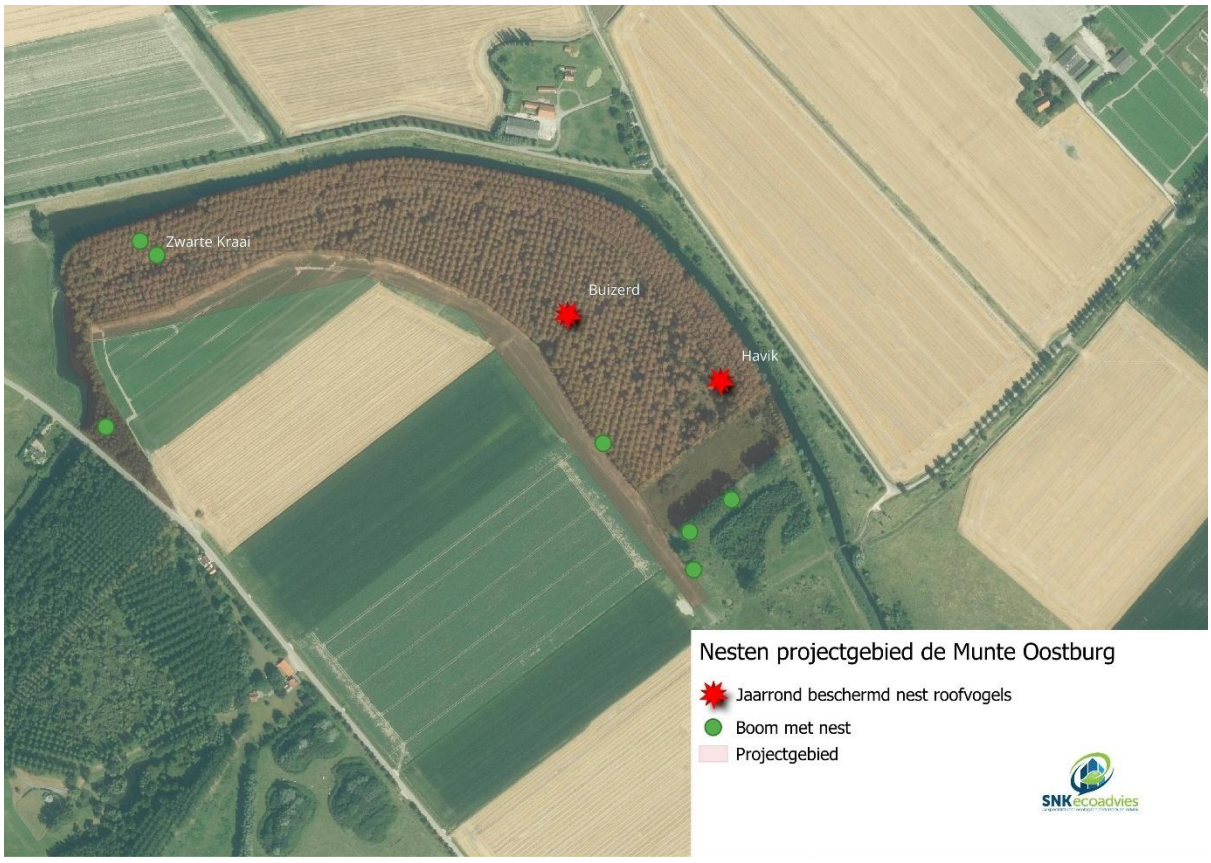
5.1 JAARROND BESCHERMDE NESTEN

In de periode 25 februari tot 15 juli 2025 is op negen momenten veldonderzoek uitgevoerd binnen en in de directe omgeving van het projectgebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van Sovon en kennisdocumenten BIJ12.
Tijdens het veldonderzoek is specifiek gekeken naar de functies die de Buizerd, Havik, Sperwer en Torenvalk.
Betreft onderzoek naar de volgende functies:

1. Nestlocaties;
2. Functioneel leefgebied;

5.1.1 RESULTATEN

Tijdens de veldonderzoeken zijn 9 nesten waargenomen binnen en in de directe omgeving van het projectgebied. Twee van deze nesten zijn in gebruik als jaarrond beschermd nest. Eén nest is in gebruik geweest door de Zwarte kraai. Andere nesten zijn in 2025 niet in gebruik geweest. Een overzicht van de waargenomen nesten is opgenomen in kaart 4. In de volgende hoofdstukken worden de resultaten per diersoort beschreven.

Kaart 4: Overzicht waargenomen nesten binnen het projectgebied.

5.1.2 NESTEN BUIZERD

Tijdens de veldonderzoeken is één jaarrond beschermd nest aangetroffen van de Buizerd. Paren hebben in veel gevallen meerdere nesten in een territorium en switchen van jaar op jaar, maar lapt ook oude nesten van andere roofvogels op. De Buizerd broedt het liefst in kruinen van hoge bomen, vaak tegen de rand van het bos. Het nest is waargenomen in het middengedeelte van het relatief open bos, in een vrij kleine Populier. De locatie van het Buizerdnest is weergegeven in kaart 4.

Tijdens het onderzoek is in februari baltsgedrag van twee Buizerds binnen en in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Tijdens alle veldonderzoeken zijn eveneens roepende buizerds waargenomen in de omgeving van de nestlocatie. Deze locatie is ook in gebruik als rustplaats. Gedurende de periode april tot juli zijn er nestactiviteiten waargenomen in en in de directe omgeving van het nest. In juli zijn er twee uitgevlogen jonge Buizerds waargenomen middels een struikrover voorzien van camera die in de omgeving van het nest is geplaatst.

In de directe omgeving zijn meerdere potentieel geschikte of eerder gebruikte nesten van de Buizerd aanwezig. In de hoge populieren aan de Oostzijde van het projectgebied zijn meerdere nesten aanwezig. De Buizerds zijn ook diverse malen rondom deze locatie waargenomen en gebruiken deze locatie eveneens als rustplaats.

Tijdens alle veldonderzoeken is waargenomen dat de Buizerds het aangrenzende akkerbouwgebied gebruiken als foerageergebied. In de akkerbouwpercelen zijn veel muizenholen waargenomen. Dit betekent dat er voedselaanbod in de directe omgeving aanwezig is en de aangrenzende akkerbouwpercelen een gunstig foerageergebied is.

Op basis van de uitgevoerde veldonderzoeken kan worden bevestigd dat het aangetroffen nest een functie heeft als nestlocatie van de Buizerd. In onderstaande foto's 2 t/m 4 zijn foto's van het nest, en waargenomen buizerds toegevoegd.

Foto 2: Twee Buizerds bij een Struikrover in de nabijheid van de nestlocatie.

Foto 3: Buizerd nest in Populier.

Foto 4: Buizerd nest van dichtbij.

5.1.3 NESTEN HAVIK

Tijdens de veldonderzoeken is één jaarrond beschermd nest aangetroffen van de Havik. De Havik zijn honkvaste vogels. Ze maken een groot nest van takken hoog in een boom. De 'home range', te omschrijven als het gebied waarin voedsel wordt gezocht, is honderden hectaren groot. Nesten worden vaak gevonden op rustige en relatief afgelegen plaatsen met weinig verstoring. Het nest is waargenomen in het achterste gedeelte van het bos in een Populier. De locatie van het Haviksnest is weergegeven in kaart 4. Het betreft de meest rustige en afgelegen locatie in het Populierenbos.

Tijdens vijf van de zeven veldonderzoeken is een roepende Havik gehoord en vliegend waargenomen. Het is een lange tijd onduidelijk geweest of het nest in gebruik was als nestlocatie. In het begin van juni is de Havik op het nest waargenomen. Half juni zijn poepsporen rond het nest waargenomen wat duidt op jongen op het nest. Begin juli is tijdens een vroeg ochtendronde een roepend Haviksjong onder de nestboom aangetroffen. Ook is diverse malen de vrouwtjes Havik in de directe omgeving van het nest waargenomen en gehoord.

Binnen het projectgebied zijn meerdere plukplaatsen waargenomen van de Havik. Dit duidt erop dat het bosgebied en de directe omgeving van het projectgebied in gebruik is als jachtgebied voor de Havik.

Tijdens het veldonderzoek is diverse malen de Havik rustend waargenomen in de hoge populieren aan de Oostzijde van het projectgebied. In tegenstelling tot de Buizerd, is de Havik diverse malen aangetroffen in de Noordelijke bomen van deze populierenrij. De Buizerd zat veelal aan de zuidzijde.

Op basis van de uitgevoerde veldonderzoeken kan worden bevestigd dat het aangetroffen nest een functie heeft als nestlocatie van de Havik. In onderstaande foto’s 5 t/m 9 zijn foto’s van het nest, en waargenomen Havik toegevoegd.

Foto 5: Poepsporen rond nestboom van de Havik.

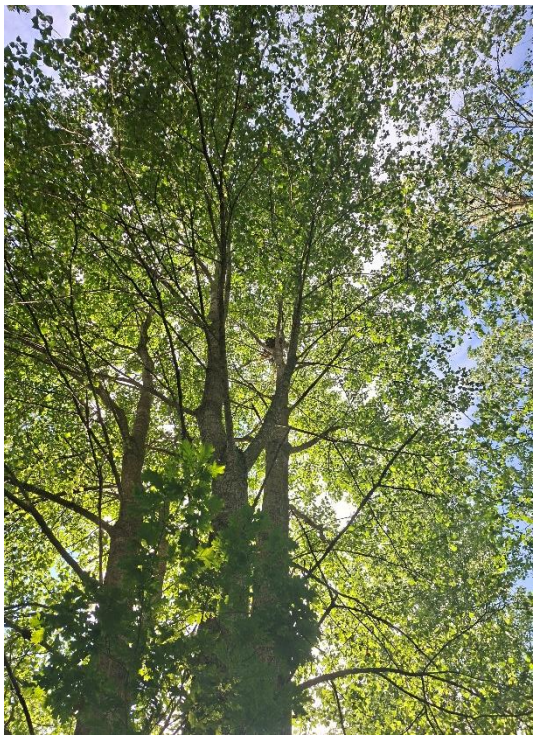

Foto 6: Nest van de Havik in een Populier.

Foto 7: Middels een wildcamera vastgelegde opname van de Havik op korte afstand van de nestboom.

Foto 8: Jonge Havik op een tak nabij de nestboom.

Foto 9: Vermoedelijke plukplaats van de Havik.

5.1.4 FUNCTIONEEL LEEFGEBIED BUIZERD EN HAVIK

In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort.

De functionele leefomgeving van een nest en van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Een nest kan alleen dan succesvol functioneren als zodanig, als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Het hele proces van paren, eieren leggen tot en met het opgroeien van de jongen moet er plaats kunnen vinden.

De functionele leefomgeving van een nest bestaat idealiter uit de volgende onderdelen:

- Afwisselende landschappen, met bomen, bosjes en open stukken. In dichte bossen zijn de dichtheden aan buizerds laag.
- Grote, dikke bomen die stevig genoeg zijn om het nest te kunnen dragen.
- Open gebieden waar gejaagd kan worden en genoeg voedsel te vinden is binnen een straal van enkele kilometers van het nest.
- Rustige, bomenrijke omgeving.

Dit alles moet dichtbij elkaar liggen, bij voorkeur binnen enkele kilometers rond de plek waar gebroed wordt. De percelen binnen dit territorium die niet of nauwelijks worden gebruikt, horen niet tot de functionele leefomgeving, onder andere omdat er geen of weinig voedsel is.

Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

Tijdens alle veldonderzoeken is de Buizerd in of in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen. De Havik is tijdens vijf van de zeven veldonderzoeken in of in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen.

Binnen het projectgebied wordt het terrein door de Buizerd gebruikt als nest- en rustlocatie. De directe omgeving van het projectgebied is in gebruik als jachtgebied van de Buizerd. De Havik maakt van het projectgebied gebruik als nestlocatie, rustlocatie en jachtgebied. Ook de directe omgeving van het projectgebied is geschikt voor de Havik als jachtgebied. Ook zijn broedgevallen van zowel de Havik als de Buizerd binnen het projectgebied vastgesteld.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat het projectgebied onderdeel is van het functioneel leefgebied van de Buizerd en de Havik. De Sperwer en de Torenvalk komen binnen het projectgebied niet voor. Het projectgebied is geen onderdeel van het functioneel leefgebied van de Sperwer en Torenvalk.

5.1.5 NESTEN EN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED SPERWER

Tijdens de veldondezoeken is de Sperwer niet waargenomen. De Sperwer bouwt jaarlijks een nest, waardoor in lang bezette territoria veel oude nesten zijn. Nest is vaak dicht tegen de stam in dicht jong bos met naaldbomen. Het projectgebied is niet optimaal geschikt als nestlocatie voor de Sperwer omdat het populierenbos vrij open is. Echter kan dit niet op voorhand worden uitgesloten. Gedurende de veldonderzoeken is dan ook specifiek onderzocht of de aanwezige nesten in gebruik zijn door de Sperwer. Tijdens deze nestinspecties zijn geen nesten van de Sperwer aangetroffen. Bekend is dat de Havik de grootste concurrent is van de Sperwer en een mogelijk reden is voor de landelijke achteruitgang van deze soort. Op basis van de veldonderzoeken kan worden geconcludeert dat het binnen het projectgebied geen nesten aanwezig zijn van de Sperwer. Gezien de Havik binnen het projectgebied aanwezig is, er geen Sperwers tijdens het veldonderzoek zijn waargenomen en geen bezette nesten zijn aangetroffen en de nesten die aanwezig zijn beperkt geschikt zijn voor de Sperwer, kan op basis van de veldonderzoeken geconcludeerd worden dat de Sperwer geen nestlocatie heeft binnen het projectgebied en het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de Sperwer.

5.1.6 NESTEN EN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED TORENVALK

Tijdens de veldondezoeken is de Torenvalk diverse malen waargenomen in de directe omgeving van het projectgebied. De Torenvalk is uitsluitend foeragerend waargenomen op de aangrenzende akkers. De Torenvalk broedt in nestkasten, solitaire bomen en aan de rand van bos en bosjes. De Torenvalk bouwt zelf geen nest, maar broedt vaak in een oud kraaiennest. Binnen het projectgebied zijn divers oude kraaiennesten aawezig. Gedurende de veldonderzoeken is specifiek onderzocht of de aanwezige nesten in gebruik zijn door de Torenvalk. Tijdens deze nestinspecties zijn geen nesten van de Torenvalk aangetroffen. Op basis van de veldonderzoeken kan worden geconcludeert dat het binnen het projectgebied geen nesten aanwezig zijn van de Torenvalk. Ook is het projectgebied geen onderdeel van functioneel leefgebied van de Torenvalk, gezien geen geschikt foerageergebied binnen het projectgebied aanwezig is.

5.1.7 OVERIGE WAARNEMINGEN.

Tijdens de veldonderzoeken is één bezet nest waargenomen in het zuidwestelijke gedeelte van het bos. Het bezette nest was in gebruik door een koppel van de zwarte kraai met jongen. De zwarte kraai betreft een soort met een gunstige staat van instandhouding zonder zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming. Zwarte kraaien zijn prima in staat om jaarlijks een nest te bouwen. Het vernielen van het nest buiten het broedseizoen leidt dan ook niet tot een overtreding van de Omgevingswet. Wel is het noodzakelijk om effecten op de Zwarte kraai te voorkomen. De werkzaamheden dienen dan ook uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen 15 maart – 1 augustus. Hierdoor wordt voorkomen dat de Zwarte kraai wordt gedood. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Foto 10: Nestlocatie van Zwarte kraai met jong op nest.

5.1.8 EFFECTBEOORDELING ROOFVOGELS

Van de broedvogels die tijdens het nader onderzoek zijn vastgesteld, genieten nesten van de Buizerd en de Havik een jaarronde bescherming. De verwachting is dat de vastgestelde nestlocaties elk jaar worden bezet. Daarnaast worden vaste rustplaatsen van de Buizerd en de Havik vernield.
Werkzaamheden en activiteiten die leiden tot het verlies van de nestplaatsfunctie en rustplaatsen, zijn vergunning plichtig. Dat betekent dat het verboden is om opzettelijk in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen te vernielen, te beschadigen of weg te nemen, maar dat het (opzettelijk) storen van deze vogels mag, mits dat geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de soort. De Staat van Instandhouding van de Havik en de Buizerd als broedvogel in Nederland is gunstig. Het opzettelijk storen van de Buizerd en de Havik zal naar geen effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding.
De voorgenomen werkzaamheden zal wel leiden tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Buizerd en de Havik. Broedlocaties worden namelijk vernield waardoor het projectgebied ongeschikt wordt voor deze soorten.

Door de voorgenomen werkzaamheden wordt één nest van de Buizerd en één nest van de Havik vernield en wordt de functionele leefomgeving waaronder het foerageergebied van de zowel de Buizerd als de Havik aangetast.

Dit een overtreding van artikel 11.37 lid b en d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Een vergunning voor het opzettelijk beschadigen en vernielen van het nest van de Buizerd en de Havik en hun rustplaatsen is dan ook noodzakelijk.

Effecten op overige roofvogels waaronder de Sperwer en de Torenvalk worden niet verwacht gezien er geen jaarrond beschermde nesten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn en het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de Sperwer en de Torenvalk. Aanvullende maatregelen voor deze soorten zijn niet noodzakelijk.

6. CONCLUSIES, AANBEVELINGEN EN VERVOLGSTAPPEN

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen en vervolgstappen opgenomen die uit de resultaten van de veldbezoeken voortvloeien.

6.1 JAARROND BESCHERMDE NESTEN EN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

Door de werkzaamheden is het mogelijk dat een jaarrond beschermde nest van de Buizer de Havik wordt beschadigd en vernield en de functionele leefomgeving van de Buizerd en de Havik worden aangetast. Dit een overtreding van artikel 11.37 lid 1 onder b en d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Een vergunning voor het opzettelijk verstoren en beschadigen van nesten van de Buizerd en de Havik en het aantasten van de functionele leefomgeving is dan noodzakelijk.

Het opzettelijk beschadigen of vernielen van jaarrond beschermde nesten van de Buizerd en de Havik is een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.37 lid 1 onder b en d. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren. Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:

- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74J lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende nestlocaties gecompenseerd worden;
- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt.

Effecten op overige roofvogels waaronder de Sperwer en de Torenvalk worden niet verwacht gezien er geen jaarrond beschermde nesten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

BRONNEN

- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- Kennisdocument Buizerd Buteo buteo Versie 1.0, juli 2017
- SNKecoadvies 2025, Quickscan flora & fauna de Munte Oostburg Rapportnummer: 2025-00081
- NDFF-verspreidingsatlas
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Waarneming.nl
- Juridisch Kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Versie 1.0, juli 2017
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zeeland.nl

Bijlage 6: Quickscan Turkey en Ponte

QUICKSCAN FLORA & FAUNA

De Passageule

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies B.V.
ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00080

SNKecoadvies
Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland

Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V.

Rapportnummer: 2025-00080
Versienummer: 1

Status: Concept

Datum: 27 juni 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
Dhr. J. Davids

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

SNKecoadvies B.V.

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL86790036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdijk

www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl

+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en onderzoek 5

1.1 Aanleiding 5

1.2 Doel en centrale vraag 6

1.3 Criteria 6

1.4 Methode 6

1.4.1 Reikwijdte 6

1.4.1.2 Soortbescherming 6

1.4.1.3 Gebiedsbescherming 7

1.4.1.4 Houtopstanden 7

1.4.1.5 Provinciaal en gemeentelijk beleid 7

1.4.1.6 Toetsing 7

1.4.2 Bureau onderzoek 7

1.4.3 Veldonderzoek 7

1.4.4 Effectenbeoordeling 8

2. Projectgebied en werkzaamheden 9

2.1 Huidige situatie 9

2.2 Toekomstige situatie 11

2.3 Werkzaamheden en planning 11

2.3.1 Aanplant bos / struweel 11

2.3.2 Ontwikkelen van Kruiden- en Faunarijk grasland 11

2.3.3 Verstoringsfactoren 11

3.0 Aanwezigheid en effectenbeoordeling 12

3.1 Beschermde natuurgebieden 12

3.1.1 Natura 2000 gebieden 12

3.1.2 Effecttoetsing Natura 2000-gebieden 13

3.1.3 Natuurnetwerk Zeeland 14

3.1.4 Effecttoetsing Natuurnetwerk Zeeland 15

3.2 Beschermde soorten 16

3.3 Algemene zorgplicht 18

3.3.1 Dieren 18

3.3.2 Planten 18

3.4 Specifieke zorgplicht 19

3.4.1 Bureau- en veldonderzoek 19

3.5 Houtopstanden 22

3.5.1 Regels houtopstanden 22

3.5.3 specifieke zorgplicht 22

3.5.4 Uitzonderingen en specifieke regels: 22

3.5.5 Effecttoetsing Houtopstanden 23

4.0 Conclusie 23

4.1 Gebiedsbescherming 23

Natura 2000 23

4.2 Soortbescherming 23
Vogels zonder jaarrond beschermd nest: 23
Grondgebonden Zoogdieren 23
Rode lijst soorten 23
4.3 Houtopstanden 24
4.4 Nader onderzoek zijn nodig voor de volgende soorten 24
5. Maatregelen 25
5.1 Maatregelen beschermde soorten 25
5.1.1 Vogels zonder jaarrond beschermd nest 25
5.2 zorgplicht maatregelen 25
5.2.1 Algemene maatregelen mobiele soorten 25
5.2.2 Maatregelen Amfibieën 26
5.2.3 Maatregelen Libellen 26
5.2.4 Maatregelen Specifieke zorgplicht 26
Maatregel 1: 26
5.3 Wat te doen bij een wijziging van de ontwikkeling of bij het afwijken van het advies? 27
Andere beschermde soorten aangetroffen? 27
Bronnen: 28
Bijlage 1 Tabel uitgesloten soorten 30
Bijlage 2 Wettelijk kader Omgevingswet Natuur 32
Omgevingswet 32
Zorgplicht 32
Gebiedsbescherming 33
Soortenbescherming 34
Vergunning en vrijstelling 35
Gedragscode 35
Natuurnetwerk Nederland (NNN) 35
Houtopstanden 36
Bijlage 3 Beschermde Soorten 37
Bijlage 4 Vrijgestelde Soorten 40
Bijlage 5 Fotoblad 41

1. AANLEIDING EN ONDERZOEK

1.1 AANLEIDING

In west Zeeuws-Vlaanderen, ten zuiden van Oostburg in de gemeente Sluis liggen diverse percelen grasland langs de 'linie van Passageule'. Enkele percelen kadastraal bekend onder gemeente Oostburg, sectie G, nummer 1015 en 548 zijn recent verworven door Provincie Zeeland. De percelen zijn opgenomen als 'nieuwe natuur' in het natuurbeheerplan/Natuur Netwerk Zeeland. De percelen sluiten aan op bestaande natuurgebieden van de 'linie van Passageule' en zullen ingericht worden met een afwisseling van struweel en realisatie kruiden- en faunarijk grasland. Ook vindt enige boscompensatie plaats i.v.m. de voorgenomen bomenkap in het nabijgelegen gebied 'De Munte'. Momenteel bestaan deze percelen uit ingezaaid grasland met Klaver, Raaigras en Luzerne. Dit beheertype sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

Er is nog niet beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde soorten die aanwezig zijn in en nabij het projectgebied. In deze quickscan wordt daarom onderzocht welke beschermde soorten er in en nabij het projectgebied aanwezig zijn en of deze soorten mogelijk negatieve effecten ondervinden. Daarnaast wordt onderzocht of het treffen van mitigerende maatregelen voldoende is om deze effecten te beperken en er geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden.

Om dit vast te stellen is een bureauonderzoek en een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog. Tijdens het veldonderzoek zijn de resultaten van het bureauonderzoek gecontroleerd en waar nodig aangevuld op basis van waarnemingen in het veld. Als na het onderzoek wordt verwacht dat de voorgenomen activiteit/ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor van nature in het wild levende dieren, kan de ontwikkeling vanuit de ecologie zonder beperkingen doorgang vinden.
Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden, dienen beschermende maatregelen, aanvullend onderzoek en/of aanvullende toetsingen uitgevoerd te worden. Beschermende maatregelen en/of advies voor aanvullende onderzoeken en toetsingen zijn in dit rapport opgenomen ingeval dit van toepassing is. Kunnen effecten door het treffen van beschermende maatregelen niet worden voorkomen of worden uitgesloten, dan dient men een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit of Natura 2000- activiteit aan te vragen voor de Omgevingswet. Voorgenomen activiteiten en werkzaamheden kunnen in veel gevallen nog steeds plaatsvinden na het verkrijgen van een vergunning.

De opdrachtgever is voornemens diverse activiteiten uit te voeren waaronder het aanplanten van een gedeelte met struiken en bosschages en om te vormen naar beheertype N14.03 Haagbeuken-essenbos en enkele gedeelten van de beschreven percelen om te vormen naar beheertype N12.02 kruiden- en faunarijk grasland. In paragraaf 2.2 is meer informatie opgenomen over deze activiteiten en de locatie. De voorgenomen flora-en-fauna-activiteiten en/ of Natura 2000-activiteiten kunnen leiden tot schadelijke handelingen onder de Omgevingswet. Om de uitvoerbaarheid van de voorgenomen activiteiten te toetsen, is het nodig om te bepalen of er effecten op beschermde soorten of gebieden kunnen optreden. Dit is een wettelijke verplichting van de initiatiefnemer bij deze activiteiten. Dit rapport geeft invulling aan deze verplichting.

1.2 DOEL EN CENTRALE VRAAG

In dit rapport wordt een voorgenomen activiteit/ werkzaamheid getoetst aan de Omgevingswet. Zo kan bepaald worden of maatregelen nodig zijn en/of nader onderzoek noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden volgende hoofdvragen beantwoord:

1. **Is de voorgenomen activiteit/ ontwikkeling in strijd met de regels gesteld m.b.t. flora- en faunactiviteiten in de Omgevingswet?**
2. **Welke vervolgstappen, vervolgonderzoeken of mitigerende maatregelen moeten worden genomen voor er met de uitvoering gestart kan worden?**

Om antwoord te geven op deze hoofdvraag worden middels uitwerking van onderstaande deelvragen tot een antwoord gekomen:

Onderdeel gebiedsbescherming

- Zijn er negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden?
- Zijn er vervolgstappen nodig voor Natura 2000- of NNN-gebieden?

Onderdeel Soortenbescherming

- Zijn beschermde soorten onder de Omgevingswet aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten?
- Worden schadelijke handelingen verwacht die leiden tot conflicten met de artikelen 11.37 1a, b, d of 11.46 1a,b,d,e 11.54 1a en b en c van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en/of Jaarrond beschermde nesten en/of soorten van de Rode Lijst?
- Kunnen negatieve effecten voorkomen worden óf wordt nader onderzoek of een vergunning noodzakelijk geacht?

Onderdeel Houtopstanden

- Zijn er negatieve effecten te verwachten op Houtopstanden en leiden die tot conflicten met de artikelen opgenomen in § 11.3.2. Houtopstanden, hout en houtproducten van het Bal?

1.3 CRITERIA

Op dit onderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door een deskundig gediplomeerd ecoloog met een mbo en hbo opleiding op ecologisch gebied, bos- en natuurbeheer en / of natuur en landschapstechniek.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. SNKecoadvies B.V. verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek.
- Het onderzoek is maximaal drie jaar geldig na de opleverdatum of zolang dit realistisch is, gezien de ecologie van betreffende soorten.

1.4 METHODE

Dit onderzoek bestaat uit een bureau onderzoek, een veldonderzoek op locatie en een toetsing aan de Omgevingswet. Daarna volgen de conclusie en de aanbevelingen.

1.4.1 REIKWIJDTE

Onderstaand is beschreven aan welke wetten, artikelen en aan welk beleid de voorgenomen activiteiten worden getoetst in dit rapport. Er wordt niet getoetst op stikstofdepositie, maar verstrekken we wel de benodigde informatie om de voorgenomen activiteit te kunnen vervolgen.

1.4.1.2 SOORTBESCHERMING

Er wordt getoetst aan de volgende artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en rijksbeleid:

- 11.37 Vogelrichtlijn
- 11.46 Habitatrichtlijn
- 11.54 Andere soorten
- 11.27 Specifieke zorgplicht en rode lijst soorten

Ook wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de algemene zorgplicht, zoals geformuleerd in Afdeling 1.3 Omgevingswet 'Zorg voor de fysieke leefomgeving'.

1.4.1.3 GEBIEDSBESCHERMING

Voor gebiedsbescherming wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de Omgevingswet:

- Natura 2000-gebieden: afdeling 1.3 (algemene zorgplicht) en artikel 11.6 (specifieke zorgplicht),
- met uitzondering van stikstofdepositie en aeriuscalculatie: artikel 4.15 en 6.15 uit de Omgevingsregeling.
- Natuurnetwerk Nederland: artikel 7.8 uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en Omgevingsverordening artikel 7.7, 2e lid Bkl.
- Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen: artikel 11.6 en 2.44 lid 5 uit het Bal.

1.4.1.4 HOUTOPSTANDEN

- Voor houtopstanden wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de omgevingswet:
  § 11.3.2. Houtopstanden, hout en houtproducten van het Besluit activiteiten leefomgeving en paragraaf 2.11.3 plicht tot herbeplanting van de omgevingsverordening Zeeland.

1.4.1.5 PROVINCIAAL EN GEMEENTELIJK BELEID

Aan overige beleidsgebieden wordt in principe niet getoetst.

1.4.1.6 TOETSING

Indien uit de toetsing naar voren komt dat er mogelijk sprake is van een schadelijke handeling, dan is veelal vervolgonderzoek benodigd. Hierbij valt te denken aan een nader onderzoek (soortbescherming), een NNN-toetsing of Voortoets Natura 2000 (gebiedsbescherming). Deze nadere onderzoeken zijn een vervolg op dit onderzoek.

1.4.2 BUREAU ONDERZOEK

Als eerste wordt het bureau onderzoek uitgevoerd. Hieruit volgt een lijst met soorten die in de omgeving aanwezig zijn of voor kunnen komen. Deze lijst is opgenomen in tabel 3 bureau- en veldonderzoek.

De lijst is samengesteld uit soorten die naar voren komen uit een analyse van het Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en die op basis van het veldonderzoek zijn aangetroffen. Er wordt gekozen voor een tijdreeks van vijf jaar. In dit geval de periode 2019-2024. Alle waarnemingen van soorten waarvan het aannemelijk is dat deze gezien hun gedrag en functionaliteit van de leefomgeving voor betreffende soort aanwezig kunnen zijn binnen het projectgebied worden bekeken en beoordeeld.

Ook soorten die op basis van verspreiding niet uit te sluiten zijn worden bekeken en beoordeeld. Het gaat hier om zeer mobiele soorten, die vrij algemeen voorkomen of soorten waarvan vestiging in de nabije toekomst verwacht worden.

Het bureau onderzoek is uitgevoerd op maandag 2 juni 2025. Het bureau onderzoek is uitgevoerd door een deskundig en gediplomeerd ecoloog, dhr. ing. P.J. Sinke.

1.4.3 VELDONDERZOEK

Na het bureau onderzoek wordt een veldonderzoek uitgevoerd. Dit veldonderzoek wordt uitgevoerd door een deskundig ecoloog. De ecoloog onderzoekt of er een geschikte biotoop aanwezig is voor beschermde soorten op grond van de Omgevingswet. In dit veldonderzoek wordt de potentie bepaald van aanwezige beschermde soorten. Het is geen onderzoek naar de daadwerkelijke aanwezigheid van soorten.

De beoordeling wordt verricht aan de hand van een lijst met alle beschermde soorten en niet alleen soorten die voortkomen uit het bureau onderzoek. In veel gevallen komen er binnen het projectgebied soorten voor die niet uit het bureau onderzoek naar voren komen. De beoordeling van de biotopen wordt uitgevoerd op basis van de kennis van de ecoloog, aangevuld met een literatuurstudie. Daarnaast wordt gezocht naar individuen, sporen of verblijfplaatsen van beschermde soorten. Denk hierbij aan uitwerpselen, pootafdrukken, nesten, braakballen etc. Aangetroffen geschikte biotopen, individuen, sporen en verblijfplaatsen worden in het veld door de ecoloog geregistreerd.

Als er in het veld een geschikte biotoop is gevonden van een bepaalde soort, maar niet zeker is of deze soort op de betreffende locatie voorkomt, dan wordt vastgesteld of de soort wel of niet in het projectgebied voor kan komen door te kijken naar de mate waarin een soort op deze locatie is onderzocht, de verspreiding en mogelijke aanwezigheid van obstakels / belemmeringen voor vestiging van de beschermde soort. Het uitsluiten van soorten wordt beargumenteerd in hoofdstuk 3 en bijlage 1.

Het veldonderzoek is uitgevoerd op woensdag 4 juni 2025. Het veldonderzoek is uitgevoerd door een deskundig en gediplomeerd ecoloog, dhr. ing. P.J. Sinke. Tijdens het veldonderzoek op woensdag 4 juni 2025 was het droog, licht bewolk, circa 20 graden, en stond een harde wind 6 bft uit het Zuidwesten. De weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek zijn niet van invloed op de potentiebepaling. Wel kunnen de weersomstandigheden van invloed zijn op de aangetroffen soorten. De potentiebepaling blijft daardoor leidend.

1.4.4 EFFECTENBEOORDELING

Wanneer alle informatie over soorten en gebieden is verzameld wordt getoetst aan de Omgevingswet. Dit wordt gedaan door een effectenbeoordeling op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek en het veldonderzoek in combinatie met de kennis van de ecologisch deskundige van de werkzaamheden op mogelijk aanwezige soorten en gebieden in relatie tot de voorgenomen activiteiten / werkzaamheden. Op basis van de resultaten uit deze toetsing worden aanbevelingen gedaan. Hieruit volgt of er wel/geen negatieve effecten verwacht worden en of het treffen van maatregelen/het aanvragen van een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Dit rapport is opgesteld om aan wettelijke vereisten uit de Omgevingswet te voldoen. Er kunnen zich ook situaties voordoen dat ook niet beschermde natuurwaarden waardevol zijn om te behouden. Is dat bij een activiteit of ontwikkeling het geval, dan worden bovenwettelijke maatregelen in de rapportage benoemd. Op deze wijze kunnen ecologische kansen in het projectgebied worden verhoogd.

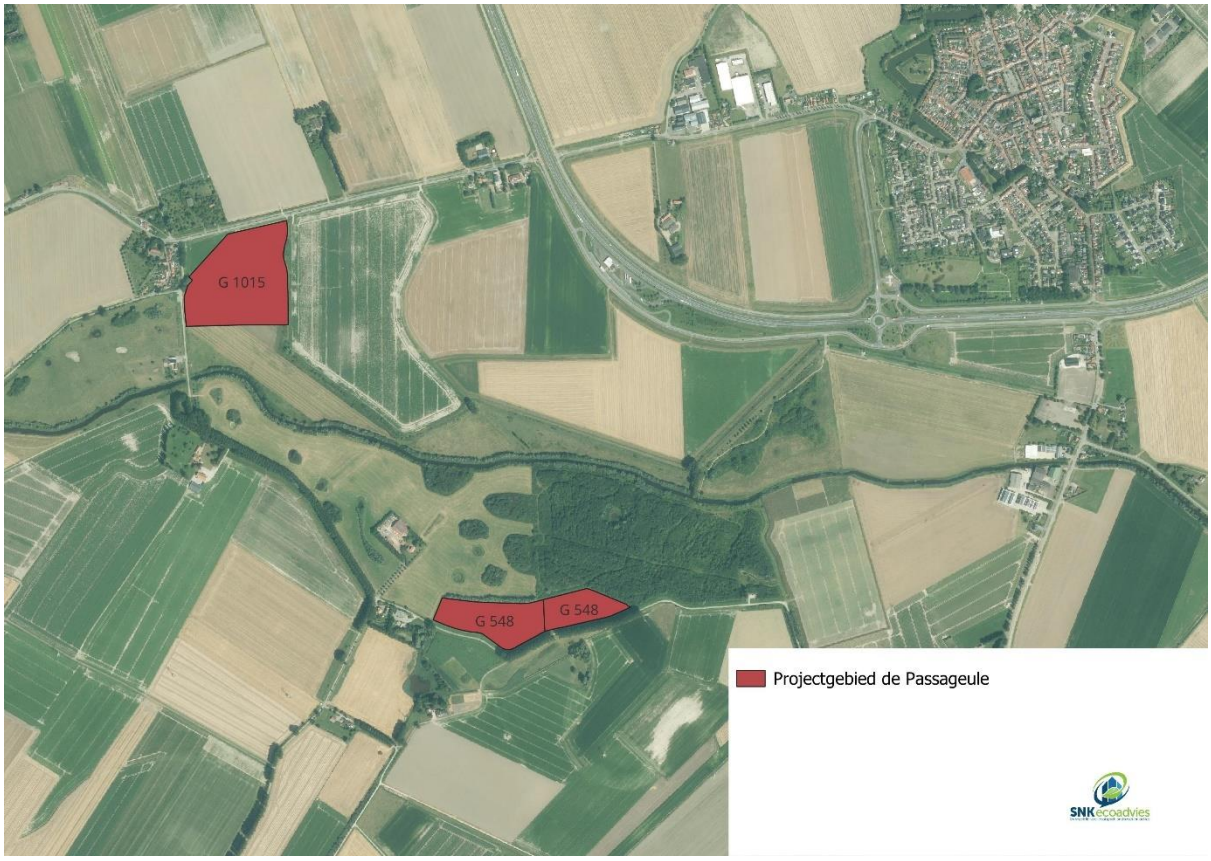
2. PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

In dit hoofdstuk wordt het projectgebied beschreven en wat de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied zijn.

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied bestaat uit twee verschillende kadastrale percelen ten zuidoosten van Oostburg in de gemeente Sluis. Het perceel kadastraal bekend gemeente Oostburg, sectie G, nummer 1015 en 548 betreffen twee percelen agrarisch bouwland. De percelen grenzen aan het natuurgebied de Passageule en is opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Het perceel G 1015 is 6,63 hectare groot. En het perceel G 548 is 4,53 ha. groot. Beide percelen bestaan momenteel uit ingezaaid grasland. Op perceel G 1015 bestaat het grasland uit de soorten waaronder Ridderzuring, Luzerne, Rode klaver, Kruipende boterbloem, Smeerwortel, Paardenbloem, Smalle weegbree, Klein streepzaad, Speerdistel, Gewoon Biggekruid, Grote brandnetel, Gewone berenklauw, Jacobskruiskruid, Knoopkruid, Vogelwikke, Groot kaasjeskruid, Kleine ooievaarsbek, Krulzuring, Grote weegbree, Oranje havikskruid, Gewone hopklaver, Gestreepte witbol, Echte kamille en Klavervreter. Het perceel grenst ten noorden aan de Turkijeweg en ten Westen aan de Oudemansdijk en het Passageule gebied. Ten zuiden grenst het aan een landbouw bouwperceel. Ten oosten grenst het perceel aan een dijk met daarop wat struweel van o.a. vlier. Deze dijk is gedeeltelijk onderdeel van het projectgebied.

Perceel G 548 bestaat uit grasland met soorten Rode en Witte klaver, Raaigras Scherpe boterbloem, Hopklaver, Voederwikke, Krulzuring, Speerdistel, Canadese fijnstraal, Paardenbloem, Grote Weegbree, Akerwinde, Ridderzuring, Jacobskruiskruid, Heermoes, Margriet en Gewoon Biggenkruid. Langs de randen van het perceel is rondom een sloot aanwezig en grenst het perceel ten noorden aan het Passageule gebied met een rij Wilgen en ten zuiden aan de Oudemansdijk.

Kaart 1: overzicht projectgebied Boschkreek.

Foto 1: Overzicht huidige situatie perceel G 1015.

Foto 2: Overzicht huidige situatie perceel G 548.

In bijlage 5 zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van het veldonderzoek en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Initiatiefnemer is voornemens de voormalig agrarische percelen te ontwikkelen naar een Kruiden- en faunarijk grasland beheertype N12.02. Naast de ontwikkeling van grasland zullen diverse stukken worden aangeplant met struweel en bomen met als doel om Haagbeuken- essenbos beheertype N 14.03 te ontwikkelen. Er wordt gestreefd naar uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het gebied de Passageule en zijn een van de laatste percelen om betreffende gebied ten aanzien van de Natuurnetwerk ambities af te kunnen ronden. In kaart 2 zijn de maatregelen en de locatie van de voorgenomen maatregelen opgenomen. De exacte inrichting van de beide percelen is om het moment van opstellen van deze rapportage nog niet bekend.

Kaart nog invoegen na ontvangst inrichtingschets

Kaart 2: Overzicht voorgenomen inrichtingsmaatregelen perceel M1015 en G 548.

2.3 WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Het moment van uitvoering van de voorgenomen activiteiten is nog niet bekend. Afhankelijk van de uitkomsten van deze quickscan kan het zijn dat de eerste maatregelen in september 2025 starten en de aanplant in plantseizoen 2025-2026 worden uitgevoerd. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Aanplant van bos / struweel
2. Ontwikkelen van Kruiden- en Faunarijk grasland

2.3.1 AANPLANT BOS / STRUWEEL

Op de percelen G 1015 en G 548 zullen diverse opstanden van bomen en struiken worden aangeplant. De bossen zullen een geleidelijke overgang creëren van een open kreken landschap naar een meer verdicht landschap door struweel en daarachter hogere bebossing. De afwisseling in landschap biedt ruimte voor een grotere diversiteit o.a. voor struweelvogels en reeën etc. Er is nog geen definitief beplantingsplan beschikbaar. Op perceel G 1015 zal circa 50 % aan struweel en bos worden aangeplant. Op perceel G 548 circa 75 % van de oppervlakte. De initiatiefnemer heeft aangegeven inheems materiaal aan te planten met soorten van het typen Haagbeuken-essenbos. Aan de volgende soorten kan hierbij worden gedacht Haagbeuk, gewone Es, Esdoorn, Zomereik en Gladde Iep. Bij deze toetsing is er dan ook vanuit gegaan van een inrichting met bomen en struiken van inheems plantmateriaal. De aanplant zal in de winterperiode 2025 – 2026 worden uitgevoerd.

2.3.2 ONTWIKKELEN VAN KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op de percelen M1015 en G 548 zal naast bos- en struweelaanplant ook kruiden- en faunarijk grasland worden ontwikkeld. Om dit te ontwikkelen worden rondom de percelen rasters geplaatst zodat een extensieve begrazing kan plaatsvinden. (vraag: worden er rasters geplaatst?) Aanvullend beheer?

2.3.3 VERSTORINGSFACTOREN

De werkzaamheden veroorzaken op voorhand mogelijk verschillende typen verstoring, ook wel potentiële verstoringsfactoren genoemd. Een overzicht van de potentiële verstoringsfactoren is hieronder weergegeven op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde informatie. Op basis van deze informatie is te verwachten dat de storingsfactoren de volgende effecten sorteren op de omgeving.
Op basis van de aangeleverde informatie wordt uitgegaan van een redelijkerwijs te verwachten worstcasescenario. Er wordt verwacht dat bij de aanplant van bos / struweel en plaatsen van rasters er sterke trillingen en harde geluiden zullen ontstaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Ook wordt bij de uitvoering van de werkzaamheden verwacht dat er extra verlichting wordt gebruikt ten opzichte van de huidige situatie.

In hoofdstuk 3 wordt een effectenbeoordeling gemaakt en wordt bepaald of de relevante potentiële verstoringsfactoren negatieve effecten veroorzaken op beschermde soorten.

Hieronder zijn de mogelijke verstoringsfactoren op basis van de effectindicator soorten beschreven:

- verontreiniging
- verstoring door geluid
- verstoring door licht
- verstoring door trilling
- verstoring door beweging
- verstoring door mechanische effecten

3.0 AANWEZIGHEID EN EFFECTENBEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de quickscan besproken. Hieronder volgt een beschrijving van de aanwezigheid en de effectenbeoordeling van de activiteit / werkzaamheden op beschermde gebieden. Daarna volgt een beschrijving van de aanwezigheid van soorten per soortgroep. Per soortgroep worden achtereenvolgens de aanwezigheid in / nabij het projectgebied en de verwachtte effecten van de werkzaamheden beschreven.

3.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

In Europa is een netwerk van beschermde gebieden aanwezig. Dit zijn de Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn in Nederland gebieden aangewezen onder het Natuurnetwerk Nederland en als bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen. Deze gebieden zijn onder de Omgevingswet geschermd. In de volgende paragrafen zijn de afstanden en ligging ten opzichte van het projectgebied in beeld gebracht. De begrenzingen van beschermde gebieden worden geraadpleegd op de website van Provincies en het Rijk. In dit geval de website van de Provincie Zeeland. De effectbeoordeling voor Natura 2000-gebieden wordt verricht door gebruik te maken van de effectenindicator. In totaal worden hier 19 potentiële effecten onderscheiden, waaronder oppervlakteverlies, verzuring door stikstof uit de lucht, verstoring door licht, geluid en optische verstoring etc. Door de ecoloog zijn eerst de meest passende activiteiten gekozen waarna wordt beoordeeld of de effecten compleet zijn en of een effect relevant is voor de voorgenomen activiteiten. De informatie over de activiteit zijn aangeleverd door de opdrachtgever. Voor een toelichting op de verstoringsfactoren wordt verwezen naar de effectindicator.

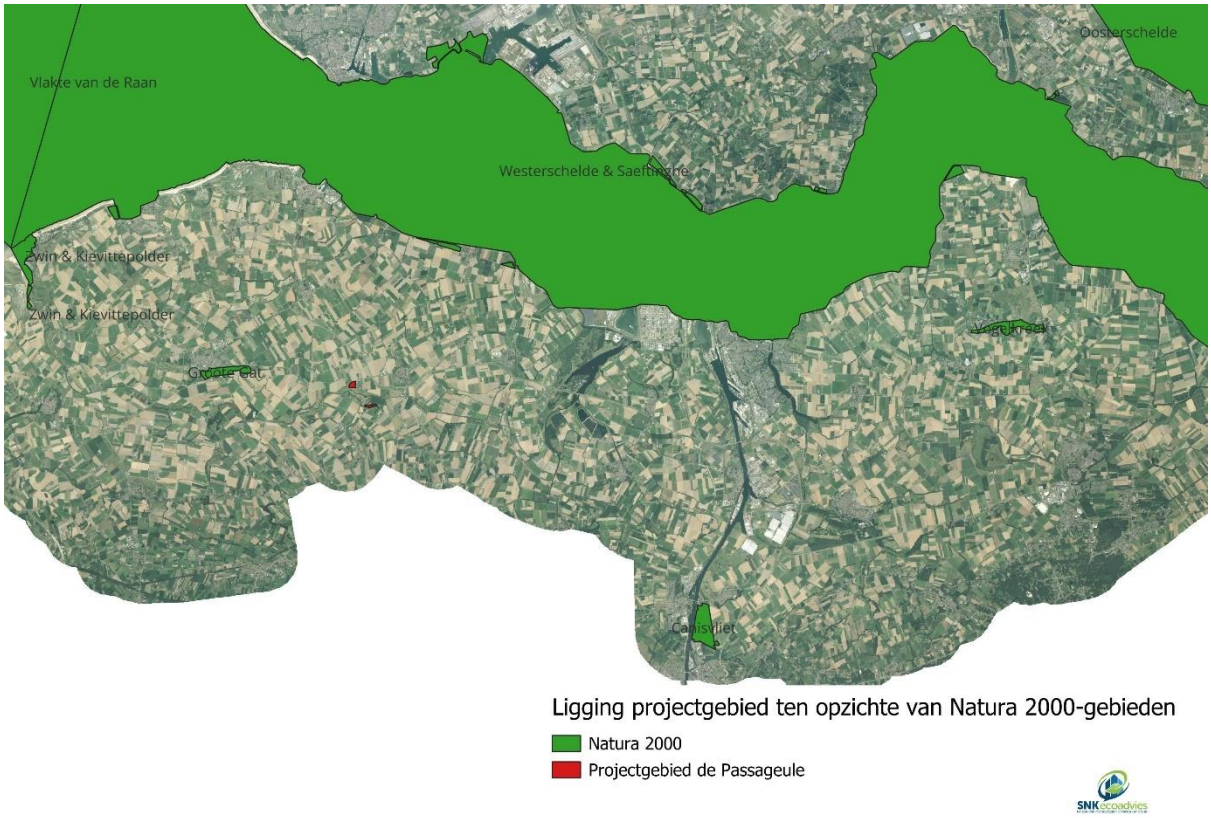
3.1.1 NATURA 2000 GEBIEDEN

In tabel 1. zijn de afstanden opgenomen van het projectgebied tot de beschermde Natura 2000- gebieden in de provincie Zeeland. In kaart 4 is de locatie van het projectgebied opgenomen ten opzichte van beschermde Natura 2000- gebieden opgenomen.

Beschermde Natura 2000-gebieden	Afstand tot plangebied
Westerschelde & Saeftinghe	7285 meter
Groote Gat	4587 meter
Zwin en Kievittepolder	15000 meter
Canisvliet	17200meter

Tabel 1: Afstand tussen projectgebied en Natura 2000-gebieden

Alle Natura 2000-gebieden binnen vijf kilometer worden beoordeeld of tot zover de verwachtte effecten reiken. Binnen het projectgebied bevinden zich geen gebieden behorend tot Natura 2000. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Groote Gat op 4587 meter afstand van het projectgebied. Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe is gelegen op 7285 meter afstand van het projectgebied. Canisvliet is op 17200 meter en Zwin en Kievittepolder op 15000 meter afstand van het projectgebied gelegen.

Kaart 3: Overzicht ligging projectgebied ten opzichte van beschermde gebieden.

3.1.2 EFFECTTOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN

In de effectenindicator Natura 2000-gebieden is gekeken welke verstoringsfactoren invloed hebben op de aangewezen soorten van Natura 2000-gebieden.

Om dit te beoordelen zijn alle Natura 2000-gebieden binnen vijf kilometer van het projectgebied beoordeeld op mogelijke effecten door de voorgenomen werkzaamheden.

Op basis van de effectenindicator zijn effecten aanplant van struweel en bomen afgraven op Natura 2000-gebieden niet uitgesloten en kunnen effecten worden veroorzaakt door de volgende storende factoren:

- verontreiniging
- verstoring door geluid
- verstoring door licht
- verstoring door trilling
- verstoring door beweging
- verstoring door mechanische effecten

Van deze effecten is in het huidige project geen sprake, aangezien de effecten zeker niet reiken tot één van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied het Groote Gat ligt op 4587 meter afstand. Door deze geruime afstand kunnen verstoring door verontreiniging, licht, geluid, trillingen, beweging of mechanische effecten op de aangewezen habitattypen en habitat-soorten worden uitgesloten. Effecten door verontreiniging, licht, geluid, trillingen, beweging of mechanische effecten op aangewezen habitattypen van de Groote Gat, Canisvliet en Westerschelde & Saeftinghe en Zwin en Kievittepolder zijn dan ook uitgesloten. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor soorten van het betreffende gebied zijn niet aan de orde. Er is geen sprake van een Natura 2000-activiteit.

Naast deze effecten zijn effecten door vermesting zijn op habitattypen en soorten niet op voorhand uitgesloten. Het afgraven van het perceel kan op zichzelf of in cumulatie met andere werkzaamheden in de regio leiden tot effecten op habitattypen doordat er stikstofuit-stoot plaatsvindt om de gebiedsontwikkeling te realiseren.

Om effecten uit te kunnen sluiten is het voor werkzaamheden die binnen 25 km van N2000-gebieden worden uitgevoerd verplicht een AERIUS meting uit te voeren. Met deze berekening wordt onderzocht of er schadelijke uitstoot plaatsvind die een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelen. Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstof is dan ook niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek middels het uitvoeren van een AERIUS berekening is noodzakelijk om significant negatieve effecten uit te sluiten. Deze maatregel is opgenomen in hoofdstuk vijf.

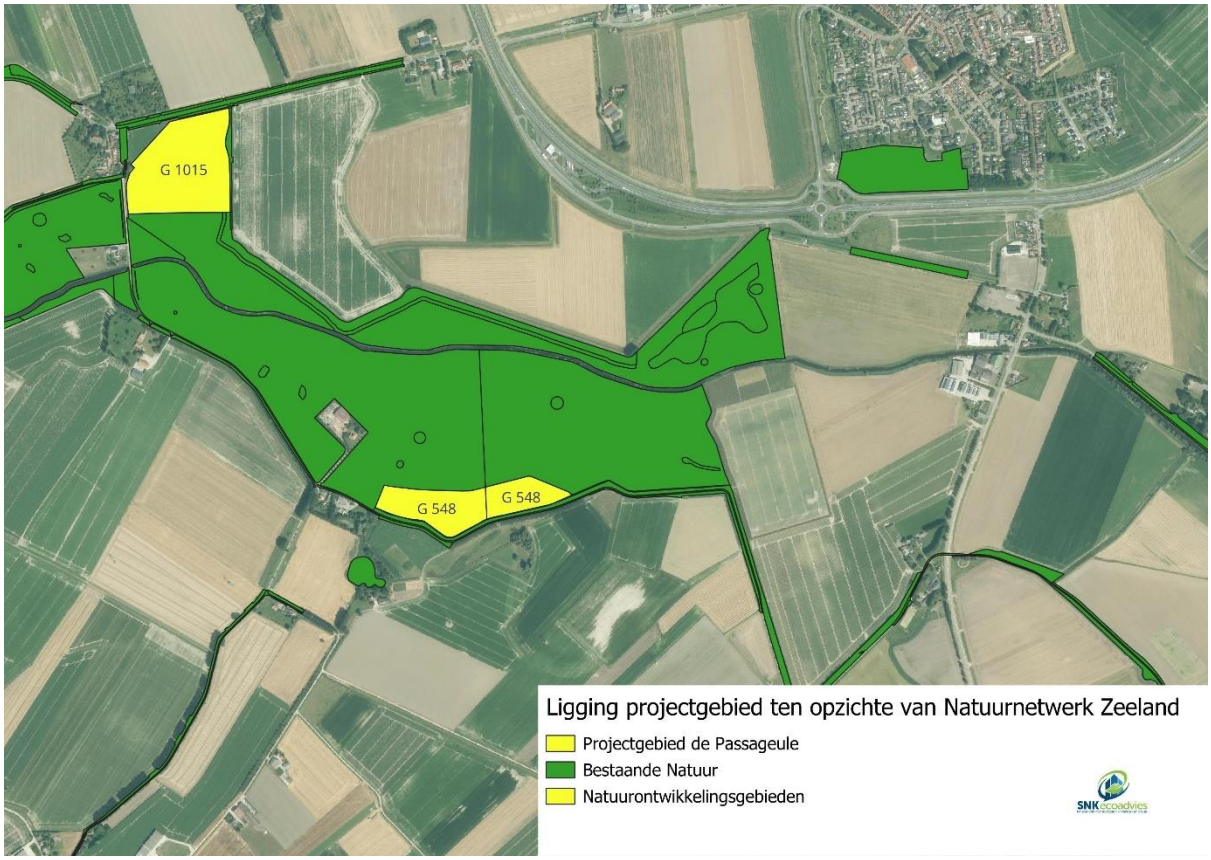
3.1.3 NATUURNETWERK ZEELAND

De begrenzingen van beschermde gebieden worden geraadpleegd op de website van Provincies en het Rijk. In dit geval de website van de Provincie Zeeland. De effectbeoordeling voor het Natuurnetwerk Nederland wordt uitgevoerd door te kijken naar de wezenlijke kenmerken van het gebied. De beoordeling kan per situatie verschillen, daardoor wordt op basis van bronnen of expert judgement beoordeeld of een effect te verwachten is.

In tabel 2 zijn de afstanden opgenomen van het projectgebied tot de beschermde Natuurnetwerk gebieden in de provincie Zeeland.
In kaart 5 en 6 is de locatie van het projectgebied opgenomen ten opzichte van beschermde Natuurnetwerk gebieden van het Natuurnetwerk Zeeland opgenomen.

Beschermde gebieden Natuurnetwerk	Afstand tot plangebied
Natuurnetwerk Zeeland	
perceel M 1015 en M 548 nieuwe natuur	Onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland

Tabel 2: Afstand tussen projectgebied Natuurnetwerk Zeeland gebieden.

Kaart 4: Overzicht ligging van perceel nummers G 1015 en G 548 van het projectgebied ten opzichte van Natuurnetwerk Zeeland gebieden.

3.1.4 EFFECTTOETSING NATUURNETWERK ZEELAND

Het projectgebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) als bestaande nieuwe natuur met het natuurbeheertype Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen in Zeeland de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken.

Wezenlijke kenmerken en waarden zijn aanwezige actuele en potentiële natuurwaarden van internationaal, nationaal of regionaal belang, inclusief alle noodzakelijke abiotische en ruimtelijke condities voor deze natuurwaarden. Doordat de projectlocatie is gelegen binnen het Natuurnetwerk Zeeland kan aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland niet op voorhand worden uitgesloten.

De percelen G 1015 en G 548 zijn in de huidige situatie agrarische percelen die bestaan uit ingezaaid grasland. Momenteel zijn de natuur-waarden op dit perceel beperkt. Door uitvoering van het project waarbij bos en struweel wordt gerealiseerd in combinatie met kruiden en faunarijk grasland wordt de potentie van het perceel ten aan zien van een robuust Natuurnetwerk, verbinding tussen deelgebieden van de Passageule voor soorten inclusief de abiotische en ruimtelijke condities verbeterd ten opzichte van de huidige situatie. De inrichting vindt gedeeltelijk plaats overeenkomstig de ambitietypen van het Natuurbeheerplan Zeeland en wordt daarmee in overeenstemming gebracht met de gewenste doelstelling van het gebied. Perceel G 1015 heeft in het Natuurbeheerplan nog geen ambitietype. Aanvullend worden op perceel G 1015 en G 548 ambitietype van N14.03 Haagbeuken – essenbos gerealiseerd wat een aanvulling is op de huidige natuur kwaliteit en aansluit bij de beheertypen op aangrenzende percelen die reeds zijn ingericht. Aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Zeeland door voornoemde activiteiten vindt dan ook niet plaats. Er vindt daarentegen juist een verbetering plaats van wezenlijke kenmerken die leiden tot waardevollere natuurwaarden van het perceel en omliggende gebied. Effecten op het Natuurnetwerk Zeeland kunnen dan ook met zekerheid worden uitgesloten. Beschermende maatregelen zijn daarom niet nodig.

3.2 BESCHERMDE SOORTEN

Als de voorgenomen activiteiten mogelijk gevolgen hebben voor van nature in het wild levende planten of dieren, is er sprake van een flora-en-fauna-activiteit. In dit hoofdstuk worden soorten (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en nationale soorten) beschreven welke (mogelijk) in het projectgebied voorkomen en welke functies er verwacht worden. Ook is aangegeven welke ecologische risico's dit project met zich meebrengt met betrekking tot de Omgevingswet. De soorten genoemd in de tabel 3 worden zowel op basis van het bureau- als veldonderzoek verwacht. In paragraaf 3.4 is de specifieke zorgplicht uitgewerkt voor soorten van de rode lijsten.

Het projectgebied en omliggende gronden zijn op woensdag 5 februari 2025 visueel geïnspecteerd en gecontroleerd op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten of de nesten/verblijfslocaties daarvan. Waar tijdens de quickscan vooral op gelet/ naar gezocht is zijn de volgende zaken:

- Aanwezigheid van vogels binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied;
- Nesten van vogels binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied voor zover dit gezien de tijd van het jaar mogelijk is;
- Holtes en spleten en verblijflocaties die door vleermuizen gebruikt worden binnen het projectgebied;
- Beschermde plantsoorten, vlinders, libellen, grondgebonden zoogdieren binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied voor zover dit gezien de tijd van het jaar mogelijk is.

In onderstaande tabel nummer 3 zijn de resultaten opgenomen van de te verwachten soorten binnen het projectgebied op basis van het uitgevoerde bureau- en veldonderzoek.

De lijst is samengesteld uit soorten die naar voren komen uit een analyse van het Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en die op basis van het veldonderzoek zijn aangetroffen. Er wordt gekozen voor een tijdreeks van vijf jaar. In dit geval de periode 2019-2024. Alle waarnemingen van soorten waarvan het aannemelijk is dat deze gezien hun gedrag en functionaliteit van de leefomgeving voor betreffende soort aanwezig kunnen zijn binnen het projectgebied worden bekeken en beoordeeld. Ook zijn de ecologische risico's die de flora en fauna activiteit met zich meebrengt ten aanzien van de Omgevingswet in beeld gebracht. Soorten die op basis van het veldbezoek zijn uitgesloten of soorten waarop geen schadelijke handelingen wordt verwacht zijn opgenomen in bijlage 1.

Ook soorten die op basis van verspreiding niet uit te sluiten zijn worden bekeken en beoordeeld. Het gaat hier om zeer mobiele soorten, die vrij algemeen voorkomen of soorten waarvan vestiging in de nabije toekomst verwacht worden.

Resultaten bureau- en veldonderzoek					
Te verwachten soort op basis van bureau onderzoek			**Onderbouwing en locaties binnen projectgebied**	**Toetsing aan de OW**	
Vogels zonder jaarrond beschermd nest Inclusief cat. 5-soorten zonder zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming.				**Activiteit**	**Kans op schadelijke handelingen Omgevingswet**
Blauwborst	Meerkoet	Winterkoning	Schadelijke handelingen op vogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten. In het plangebied	1 en 2	artikel 11.37 lid 1 a, 1b en 1d van het Bal
Dodaars	Merel	Zanglijster	kunnen diverse soorten vogels zonder jaarrond beschermd nest tot broeden komen. De volgende ecotopen zijn daarvoor		
Fazant	Nachtegaal	Zomertortel	geschikt: water; riet en oevervegetatie, gras en struiken. Zolang een nest in gebruik is mag het niet vernietigd worden.		
Gaai	Patrijs	Zwarte kraai	Ook verstoring van een nest is niet toegestaan, tenzij dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding		
Gele kwikstaart	Putter	Zwarte roodstaart	van de betreffende soort.		
Grasmus	Rietzanger	Zwartkop	Er zijn tijdens het veldbezoek geen vogels (zonder jaarrond beschermd nest) met nestindicerend gedrag aangetroffen.		
Graspieper	Ringmus		Er zijn geen nesten aangetroffen van de categorie 5-soort met een 'matig gunstige staat van instandhouding',		
Heggenmus	Roodborst		Zwarte kraai, Zwarte roodstaart en Koolmees betreffen categorie 5-soorten met een 'gunstige staat van instandhouding'.		
Houtduif	Roodborsttapuit				
Kauw	Tuinfluiter				
Kievit	Turkse tortel				
Kleine karekiet	Veldleeuwerik				
Kneu	Vink				
Koekoek	Waterhoen				
Koolmees	Wilde eend				
Vogels met jaarrond beschermd nest	**Geen**				
Grondgebonden zoogdieren		**functie**			
Haas		leefgebied, rust en voortplantingslocatie	(afhankelijk van ontwerp aanplant) Er Is geschikt biotoop aanwezig voor de Haas. Tijdens de uitvoering van het veldonderzoek zijn geen sporen van de Haas binnen het projectgebied waargenomen. Wel zijn er op perceel M 1015 zijn twee Hazen waargenomen. De Haas maakt gebruik van het projectgebied om te foerageren. Verwacht wordt gezien de omvang van het projectgebied dat enkele individuen op de betreffende percelen voorkomen. Voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen van de Haas kunnen verwacht worden aan de randen van beide percelen. Wanneer de randen van het projectgebied worden aangetast dient voorkomen te worden dat vaste rust- en verblijfplaatsen van de Haas worden beschadigd of vernield. Het verstoren van de haas is vergunningsvrij. Voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de Haas is een omgevingsvergunning nodig. Om te voorkomen dat voortplanting- rust en verblijfplaatsen door de voorgenomen werkzaamheden worden vernield, zijn er aanvullende maatregelen noodzakelijk. Er dient voorafgaand aan de werkzaamheden een inventarisatie te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige naar het voorkomen van voortplanting- rust en verblijfplaatsen. Deze voortplanting- rust en verblijfplaatsen dienen tijdens de werkzaamheden worden gespaard. Daarnaast dienen de werkzaamheden indien mogelijk te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de Haas. Op basis van het huidige ontwerp wordt verwacht dat door de voorgenomen werkzaamheden enkele vaste rust- of verblijfplaatsen worden vernield. Dit effect is slechts tijdelijk. Door de voorgenomen activiteiten is de verwachting dat het projectgebied geschikter wordt voor de Haas. Er komen meer randen en schuilmogelijkheden die kunnen dienen als voortplanting-, rust en verblijfplaatsen van de Haas. De Haas is in staat nieuwe legers te maken waardoor dit effect slechts tijdelijk zal zijn. Daarnaast neemt het foerageergebied af. Echter in de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Het foerageergebied wat overblijft binnen het projectgebied, daar wordt de kwaliteit verbeterd door ontwikkeling naar kruiden- en faunarijk grasland. Voornoemde betekent dat een vergunning flora- en fauna activiteit voor het opzettelijk beschadigen en vernielen van voortplanting-, rust en verblijfplaatsen van de Haas noodzakelijk is.	2	Artikel 11.54, lid 1, onder a en b. Bal
Vleermuizen	geen				
Reptielen	geen				
Amfibieen	geen				
Vaatplanten	geen				
Vissen	geen				
Libellen en vlinders	geen				

Tabel 3: te verwachten beschermde soorten en functies binnen het projectgebied.

3.3 ALGEMENE ZORGPLICHT

Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht artikel 1.6 Omgevingswet. Deze plicht houdt in dat een ieder voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving draagt. De zorgplicht is niet alleen beperkt tot dieren en planten, maar ook de directe leefomgeving van de soorten dienen hierin betrokken te worden. Denk hierbij aan vaste rust- of verblijfplaatsen of gebied waar jongen worden grootgebracht.

Deze plicht houdt in dat een ieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

- Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
- Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- Als die gevolge onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

De algemene zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht is niet vergunningplicht.

In de volgende paragrafen is opgenomen welke soorten binnen het projectgebied aanwezig kunnen zijn.

3.3.1 DIEREN

De volgende inheemse of hier van nature voorkomende diersoorten zijn onder meer aangetroffen in het projectgebied of in de directe nabijheid van het projectgebied:

LIBELLEN:

Bruinrode heidelibel, Bloedrode Heidelibel, Gewone oeverlibel, Grote keizerlibel, Zuidelijke keizerlibel, Houtpantserjuffer, Azuurjuffer, Gaffelwaterjuffer.

AMFIBIEËN:

Bruine kikker, Gewone pad, Groene kikker, Kleine watersalamander.

VLINDERS:

Bruin blauwtje, Oranje zandoogje, Atlanta, Bruin zandoogje, Bont zandoogje, Dagpauwoog, Distelvlinder, Gehakkelde aurelia, Hooibeestje, Icarus blauwtje, Klein koolwitje, Groot koolwitje, Koevinkje, Landkaartje, Oranjetip, Pauwoogpijlstaart, Sint jakobsvlinder en Zwartspriet-dikkopje.

ZOOGDIEREN:

Ree, Vos, Veldmuis, Aardmuis, Bosmuis, Woelrat en Haas

VOGELS:

Blauwborst, Dodaars, Fazant, Gaai, Gele kwikstaart, Grasmus, Graspieper, Heggenmus, Houtduif, Kauw, Kievit, Kleine karekiet, Kneu, Koekoek, Koolmees, Meerkoet, Merel, Nachtegaal, Patrijs, Putter, Rietzanger, Ringmus, Roodborst, Roodborsttapuit, Tuinfluiter, Turkse tortel, Veldleeuwerik, Vink, Waterhoen, Wilde eend Winterkoning, Zanglijster, Zomertortel, Zwarte kraai, Zwarte roodstaart en Zwartkop.

3.3.2 PLANTEN

Akkerdistel, Akkermelkdistel, Akkerwinde, Avondkoekoeksbloem, Boerenwormkruid, Bosroos, Boswilg, Braam, Canadese Fijnstraal, Duizendblad, Echte kamille, Eenstijlige meidoorn, Fluitenkruid, Ridderzuring, Luzerne, Rode klaver, Kruipende boterbloem, Smeerwortel, Paardenbloem, Smalle weegbree, Klein streepzaad, Speerdistel, Gewoon Biggekruid, Grote brandnetel, Gewone berenklauw, Jacobskruiskruid, Knoopkruid, Vogelwikke, Groot kaasjeskruid, Kleine ooievaarsbek, Krulzuring, Grote weegbree, Oranje havikskruid, Gewone hopklaver, Gestreepte witbol, Gewone margriet, Goudhaver, Harig Wilgenroosje, Heermoes, Herderstasje, Liggende Klaver, Peen, Witte dovenetel, Zilverschoon en Klavervreter.

3.4 SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt daarnaast net als voor N2000-activititeiten een specifieke zorgplicht. De specifieke zorgplicht geldt naast soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationale soorten, ook voor trekvogels en soorten die opgenomen zijn op de Rode lijsten en hun leefgebieden. De reikwijdte van deze zorgplicht is specifiekere dan de algemene zorgplicht. Uit deze zorgplicht volgt dat er nadelige gevolgen voor flora of fauna voorkomen worden of dat noodzakelijke maatregelen getroffen worden.

De Specifieke Zorgplicht artikel 11.27 Besluit activiteiten leefomgeving houdt voor flora- en fauna-activiteiten in elk geval in dat:

- Voorafgaand aan de activiteit wordt nagegaan of van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels, van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn; voorkomen en/of van nature in Nederland in het wild levende planten of dieren zoals genoemd in bijlage II, IV en V bij de Habitatrichtlijn voorkomen en/of dieren of planten genoemd in bijlage IX of in de rode lijst voorkomen en of voor al deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijk habitats aanwezig zijn.
- Wanneer een van de genoemde soorten (mogelijk) aanwezig is, wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voorplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren of voor planten van die soorten.
- Wanneer die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten wordt nagegaan welke gevolge de activiteit kan hebben voor de aanwezige soort of hun leefgebied of habitat.
- Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen.
- Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben.
- Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen of wanneer het staken van de activiteit niet meer voorkomen kan worden, worden passende herstelmaatregelen getroffen.

Bij de Habitatrichtlijn gaat het om de soorten die zijn opgenomen in de bijlagen II, IV en V. Hieronder wordt beoordeeld of de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal van toepassing is. Nadelige effecten op soorten van bijlage V bij de Habitatrichtlijn kunnen op voorhand uitgesloten worden. Dit betreft de exploitatie of aan de natuur onttrekken van deze soorten. Van deze activiteiten is in het huidige project geen sprake.

In paragraaf 3.2 zijn de beschermde soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn bijlage IV inclusief bijlage I en II bij het verdrag van Bern, en nationaal beschermde soorten reeds getoetst. Hiermee is reeds een groot deel van de soorten van de Rode Lijsten en van bijlage II bij de Habitatrichtlijn beoordeeld. Indien er ten aanzien van deze soorten maatregelen nodig zijn, zijn deze opgenomen in hoofdstuk 5. Voor deze soorten zijn er dan ook geen aanvullende maatregelen nodig die volgen uit de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal.

In deze paragraaf worden de gevolgen beoordeeld van de voorgenomen activiteiten op de soorten van de Rode Lijsten, de soorten van bijlage II bij de Habitatrichtlijn en trekvogels, voor zover zij niet al behandeld zijn in paragraaf 3.2.

3.4.1 BUREAU- EN VELDONDERZOEK

In het projectgebied en de directe omgeving zijn bekende waarnemingen uit de NDFF van de afgelopen 5 jaar opgevraagd van deze soorten. In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend soorten van bijlage II bij de Habitatrichtlijn binnen het projectgebied en de directe omgeving. Wel zijn er in de nabije omgeving meldingen van soorten van de Rode lijsten bekend en trekvogels. Dit betreft melding van de volgende soorten:

Rode lijst Soorten:

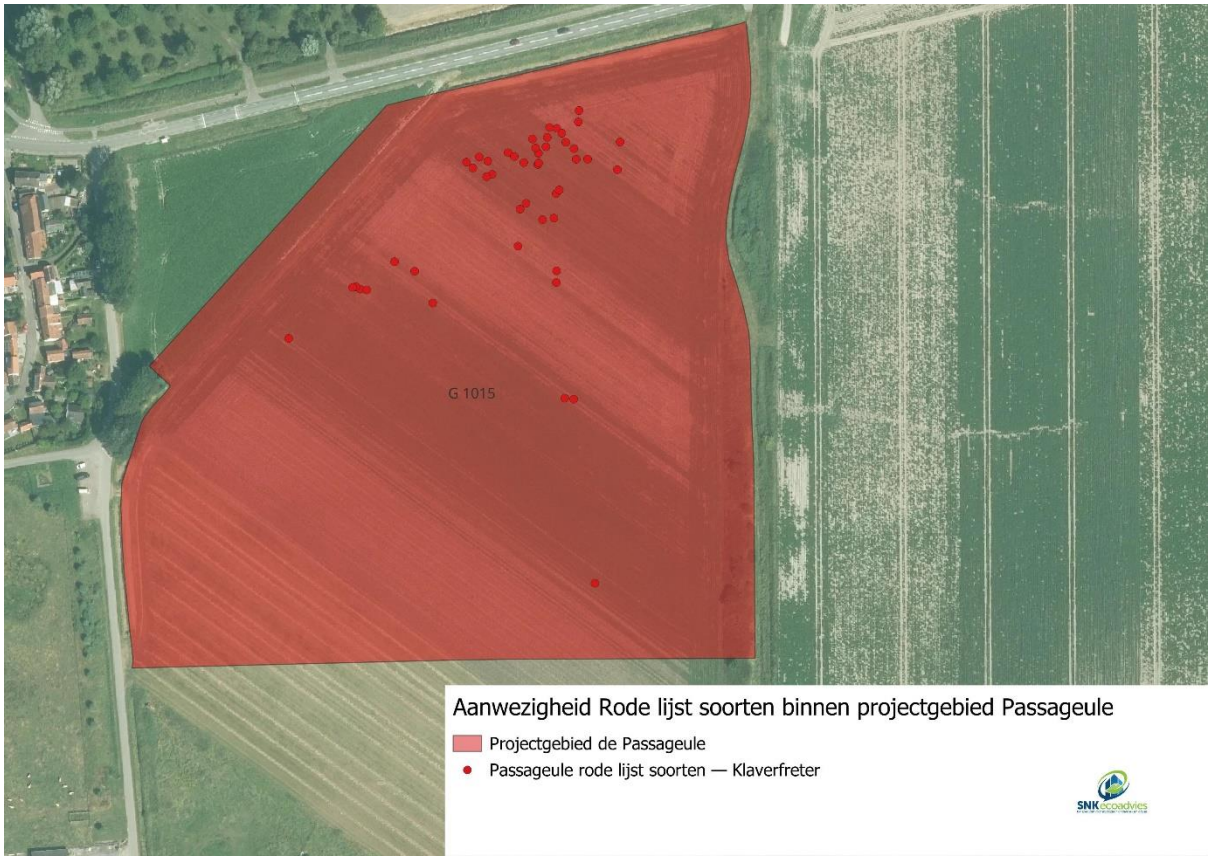
- Bruin blauwtje
- Gewone agrimonie
- Kleine ratelaar
- Oranje zandoogje
- Rode ogentroost
- Beemdkroon
- Brede orchis
- Gestreepte klaver
- Klavervreter
- Zilte waterranonkel

Tijdens het veldonderzoek is specifiek gekeken of de betreffende soorten binnen het projectgebied aanwezig zijn en gekeken of er eventueel geschikt habitat voorhanden is die van belang is voor de betreffende soorten. Tijdens het veldonderzoek is geconstateerd dat uitsluitend het bruinblauwtje, Oranje Zandoogje en de Klavervreter binnen het projectgebied kan voorkomen. Overige rode lijst soorten kunnen

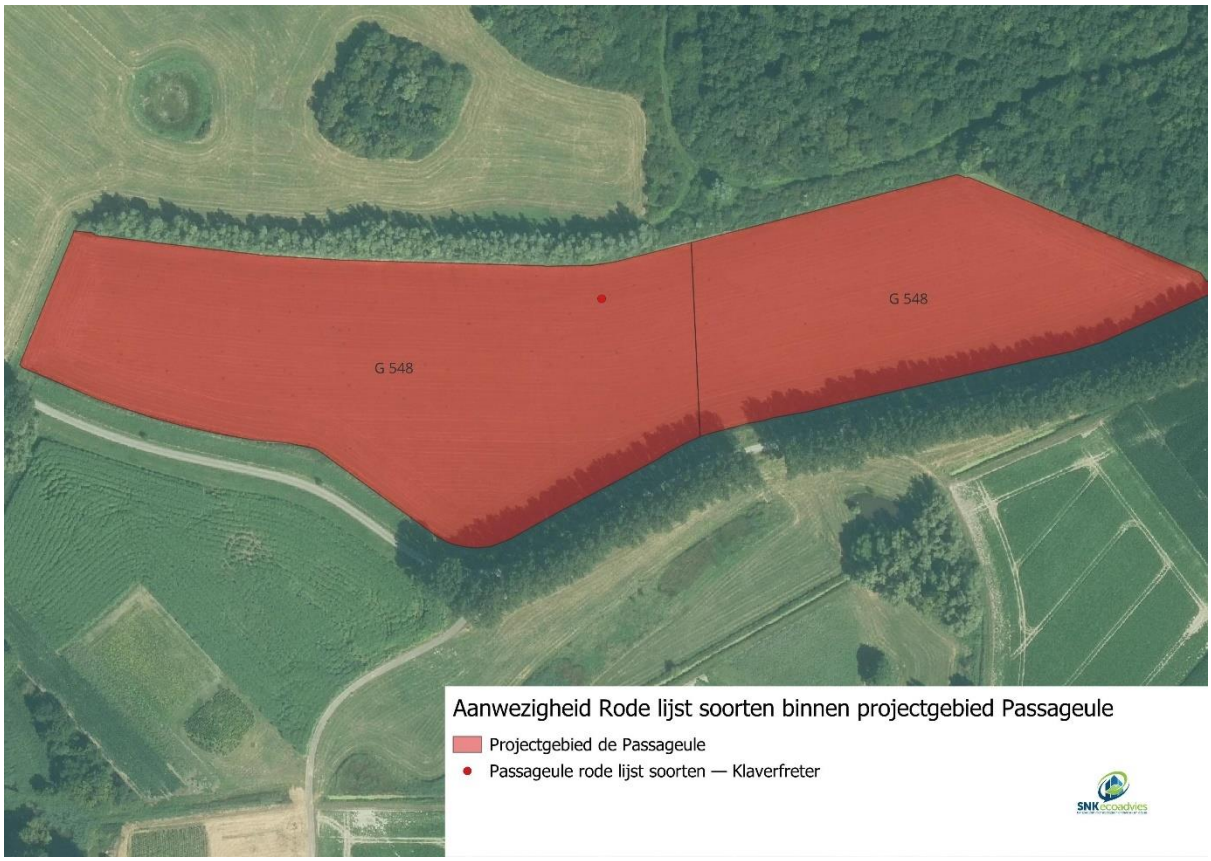
worden uitgesloten gezien het ontbreken van geschikt habitat. Voor wat betreft de trekvogels, deze soorten komen voornamelijk in het winterseizoen voor op rijke graslanden in de directe omgeving van melkveehouderijen en oogstresten op akkerbouwpercelen. In tabel 4 zijn de binnen het projectgebied voorkomende rode lijst soorten opgenomen en aangegeven welke maatregelen eventueel benodigd zijn om effecten op rode lijst soorten te voorkomen of tot een minimum te beperken.

Rode lijst soorten				
Vaatplanten	**functie**		**Activiteiten/werkzaamheden**	**Kans op schadelijke handelingen Omgevingswet**
Klavervreter	Groeiplaats	Binnen het projectgebied komenop beide percelen groeiplaatsen voor van de Klavervreter. Wanneer bij de werkzaamheden deze groeiplaats wordt aangetast, dienen vooraf maatregelen worden getroffen om nadelige effecten te voorkomen. Deze dienen worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol	1	Artikel 11.27 van het Bal
Vlinders	**functie**		**Activiteiten/werkzaamheden**	**Kans op schadelijke handelingen Omgevingswet**
Bruin blauwtje	leefgebied, voortplantingsplaats	Binnen het projectgebied komt het Bruin blauwtje voor op perceel M 548. De waardplanten van het bruin blauwtje zijn verschillende soorten uit de ooievaarsbekfamilie, met name kleine ooievaarsbek en beide ondersoorten van gewone reigersbek. De vlinder maakt gebruik van soorten als boerenwormkruid, duizendblad en Jacobs kruiskruid. Gezien deze soorten op diverse plaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn is het aannemelijk dat deze soort voorkomt. Wanneer bij de werkzaamheden groeiplaatsen van deze waardplanten wordt aangetast, dienen vooraf maatregelen worden getroffen om nadelige effecten te voorkomen. Deze dienen worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.	1	Artikel 11.27 van het Bal
Oranje zandoogje	leefgebied, voortplantingsplaats	Binnen het projectgebied komt het Oranje zandoogje voor op beide percelen. Diverse grassoorten, zoals kropaar, rood zwenkgras, gewoon struisgras, grote vossenstaart en kweek dienen als waardplant voor het Oranje zandoogje. Ook deze soorten zijn binnen het plangebied aanwezig. De werkzaamheden kunnen naar invloed hebben op hun voorplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en waardplanten van het oranje zandoogje. Mochten door de werkzaamheden toch belangrijke voortplantingsplaatsten worden aangetast, dan dienen maatregelen worden getroffen om nadelige effecten te voorkomen. Deze dienen te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.	1	Artikel 11.27 van het Bal

Tabel 4: Rode lijst soorten voorkomend binnen het projectgebied.

Kaart 5: Aanwezigheid Rode lijst soorten op perceel G 1015.

Kaart 6: Aanwezigheid Rode lijst soorten op perceel G 548.

3.5 HOUTOPSTANDEN

Onderdeel houtopstanden van de Omgevingswet heeft als doel het bosareaal in Nederland in stand te houden. Het kappen of rooien van bomen is dan ook niet zondermeer toegestaan. De belangrijkste inhoudelijke regels over het vellen van houtopstanden zijn opgenomen in artikel 11.126 van het Bal (meldplicht vellen van houtopstanden) en artikel 11.129 van het Bal (plicht tot herbeplanting). Het is conform artikel 11.126 van het Bal verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen, of te doen vellen zonder daarvan vooraf een melding te maken bij gedeputeerde staten. Uitzondering op deze regel is het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast geldt op grond van artikel 11.129, eerste lid van het Bal een herbeplantingsplicht als een houtopstand is geveld, of op een andere wijze teniet is gegaan. De herbeplanting moet in beginsel plaatsvinden binnen 3 jaar, op dezelfde grond waar de houtopstanden stonden. In artikel 11.131 van het Bal staan een aantal uitzonderingen beschreven, waarbij het wel is toegestaan om houtopstand zonder deze melding geheel of gedeeltelijk te vellen.

Gedeputeerde staten zijn het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving op de regels in het Bal (met uitzondering van een aantal specifieke gevallen waarin de minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit het bevoegd gezag is). De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden.

3.5.1 REGELS HOUTOPSTANDEN

Anders dan voor andere activiteiten die onder de Omgevingswet vallen, geldt voor het vellen van houtopstanden geen vergunningplicht, maar is geregeld dat een melding moet worden gedaan bij het bevoegd gezag. Om een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen is het verplicht hiervan een melding te doen bij het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 11.126 van het Bal.

Voor het kappen van bomen kunnen verschillende regels van toepassing zijn. Zo kan de gemeente bevoegd gezag zijn of de betreffende provincie. Hiervoor is de bebouwingscontour houtkap van toepassing. De houtopstanden/bomen ‘binnen de bebouwingscontour houtkap’ vallen onder het bevoegd gezag van de gemeente (‘Binnen de bebouwingscontour houtkap’, artikel 11.111, lid 2 a van het Bal). In het omgevingsplan geeft de gemeente de bebouwingscontour houtkap en regels voor het kappen van bomen aan. De rijksregels gelden alleen buiten de bebouwingscontour houtkap.

Houtopstanden buiten deze bebouwingcontour worden beschermd door de regels van paragraaf 11.3.1 van het Bal. In geval het te kappen perceel buiten de bebouwingscontour houtkap is gelegen, en niet vallen onder onderstaande uitzonderingen, vallen de activiteiten onder Afdeling 11.3 van het Bal. In dat geval is bij het kappen van een houtopstand het doen van een melding, ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin, bij het bevoegd gezag voorafgaand aan de velling verplicht. Ook is het verplicht om binnen drie jaar na de velling de locatie te herplanten op een bosbouwkundig verantwoorde wijze.

3.5.3 SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Artikel 11.116 van het Bal formuleert de specifieke zorgplicht, waaronder die voor houtopstanden. Deze specifieke zorgplicht als uitgangspunt heeft dat iedereen alle activiteiten achterwege moet laten met negatieve effecten op de belangen uit artikel 11.112 van het Bal. Deze belangen zijn: areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen.

Met de specifieke zorgplicht voor houtopstanden moet degene die gaat kappen of vellen maatregelen treffen om negatieve gevolgen van de activiteit te voorkomen. Ook moet diegene zich op de hoogte stellen van de natuur- en landschapswaarden die aanwezig zijn en eventueel nadelige gevolgen kunnen ondervinden van de activiteit. Wanneer negatieve gevolgen niet te voorkomen zijn, moet diegene maatregelen treffen om de schade te beperken en waar nodig te herstellen.

3.5.4 UITZONDERINGEN EN SPECIFIEKE REGELS:

De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden. Hier is binnen de provincie Zeeland gebruik van gemaakt.

Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld dient de initiatiefnemer in dit geval zorg te gedragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.

Houtopstanden kunnen meerdere functies hebben en hiermee moet bij de herbeplanting rekening worden gehouden. Voorbeeldfuncties zijn natuur, landschap, houtproductie en recreatie. Gelet op deze punten, verdient het begrip “bosbouwkundig verantwoord”, breed uitgelegd te worden. Het gaat niet alleen om de houtteeltkundige kwaliteit van de houtopstand, maar ook om de natuur- en landschappelijke waarde. Het kan voorkomen dat functieverandering van een huidige houtopstand beoogd is, biedt de omgevingsverordening de ruimte door te stellen dat de te herbeplanten houtopstand tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden ten opzichte van de gevelde of teniet gegane houtopstand dient te vertegenwoordigen. De te herbeplanten houtopstand hoeft dus niet identiek te zijn aan het tenietgegane of gevelde. Wel moet de waarde ten minste vergelijkbaar zijn. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om een soortenrijk loofbos te vervangen door een soortenarme populierenplantage.

In geval het herplanten niet op dezelfde locatie kan plaatsvinden dan waar de kap heeft plaatsgevonden, bestaat er de mogelijkheid deze elders te herplanten. Hiervoor is een toestemming benodigd van het bevoegd gezag. In geval er niet binnen drie jaar herplant kan worden omdat bijvoorbeeld een project uitloopt, kan er toestemming worden gegeven om de herplant uit te stellen. Provincies kunnen nadere regels stellen aan herplant op andere grond. Om te waarborgen dat ook herbeplanting op andere grond toch binnen drie jaar is gerealiseerd, dient de melder uiterlijk twee jaar na de velling de aanvraag tot herbeplanting op andere grond in te dienen.

Het is niet toegestaan om beplantingen die een belangrijke ecologische of landschappelijke functie vervullen elders te herbeplanten. Doel hiervan is een verdere ecologische of landschappelijke verschraling van het landschap tegen te gaan.

3.5.5 EFFECTTOETSING HOUTOPSTANDEN

Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen bomen verwijderd. Effecten door de werkzaamheden op houtopstanden kunnen dan ook worden uitgesloten. Voor de werkzaamheden zijn daarnaast ook geen aanvullende maatregelen nodig die volgen uit de specifieke zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.116 van het Bal. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

4.0 CONCLUSIE

De conclusie geeft antwoord op de deelvragen uit paragraaf 1.2 en is opgedeeld in gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. In tabel 4 is de conclusie samengevat.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

Op basis van deze quickscan is niet op voorhand uit te sluiten of de voorgenomen activiteiten niet leiden tot schadelijke handelingen op Natura 2000-gebieden en een mogelijke overtreding Omgevingswet. Om dit uit te sluiten zijn de volgende vervolgstappen noodzakelijk, namelijk;

NATURA 2000

Op voorhand is niet uitgesloten dat de werkzaamheden / activiteiten geen significant negatieve effecten hebben op aangewezen habitattypen van de Natura 2000-gebieden Groote Gat, Canisvliet, Zwin en Kievittepolder en Westerschelde & Saeftinghe door stikstofdepositie. Om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten door stikstof op habitattypen is het voor werkzaamheden die binnen 25 km van N2000-gebieden worden uitgevoerd verplicht een AERIUS meting uit te voeren. Met deze berekening wordt onderzocht of er schadelijke uitstoot plaatsvind die een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelen.

4.2 SOORTBESCHERMING

Er zijn diverse soorten die beschermd zijn onder de Omgevingswet aanwezig of te verwachten binnen het plangebied en de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden / activiteiten. Op basis van deze quickscan kan worden gesteld dat de voorgenomen activiteit mogelijk leiden tot schadelijke handelingen op beschermde soorten uit de Omgevingswet. Om dit uit te sluiten zijn de volgende vervolgstappen noodzakelijk, namelijk;

VOGELS ZONDER JAARROND BESCHERMD NEST:

Ten aanzien van vogels zonder jaarrond beschermde nesten zijn nadelige gevolgen te verwachten. Er kunnen namelijk negatieve effecten optreden op vogels zonder jaarrond beschermd nest.
Aanvullende maatregelen zijn hiervoor noodzakelijk. In hoofdstuk 5 zijn de benodigde maatregelen beschreven.

GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Op basis van de quickscan is niet op voorhand uitgesloten dat het leefgebied met voortplanting- rust en verblijf plaatsen van grondgebonden zoogdieren waaronder de Haas door de activiteiten / werkzaamheden worden aangetast. Om dit te kunnen bepalen is nader onderzoek noodzakelijk naar functies van grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied, zijn er passende maatregelen noodzakelijk. Deze maatregelen dienen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

RODE LIJST SOORTEN

Ten aanzien van soorten van Rode lijsten zijn nadelige gevolgen te verwachten. Aanvullende maatregelen m.b.t. Aanvullende maatregelen voortvloeiend uit de specifieke zorgplicht zijn noodzakelijk. Deze maatregelen dienen worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol om de gevolgen tot een minimum te beperken. In hoofdstuk 5 zijn de benodigde maatregelen beschreven.

4.3 HOUTOPSTANDEN

Op basis van deze quickscan kan worden gesteld dat de voorgenomen activiteiten niet leidt tot een afname van het bosareaal. Schadelijke handelingen op houtopstanden vinden niet plaats. Bomen worden niet gekapt. Aanvullende maatregelen voortvloeiend uit de specifieke zorgplicht zijn niet van toepassing. Overtreding van de Omgevingswet door voorgenomen werkzaamheden is dan ook uitgesloten.

4.4 NADER ONDERZOEK ZIJN NODIG VOOR DE VOLGENDE SOORTEN

Op basis van deze quickscan zijn er verschillende vervolg onderzoeken noodzakelijk alvorens met uitvoering van de werkzaamheden kan worden gestart. Voor iedere soort waarvoor nader onderzoek benodigd is zijn hieronder de vervolgstappen nader beschreven:

Gebiedsbescherming:

- Er is een aeriuscalculatie benodigd om te bepalen of er depositie-effecten optreden ten aanzien van Natura 2000.

Soortenbescherming:

- Nader onderzoek naar voortplanting, rust- en verblijfplaats van de Haas; Om vast te stellen of voortplanting-, rust- en verblijfplaats daadwerkelijk aanwezig zijn en in welke aantallen, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Een gestandaardiseerd protocol voor onderzoek naar hazen is tot op heden nog niet uitgewerkt. Het onderzoek is daarom gebaseerd op basis van 'expert judgement' van de ecologie van de soort. Voor het onderzoek naar hazen dienen drie veldrondes uitgevoerd te worden. Het onderzoek wordt rond zonsondergang uitgevoerd, wanneer hazen het meest actief zijn en uit hun schuilplaatsen tevoorschijn komen. Hierbij wordt de onderzoekslocatie afgezocht naar de aanwezigheid van hazenlegers, individuen en andere sporen zoals uitwerpselen. Na zonsondergang wordt de onderzoek locatie afgezocht met behulp van een warmtebeeldcamera. Ingeval dat uit het vervolgonderzoek blijkt dat door de voorgenomen activiteiten leefgebied, voortplantingsplaats, rust- en verblijfplaatsen worden vernietigd, is een vergunning flora- en fauna activiteit noodzakelijk. Nadat de functies zijn onderzocht dienen er maatregelen worden genomen om te voorkomen dat voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen worden aan getast. In geval voortplanting-, rust- en verblijfplaatsen worden aangetast is er een vergunning Omgevingswet noodzakelijk.

Samenvatting conclusie			
Soortgroep	Soort	Maatregel	Onderzoek
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	diverse soorten zie hoofdstuk 3.2	x	
Grondgebonden zoogdieren	Haas	x	x ?
Gebiedsbescherming Natura 2000 / Natuurnetwerk	Stikstof berekening		x

Tabel 5: samenvatting conclusie.

5. MAATREGELEN

Hieronder volgen de te nemen maatregelen om schadelijke handelingen op beschermde soorten te voorkomen tijdens de uitvoering van de activiteiten. Het is aan te bevelen de maatregelen voor het voorkomen (of beperken) van effecten voorafgaand aan de werkzaamheden uit te werken in een ecologisch werkprotocol. De maatregelen zijn opgedeeld in de volgende categorieën:

5.1 MAATREGELEN BESCHERMDE SOORTEN

5.1.1 VOGELS ZONDER JAARROND BESCHERMD NEST

Ter bescherming van algemene broedvogels dienen maatregelen getroffen te worden. Voorkom vernietiging van vogelnesten óf een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding de vogelsoort.
Het broedseizoen vindt globaal plaats van maart t/m augustus, afhankelijk van aanwezige vogelsoorten en klimatologische omstandigheden, kan het broedseizoen eerder beginnen of langer doorlopen. De volgende preventieve maatregelen dienen getroffen te worden:

MAATREGEL 1:

Verricht de werkzaamheden buiten het broedseizoen van de aanwezige soorten. Op basis van het veldonderzoek waarin we op aanwezige vogelsoorten hebben gelet verwachten wij dat de broedperiode loopt van half maart t/m 1 augustus. Indien het niet mogelijk is om buiten deze broedperiode te werken, kan maatregel 2 uitkomst bieden.

MAATREGEL 2:

Laat voorafgaand aan de activiteiten een broedvogelinspectie uitvoeren door een ecoloog. Indien er broedgevallen aanwezig zijn, bepaalt de ecologisch deskundige welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals welke verstoringsafstand er minimaal aangehouden dient te worden). Daarbij dient rekening te worden gehouden dat nesten nooit opzettelijk verstoord, beschadigd, vernietig of weggenomen/verplaatst mogen worden. De ecologisch deskundige bepaalt middels aanvullende vrijgave wanneer het nest verlaten is en aanvullende maatregelen komen te vervallen.

5.2 ZORGPLICHT MAATREGELEN

In het projectgebied kunnen verschillende soorten voorkomen. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht artikel 1.6 Omgevingswet. Om invulling te geven aan de zorgplicht worden ten eerste alle vaste rust- of verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard of worden de werkzaamheden verricht buiten de verstoringsafstand van de betreffende soorten. Ingeval dit niet mogelijk is worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de betreffende soort.
Indien hier niet aan voldaan kan worden, worden minimaal de volgende algemene maatregelen genomen om nadelige gevolgen te voorkomen:

5.2.1 ALGEMENE MAATREGELEN MOBIELE SOORTEN

MAATREGEL 1:

Indien er verstoring plaatsvindt worden de werkzaamheden zoveel mogelijk uitgevoerd in de richting van de uitwijkmogelijkheden van aanwezige mobiele soorten, zodat deze soorten gebruik kunnen maken van deze uitwijkmogelijkheden. Dit kan worden toegepast door het werken vanaf één zijde en bij voorkeur van de slootkant in de richting van het open veld.

MAATREGEL 2:

Werk op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten en niet ingesloten raken.

MAATREGEL 3:

Voorkom en beperk toepassing van kunstlicht. Kunstmatige verlichting zorg voor verstoring van zoogdieren. Voer de werkzaamheden uitsluitend uit tussen zonsopkomst en zonsondergang.

MAATREGEL 4:

Zorg dat er voldoende dekking beschikbaar blijft van bosschages en rietkragen voor kleine zoogdieren.

5.2.2 MAATREGELEN AMFIBIEËN

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals bruine kikker en gewone pad, en kleine watersalamander. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen op deze soorten:

MAATREGEL 1:

De voortplanting- en rustplaatsen (voortplantingswateren, overwinteringslocaties, zomerverblijven, broedhopen en dergelijke) te sparen in de periode dat de dieren hier gebruik van maken. De locaties worden gemarkeerd door een deskundig ecoloog op kaart en/of in het veld.

MAATREGEL 2:

Werken buiten de kwetsbare periode, d.w.z. buiten de periode dat de dieren aanwezig of weinig mobiel zijn. Eén van deze kwetsbare perioden is de winterrustperiode van oktober tot en met maart en de voortplantingsperiode april tot en met augustus. Indien het niet mogelijk is de werkzaamheden buiten de kwetsbare perioden uit te voeren, kan maatregel 3 uitkomst bieden.

MAATREGEL 3:

Tref in de actieve periode van amfibieën passende inrichtingsmaatregelen waarmee voorkomen wordt dat dieren zich op het werk vestigen. In de huidige situatie dient rondom potentiële verblijfslocaties een amfibieën scherm te worden geplaatst waardoor voorkomen wordt dat zoals bruine kikker en gewone pad, kleine watersalamander zich kunnen verplaatsen naar de locatie binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden.

MAATREGEL 4:

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden potentieel geschikte locaties door een deskundig ecoloog onderzocht op aanwezigheid van amfibieën. In geval individuen worden aangetroffen binnen de invloedssfeer zijn van de werkzaamheden, dan dienen deze individuen verplaatst te worden naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.2.3 MAATREGELEN LIBELLEN

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals de Bruinrode heidelibel, Bloedrode Heidelibel, Gewone oeverlibel, Grote keizerlibel, Zuidelijke keizerlibel, Houtpantserjuffer, Azuurjuffer en Gaffelwaterjuffer.
Libellen hebben oeverplanten nodig om zich te oriënteren en een uitzichtpunt te hebben over het water. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen.

MAATREGEL 1:

Bij uitvoering van de werkzaamheden worden ingrepen in de oevervegetatie voorkomen. In geval oevervegetatie wordt aangetast, dienen deze werkzaamheden gefaseerd worden uitgevoerd. Dit houdt in dat niet alles wordt in een keer gemaaid of afgegraven maar een gedeelte van de planten blijft staan.

5.2.4 MAATREGELEN SPECIFIEKE ZORGPLICHT

De voorgenomen activiteiten leiden naar verwachting tot nadelige gevolgen op dieren van de Rode Lijsten en hun leefgebieden (zie paragraaf 3.4). De specifieke zorgplicht voor flora en fauna, zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal, is hierop van toepassing. Er zijn specifieke maatregelen benodigd om nadelige gevolgen tot een minimum te beperken. De volgende maatregelen dienen te worden genomen:

MAATREGEL 1:

Om nadelige effecten op rode lijst soorten tot een minimum te beperken, dient voorafgaand aan de werkzaamheden / activiteiten een soorten specifiek ecologisch werkprotocol worden opgesteld waarin bescherming van de rode lijst soorten worden geborgd en de nadelige gevolgen tot een minimum worden beperkt.

5.3 WAT TE DOEN BIJ EEN WIJZIGING VAN DE ONTWIKKELING OF BIJ HET AFWIJKEN VAN HET ADVIES?

De adviezen in dit rapport zijn opgesteld om volgens de Omgevingswet te werken. Er is hierbij vanuit gegaan van de voorgenomen ontwikkeling zoals dit door de opdrachtgever is aangegeven. Indien de geplande ontwikkelingen wijzigen, is de kans groot dat ook het advies wijzigt. Neem in dat geval contact op met de ecoloog om te onderzoeken of er passende maatregelen zijn om conform de Omgevingswet te kunnen werken.

Ook kan het zijn dat wij maatregelen of vervolgstappen adviseren die niet goed in te passen zijn in de planning of uitvoering. Afwijken van het plan of advies is in sommige gevallen mogelijk, maar altijd onder begeleiding van een deskundig ecoloog.

ANDERE BESCHERMDE SOORTEN AANGETROFFEN?

Indien er beschermde soorten worden aangetroffen die niet in dit rapport zijn benoemd, dan dient er direct contact opgenomen te worden met de ecoloog om te bepalen hoe gehandeld dient te worden.

Verricht geen werkzaamheden voordat de nadere onderzoeken zijn afgerond, maatregelen zijn genomen en/of er een vergunning is verkregen.

BRONNEN:

- https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator
- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- www.vlinderstichting / libellen
- www.vleermuis.net
- www.vogelbeschermingnederland.nl
- Floron verspreidingsatlas
- Veldgids Flora Zeelandica, Ed Stikvoort, Peter L. Meininger
- Kennisdocument Buizerd Buteo buteo Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Gewone grootvleermuis Plecotus auritus Versie 1.0, juli 2017
- Kennisdocument Kleine marterachtigen Versie 1.1, juli 2024
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF verspreidingsatlas
- Natura2000.nl
- www.nederlandsesoorten.nl
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2021
- Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden Sovon Rapport 2022/81
- Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.BIJ12.nl

BIJLAGE 1 TABEL UITGESLOTEN SOORTEN

Tabel uitgesloten soorten	
Vogels	
Boerenzwaluw, Huiszwaluw	De voorkomende zwaluwen zijn gebouwbewonende soorten, binnen het projectgebied zijn geen gebouwen aanwezig die geschikt zijn voor de Huis- en Boerenzwaluw. De Huiszwaluw nesteld onder overstekken van huizen of boerderijen en de Boerenzwaluw voornamelijk in oude schuren. Deze zijn niet aanwezig binnen het projectgebied. Effecten op Boerenzwaluw en Huiszwaluw kunnen worden uitgesloten.
Dodaars	Dodaars zijn gebonden aan stilstaande zoete wateren met meestal uitgebreide oevervegetatie. Binnen het projectgebied zijn slechts enkele kleine sloten aanwezig die niet geschikt zijn voor Dodaars in de vorm van foerageergebied of nestlocatie. Op circa 300 meter afstand van het projectgebied is de Passgeule gelegen met wel voeldoende foerageergebied en nestlocaties. Deze locaties zijn gelegen buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Effecten door de activiteiten op Dodaars kunnen worden
Grote bonte specht	Hoe meer bos, hoe meer Grote Bonte Spechten. De dichtheid van deze soort is dan ook het hoogst in de zwaar beboste delen van de zandgronden. Door het ontbreken van bos en holtes om in te broeden, wordt de Grote bonte specht niet binnen het projectgebied verwacht. Negatieve effecten op deze soort door de activiteiten kunnen worden uitgesloten.
Spreeuw	Spreeuwen nestelen in natuurlijke holtes in bomen, in nestkasten maar ook in gebouwen. Ze tasten de bodem van weilanden en grasvelden af op zoek naar insectenlarven, zoals van de langpootmug (emelten). Binnen het projectgebied zijn geen geschikte holtebomen, geschikte nestkasten of geschikte gebouwen aanwezig waarin de Spreeuw tot broeden kan komen.
Steenuil	Steenuil is niet in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat voor de Steenuil aanwezig in de vorm van knotbomen. De Steenuil wordt binnen het projectgebied niet verwacht. De activiteiten zullen dan ook niet leiden tot aantasting van het leefgebied en nestgelegenheid van de Steenuil.
Havik	Projectgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de Havik. Binnen het projectgebied zijn geen bossages aanwezig die kunnen dienen als nestgelegenheid. Het project gebied zal gebuikt worden als foerageergebied. De activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van het leefgebied en nestgelegenheid van de Havik. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.
Tapuit	De tapuit In komt in Nederland in twee typen landschappen voor. Langs de kust in de duinen en in het binnenland op droge heiden en stuifzanden. Het zijn open landschappen met een afwisseling van korte vegetaties en open, zandige plekken. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig wat kan dienen als nestlocatie. Er zijn geen holen geschikt als broedlocatie aanwezig. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.
Kramsvogel en koperwiek	Kramsvogels eten vooral wormen en insecten. In Nederland foerageren ze op weilanden op de bekende lijstermanier.De Kramsvogel broedt in halfopen cultuurlandschap met vochtige graslanden en boomgroepen, vooral in Limburg, de Achterhoek en Twente. In Zeeland is het juist een doortrekker. Koperwieken zijn in de winter regelmatig (in groepjes) aan te treffen in weilanden, boomgaarden, bossen, parken en tuinen. Ze foerageren op besdragende struiken: duindoorn is populair, maar ook de bessen van hulst, lijsterbes en kardinaalsmuts eten ze graag. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat voor de Kramsvogel en Koperwiek aanwezig.
Blauwe Reiger	Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van de Blauwe reiger bekend. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor de Blauwe reiger. Met name aan het prjectgebied grenzende ondiepe sloten kunnen worden gebruikt om te foerageren. Eventuele verstoring door de activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort. De gunstige staat van instandhouding van de Blauwe reiger is gunstig. In geval er incidenteel een Blauwe reiger wordt verstoord, dan is er voldoende alternatief foerageergebied buiten de invloedsfeer van de activiteiten voorhanden. Daarnaast heeft deze storing geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van de Blauwe reiger. Negatieve effecten op deze soort door de activiteiten kunnen worden uitgesloten.
Buizerd	Projectgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de Buizerd. Binnen het projectgebied zijn geen bossages aanwezig die kunnen dienen als nestgelegenheid. Incidenteel zal het project gebied gebuikt worden als foerageergebied. De activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van het leefgebied en nestgelegenheid van de Buizerd. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk. Opzettelijk doden en opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen vindt niet plaats. Eventuele storing door voorgenomen activiteiten is tijdelijk en leiden niet tot afname van kwaliteit van het leefgebied en leidt niet tot wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort
Bruine kiekendief en Blauwe kiekendief	Zowel in broedtijd als daarbuiten is de bruine kiekendief vooral in open moerasgebieden, maar ook op boerenland te vinden. Broedt liefst in uitgestrekt rietland, maar ook in slootjes met riet en regelmatig in akkers.De Blauwe kiekendief komt in Zeeland alleen voor als doortrekker. De Blauwe kiekendief geeft aan zijn foerageergebied dezelfde voorkeur als de bruine kiekendief. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.
Grote zilverreiger	Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig voor de Grote zilverreiger in de vorm van rietkragen en open water. Aangrenzend aan het projectgebied is in de directe omgeving van de Passageule wel geschikt biotoop aanwezig. Deze locatie is gelegen buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Effecten door de werkzaamheden op de Grote zilverreiger kunnen dan ook worden uitgesloten.
Groenling en Tjiftjaf	Tjiftjaf en Groenling zijn algemene broedvogels die met name gebruik maken van dorpen en steden . Deze soorten zijn op circa 150 meter afstand van het projectgebied waargenomen. Incidenteel is het mogelijk dat deze soorten een kort bezoek brengen aan het projectgebied om te foerageren. Opzettelijk doden en opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen vindt niet plaats. Eventuele storing door voorgenomen activiteiten is tijdelijk en leiden niet tot wezenlijke invloed van de gunstige staat van instandhouding van de soort. De staat van instandhouding voor het leefgebied van de voornoemde soorten is gunstig.
Sperwer	Projectgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de Sperwer. Binnen het projectgebied zijn geen bossages aanwezig die kunnen dienen als nestgelegenheid. Incidenteel zal het project gebied gebuikt worden als foerageergebied. De activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van het leefgebied en nestgelegenheid van de Sperwer. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk. Opzettelijk doden en opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen vindt niet plaats. Eventuele storing door voorgenomen activiteiten is tijdelijk en leiden niet tot wezenlijke invloed van de gunstige staat van instandhouding van de soort. De staat van instandhouding voor het leefgebied van de Sperwer is gunstig.
Scholekster	De Scholekster komt incidenteel voor op akkers in de nabije omgeving van het projectgebied. Binnen het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig voor de Scholekster om te broeden en te foerageren. Effecten door de activiteiten op de Scholekster vinden niet plaats en kunnen worden uitgesloten. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Ekster	Projectgebied maakt onderdeel uit van het leefbied van de Ekster. De Ekster maakt gebruik van het plangebied om te foerageren. Binnen het plangebied zijn geen locaties voorhanden die als nestgelegenheid kunnen dienen. De activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van het leefgebied en nestgelegenheid van de Ekster. Projectgebied omvat slechts een klein onderdeel van het totale leefgebied van de Ekster. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.
Torenvalk	Projectgebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van de Torenvalk. Binnen het projectgebied zijn geen bossages aanwezig die kunnen dienen als nestgelegenheid. Het projectgebied maakt deel uit van het foerageergebied van de Torenvalk. Echter is grenzend aan het projectgebied meer geschikt foerageergebied aanwezig. De tijdelijke activiteiten zullen niet leiden tot aantasting van het leefgebied, foerageergebied en nestgelegenheid van de Torenvalk. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk. Opzettelijk doden en opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen vindt niet plaats. Eventuele storing door voorgenomen activiteiten is tijdelijk en leiden niet tot wezenlijke invloed van de gunstige staat van instandhouding van de soort. De staat van instandhouding voor het leefgebied van de Torenvalk is gunstig.
Huismus	Huismus kan incidenteel voorkomen binnen het projectgebied om te foerageren. Het projectgebied is echter geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van de huismus. De meeste huismussen komen voor in dorpen en steden, waar ze ook broeden. Essentieel foerageergebied ligt in de meeste gevallen in de directe omgeving van de nestlocaties. In geval er verstoring plaatsvindt zijn er voldoende alternatieve foerageerlocaties in de directe omgeving van het projectgebied. Er worden eveneens geen nestlocaties binnen het projectgebied en direct grenzend hieraan verwacht. Huismus geeft de voorkeur aan gebouwen. Ze broeden veelal onder dakpannen op zonrijke en windluwe locaties. Deze locaties ontbreken in en direct grenzend aan het projectgebied. Negatieve effecten op nesten en foerageergebied kunnen dan ook worden uitgesloten. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.
Zoogdieren	
Boommarter en Steenmarter	Er zijn geen waarnememingen beken van Boommarter en Steenmarter binnen het projectgebied.Het is echter niet uitgesloten dat deze soorten toch voorkomen in de directe omgeving van het projectgebied gezien hun verborgen leefwijze.Binnen het projectgebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Zo zijn er geen konijnen- of vossenholen aanwezig binnen het plangebied of binnen 50 meter afstand. Ook zijn er geen geschikte bomen met inrottingsgaten of spechtengaten aanwezig. Ook ontbreken eekhoornholen of gebouwen binnen het projectgebied die kunnen dienen als voortplantings- rust en verblijfplaats voor de Boommarter en Steenmarter. Effecten op voortplantings- rust en verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Incidenteel kan het voorkomen dat het projectgebied zal worden bezocht om te foerageren. Er zal dan met name gebruik worden gemaakt van de randen van het perceel met de meeste dekking.De werkzaamheden zullen niet leiden tot aantasting van essentieel foerageergebied van deze soorten. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve locaties aanwezig. Effecten op foerageergebied kunnen worden uitgesloten.
Hermelijn, Wezel en Bunzing	ER zijn geen waarnemingen bekend van de Hermelijn, Wezel en Bunzing. Het is echter niet uitgesloten dat deze soorten toch voorkomen in de directe omgeving van het projectgebied gezien hun verborgen leefwijze. Het projectgebied bestaat uit een open grasvlakte waar onvoldoende dekking aanwezig welke kan dienen als voortplanting- rust en verblijfplaatst voor Hermelijn, Wezel en Bunzing. Binnen het projectgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen aanwezig, effecten op voortplanting- rust en verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten.De percelen kunnen incidenteel wel worden bezocht door de Hermelijn Wezel en Bunzing. Er is binnen het projectgebied beperkt geschikt biotoop aanwezig. Rondom de percelen zijn sloten aanwezig en grenzend aan perceel M 1015 is een dijk met wat struweel. De kleine marterachtigen geven de voorkeur aan gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de hermelijn daar zijn voedsel zoekt. De elementen die eventueel een functie hebben voor deze dieren binnen het projectgebied, blijven behouden en worden niet aangetast. Hierdoor is geen sprak van aantasting van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen en worden geen dieren gedood bij de uitvoering van de werkzaamheden. Aanvullende maatregelen ten aanzien van vaste rust- en voortplantingsplaatsen of het doden van de Hermelijn, Wezel en Bunzing zijn niet noodzakelijk.
Vleermuizen	Het projectgebied bestaat uit een open grasvlakte waar geen locaties geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. negatieve effecten op verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Daarnaast zijn er geen elementen aanwezig die dienen als belangrijke vliegroute van vleermuizen. Effecten op vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Het projectgebied kan worden gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen. Schadelijke handelingen op een essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten. Het projectgebied bestaat uit een open gras vlakte met aan de randen enkele sloten met rietkragen. Deze locaties kunnen gebruikt worden door vleermuizen als foerageergebied. De activiteiten leiden niet tot aantasting van essentieel foerageergebied. Er blijft ten allen tijde voldoende foerageergebied binnen en direct grenzend aan het projectgebied aanwezig. Aanvullende maatregelen zijn niet noodzakelijk.
Vaatplanten	
Bokkenorchis	In de directe nabijheid van het projectgebied komt de Bokkenorchis voor nabij perceel nummer M 548. Tijdens het veldbezoek zijn geen groeiplaatsen aangetroffen. De locatie waar de Bokkenorchis voorkomt is voornamelijk de reeds afgegraven lagere, vochtigere en zanderige delen in het gebied. Deze zijn gelegen buiten het projectgebied op de percelen die reeds zijn ingericht. Bokkenorchis komt veelal voor op locaties met grazige, niet al te droge, humeuze plekken en tussen laag struweel. Gezien de percelen binnen het projectgebied bestaan uit klei in combinatie met zeer droge omstandigheden en daarmee de gunstige omstandigheden voor groeiplaatsen van de Bokkenorchis ontbreken, worden groeiplaatsen van de Bokkenorchis binnen het projectgebied niet verwacht.

BIJLAGE 2 WETTELIJK KADER OMGEVINGSWET NATUUR

OMGEVINGSWET

De bescherming van natuur wordt in de nieuwe Omgevingswet geregeld in artikel 2.18 en 2.19. Het provinciebestuur en Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn hiervoor verantwoordelijk en zij zijn verplicht zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en van nature in Nederland voorkomende dier- en plantensoorten en hun leefgebieden. Daarnaast moeten instandhoudingsdoelstellingen door de minister opgesteld worden voor Natura 2000-gebieden en bijzondere natuurgebieden. Ook heeft de minister rode lijsten opgesteld die inzicht geven in met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende dier- en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen.

In artikel 2.44 Omgevingswet (hierna te noemen OW) wordt beschreven dat Onze Minister van LNV of de Provincie via een omgevingsverordening, Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale gebieden, nationale parken, natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen. Om deze gebieden en soorten goed te beschermen en te behouden in ons landschap zijn zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten verboden (art. 5.1 OW):

- Een Natura 2000-activiteit
- Een jachtgeweeractiviteit
- Een valkeniersactiviteit
- Een Flora- en fauna-activiteit

Tenzij het gaat om een, bij algemene maatregel van bestuur, aangewezen geval.
De voorschriften uit de omgevingsvergunning moeten gevolgd worden. Het is verboden in strijd met de voorschriften te handelen. Jachtgeweeractiviteiten en valkeniersactiviteiten worden hier niet verder besproken omdat deze niet van toepassing zijn op dit project. De gevallen die bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden aangewezen, ofwel een uitzondering op de vergunningplicht, kunnen alleen uitgevoerd worden wanneer dat nodig is:

1. met het oog op een nationaal belang en dat belang niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het provinciebestuur of gemeentebestuur kan worden behartigd, of
2. voor een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van de omgevingswet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

Voor een Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit kunnen op de volgende manieren vergunningsvrije gevallen aangewezen worden:

- Omgevingsplan
- Waterschapverordening
- Omgevingsverordening
- Bij ministeriële regeling
- In een Programma

De gevallen worden aangewezen ter uitvoering van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern, het Verdrag van Bonn en de Vogelrichtlijn.

De regels die zijn opgesteld om de beschermingsdoelen van beschermde gebieden en beschermde soorten te bereiken zijn terug te vinden in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Hoofdstuk 11 van het Bal bespreekt de regels omtrent natuur. Te beginnen bij Natura2000-activiteiten (Afdeling 11.1 Bal) gevolgd door Flora- en Fauna-activiteiten (Afdeling 11.2.1 t/m 11.2.5 Bal) en activiteiten die Houtopstanden, hout en houtproducten (Afdeling 11.3 Bal) betreffen.

ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat een ieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Ow wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

GEBIEDSBESCHERMING

De bescherming van gebieden wordt verdeeld in de eerder genoemde gebieden die door de minister of door de Provincie worden aangewezen; Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale gebieden, nationale parken, natuurnetwerk Nederland en bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.
De bescherming van Natura 2000-gebieden of een bijzonder nationaal natuurgebied wordt beschreven in paragraaf 11.1.1 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Natuurnetwerk Nederland, bijzonder provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen worden door de desbetreffende provincie beschermd en de regels omtrent deze gebieden worden in een omgevingsverordening van de provincie beschreven.

NATURA 2000- ACTIVITEIT

Wanneer een activiteit verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000- gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kan hebben, wordt gesproken over een Natura 2000- activiteit.
Voor natura 2000-activiteiten moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd (art. 5.1 Ow). Uitzonderingen waarbij geen omgevingsvergunning noodzakelijk zijn staan beschreven in het Bal artikel 11.16 t/m artikel 11.20. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een N2000-activiteit uit te voeren geldt niet (een uitzondering) wanneer de activiteit:

Op grond van een andere wet is toegestaan (artikel 11.16a Bal);
Betrekking heeft op (artikel 11.17 Bal):

- het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw-of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft;
- het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk;
- En afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten geen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, de gevolgen van de depositie van stikstof door de activiteit, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen, buiten beschouwing gelaten.
- Is aangewezen in een programma van het N2000-gebied (artikel 11.18 lid 1 Bal).

- Is aangewezen in een omgevingsverordening (artikel 11.19 lid 1 Bal).
- Is aangewezen in een omgevingsverordening en de gevolgen een bepaalde drempel uit de
- omgevingsverordening niet overschrijdt (artikel 11.19 lid 2 Bal).
- Van nationaal belang is die is aangewezen bij ministeriële regeling (artikel 11.20 lid 1 Bal);
- Van nationaal belang is en gevolgen een bepaalde drempel door de ministeriële regeling is aangewezen, niet overschrijdt (artikel 11.20 lid 2 Bal).

Deze uitzonderingen op het verbod zijn alleen vergunningsvrij wanneer op voorhand op grond van objectieve gegevens met zekerheid kan worden uitgesloten dat de activiteiten significante gevolgen voor een N2000-gebied kan hebben. Wanneer dit niet op basis van objectieve gegevens kan worden uitgesloten, kan met behulp van een passende beoordeling een uitzondering worden verkregen als uit deze passende beoordeling met zekerheid blijkt dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het N2000-gebied niet zal aantasten. Of wanneer de activiteit op grond van dwingende redenen van openbaar belang, het ontbreken van alternatieve oplossingen en het treffen van compenserende maatregelen die waarborgen dat de algehele samenhang van het N2000-gebied bewaard blijft (artikel 11.21 Bal).

SOORTENBESCHERMING

FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet geregeld in afdeling 11.2 van het Bal. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde ‘andere soorten’.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring. Ook gelden de verboden niet wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en voldaan wordt aan de vogelrichtlijn (artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13). Of wanneer de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd, deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening.

HABITATRICHTLIJN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel ‘habitatsoorten’ genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van

soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

VERGUNNING EN VRIJSTELLING

Alle schadelijke handelingen op beschermde soorten zijn op basis van de verboden niet toegestaan. In speciale gevallen kan echter een "nee, tenzij" principe worden toegepast, dit betekent dat wanneer het project onder specifieke voorwaarden valt er een omgevingsvergunning verleend kan worden voor de verboden. De voorwaarden waaronder een vergunning wordt verleend verschillen per beschermingsregime waarbij geldt dat voor 'andere soorten' meer gronden zijn waarop een vergunning kan worden verkregen. Indien gebruik kan worden gemaakt van een vrijstellingsregeling is het niet nodig om een omgevingsvergunning aan te vragen. Wel dient dan altijd te worden voldaan aan de voorwaarden die een dergelijke vrijstellingsregeling stelt en dient de algemene zorgplicht (artikel 1.6 Ow) in acht genomen te worden. Voor het beschermingsregime 'andere soorten' geldt dat de provincies een vrijstelling kunnen toekennen voor een bepaalde soort, dit is beschreven in de provinciale verordeningen. Hierdoor bestaan verschillen in de lijst met vrijgestelde soorten tussen de provincies. Daarnaast zijn op basis van artikel 11.54 en 11.57 van het Bal enkele 'andere soorten' zoogdieren en amfibieën aangewezen in de omgevingswet welke op nationaal niveau zijn vrijgesteld. Ook indien conform een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht.

GEDRAGSCODE

Gedragscodes zijn onder de OW beschikbaar als instrument voor vrijstellingen. In de gedragscodes zijn maatregelen beschreven ter bescherming van soorten, indien deze maatregelen correct worden toegepast tijdens de werkzaamheden, is het aanvragen van een ontheffing niet altijd nodig en kan dus gewerkt worden volgens de vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de vrijstellingsregeling. De impact van de werkzaamheden bepaalt namelijk voor welke beschermingsniveaus van de Ow een vrijstelling mogelijk is. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstellingsregeling zijn momenteel diverse goedgekeurde gedragscodes beschikbaar.

NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is opgebouwd uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones en bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee
- alle N2000-gebieden

De provincies zijn verantwoordelijk voor het NNN op het land. Ook alle grote wateren (grote rivieren, Deltawateren, IJsselmeergebied en Waddenzee) en de gehele Noordzee behoren tot het NNN. Voor deze gebieden is het Rijk verantwoordelijk. Provincies leggen de begrenzing en het beleid omtrent het NNN vast in de provinciale structuurvisie en omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 Ow).
Ook moeten zij de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden vastleggen in natuurbeheerplannen. Daarnaast wijzen de provincies de natuurdoelen in het NNN aan. Een natuurdoel beschrijft een bepaalde natuurkwaliteit en wordt gebruikt als een toetsbare doelstelling voor een natuurgebied

De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing van het NNN vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. ‘Nee, tenzij’ principe Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als deze oppervlak of de wezenlijke kenmerken en (potentiële) waarden van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. Bij het NNN is geen sprake van externe werking. Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingszones met elkaar verbonden zijn. De provincie werkt samen met verschillende Zeeuwse partners aan het Natuurnetwerk en ondersteunt partijen die natuurprojecten uitvoeren. Gemeenten, organisaties, particulieren en (agrarisch) ondernemers gaan steeds vaker zelf natuur ontwikkelen en beheren. De concrete ambities voor het NNZ staan beschreven in het natuurbeheerplan. Hierin staan 2 kaarten: de beheertypekaart en de ambitiekaart. De beheertypekaart laat zien hoe natuur en landschap in Zeeland er nu voor staan. En de ambitiekaart geeft aan hoe zij eruit moeten gaan zien. Het natuurbeheerplan vormt de basis voor subsidies die gaan over het beheer en de inrichting van het Natuurnetwerk.

HOUTOPSTANDEN

De belangrijkste inhoudelijke regels over het vellen van houtopstanden zijn opgenomen in artikel 11.126 van het Bal (meldplicht vellen van houtopstanden) en artikel 11.129 van het Bal (plicht tot herbeplanting). Het is conform artikel 11.126 van het Bal verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen, of te doen vellen zonder daarvan vooraf een melding te maken bij gedeputeerde staten. Uitzondering op deze regel is het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast geldt op grond van artikel 11.129, eerste lid van het Bal een herbeplantingsplicht als een houtopstand is geveld, of op een andere wijze teniet is gegaan. De herbeplanting moet in beginsel plaatsvinden binnen 3 jaar, op dezelfde grond waar de houtopstanden stonden. In artikel 11.131 van het Bal staan een aantal uitzonderingen beschreven, waarbij het wel is toegestaan om houtopstand zonder deze melding geheel of gedeeltelijk te vellen.

Gedeputeerde staten zijn het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving op de regels in het Bal (met uitzondering van een aantal specifieke gevallen waarin de minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit het bevoegd gezag is). De provincie kan op basis van artikel 11.117 van het Bal in de omgevingsverordening aanvullende regels (maatwerkregels) opstellen over het vellen van houtopstanden.

Artikel 11.116 van het Bal formuleert de specifieke zorgplicht, waaronder die voor houtopstanden. Deze specifieke zorgplicht als uitgangspunt heeft dat iedereen alle activiteiten achterwege moet laten met negatieve effecten op de belangen uit artikel 11.112 van het Bal. Deze belangen zijn: areaal houtopstanden in stand houden, natuurbescherming en landschappelijke waarden beschermen.

Met de specifieke zorgplicht voor houtopstanden moet degene die gaat kappen of vellen maatregelen treffen om negatieve gevolgen van de activiteit te voorkomen. Ook moet diegene zich op de hoogte stellen van de natuur- en landschapswaarden die aanwezig zijn en eventueel nadelige gevolgen kunnen ondervinden van de activiteit. Wanneer negatieve gevolgen niet te voorkomen zijn, moet diegene maatregelen treffen om de schade te beperken en waar nodig te herstellen.

BIJLAGE 3 BESCHERMDE SOORTEN

Beschermde soorten conform artikel 11.37 Bal:

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten benoemd in de Vogelrichtlijn zijn beschermd (ca. 700).

In deze bijlage worden niet alle soorten benoemd. Hieronder worden uitsluitend de soorten benoemd van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten van de categorieën 1 t/m 5.

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders

Categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar het specifieke nest

Categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Lijst jaarrond beschermde nesten			
Nederlandse naam		**Nederlandse naam**	
Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Huismus	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Grauwe vliegenvanger	5
Roek	2	Groene specht	5
Grote gele kwikstaart	3	Grote bonte specht	5
Kerkuil	3	Hop	5
Oehoe	3	Huiszwaluw	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Slechtvalk	3	Kleine bonte specht	5
Boomvalk	4	Kleine vliegenvanger	5
Havik	4	Koolmees	5
Buizerd	4	Oeverzwaluw	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Sperwer	4	Pimpelmees	5
Wespendief	4	Raaf	5
Zwarte wouw	4	Ruigpootuil	5
Blauwe reiger	5	Spreeuw	5
Boerenzwaluw	5	Tapuit	5
Bonte vliegenvanger	5	Torenvalk	5
Boomklever	5	Zeearend	5
Boomkruiper	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Bosuil	5	Zwarte roodstaart	5
Draaihals	5	Zwarte specht	5
Eidereend	5		
Ekster	5		

Tabel: Lijst met jaarrond beschermde nesten.

Beschermde soorten conform artikel 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV (inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)

Onder dit artikel vallen naast habitatrichtlijnsoorten ook soorten uit de conventies van Bern I, Bern II en Bon I. Vogels vallen niet onder artikel 11.46.

Beschermde soorten conform art 11.46, lid 1, onder a en e, Bal: Van nature in Nederland voorkomende soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage IV (inclusief Verdrag van Bern, Bijlage I en II voor zover van toepassing)				
Apollovlinder	Gestreepte dolfijn	Heikikker	Narwal	Tijmblauwtje
Bataafse stroommossel	Gestreepte waterroofkever	Heldenbok	Noordse vinvis	Tonghaarmuts
Bechsteins vleermuis	Gevlekte witsnuitlibel	Hille	Noordse vleermuis	Tuimelaar
Bever	Gewone baardvleermuis	Houting	Noordse winterjuffer	Tweekleurige vleermuis
Boomkikker	Gewone dolfijn	Ingekorven vleermuis	Noordse woelmuis	Vale vleermuis
Bosvleermuis	Gewone dwergvleermuis	Juchtleerkever	Oostelijke witsnuitlibel	Vermiljoenkever
Boszandoog	Gewone grootoorvleermuis	Kamsalamander	Orca	Vroedmeesterpad
Brandts vleermuis	Gewone spitsdolfijn	Kemps' zeeschildpad	Otter	Walrus
Brede geelrandwaterroofkever	Gewone vinvis	Kleine dwergvleermuis	Pimpernelblauwtje	Watervleermuis
Bronslibel	Gladde slang	Kleine hoefijzerneus	Platte schijfhoren	Wilde kat
Bruinvis	Griend	Kleine zwaardwalvis	Poelkikker	Witflankdolfijn
Bultrug	Grijze dolfin	Kleine vlotvaren	Potvis	Witsnuitdolfijn
Dikkopschildpad	Grijze grootoorvleermuis	Knoflookpad	Rivierrombout	Witte dolfijn
Donker pimpernelblauwtje	Groene glazenmaker	Kruipend moerasscherm	Rosse vleermuis	Wolf
Drijvende waterweegbree	Groenknolorchis	Laatvlieger	Rugstreeppad	Zandhagedis
Dwergpotvis	Grote hoefijzerneus	Lederschildpad	Ruige dwergvleermuis	Zilverstreephooibeestje
Dwergvinvis	Grote rosse vleermuis	Liggende raket	Sierlijke witsnuitlibel	Zomerschroeforchis
Franjestaart	Grote vuurvlinder	Lynx	Soepschildpad	Oeveraas
Gaffellibel	Hamster	Meervleermuis	Spitsdolfijn van Gray	Walrus
Geelbuikvuurpad	Hazelmuis	Mopsvleermuis	Steur	Moerasparelmoervlinder
Geel schorpioenmos		Muurhagedis	Teunisbloempijlstaart	Mercuur waterjuffer

Tabel: Habitatrichtlijnsoorten en soorten uit de conventies van Bern I, Bern II en Bon I.

Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a en Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c

Soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder a Soorten vaatplanten als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, onder c				
Aardmuis	Vinpootsalamander	Gevlekte glanslibel	Karwijselie	Zinkviooltje
Boommarter	Vuursalamander	Gewone bronlibel	Kleine ereprijs	Zweedse kornoelje
Bosmuis	Adder	Hoogveenglanslibel	Kleine Schorseneer	
Bunzing	Hazelworm	Kempense heidelibel	Kleine wolfsmelk	
Damhert	Levendbarende hagedis	Speerwaterjuffer	Kluwenklokje	
Das	Ringslang	Vliegend hert	Knollathyrus	
Dwergmuis	Vissen	Akkerboterbloem	Knolspirea	
Dwergspitsmuis	Beekdonderpad	Akkerdoornzaad	Korensla	
Edelhert	Beekprik	Akkerogentroost	Kranskarwij	
Eekhoorn	Elrits	Beklierde ogentroost	Kruiptijm	
Egel	Europese rivierkreeft	Berggamander	Lange zonnedauw	
Eikelmuis	Gestippelde alver	Bergnachtorchis	Liggende ereprijs	
Gewone bosspitsmuis	Grote modderkruiper	Blaasvaren	Moerasgamander	
Gewone zeehond	Kwabaal	Blauw guichelheil	Muurbloem	
Grote bosmuis	Aardbeivlinder	Bokkenorchis	Naakte lathyrus	
Grijze zeehond	Bosparelmoervlinder	Bosboterbloem	Naaldenkervel	
Haas	Bruin dikkopje	Bosdravik	Pijlscheefkalk	
Hermelijn	Bruine eikenpage	Brave hendrik	Roggelelie	
Huisspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje	Brede wolfsmelk	Rood peperboompje	
Konijn	Duinparelmoervlinder	Breed wollegras	Rozenkransje	
Molmuis	Gentiaanblauwtje	Bruinrode wespenorchis	Ruw parelzaad	
Ondergrondse woelmuis	Grote parelmoervlinder	Dennenorchis	Scherpkruid	
Ree	Grote vos	Dreps	Schubvaren	
Rosse woelmuis	Grote vuurvlinder	Echte gamander	Schubzegge	
Steenmarter	Grote weerschijnvlinder	Franjegentiaan	Smalle raai	
Tweekleurige bosspitsmuis	Iepenpage	Geelgroene wespenorchis	Spits havikskruid	
Veldmuis	Kleine heivlinder	Geplooide vrouwenmantel	Steenbraam	
Veldspitsmuis	Kleine ijsvogelvlinder	Getande veldsla	Stijve wolfsmelk	
Vos	Kommavlinder	Gevlekt zonneroosje	Stofzaad	
Waterspitsmuis	Pimpernelblauwtje	Glad biggenkruid	Tengere distel	
Wezel	Sleedoornpage	Gladde zegge	Tengere veldmuur	
Wild zwijn	Spiegeldikkopje	Groene nachtorchis	Trosgamander	
Woelrat	Veenbesblauwtje	Groensteel	Veenbloembies	
Amfibieën	Veenbesparelmoervlinder	Groot spiegelklokje	Vliegenorchis	
Alpenwatersalamander	Veenhooibeestje	Grote bosaardbei	Vroege ereprijs	
Bruine kikker	Veldparelmoervlinder	Grote leeuwenklauw	Wilde averuit	
Gewone pad	Zilveren maan	Honingorchis	Wilde ridderspoor	
Kleine watersalamander	Beekkrombout	Kalkboterbloem	Wilde weit	
Meerkikker	Bosbeekjuffer	Kalketrip	Wolfskers	
Middelste groene kikker	Donkere waterjuffer	Karthuizeranjer	Zandwolfsmelk	

Tabel: Overige soorten.

BIJLAGE 4 VRIJGESTELDE SOORTEN

Artikel 2.154 Aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten: beheer, onderhoud, gebruik, inrichting of ontwikkeling van gebieden

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, en artikel 11.54, eerste lid, van het besluit activiteiten leefomgeving, geldt niet voor de in bijlage VIII genoemde soorten bij het verrichten van een activiteit in verband met:

    a) de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
    b) bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
    c) bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
    d) bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
    e) bestendig gebruik.

2. Het eerste lid geldt alleen voor het verrichten van een activiteit die niet al vergunning vrij is op grond van een bij ministeriële regeling aangewezen gedragscode, bedoeld in artikel 11.59, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Vrijgestelde soorten Provincie Zeeland
Soort
Aardmuis
Bastaardkikker/Middelste groene kikker
Bosmuis
Bruine kikker
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Gewone pad
Huisspitsmuis
Kleine watersalamander
Meerkikker
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Woelrat

Tabel: Lijst met vrijgestelde soorten Provincie Zeeland.

BIJLAGE 5 FOTOBLAD

Foto 1: Overzichtslocatie 1 projectgebied perceel G 1015.

Foto 2: Overzichtslocatie 2 projectgebied perceel G 548.

Foto 3: Vegetatie van Witte Klaver en Luzerne op perceel G 1015.

Foto 4: Ingezaaide Klaver en wat struweel op aangrenzende dijk perceel G 1015.

Foto 5: Aangetroffen Klavervreter binnen het projectgebied.

Foto 6: Klaverfreter op perceel G 548.

Foto 7: Vegetatie van Raaigras met Witte klaver perceel G 548.

Foto 8: Randzone perceel G 548 met aangrenzend de Oudemansdijk.

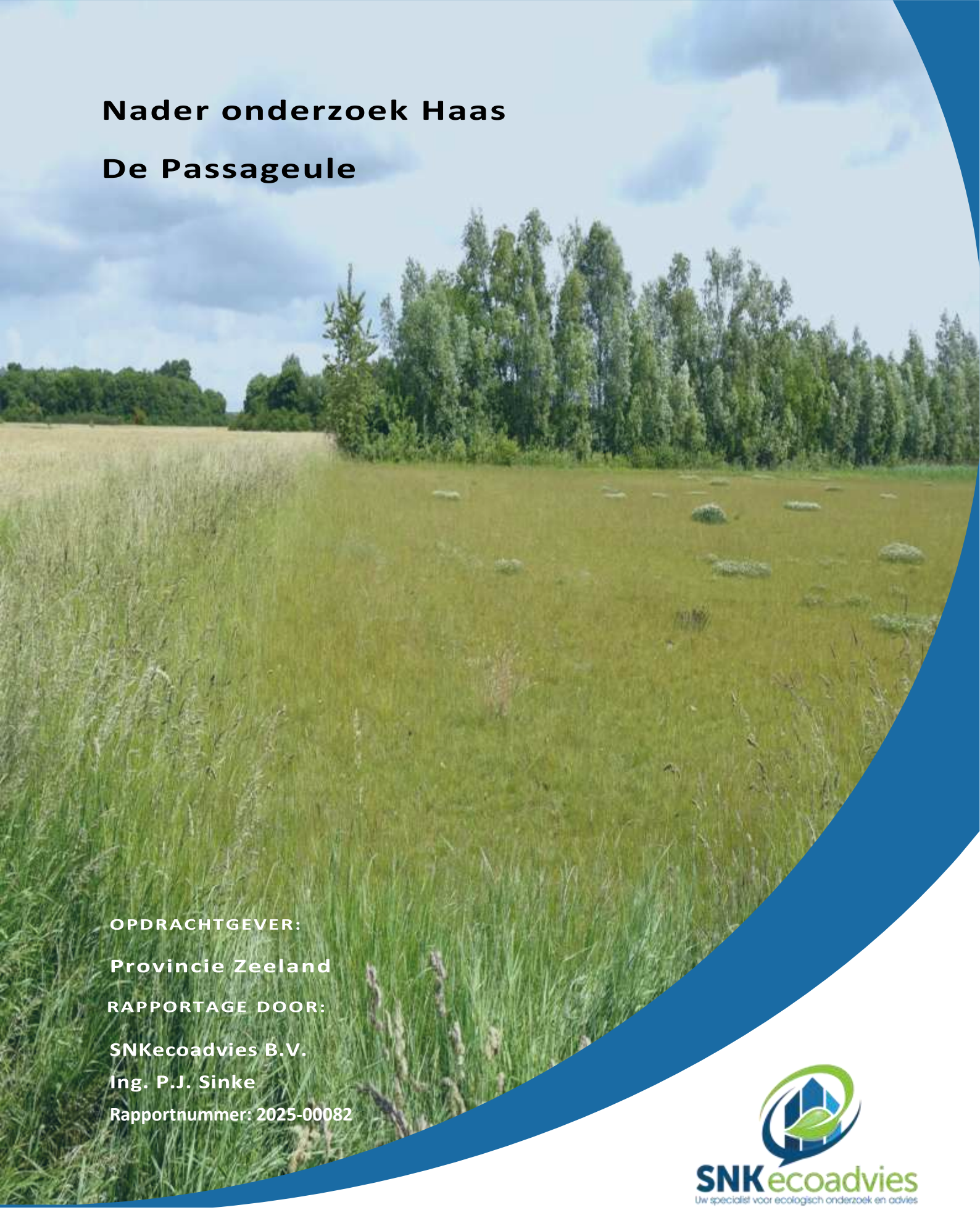
Foto 9: Perceel G 548 met slootkant en aangrenzende rij wilgen.

SNKecoadvies

Bijlage 7: Nader onderzoek Turkeye en Ponte

Nader onderzoek Haas

De Passageule

OPDRACHTGEVER:

Provincie Zeeland

RAPPORTAGE DOOR:

SNKecoadvies B.V.
Ing. P.J. Sinke

Rapportnummer: 2025-00082

SNKecoadvies
Uw specialist voor ecologisch onderzoek en advies

Opdrachtgever:
Provincie Zeeland
Opdrachtnemer:
SNKecoadvies B.V.

Rapportnummer: 2025-00082
Versienummer: 1

Status: Definitief

Datum: 27 augustus 2025

Contactpersoon Opdrachtgever:
Dhr. J.A.A. Melaard

Opsteller: ing. P.J. Sinke

Paraaf:

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief de foto's is alleen toegestaan met toestemming van de eigenaar (opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met grote zorg opgesteld. Desondanks aanvaardt SNKecoadvies B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden en privacyverklaring zijn te vinden op www.snkecoadvies.nl

Moerdamme 24, 4415 AP Oostdijk

KVK: 97228273 BTW-nummer: NL867960036B01

Moerdamme 24
4415 AP Oostdiik
www.snkecoadvies.nl

info@snkecoadvies.nl
+31 6 81914386

INHOUD

1. Aanleiding en doelstelling 4

2. Wettelijk kader 5

2.1 Flora- en fauna activiteit Omgevingswet 5

2.2 Vogelrichtlijn 5

2.3 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn 5

2.4 Andere soorten 6

2.5 Zorgplicht 6

3. Projectgebied en voorgenomen werkzaamheden 8

3.1 Beschrijving plangebied 8

3.2 Voorgenomen werkzaamheden en planning 10

3.2.1 Aanplant bos / struweel 10

3.2.2 Ontwikkelen van Kruiden- en Faunarijk grasland 10

3.2.3 Aanleg poelen en water 10

3.2.4 Aanleg wandelpaden 10

4. Onderzoeksopzet 12

5. Kenmerken en leefwijze Haas 13

5.1 Kenmerken Haas 13

5.2 Leefwijze 13

5.3 Functioneel leefgebied 13

6. onderzoeksresultaten veldonderzoek 14

6.1 Kenmerkende elementen functioneel leefgebied Haas 14

6.2 Resultaten perceel G 1015 16

6.3 Resultaten perceel G 548 18

6.3 Effectbeoordeling 19

6.3.1 Effectbeoordeling vaste rust- en voortplantingsplaatsen 19

6.3.2 Vervolgstappen negatieve effecten vaste rust- en voortplantingsplaatsen 19

6.3.2 Effectbeoordeling functioneel leefgebied 19

6.3.3 Vervolgstappen tijdelijke negatieve effecten functioneel leefgebied 20

7. Conclusie 21

Bronnen 22

Bijlage 1: Impressie onderzoekslocatie 23

1. AANLEIDING EN DOELSTELLING

In west Zeeuws-Vlaanderen, ten zuiden van Oostburg in de gemeente Sluis liggen diverse percelen grasland langs de 'linie van Passageule'. Enkele percelen kadastraal bekend onder gemeente Oostburg, sectie G, nummer 1015 en 548 zijn recent verworven door Provincie Zeeland. De percelen zijn opgenomen als 'nieuwe natuur' in het natuurbeheerplan/Natuur Netwerk Zeeland. De percelen sluiten aan op bestaande natuurgebieden van de 'linie van Passageule' en zullen ingericht worden met een afwisseling van struweel en realisatie kruiden- en faunarijk grasland. Ook vindt enige boscompensatie plaats i.v.m. de voorgenomen bomenkap in het nabijgelegen gebied 'De Munte'. Momenteel bestaan deze percelen uit ingezaaid grasland met Klaver, Raaigras en Luzerne. Dit beheertype sluit niet aan bij de ambitietypen zoals die zijn geformuleerd in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het is de bedoeling om in het betreffende gebied een kwaliteitsimpuls uit te voeren om de natuur verder te optimaliseren.

In juni 2025 heeft SNKecoadvies B.V. een quickscan uitgevoerd in het betreffende projectgebied en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoeklocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. De ecologische quickcan is bekend onder Quickscan Flora & Fauna de Passageule, rapportnummer: 2025-00080.

Uit deze ecologische quickscan blijkt dat binnen het projectgebied geschikt biotoop aanwezig is voor de Haas. Tijdens het veldbezoek zijn twee hazen binnen het kadastraal perceel G 1015 van het projectgebied waargenomen. Echter is niet bekend in welke mate en van welke locaties de Haas hier gebruik van maakt en in welke aantallen. Hiervoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar voortplanting- rust en verblijfplaatsen.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de uitgevoerde ecologische quickscan heeft de initiatiefnemer SNKecoadvies B.V. gevraagd nader onderzoek uit te voeren om vast te stellen of voortplanting-, rust- en verblijfplaats daadwerkelijk aanwezig zijn en in welke aantallen. Ingeval dat uit het vervolgonderzoek blijkt dat door de voorgenomen activiteiten leefgebied, voortplantingsplaats, rust- en verblijfplaatsen worden vernietigd of negatieve effecten hebben op essentiële functies voor de haas, is een vergunning flora- en fauna activiteit noodzakelijk.

In onderhavig onderzoek wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied en of er vaste rust- en verblijfplaatsen en- of voortplantingsplaatsen voorkomen van de Haas.
Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of, en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

2. WETTELIJK KADER

2.1 FLORA- EN FAUNA ACTIVITEIT OMGEVINGSWET

De bescherming van soorten in het wild wordt in de Omgevingswet (Ow) geregeld in afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten worden een flora- en fauna-activiteit genoemd. Voor alle in Nederland voorkomende soorten geldt de zorgplicht (artikel 1.6 Ow) en de specifieke zorgplicht artikel 11.27 Bal.

Soorten die meer bescherming nodig hebben zijn in hoofdstuk 11.2 van de Ow onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees);
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal).

Soorten die conform Europese regelgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn) worden beschermd, zijn zwaarder beschermd. Daarnaast worden soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'.
Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden welke in de volgende paragraaf per beschermingsregime worden besproken.

2.2 VOGELRICHTLIJN

Alle van nature in het wild voorkomende vogels zijn in Nederland beschermd conform de Europese regelgeving van de Vogelrichtlijn. Voor het beschermingsregime van vogels gelden de volgende verboden conform artikel 11.37 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Deze toevoeging betekent in de praktijk dat per geval beoordeeld dient te worden of de verstoring een negatief effect veroorzaakt, afhankelijk van de zeldzaamheid van de vogelsoort, de uitwijkmogelijkheden en de aard van de verstoring.
Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 11.37 sub b van het Bal is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Omgevingswet valt onder nest zowel de inhoud als de functionele leefomgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele leefomgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of tenietdoen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat. Daarnaast zijn nesten van enkele soorten vogels jaarrond beschermd.
Artikel 11.37 sub b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Een aantal vogelsoorten maakt het gehele jaar gebruik van hun nest of zijn niet in staat zelf een nieuw nest te maken. Nesten van deze soorten, waaronder huismus en gierzwaluw, zijn jaarrond beschermd. Deze vogels zijn opgenomen in de lijst met jaarrond beschermde nesten welke in 2009 is opgesteld door RVO. Provincies hebben de mogelijkheid deze lijst naar eigen inzicht aan te passen middels een omgevingsverordening. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.3 HABITATRICHTLIJN, BIJLAGE II VAN VERDRAG VAN BERN EN BIJLAGE I VAN VERDRAG VAN BONN

Soorten die conform de Habitatrichtlijn zijn beschermd worden ook wel 'habitatsoorten' genoemd. Voor het beschermingsregime van habitatsoorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.46 van het Bal:

a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a en;

e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46 sub d. van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 11.46 sub d. van het Bal.

2.4 ANDERE SOORTEN

Daarnaast zijn in Nederland enkele soorten op nationaal niveau beschermd, de zogenaamde 'andere soorten'. Voor het beschermingsregime van andere soorten gelden de volgende verboden conform artikel 11.54 van het Bal:

a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

In tegenstelling tot de eerste twee beschermingsregimes geldt voor de 'andere soorten' geen verbod op het opzettelijk verstoren en het rapen of beschadigen van eieren. Ook geldt het verbod niet voor het doden of vangen van de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis of het beschadigen of vernielen van hun rustplaatsen wanneer ze in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Of wanneer de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in art. 8.74 l van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Ook is het verbod niet geldig wanneer de activiteit deel uitmaakt van een instandhoudingsmaatregel van de vogel- of habitatrichtlijn.

2.5 ZORGPLICHT

In de omgevingswet is net als in de Wet natuurbescherming een zorgplicht opgenomen (artikel 1.6 t/m 1.8 Ow).
Deze plicht houdt in dat eenieder die een activiteit verricht die nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om die gevolgen te voorkomen;
2. Wanneer die gevolgen niet voorkomen kunnen worden, die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden.

In de Omgevingswet wordt de zorgplicht verder uitgewerkt per activiteit, een zogenaamde specifieke zorgplicht activiteiten. In het Bal zijn meerdere specifieke zorgplichten opgenomen, waaronder in artikel 11.27 dat toeziet op de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (daarnaast ook voor andere activiteiten, genoemd in artikel 11.22, lid 1, onder b t/m g, zoals het handelen conform een faunabeheerplan, uitoefening jacht, etc.). In het eerste lid is een vergelijkbare zorgplicht opgenomen als onder de algemene zorgplicht, namelijk dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben:

1. Alle maatregelen neemt die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de invulling van de specifieke zorgplicht voor Flora- en fauna activiteiten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de plicht 'in ieder geval' inhoudt dat wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Verwezen wordt naar de volgende soorten:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;

- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚ Ow.

Als deze aanwijzingen er zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten.
Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

Daarnaast kunnen decentrale bestuursorganen de regels van hogere bestuursorganen toespitsten op de lokale situatie middels maatwerkregels (artikel. 4.5 Ow). Het Rijk kan deze bevoegdheid geven aan de provincie, gemeente of waterschap. De provincie kan deze bevoegdheid ook aan gemeente of het waterschap geven. De provincie doet dit via regels in de omgevingsverordening. Een maatwerkregel kan worden gesteld met het oog op natuurbescherming. Geplande werkzaamheden kunnen hierdoor in de ene gemeente of provincie andere eisen hebben dan in een andere gemeente of provincie.

3. PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

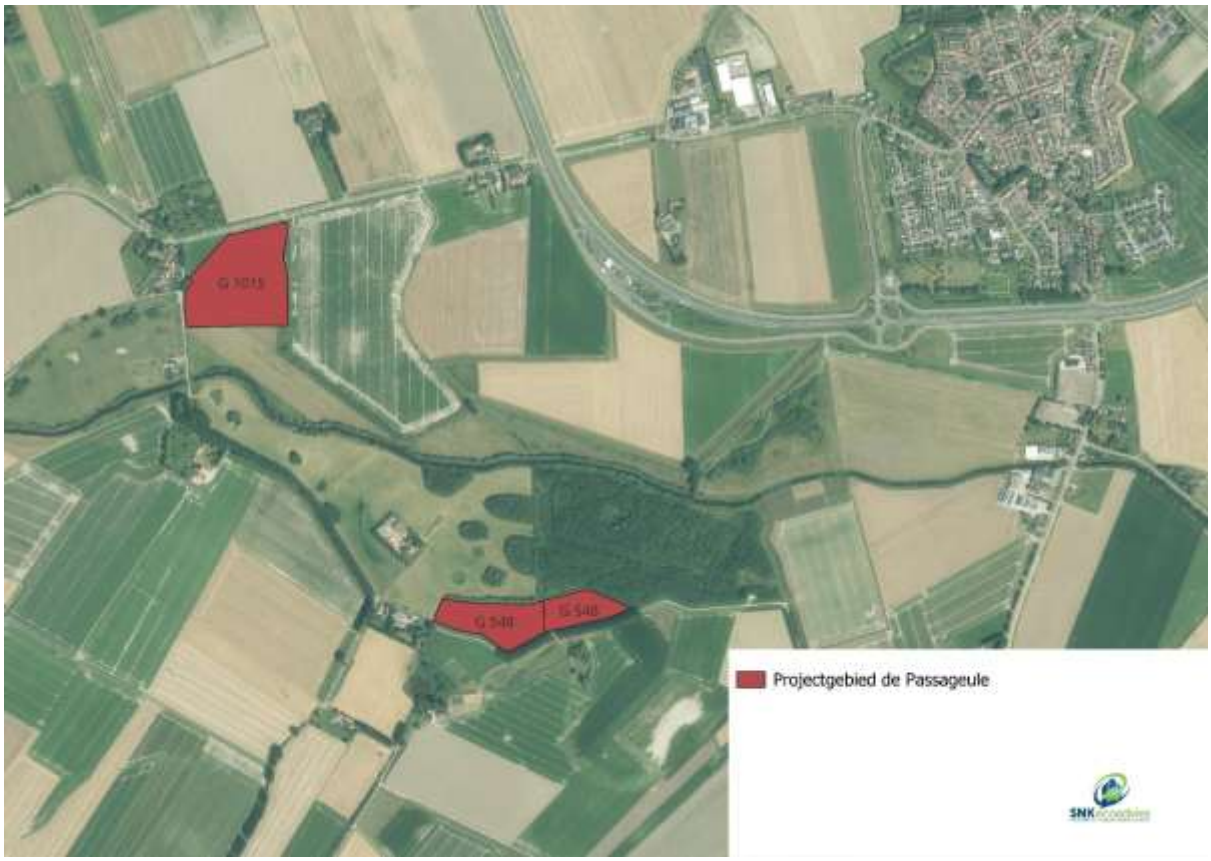
In dit hoofdstuk zijn het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied beschreven.

3.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het projectgebied bestaat uit twee verschillende kadastrale percelen ten zuidoosten van Oostburg in de gemeente Sluis. Het perceel kadastraal bekend gemeente Oostburg, sectie G, nummer 1015 en 548 betreffen twee percelen agrarisch bouwland. De percelen grenzen aan het natuurgebied de Passageule en is opgenomen als natuur- en natuurontwikkelingsgebied in het Natuurnetwerk Zeeland. Het perceel G 1015 is 6,63 hectare groot. En het perceel G 548 is 4,53 ha. groot. Beide percelen bestaan momenteel uit ingezaaid grasland. Op perceel G 1015 bestaat het grasland uit de soorten waaronder Ridderzuring, Luzerne, Rode klaver, Kruipende boterbloem, Smeerwortel, Paardenbloem, Smalle weegbree, Klein streepzaad, Speerdistel, Gewoon Biggekruid, Grote brandnetel, Gewone berenklauw, Jacobskruiskruid, Knoopkruid, Vogelwikke, Groot kaasjeskruid, Kleine ooievaarsbek, Krulzuring, Grote weegbree, Oranje havikskruid, Gewone hopklaver, Gestreepte witbol, Echte kamille en Klavervreter. Het perceel grenst ten noorden aan de Turkijeweg en ten Westen aan de Oudemansdijk en het Passageule gebied. Ten zuiden grenst het aan een landbouw bouwperceel. Ten oosten grenst het perceel aan een dijk met daarop wat struweel van o.a. vlier. Deze dijk is gedeeltelijk onderdeel van het projectgebied.

Perceel G 548 bestaat uit grasland met soorten Rode en Witte klaver, Raaigras Scherpe boterbloem, Hopklaver, Voederwikke, Krulzuring, Speerdistel, Canadese fijnstraal, Paardenbloem, Grote Weegbree, Akerwinde, Ridderzuring, Jacobskruiskruid, Heermoes, Margriet en Gewoon Biggenkruid. Langs de randen van het perceel is rondom een sloot aanwezig en grenst het perceel ten noorden aan het Passageule gebied met een rij Wilgen en ten zuiden aan de Oudemansdijk.

Initiatiefnemer is voornemens de voormalig agrarische percelen te ontwikkelen naar een Kruiden- en faunarijk grasland beheer-type N12.02. Naast de ontwikkeling van grasland zullen diverse stukken worden aangeplant met struweel en bomen met als doel om Haagbeuken- essenbos beheertype N 14.03 te ontwikkelen en zullen er enkele poelen worden gerealiseerd. Er wordt gestreefd naar uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het gebied de Passageule en zijn een van de laatste percelen om betreffende gebied ten aanzien van de Natuurnet-werk ambities af te kunnen ronden. In kaart 2 en 3 zijn de maatregelen en de locatie van de voorgenomen maatregelen opgenomen.

Kaart 1: overzicht projectgebied Passageule.

Foto 1: Overzicht huidige situatie perceel G 1015.

Foto 2: Overzicht huidige situatie perceel G 548.

In bijlage 1 zijn aanvullende foto's opgenomen van de projectlocatie. Deze foto's zijn genomen tijdens uitvoering van de veldonderzoeken en geven een nadere een impressie van de onderzoek locatie.

3.2 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Het moment van uitvoering van de voorgenomen activiteiten is nog niet bekend. Afhankelijk van de uitkomsten van het nader onderzoek kan het zijn dat de eerste maatregelen in september 2025 starten en de aanplant in plantseizoen 2025-2026 worden uitgevoerd. In het geval dat een vergunning benodigd is, zullen de werkzaamheden verder door schuiven in tijd. In het projectgebied is de initiatiefnemer voornemens de volgende activiteiten uit te voeren:

1. Aanplant van bos / struweel
2. Ontwikkelen van Kruiden- en Faunarijk grasland
3. Aanleg poelen en water
4. Aanleggen wandelpad

3.2.1 AANPLANT BOS / STRUWEEL

Op de percelen G 1015 en G 548 zullen diverse opstanden van bomen en struiken worden aangeplant. De bossen zullen een geleidelijke overgang creëren van een open kreken landschap naar een meer verdicht landschap door struweel en daarachter hogere bebossing, dit alles passend binnen het reeds ingerichte gedeelte van het Passageule gebied. De afwisseling in landschap biedt ruimte voor een grotere diversiteit o.a. voor struweelvogels en reeën etc. Er is nog geen definitief beplantingsplan beschikbaar. Op perceel G 1015 zal circa 75 % aan struweel en bos worden aangeplant. Op perceel G 548 circa 50 % van de oppervlakte. De initiatiefnemer heeft aangegeven inheems materiaal aan te planten met soorten van het typen Haagbeuken-essenbos. Aan de volgende soorten kan hierbij worden gedacht Haagbeuk, gewone Es, Esdoorn, Zomereik en Gladde Iep. De aanplant betreft bomen en struiken van inheems plantmateriaal. De aanplant zal in de winterperiode 2025 – 2026 worden uitgevoerd.

3.2.2 ONTWIKKELEN VAN KRUIDEN- EN FAUNARIJK GRASLAND

Op de percelen G 1015 en G 548 zal naast bos- en struweelaanplant ook kruiden- en faunarijk grasland worden ontwikkeld. Om dit te ontwikkelen wordt rondom het perceel G 1015 een rasters geplaatst zodat een extensieve begrazing kan plaatsvinden. Op perceel G 548 zal kruiden- en faunarijk grasland worden gerealiseerd door een afgestemd maaibeheer van één of twee keer maaien en afvoeren.

3.2.3 AANLEG POELEN EN WATER

Op perceel G 1015 zullen twee poelen worden aangelegd. Er worden 2 poelen gegraven die in het droge seizoen regelmatig kunnen droogvallen. Hierdoor zijn de poelen geen langdurig geschikt biotoop voor vissen. De bodem van deze poelen krijgt een diepte die afgestemd is op de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG). De uitkomende grond wordt binnen het projectgebied verwerkt. Op perceel G 548 zal een strook water worden gerealiseerd aan de noordzijde van het perceel. Aan dit water zal een flauwe oever worden gerealiseerd, geschikt voor amfibieën.

3.2.4 AANLEG WANDELPADEN

Langs de percelen G 1015 en G 548 zal een wandelpad worden aangelegd. Dit betreft een wandelpad wat is aangesloten op het wandelnetwerk. Het wandelpad komt te liggen aan de randen van de betreffende percelen en bestaat uit een strook gras met daarbij enkele route markeringen.

Kaart 2: Overzicht voorgenomen inrichtingsmaatregelen perceel G 1015 (Bron Provincie Zeeland).

Kaart 3: Overzicht voorgenomen inrichtingsmaatregelen percelen G 548 (Bron Provincie Zeeland).

4. ONDERZOEKSOPZET

Op basis van de door SNKecoadvies B.V. uitgevoerde quickscan Flora & Fauna de Passageule (rapportnummer: 2025-00080) dient nader onderzoek plaats te vinden voortplanting- rust en verblijfplaatsen. In dit hoofdstuk is de toegepaste methode van het veldonderzoek beschreven.

SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van functioneel leefgebied en vaste rust- of voortplantingslocaties van de Haas. Het is verboden om vaste rust- en voortplantingsplaatsen van deze soorten opzettelijk te vernielen. Verblijfplaatsen, zoals legers, van deze soort kunnen potentieel aanwezig zijn langs de randen van beide percelen grenzend aan natuurgebied de Passageule. Om vast te stellen of deze verblijfplaatsen daadwerkelijk aanwezig zijn dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Een gestandaardiseerd protocol voor onderzoek naar hazen is tot op heden nog niet uitgewerkt. Het onderzoek is daarom gebaseerd op basis van 'expert judgement' van de ecologie van de soort. Voor het onderzoek naar hazen zijn twee veldrondes uitgevoerd in de periode 9 juli tot 7 augustus 2025.

Het onderzoek is op 9 juli en 6 augustus 2025 uitgevoerd. Direct waarnemen van de soort is het meest kansrijk rond de schemering en in de nacht. Redelijkerwijs kan men ervan uitgaan dat als er geen waarnemingen worden gedaan bij twee gebied dekkende veldbezoeken in de avond, met warmtebeeldcamera zoals hierboven beschreven, er geen hazen in het gebied aanwezig zijn. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode rond zonsondergang, wanneer hazen het meest actief zijn en uit hun schuilplaatsen tevoorschijn komen. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voorafgaand aan het onderzoek worden strategische observatiepunten vastgelegd.
- Alle observatiepunten worden per avond tweemaal gedurende 10 minuten geobserveerd. De observatiepunten liggen maximaal 400 meter uit elkaar.
- Windsnelheden zijn niet meer dan 5 Bft.
- Observaties vinden uitsluitend plaats tijdens droog weer.
- Tussen de twee veldonderzoeken zit minimaal 10 dagen.
- De bodemtemperatuur mag niet hoger zijn dan 15 graden en;
- De observatie dient plaats te vinden met een warmtebeeld camera. Voor huidig onderzoek is de warmtebeeldcamera van het merk Hikmicro serie FH- 25 en FH-35 ingezet.

De veldonderzoeken naar de haas die zijn uitgevoerd zijn weergegeven in tabel 1.

Onderzoeker	Soort	Functie	Datum	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur	Bewolking	Windrichting	Windkracht	Neerslag
P.J. sinke	Haas	leefgebied, foerageergebied, vaste rust- en voorplantingsplaatsen	09/07/2025	22:00	20:00	23:30	18	licht bewolkt	N	4 knopen	geen
P.J. sinke	Haas	leefgebied, foerageergebied, vaste rust- en voorplantingsplaatsen	06/08/2025	21:25	20:30	22:00	21	bewolkt	O	3 knopen	geen

Tabel 1: overzicht gegevens veldonderzoeken haas

5. KENMERKEN EN LEEFWIJZE HAAS

5.1 KENMERKEN HAAS

De haas (Lepus europaeus) is een zoogdiersoort van 50 tot 65 centimeter groot, met een lichaamsgewicht van 3 tot 5 kilogram. De vacht is grijs (met name in kleigebieden) tot bruin (met name in zandgebieden), met een witte buik. De 9 tot 12 centimeter lange oren zijn aan het uiteinde donker. De staart is kort, donker van boven en wit van onder. Verwarring met het konijn is mogelijk, maar die is kleiner en mist de donkere uiteinden aan de oren.

5.2 LEEFWIJZE

Hazen zijn in principe solitair en plaatsgebonden. Tijdens de voorplanting in het voorjaar en het foerageren in de winterperiode kunnen er wel groepen worden waargenomen. De haas is zowel dag- als nachtactief. Ze rusten in legers, met hun achterlijf in het diepste deel. Legers zijn ondiepe (10 tot 25 cm) uithollingen die met name te vinden zijn in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen, maar legers kunnen ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker liggen. Een haas maakt geen permanente verblijven of holen, maar gebruikt verschillende legers op verschillende plaatsen in zijn leefgebied. Ze gebruiken het leger als een vaste rustplaats en schuilplaats tegen predatoren. De voortplantingsperiode loopt van januari tot september. In uitzonderlijke gevallen worden ook wel jongen in december of tot in oktober waargenomen. De draagtijd is 42 dagen. Gemiddeld werpt een haas 3 maal per seizoen jongen. Een worp is 1 tot 3 (maximaal 5) jongen. De jongen worden in het vrije veld geworpen, wat als tijdelijke (maar niet als zodanig herkenbare) voortplantingsplaats gezien kan worden. De jongen hebben met- een hun ogen open, zijn volledig behaard (zogenaamde nestvlieders) en binnen een paar weken zelfstandig. Ze worden ongeveer een maand lang eenmaal per etmaal rond de plaats van geboorte kort gezoogd. Dit gebeurt (een uur) na zonsondergang, de rest van de tijd verstoppen de jongen zich. Hazen zijn na 5 maanden geslachtsrijp, maar de eerste voortplanting gebeurt in het jaar na het geboortejaar. Veel jongen sterven echter in het eerste jaar. Koude en natten periode zijn voor jonge hazen vaak erg ongunstig.

5.3 FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

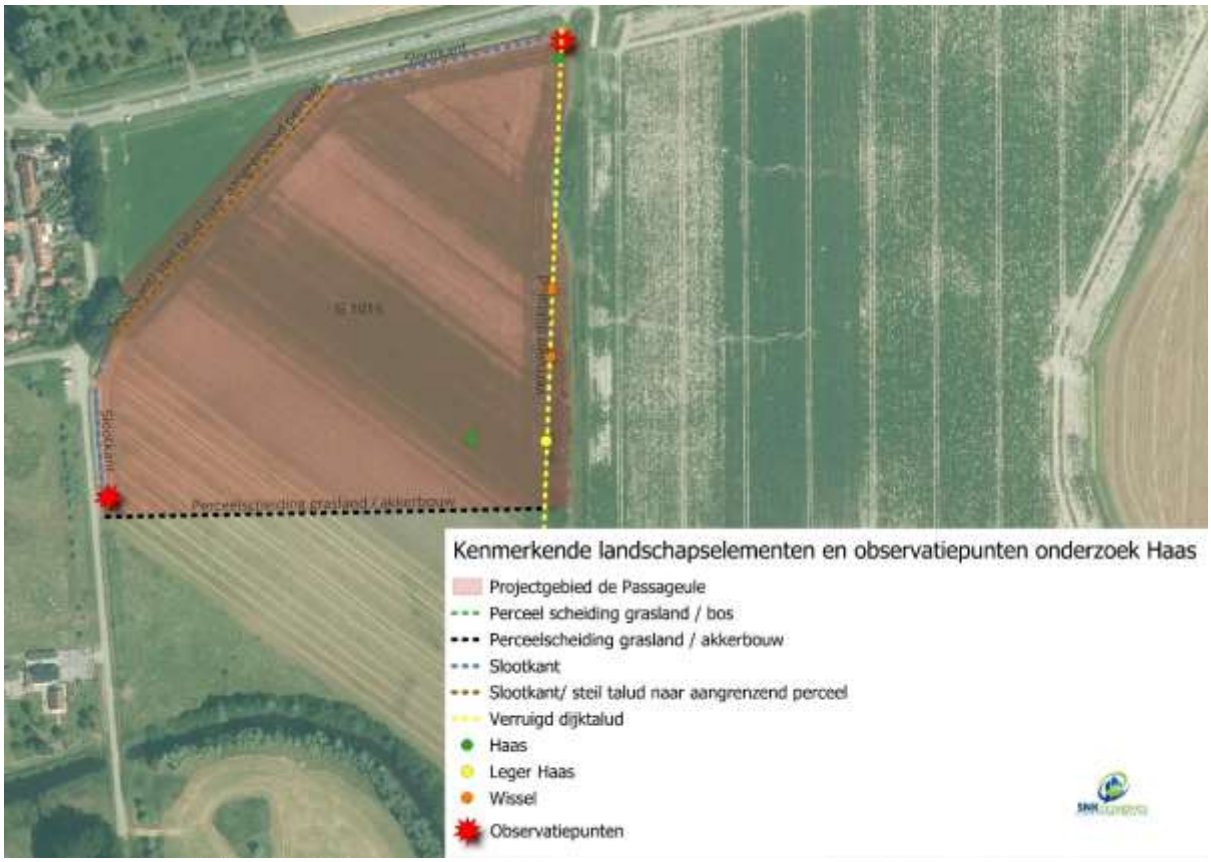
Bij voorkeur leven hazen in kleinschalig gras- en bouwland en open veld waaronder akkers en weilanden. Hierin is variatie belangrijk, zowel qua gewassoorten en teeltstadia als afwisseling met beschutting in de vorm van ruigtezomen, bosranden, windkeringen en heggen. Ook komen er hazen voor in open bos, heide en kwelders, maar ze lijken dorpen en steden te mijden. Het functioneel leefgebied bestaat uit de legers, de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels. Al deze onderdelen vormen samen het functionele leefgebied en zijn daarmee ook essentieel. Leefgebieden zijn gemiddeld 26-38 ha groot, maar soms groter, tot 300 ha. Er is veel overlap tussen leefgebieden. Dichtheden in het voorjaar variëren tussen 1 en 156 hazen / 100 ha. In het najaar, inclusief jonge dieren, kunnen deze oplopen tot 275 hazen / 100 ha.

6. ONDERZOEKSRESULTATEN VELDONDERZOEK

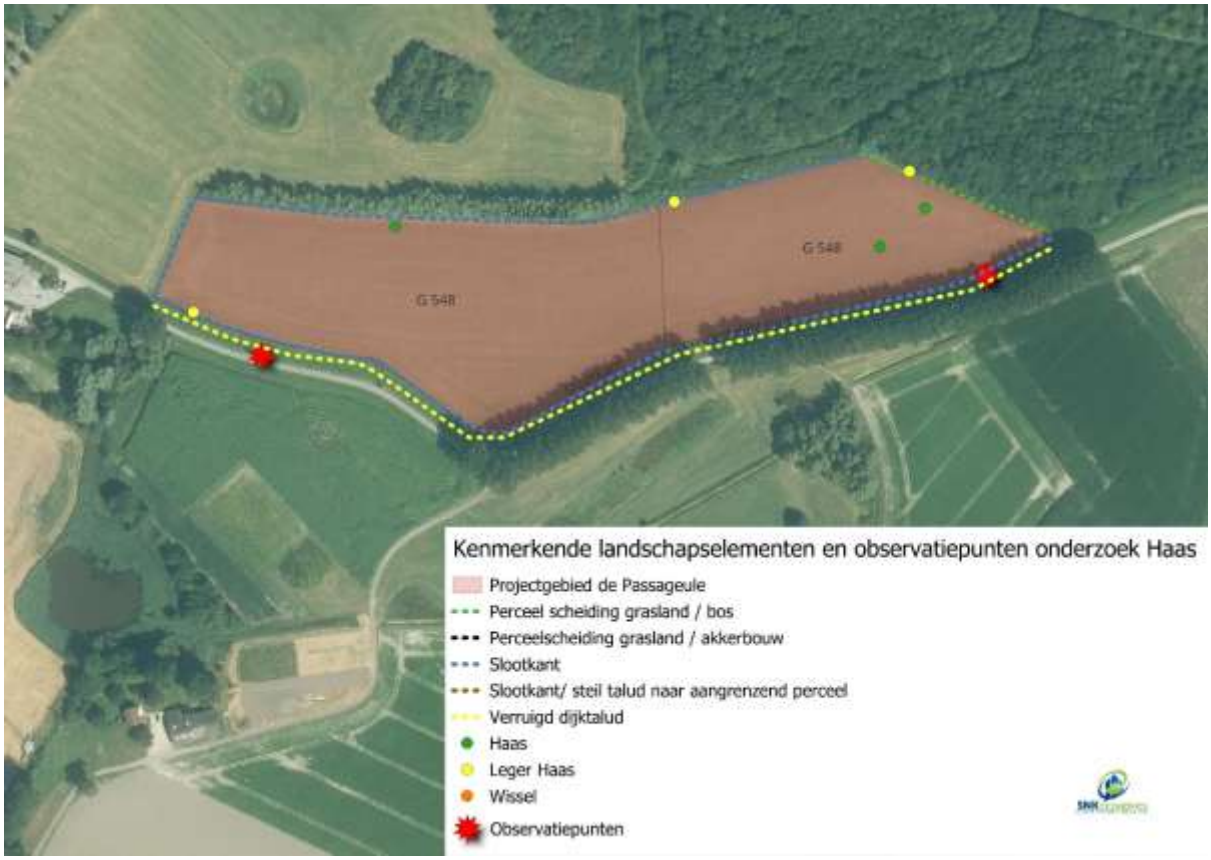
In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek beschreven.
SNKecoadvies B.V. heeft opdracht gekregen aanvullend onderzoek uit te voeren omtrent de aan- of afwezigheid van functioneel leefgebied en vaste rust- of voortplantingslocaties van de haas. In de periode 9 juli tot 7 augustus 2025 hebben twee veldonderzoeken plaatsgevonden
Om een goede veld dekkende observatie uit te voeren is een aantal strategisch uitkijkpunten genomen die zo over het projectgebied verdeeld zijn dat alle delen van het terrein kunnen worden afgespeurd. Per punt is minimaal 10 minuten besteed. Het projectgebied was goed te overzien.

6.1 KENMERKENDE ELEMENTEN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED HAAS

Voorafgaand aan het veldonderzoek zijn de belangrijke kenmerkende elementen voor mogelijke functies van de haas in het landschap in beeld gebracht. Het functioneel leefgebied bestaat uit de legers, de omgeving waar gegeten wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels. In het projectgebied betreffen de kenmerkende elementen voornamelijk perceelscheidingen met raster, riet of slootkanten en een dijktalud die als groenstructuur dekking bieden en dienen als mogelijke rust- of voortplantingsplaats voor de Haas. De met gras ingezaaide percelen dienen voornamelijk als hun foerageergebied. Aan de hand hiervan zijn een viertal observatiepunten vastgesteld waar tweemaal per avond gedurende 10 minuten een observatie heeft plaatsgevonden.
Op het westelijke perceel, kadastraal bekend onder gemeente Oostburg sectie G 1015 en G 548 zijn op elk perceel twee observatiepunten gekozen.
In de kaarten 4 en 5 zijn de kenmerkende elementen en observatiepunten in beeld gebracht.

Kaart 4: Overzicht kenmerkende landschapselementen en observatiepunten onderzoek Haas perceel G 1015.

Kaart 4: Overzicht kenmerkende landschapselementen en observatiepunten onderzoek Haas perceel G 548.

6.2 RESULTATEN PERCEEL G 1015

Tijdens de veldonderzoeken op perceel G1015 zijn maximaal twee hazen geteld. De hazen maken gebruik van het projectgebied om te foerageren en maken gebruik van het projectgebied als rust- en mogelijk voortplantingsplaats. Tijdens het uitvoeren van het nader onderzoek is één leger aangetroffen. Het leger is aangetroffen aan de randen van het projectgebied waar de meeste beschutting aanwezig is, ten westen van het perceel langs het dijktalud.
Het projectgebied bestaat uit recent ingezaaid grasland wat door de Haas wordt gebruikt als foerageergebied. Er zijn tijdens de veldonderzoeken verschillende wissels aangetroffen. Mogelijk worden deze wissels door diverse diersoorten gebruikt waaronder de Vos, Ree en het Haas. Tijdens het veldbezoek zijn ook deze soorten waargenomen. Via deze wissels vindt er uitwisseling plaats naar de aangrenzende percelen natuur en akkerbouw. Alle elementen die essentieel zijn voor een functioneel leefgebied van de Haas zijn tijdens het veldonderzoek vastgesteld.

In kaart 5 zijn de resultaten van alle waarnemingen weergegeven. Op foto 3 t/m 6 zijn enkele opnamen van de aangetroffen hazen weergegeven. Deze foto's zijn gemaakt met de warmtebeeldcamera.

Kaart 5: Overzicht van de waarnemingen tijdens de veldonderzoeken perceel G 1015.

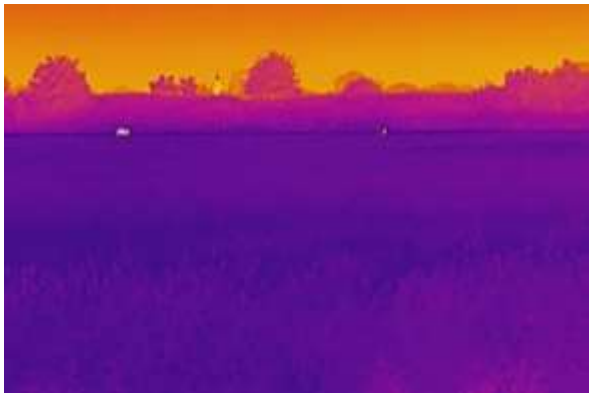

Foto 3: Haas en Ree op perceel G 1015.

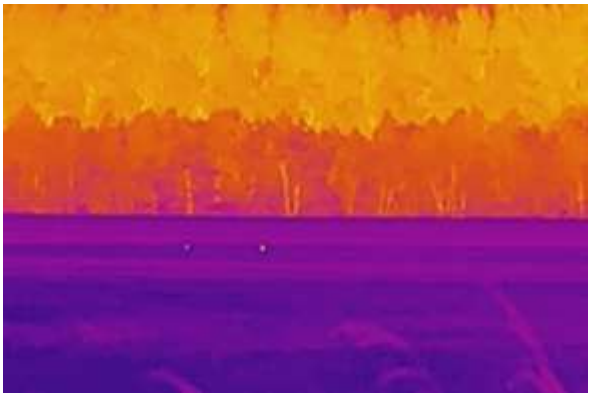
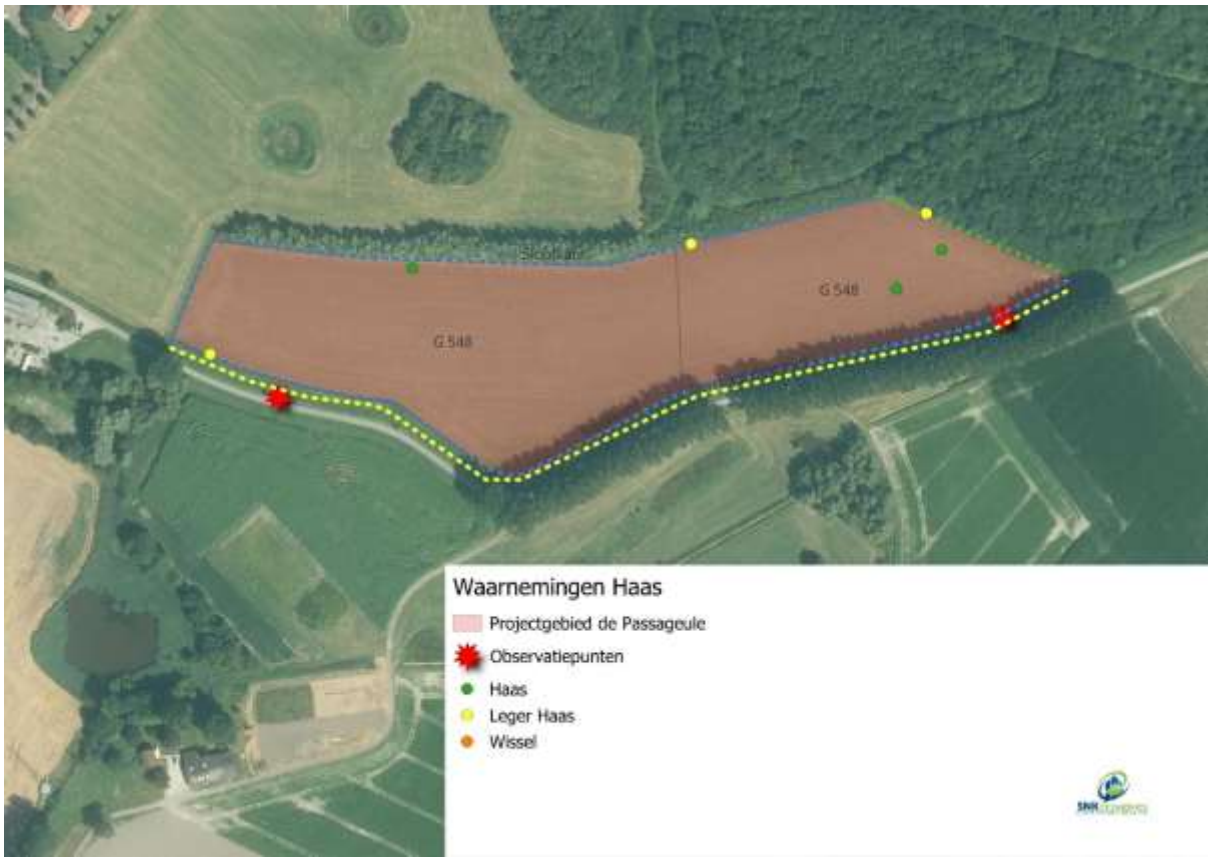

Foto 4: Haas op perceel G 1015.

6.3 RESULTATEN PERCEEL G 548

Tijdens de veldonderzoeken op perceel G 548 zijn maximaal 3 hazen waargenomen binnen het projectgebied. De hazen maken gebruik van het projectgebied om te foerageren en maken gebruik van het projectgebied als rust- en mogelijk voortplantingsplaats. De Haas maakt van het projectgebied gebruik om te foerageren en gebruikt de randen van de slootkant en bos als rust- en mogelijke voortplantingsplaats. Tijdens het veldonderzoek zijn drie legers aangetroffen waarvan twee langs de slootkant en één langs de bosrand.
Het projectgebied bestaat uit recent ingezaaid grasland wat door de Haas wordt gebruikt als foerageergebied. Er zijn tijdens de veldonderzoeken geen wissels aangetroffen. Dit kan mogelijk te maken hebben met het maaien van de dijk wat tijdens de uitvoering van het onderzoek reeds had plaatsgevonden. Hierdoor kunnen wissels onzichtbaar zijn geworden. Ook kan uitwisseling plaatsvinden middels de drie dammen die toegang tot het perceel geven. Via wissels vindt er uitwisseling plaats naar de aangrenzende percelen natuur en akkerbouw. Alle elementen behalve wissels, die essentieel zijn voor een functioneel leefgebied van de Haas zijn tijdens het veldonderzoek vastgesteld. In kaart 6 zijn de resultaten van alle waarnemingen weergegeven. Op foto 7 t/m 10 zijn enkele opnamen van de aangetroffen hazen weergegeven. Deze foto's zijn gemaakt met de warmtebeeldcamera.

Kaart 6: Overzicht van de waarnemingen tijdens de veldonderzoeken op perceel G 548.

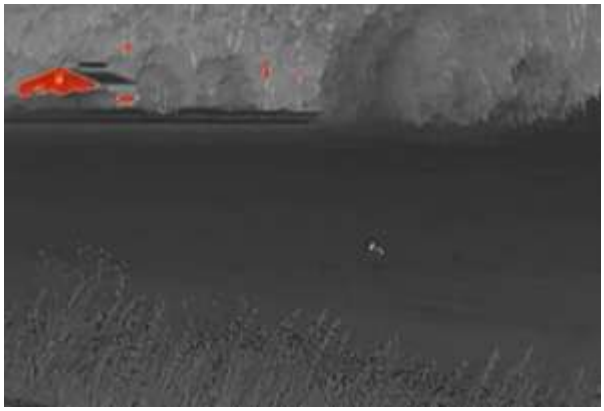

Foto 7: Haas op perceel G 548

Foto 8: Haas op perceel G 548

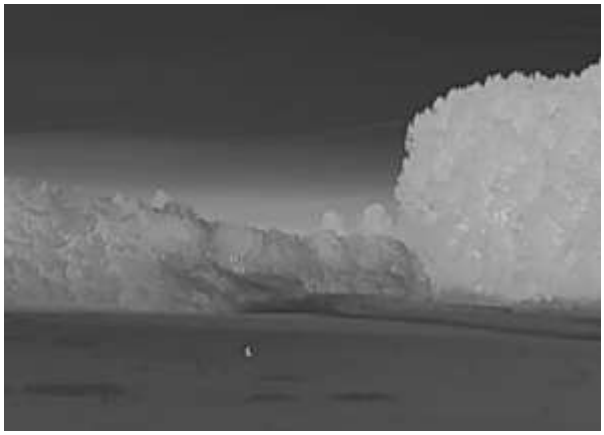

Foto 9: Haas op perceel G 548

Foto 10: Haas op perceel G 548

6.3 EFFECTBEOORDELING

6.3.1 EFFECTBEOORDELING VASTE RUST- EN VOORTPLANTINGSPLAATSEN

Verspreid over het projectgebied en in de direct aangrenzende locaties zijn meerdere hazen waargenomen. Zowel de projectlocatie als de directe omgeving is onderdeel van het leefgebied van de Haas in de vorm van geschikt foerageergebied en / of rust- en voorplantingsplaats. Vastgesteld is dat aan de randen van het projectgebied van percelen G 1015 en G548, langs de sloten en bos vaste rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn. De voorgenomen ontwikkelingen / werkzaamheden kunnen leiden tot het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de Haas. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste rust- of voortplantingsplaatsen kunnen door de voorgenomen werkzaamheden niet worden uitgesloten.

6.3.2 VERVOLGSTAPPEN NEGATIEVE EFFECTEN VASTE RUST- EN VOORTPLANTINGSPLAATSEN

In geval de werkzaamheden leiden tot het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Haas, leidt dit tot een overtreding van de Omgevingswet artikel 11.54 lid 1 onder b. Tijdens het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden is het aannemelijk dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden beschadigd of vernield. Een vergunning voor een flora- en fauna activiteit is dan ook noodzakelijk om de ontwikkelingen / werkzaamheden uit te voeren. Deze vergunning kan worden verkregen als onderbouwd kan worden dat:

- Er een wettelijk belang zoals genoemd bij Artikel 8.74l lid 1 onder b ; van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op het project;
- Er geen alternatieven voor het voornemen zijn;
- De staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is;
- Er voldoende leefgebied gemitigeerd/ gecompenseerd wordt;
- Er buiten de kwetsbare periode van de soort(en)wordt gewerkt.

Voornoemde punten dienen worden uitgewerkt in een activiteitenplan wat dient als onderbouwing voor de vergunningaanvraag.

6.3.2 EFFECTBEOORDELING FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

Het functioneel leefgebied van de Haas bestaat uit de legers, de omgeving waar gefoerageerd wordt, groenstructuren die dekking bieden en de wissels die zorgen voor uitwisseling naar omliggende gebieden. Naast vaste rust- en voortplantingsplaatsen is tijdens de veldbezoeken vastgesteld dat zowel perceel G 1015 als perceel G 548 binnen het projectgebied deel uitmaken van het foerageergebied van de Haas. Het foerageergebied is geen essentieel foerageergebied gezien in de directe omgeving van het projectgebied voldoende landbouwpercelen en natuurpercelen aanwezig zijn die kunnen dienen als alternatief foerageergebied wanneer het huidige projectgebied tijdelijk en gedeeltelijk permanent ongeschikt is als foerageergebied. Op perceel G 1015 zal circa 75 % aan struweel en bos worden aangeplant. Op perceel G 548 circa 50 % van de oppervlakte. Dit betekent dat er binnen het projectgebied een tijdelijke en permanente afname is van een percentage foerageergebied. De afname van het foerageergebied zal met de huidige aantallen hazen niet leiden tot een verslechtering van het functioneel leefgebied. Het foerageergebied wordt namelijk vervangen door struweel en bos, wat kan dienen als rust- en voortplantingslocatie. Gezien er maar beperkte locaties beschikbaar zijn als rust- en voortplantingsplaats, zal de inrichting een kwaliteitsverbetering zijn van het functioneel leefgebied van de Haas. Buiten het projectgebied blijft voldoende foerageergebied beschikbaar in de vorm van akkerbouwpercelen met diverse gewassen en weilanden.

Het toekomstig beheer op de stukken waar geen bos of struweel wordt aangeplant is gericht om te komen tot een kwalitatief hoogwaardige vegetatie kruiden- en faunarijk grasland op de overige niet aangeplante gronden. Na het uitvoeren van de werkzaamheden zullen de kwalitatieve omstandigheden van het foerageergebied min of meer gelijk of zelfs beter zijn aan de huidige situatie waarbij er meer schuilmogelijkheden en locaties die kunnen dienen als rust- en voortplantingsplaats aanwezig zullen zijn.

De uitwisseling tussen diverse percelen blijft eveneens in stand. Verbindingen tussen leefgebieden worden niet permanent aangetast door de werkzaamheden. Mogelijk worden door de voorgenomen werkzaamheden enkele wissels vernietigd. Echter worden door de werkzaamheden geen barrières gemaakt die uitwisseling tussen aangrenzende gebieden in te toekomst belemmeren. De Haas is voldoende in staat nieuwe verbindingen te maken. Effecten op deze verbindingen zijn dan ook tijdelijk en niet permanent.

Tijdelijk kunnen er eveneens minder geschikte rust- en voortplantingsplaatsen beschikbaar zijn door verstoring door de voorgenomen werkzaamheden. Dit effect is eveneens tijdelijk en niet permanent. Er is daarnaast geen sprake van permanent verlies van groenstructuren die dienen als dekking. Onderdeel van de werkzaamheden is het aanleggen van struweel en bos waardoor juist extra schuilgelegenheid wordt gerealiseerd en daarmee geschikter leefgebied voor de Haas wordt gerealiseerd.

Nu blijkt dat het niet beschikbaar zijn van een gedeelte van het foerageergebied niet leidt tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Haas en er voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving aanwezig is, uitwisseling tussen aangrenzende gebieden in stand blijft en geen aantasting is van groenstructuren, maar extra groenstructuren worden gerealiseerd waardoor er voldoende dekking aanwezig blijft na afronding van de werkzaamheden, kan worden gesteld dat negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de Haas slechts tijdelijk zijn en niet permanent.

6.3.3 VERVOLGSTAPPEN TIJDELIJKE NEGATIEVE EFFECTEN FUNCTIONEEL LEEFGEBIED

Om de tijdelijk negatieve effecten ten aanzien van het foerageergebied, uitwisseling en voldoende dekking voor de Haas gedurende de werkzaamheden tot een minimum te beperken en te kunnen voldoen aan de zorgplicht, dienen hiervoor aanvullende maatregelen worden genomen. Artikel 11.27 Bal stelt dat naast het uitvoeren van onderzoek naar voorkomen van soorten ook de effecten van de werkzaamheden op deze soorten moeten worden beoordeeld. Wanneer negatieve effecten op leefgebieden of natuurlijke habitats niet kunnen worden voorkomen dient de initiatiefnemer alle passende preventieve maatregelen te treffen om die nadelige gevolgen te voorkomen, tijdens en na het verrichten van de activiteit dient worden nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben en het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Door met een werkprotocol te werken kan het volgen van de zorgplicht opgevolgd worden. Negatieve effecten op de Haas kunnen zo veel als mogelijk beperkt worden door dit werkprotocol te volgen. De volgende onderdelen dienen in een ecologisch werkprotocol nader worden uitgewerkt:

- In welke periode gewerkt moet worden.
- Welke activiteiten op welke locatie(s) en op welk moment plaatsvinden.
- Welke maatregelen worden genomen en wat daarmee wordt gerealiseerd voor de haas.
- Wanneer begeleiding door een hazendeskundige noodzakelijk is.
- Wie die hazendeskundige is en wat de deskundige exact gaat doen, en;
- Hoe, hoe lang en op welke wijze maatregelen gemonitord gaan worden.

Voornoemde punten dienen in een ecologisch werkprotocol worden uitgewerkt om negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de haas tot een minimum te beperken en daarmee binnen de wettelijke kaders van de zorgplicht te kunnen werken.

7. CONCLUSIE

Het projectgebied en de directe omgeving is en in gebruik als foerageergebied en vaste rust- en voortplantingsplaats van de Haas. Er zijn in het leefgebied op zowel perceel G 1015 en G 548 meerdere legers aanwezig. Hierdoor geldt het hele projectgebied als zijnde leefgebied met vaste rust- of verblijfplaatsen. Het foerageergebed is geen essentieel foerageergebied gezien in de omliggende landbouwpercelen en natuurpercelen voldoende geschikt foerageergebied voorhanden is. Het tenietgaan van het foerageergebied door de werkzaamheden leidt niet tot aantasting van het functioneel leefgebied van de Haas. Er worden door de werkzaamheden meer locaties gerealiseerd die geschikt kunnen zijn als rust- en voortplantingsplaats. Omdat er mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van hazen worden vernietigd, is een vergunning Omgevingswet nodig. Omdat er tijdelijk negatieve effecten worden verwacht door de werkzaamheden op o.a. het foerageergebied van de Haas en te kunnen voldoen aan de zorgplicht, is het werken volgens een ecologisch werkprotocol nodig. In het protocol dient aangegeven te worden op welke manier en binnen de wettelijke kaders gewerkt moet worden om negatieve effecten op de Haas tot een minimum te beperken. Enkele van deze kaders is het werken buiten de kwetsbare periode van de Haas en een gefaseerde uitvoering van de werkzaamheden.

BRONNEN

- Overheid.nl – Omgevingswet (regeling en besluit)
- Overheid.nl – Besluit activiteiten leefomgeving
- Overheid.nl – Besluit kwaliteit leefomgeving
- Overheid.nl – Omgevingsverordening zeeland
- Vleermuis.net
- Floron verspreidingsatlas
- www.synbiosys.alterra.nl/effectenindicator
- Minlnv.nederlandsesoorten.nl
- NDFF-verspreidingsatlas
- Provincie Zeeland Geoviewer https://www.zeeland.nl/loket/kaarten-en-cijfers/kaarten
- Waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- Juridisch Kader behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Versie 1.0, juli 2017
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.sovon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zeeland.nl
- SNKecoadvies, 2025; Quickscan Flora & Fauna de Passageule, rapportnummer: 2025-00080.
- Toetsingskader Bescherming van de haas bij flora- en fauna activiteiten in de provincie Utrecht ,Datum 10 juni 2024, status definitief.
- www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart

BIJLAGE 1: IMPRESSIE ONDERZOEKSLOCATIE

Foto 1: Overzichtslocatie 1 projectgebied perceel G 1015.

Foto 2: Overzichtslocatie 2 projectgebied perceel G 548.

Foto 3: Vegetatie van Witte Klaver en Luzerne op perceel G 1015.

Foto 4: Ingezaaide Klaver en wat struweel op aangrenzende dijk perceel G 1015.

Foto 5: Aangetroffen Klavervreter binnen het projectgebied.

Foto 6: Klaverfreter op perceel G 548.

Foto 7: Vegetatie van Raaigras met Witte klaver perceel G 548..

Foto 8: Randzone perceel G 548 met aangrenzend de Oudemansdijk.

Foto 9: Perceel G 548 met slootkant en aangrenzende rij wilgen.

SNKecoadvies

Bijlage 8: Stikstofberekening

MEMO

Toelichtende memo behorende bij Aerius-berekening Passageule gemeente Sluis

Auteur: NOX Advies, Dhr. M.H. van der Wielen
Datum: 11 oktober 2025
Bijlagen: Aerius-berekening aanlegfase

1 Inleiding

Het voornemen bestaat om een natuurontwikkelingsproject te verrichten op 3 verschillende locaties in gemeente Sluis. Het gaat om de volgende kadastrale percelen:

- Aardenburg, sectie P, nummer 198, 641 en 642 (de Munte);
- Oostburg, sectie G, nummer 1015 (Turkeye);
- Oostburg, sectie G, nummer 548 (Ponte).

Het projectgebied is weergegeven in afbeelding 1.

Bij de werkzaamheden komt emissie van NOx en NH_3 vrij doordat mobiele werktuigen en bouwverkeer (tijdelijk) ingezet moeten worden voor deze realisatie. Om die reden is het een project als bedoeld in de Omgevingswet. Om te bepalen of er vanuit het aspect stikstofdepositie significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van het project kunnen optreden, is een Aerius-berekening uitgevoerd (versie Aerius 2025) voor de aanlegfase. In deze memo worden de uitgangspunten en conclusie beschreven. Het projectgebied ligt op een afstand van circa 1,2 kilometer van Natura 2000-gebied ‘Groote Gat’.

Tijdens het gebruik van dit natuurontwikkelingsproject komt geen stikstofemissie vrij. Uit oogpunt van de gebruiksfase kan dus op voorhand al worden beredeneerd dat er geen significante (stikstof)effecten zijn voor Natura 2000-gebieden. Een stikstofberekening naar de gebruiksfase is dan ook niet benodigd.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied en ligging Natura 2000-gebieden (bron: Aerius Calculator)

2 Wettelijk kader

Stikstofoxiden (NOx) komen vooral vrij bij verbranding van fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld door het verkeer of stookinstallaties. Ammoniak (NH_3) komt grotendeels vrij uit de landbouw en met name uit mest. Met de Wet natuurbescherming (Wnb) worden soorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden beschermd waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Hieruit volgt dat een project of plan niet mag leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. In veel Natura 2000-gebieden is door een overbelasting van NOx en NH_3 een probleem met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen en leefgebieden.

De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet. In de Omgevingswet is de bescherming van natuurgebieden, soorten en bos geregeld. In de Omgevingswet staat in artikel 5.1, 1^{e} lid, sub e dat een vergunning nodig is voor een Natura 2000-activiteit. De definitie van een Natura 2000-activiteit luidt:

“activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000- gebied.”

Bij plannen en projecten dient derhalve bepaald te worden of sprake is van significante gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Een project dat geen significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden mag zonder een vergunning van gedeputeerde staten worden gerealiseerd.

Indien een project geen stikstofdepositie veroorzaakt op de Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten dat het project een significant gevolg kan hebben. Hierbij wordt de stikstofdepositie inzichtelijk gemaakt met het rekenprogramma AERIUS Calculator en betreft de toetsingswaarde dus 0,00 mol N/ha/jaar (toename) op de hexagonen van de stikstofgevoelige habitat in de Natura 2000-gebieden.

3 Referentiesituatie

In een passende beoordeling mag de referentiesituatie afgezet worden tegen de aanlegfase. In deze voortoets is geen referentiesituatie ingevoerd.

4 Aanlegfase

In de (tijdelijke) aanlegfase wordt NOx- en NH_3-emissie gegenereerd door mobiele werktuigen, bouwverkeer en stationaire emissies. De benodigde werkzaamheden zijn ingeschat door provincie Zeeland. Voor het rekenjaar is 2025 gehanteerd.

Ingeschat wordt dat de uitvoering enkele maanden in beslag zal nemen, afhankelijk van de weersomstandigheden. Omdat het project met zekerheid wordt uitgevoerd binnen 12 aaneengesloten maanden, zijn derhalve alle stikstofemissies die gegenereerd worden in de aanlegfase beschouwd.

Deelgebied De Munte
Het grondverzet wordt ingeschat op circa 35.000 m^3. Een graafmachine kan circa 75 m^3 per uur verwerken. Om die reden zijn circa 466 belaste uren noodzakelijk. Worst-case is uitgegaan van 500 belaste uren. Voor het afvoeren en vellen van houtopstanden (13 ha) is uitgegaan van een tractor met bosfrees (140 belaste uren) en kipper. Tevens worden 3 ha stobben gefreesd met een stobbenfrees. Naar verwachting zijn hiervoor 120 belaste uren nodig. Daarnaast is uitgegaan van klein handmaterieel, zoals kettingzagen, bosmaaiers etc. In tabel 1 is de verwachte ureninzet opgenomen.

De hierin opgenomen uren zijn uren waarop de motor belast wordt dan wel stationair draait. Daarnaast is rekening gehouden met een post onvoorzien.

	Vermogen in kW	Uren-inzet	Brandstofverbruik in l/uur	Totaal verbruik
Tractor met bosfrees *(Stage IV)*	120	140	12	1680
Stobbenfrees *(Stage IV)*	80	120	8	960
Tractor (evt met kipper) *(Stage IV)*	120	120	12	1440
Graafmachine *(Stage IV)*	180	500	18	9000
Klein handmaterieel *(Stage IV)*	10	100	1	100
Onvoorzien *(Stage IV)*	100	100	12	1200
	Totaal:	**1080**	**Stage IV < 56 kW** **Stage IV > 75 kW**	**100** **14280**

Tabel 1: Inschatting materieel werkzaamheden De Munte

Deelgebied Turkeye en Ponte

In deze deelgebieden wordt circa 7.000 m^3 grond ontgraven en ter plaatse verwerkt. Daarnaast wordt grond uit het gebied De Munte getransporteerd naar Turkeye en Ponte en ter plaatse geëgaliseerd. Naar verwachting is sprake van 240 belaste uren. Daarnaast is rekening gehouden met 120 belaste uren voor een tractor, 40 uur klein handmaterieel en 40 belaste uren aan onvoorziene werktuigen. De uren zijn gelijkwaardig verdeeld over beide locaties. Tabel 2 toont een overzicht van de uren per locatie.

	Vermogen in kW	Uren-inzet	Brandstofverbruik in l/uur	Totaal verbruik
Tractor (evt met kipper) *(Stage IV)*	120	60	12	720
Graafmachine *(Stage IV)*	180	120	18	2160
Klein handmaterieel *(Stage IV)*	10	20	1	20
Onvoorzien *(Stage IV)*	100	20	12	240
	Totaal:	**220**	**Stage IV < 56 kW** **Stage IV > 75 kW**	**20** **3120**

Tabel 2: Inschatting materieel werkzaamheden Turkeye en Ponte

Voor de inzet van de mobiele werktuigen wordt uitgegaan van stageklasse IV. Het wordt aannemelijk geacht dat de machines ten tijde van de bouw van het bouwjaar 2014 of later zijn. Tevens is rekening gehouden met 6% AdBlue. Het brandstofverbruik is ingeschat op basis van de formule B =0.095* Pmax + 0.54. Hierbij is Pmax het maximale vermogen van het werktuig in kW en B het brandstofverbruik in l/uur. Deze formule is afkomstig uit het AUB rapport van TNO (Ligterink et al 2021)[1] en is een algemene schatting voor een gemiddelde belasting over alle vermogensklassen.

Bouwverkeer
In totaal wordt 35.000 m^3 grond vervoerd naar een locatie elders. Een vrachtwagen kan gemiddeld 25 m^3 grond vervoeren. Daarom is rekening gehouden met 1.400 vrachtwagens, oftewel 2.800 bewegingen. Dit aantal is opgehoogd tot 3.000 bewegingen om ook rekening te houden met materieel en tractorbewegingen. Uitgangspunt is dat 1.000 vrachtwagenbewegingen intern transport betreffen bij de Munte, 1.000 vrachtwagenbewegingen van de Munte naar Turkeye aan de orde zijn en 1.000 bewegingen van De Munte naar Ponte nodig zijn. Voor personeel is rekening gehouden met 500 lichte verkeersbewegingen per jaar.

Voor de rijlijn is gekozen voor een representatieve rijlijn, die is ingevoerd tot daar waar het extra verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld. Hiervoor is als uitgangspunt genomen dat het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld op de Middenweg (N61).

In Aerius 2025 worden ook ‘koude starts’ gemodelleerd. Een ‘koude start’ is het fenomeen dat voertuigen met een koude motor meer emissie uitstoten dan voertuigen met een warme motor. Voor het bouwpersoneel is rekening gehouden met koude starts. Aangenomen wordt dat van de 250 lichte vertrekkende bewegingen op deze locatie, alle auto’s een koude start hebben. Er is geen rekening gehouden met koude starts voor wat betreft het vrachtverkeer omdat aangenomen wordt dat het vrachtverkeer niet langer dan 2 uur stilstaat.

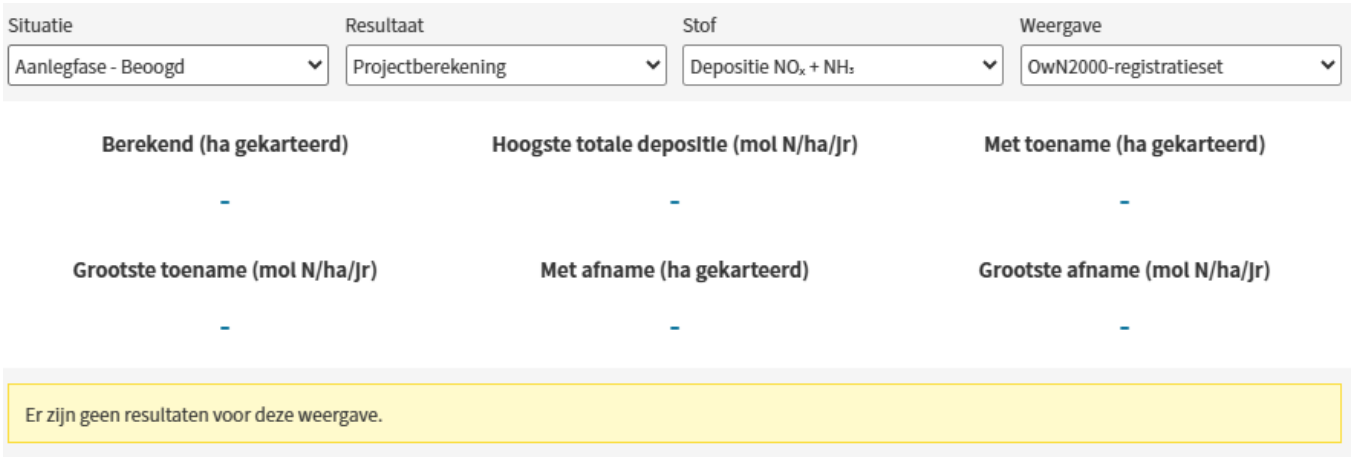
Stationaire emissies
Er zal tevens sprake zijn van stationaire emissies van (vracht)verkeer ten tijde van de werkzaamheden. Uitgangspunt is dat vrachtwagens per rit maximaal 10 minuten stationair draaien. Het gaat om maximaal 1.500 zware voertuigen, die 250 uur stationair draaien in totaliteit. Op basis van de Instructie gegevensinvoer Aerius (bijlage 1) is de emissiefactor van een zware vrachtwagen in 2025

[1] Ligterink et al., 2021. ‘AUB (AdBlue verbruik, Uren, en Brandstofverbruik): een robuuste schatting van NOx en NH3 uitstoot van mobiele werktuigen’. TNO_2021_R12305.

respectievelijk 77,7 g NOx/uur en 1 g NH_3/uur. Per saldo is dus maximaal sprake van een geschatte NOx-emissie van 19,4 kg NOx/jaar en 0,25 kg NH_3/jaar.

5 Resultaten

De berekende emissie NOx en NH_3 bedraagt in de aanlegfase onder de gestelde uitgangspunten respectievelijk circa 215 kg/jaar en 7 kg/jaar.

Afbeelding 2: Resultaten berekening aanlegfase (bron: Aerius)

Uit dit onderzoek blijkt dat de emissie die als gevolg van dit project vrijkomt onder de beschreven uitgangspunten leidt tot een depositieresultaat van 0,00 mol N/ha/jaar op (overbelaste) stikstofgevoelige habitattypen. Dit resultaat wordt ook berekend op hexagonen met een hersteldoel. In bijlage 1 is de Aerius-berekening bijgevoegd.

Tevens is bepaald wat de effecten zijn op Belgische Natura 2000-gebieden. Afbeelding 3 geeft de resultaten weer. Hieruit blijkt dat op buitenlandse Natura 2000-gebieden een resultaat van 0,01 mol N/ha/jaar wordt berekend.

Situatie	Resultaat	Stof	Weergave
Aanlegfase - Beoogd	Projectberekening	Depositie $NO_x + NH_3$	Eigen rekenpunten

Rekenpunten (n)	Rekenpunten met toename (n)	Rekenpunten met afname (n)
16	8	0

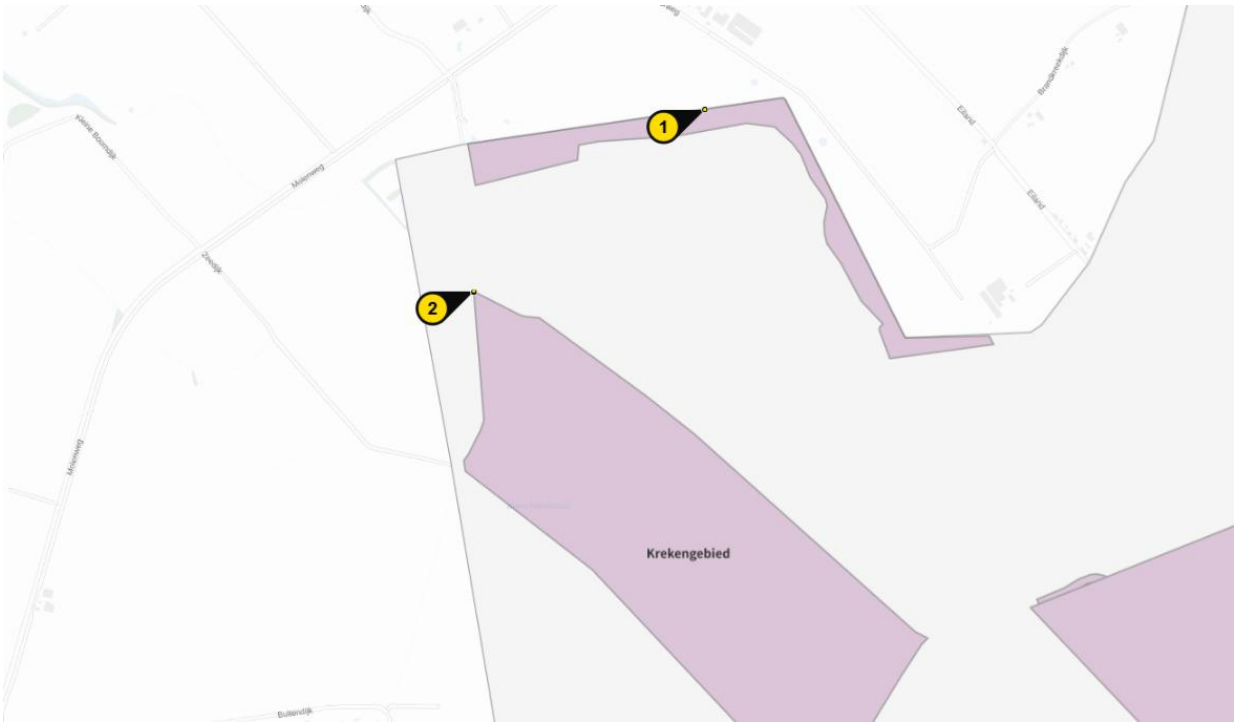
Grootste toename (mol N/ha/Jr)	Grootste afname (mol N/ha/Jr)
0,01	0,00

ID	Naam	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Polders (<1 km)	0,01
2	Krekengebied (1 km)	0,01
16	Rekenpunt 16	0,01
15	Rekenpunt 15	0,01
11	Rekenpunt 11	0,01
14	Rekenpunt 14	0,01
12	Rekenpunt 12	0,01
13	Rekenpunt 13	0,01
3	Het Zwin (8 km)	-
4	Poldercomplex (9 km)	-
5	Duingebieden inclusief Ijzermonding en Zwin (10 km)	-
6	Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel (14 km)	-
7	SBZ 3 / ZPS 3 (16 km)	-
8	Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist (19 km)	-
9	Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel (19 km)	-
10	Vlakte van de Raan (19 km)	-

Afbeelding 3: Resultaten berekening aanlegfase op buitenlandse Natura 2000-gebieden (bron: Aerius)

Een nadere inventarisatie wijst uit dat het rekenpunt waar depositie wordt berekend (Polders, rekenpunt 1 en Krekengebied, rekenpunt 2 in afbeelding 4), geen stikstofgevoelige habitat bevat. Afbeelding 5 geeft weer met de donkergele kleur waar de stikstofgevoelige habitat is gelegen. Op deze locaties met stikstofgevoelige habitat zijn ook eigen rekenpunten gelegd. De rekenpunten betreffen 11 t/m 14 in het Krekengebied en 15-16 in Polders Krekengebied. Op deze rekenpunten genereert het project in de aanlegfase eveneens een toename van 0,01 mol N/ha/jaar aan

stikstofdepositie, zoals blijkt uit afbeelding 3. Omdat de kritische depositiewaarde echter 20 mol N/ha/jaar bedraagt en de geschatte achtergrondbelasting ligt tussen de 15 en 20 mol N/ha/jaar[2], is geen sprake van overbelaste habitattypen. Daarnaast is het Belgische beleidskader voor depositietoenames ruimer. Op 24 januari 2024 keurde het Vlaams Parlement het stikstofdecreet goed. Hierin staat dat voor stationaire bronnen en mobiliteitsbronnen een minimisdrempel van 1% wordt aangehouden t.o.v. de Kritische depositiewaarde. Dit betekent dat een toename tot 0,2 mol N/ha/jaar toelaatbaar is. Om die reden zijn er geen belemmeringen vanuit stikstof voor buitenlandse Natura 2000-gebieden.

Afbeelding 4: Ligging eigen rekenpunten (Belgische Natura 2000-gebieden)

[2] Geopunt Vlaanderen, VLOPS kaarten – Totale stikstofdepositie, emissies 2023.

Afbeelding 5: Ligging stikstofgevoelige habitat (donkergeel) in Belgische Natura 2000-gebieden (bron: Geopunt Vlaanderen)

6 Conclusie

In dit onderzoek zijn de stikstofeffecten in beeld gebracht van het natuurontwikkelingsproject Passageule in de gemeente Sluis.

Uit dit onderzoek blijkt dat de stikstofemissie die als gevolg van dit project vrijkomt in de aanlegfase niet leidt tot significante stikstofeffecten. Voor de aanlegfase is een Aerius-berekening uitgevoerd waaruit een depositieresultaat van 0,00 mol N/ha/jaar resulteert, op (overbelaste) Nederlandse en Belgische Natura 2000-gebieden.

Om die reden zijn significante gevolgen op Natura 2000-gebieden uit te sluiten en vormt het project geen bedreiging voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Een passende beoordeling is derhalve niet aan de orde. Stikstofdepositie vormt daarmee geen belemmeringen voor de doorgang van het project.

7 Bijlage

Bijlage 1: Aanlegfase

Bijlage 1

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Detailgegevens per emissiebron
- Resultaten
- Samenvatting situaties

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	NOX Advies
Inrichtingslocatie	Passageule, - Gemeente Sluis

Activiteit

Omschrijving	Passageule
Toelichting	Aanlegfase

Berekening

AERIUS kenmerk	RP7TZBVspfEa
Datum berekening	11 oktober 2025, 08:38
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Aanlegfase - Beoogd	2025	7,2 kg/j	214,9 kg/j

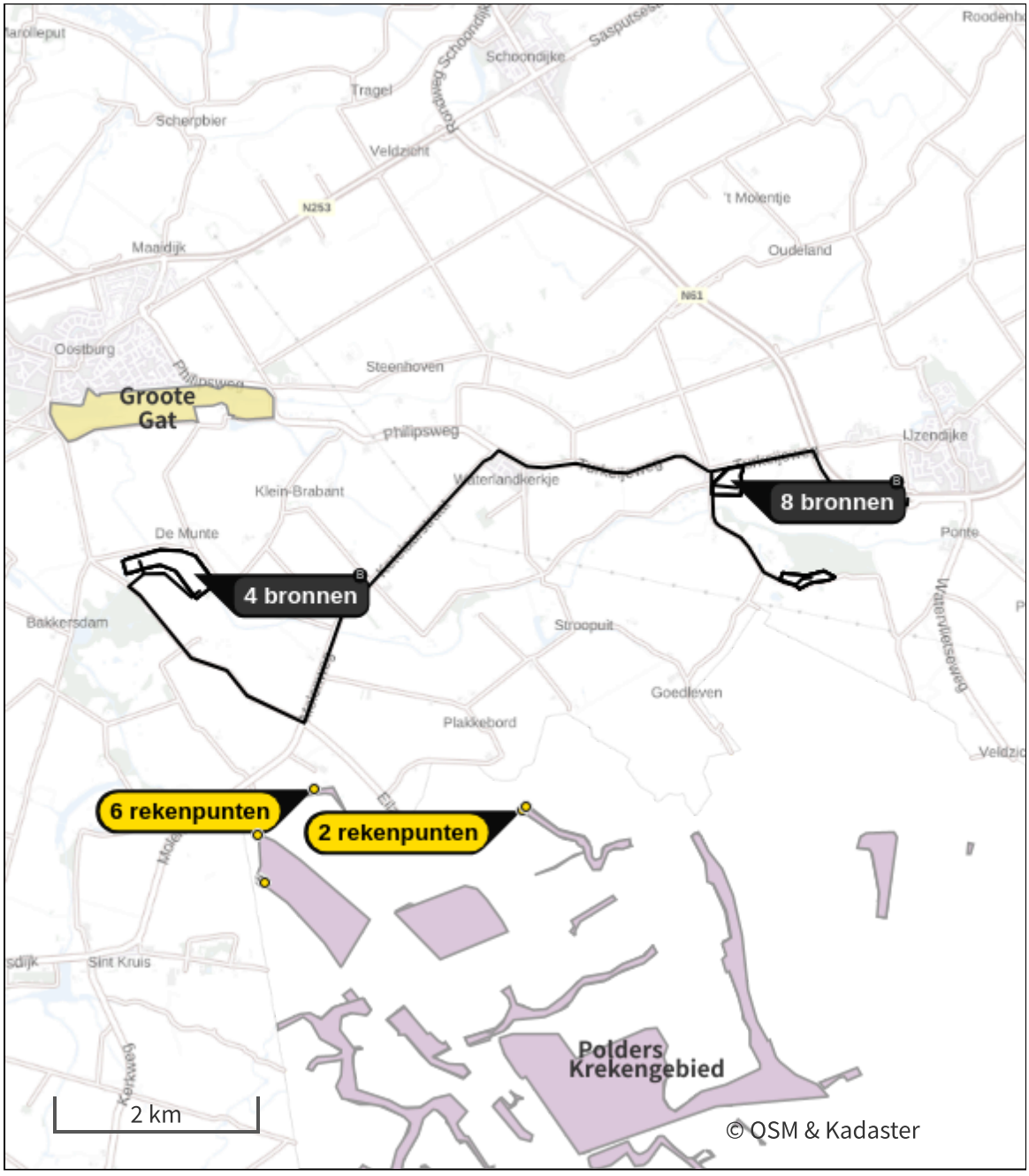
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Aanlegfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Aanlegfase (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Mobiele werktuigen (De Munte)	3,4 kg/j	84,4 kg/j
4 Anders... | Projectgebied (De Munte)	-	-
5 Mobiele werktuigen | Mobiele werktuigen (Turkeye)	0,4 kg/j	9,0 kg/j
7 Anders... | Projectgebied (Turkeye)	-	-
8 Anders... | Projectgebied (Ponte)	-	-
10 Mobiele werktuigen | Mobiele werktuigen (Ponte)	0,4 kg/j	9,0 kg/j
14 Anders... | Stationaire emissies (De Munte)	83,0 g/j	6,5 kg/j
15 Anders... | Stationaire emissies (De Ponte)	83,0 g/j	6,5 kg/j
16 Anders... | Stationaire emissies (Turkeye)	83,0 g/j	6,5 kg/j
17 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts (De Munte)	3,7 g/j	22,5 g/j
18 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts (De Ponte)	3,7 g/j	22,5 g/j
19 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts (Turkeye)	3,7 g/j	22,5 g/j
Verkeersnetwerk	2,8 kg/j	92,9 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Polders (<1 km)	X:25198 Y:368227	0,01
2	Krekengebied (1 km)	X:24626 Y:367776	0,01
16	Rekenpunt 16	X:27338,03 Y:368061,55	0,01
15	Rekenpunt 15	X:27291,41 Y:368012,76	0,01
11	Rekenpunt 11	X:24658,08 Y:367331,55	0,01
14	Rekenpunt 14	X:24699,85 Y:367297,77	0,01
12	Rekenpunt 12	X:24670,22 Y:367316,74	0,01
13	Rekenpunt 13	X:24686,52 Y:367307,55	0,01
3	Het Zwin (8 km)	X:15502 Y:373577	-
4	Poldercomplex (9 km)	X:15047 Y:368322	-
5	Duingebieden inclusief Ijzermonding en Zwin (10 km)	X:14814 Y:376150	-
6	Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel (14 km)	X:26980 Y:355356	-
7	SBZ 3 / ZPS 3 (16 km)	X:7755 Y:375752	-
8	Kustbroedvogels te Zeebrugge-Heist (19 km)	X:5085 Y:374631	-
9	Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel (19 km)	X:8394 Y:358965	-
10	Vlakte van de Raan (19 km)	X:10283 Y:385064	-

Aanlegfase, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen

Naam	Mobiele werktuigen (De Munte)	NO_x	84,4 kg/j
		NH_3	3,4 kg/j
Locatie	X:23977,11 Y:370396,48		
Oppervlakte	18,41 ha		

Naam/Stageklasse	Brandstof-verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof	Emissie
Mobiele werktuigen > 75 kW Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	14.280 l/j 857 l/j	980 u/j	2,9 m 0,027 MW	0,7 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	81,9 kg/j 3,4 kg/j
Klein (hand)materieel Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	100 l/j 0 l/j	100 u/j	1,0 m 0,006 MW	0,3 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	2,5 kg/j 0,0 kg/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Zwaar verkeer (Turkeye - De Munte)				NO_x	26,3 kg/j
Locatie	X:25905,5 Y:370440,72	Type scherm	-	-	NO_2	7,6 kg/j
Lengte	8.152,86 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,8 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Licht en zwaar verkeer (De Ponte - De Munte)				NO_x	31,7 kg/j
Locatie	X:26395,45 Y:370971,93	Type scherm	-	-	NO_2	9,1 kg/j
Lengte	9.598,18 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	500,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Anders...

Naam	Projectgebied (De Munte)	Uittreedhoogte	0,0 m
		Warmteinhoud	0,000 MW
Locatie	X:23977,11 Y:370396,47	Spreiding	0,0 m
Oppervlakte	18,41 ha		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd		
Temporele variatie	Continue Emissie		

5 Mobiele werktuigen

Naam	Mobiele werktuigen (Turkeye)	NO_x	9,0 kg/j
		NH_3	0,4 kg/j
Locatie	X:29379,21 Y:371337,89		
Oppervlakte	6,46 ha		

Naam/Stageklasse	Brandstof-verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof	Emissie
Mobiele werktuigen > 75 kW Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.560 l/j 94 l/j	100 u/j	2,9 m 0,027 MW	0,7 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	8,7 kg/j 0,4 kg/j
Mobiele werktuigen < 56 kW Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	10 l/j 0 l/j	10 u/j	1,0 m 0,006 MW	0,3 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	0,3 kg/j 0,0 kg/j

6 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Zwaar verkeer (De Munte - De Munte)				NO_x	5,2 kg/j
Locatie	X:23737,27 Y:370361,69	Type scherm	-	-	NO_2	1,3 kg/j
Lengte	800,81 m	Hoogte	-	-	NH_3	67,5 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (stagnerend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

7 Anders...

Naam	Projectgebied (Turkeye)	Uittreedhoogte	0,0 m
		Warmteinhoud	0,000 MW
Locatie	X:29379,21 Y:371337,89	Spreiding	0,0 m
Oppervlakte	6,46 ha		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd		
Temporele variatie	Continue Emissie		

8 Anders...

Naam	Projectgebied (Ponte)	Uittreedhoogte	0,0 m
		Warmteinhoud	0,000 MW
Locatie	X:30137,39 Y:370338,9	Spreiding	0,0 m
Oppervlakte	4,81 ha		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd		
Temporele variatie	Continue Emissie		

9 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Zwaar verkeer (De Munte stagnerend)		Links	Rechts	NO_x	4,2 kg/j
Locatie	X:23459,36 Y:370378,31	Type scherm	-	-	NO_2	1,1 kg/j
Lengte	326,44 m	Hoogte	-	-	NH_3	55,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (stagnerend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

10 Mobiele werktuigen

Naam	Mobiele werktuigen (Ponte)	NO_x	9,0 kg/j
		NH_3	0,4 kg/j
Locatie	X:30137,4 Y:370338,9		
Oppervlakte	4,81 ha		

Naam/Stageklasse	Brandstof-verbruik/AdBlue verbruik	Draaiuren	Uittreedhoogte/Warmteinhoud	Spreiding/Temporele variatie	Stof	Emissie
Mobiele werktuigen > 75 kW Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1.560 l/j 94 l/j	100 u/j	2,9 m 0,027 MW	0,7 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	8,7 kg/j 0,4 kg/j
Mobiele werktuigen < 56 kW Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	10 l/j 0 l/j	10 u/j	1,0 m 0,006 MW	0,3 m Standaard Profiel Industrie	NO_x NH_3	0,3 kg/j 0,0 kg/j

11 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Zwaar verkeer (Turkeye stagnerend)				NO_x	1,6 kg/j
Locatie	X:29322,74 Y:371272,86	Type scherm	-	-	NO_2	0,4 kg/j
Lengte	254,32 m	Hoogte	-	-	NH_3	21,4 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (stagnerend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

12 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Zwaar verkeer (De Ponte stagnerend)				NO_x	1,2 kg/j
Locatie	X:30113,85 Y:370349,44	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	186,31 m	Hoogte	-	-	NH_3	15,7 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (stagnerend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

13 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer (100%)				NO_x	22,7 kg/j
Locatie	X:30274,5 Y:371527,42	Type scherm	-	-	NO_2	6,6 kg/j
Lengte	2.326,45 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,7 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	500,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	3.000,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

14 Anders...

Naam	Stationaire emissies (De Munte)	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	6,5 kg/j
		Warmteinhoud	0,000 MW	NH_3	83,0 g/j
		Spreiding	0,5 m		
Locatie	X:23977,11 Y:370396,47				
Oppervlakte	18,41 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Zwaar Verkeer				

15 Anders...

Naam	Stationaire emissies (De Ponte)	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	6,5 kg/j
		Warmteinhoud	0,000 MW	NH_3	83,0 g/j
Locatie	X:30137,4 Y:370338,9	Spreiding	0,5 m		
Oppervlakte	4,81 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Zwaar Verkeer				

16 Anders...

Naam	Stationaire emissies (Turkeye)	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	6,5 kg/j
		Warmteinhoud	0,000 MW	NH_3	83,0 g/j
Locatie	X:29379,21 Y:371337,89	Spreiding	0,5 m		
Oppervlakte	6,46 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Zwaar Verkeer				

17 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts (De Munte)	NO_x	22,5 g/j
		NH_3	3,7 g/j
Locatie	X:23977,11 Y:370396,47		
Oppervlakte	18,41 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	83,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

18 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts (De Ponte)	NO_x	22,5 g/j
		NH_3	3,7 g/j
Locatie	X:30137,4 Y:370338,9		
Oppervlakte	4,81 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	83,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

19 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts (Turkeye)	NO_x	22,5 g/j
		NH_3	3,7 g/j
Locatie	X:29379,21 Y:371337,89		
Oppervlakte	6,46 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	83,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2025.0.1_20251007_db4f14956b
Database versie	2025.0.1_db4f14956b_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

NOX Advies B.V.

Valkenierslaan 6

5062 CN, Oisterwijk

www.noxadvies.nl

info@noxadvies.nl

KvK-nummer: 91479282